

Programmabegroting

2025-2028

Definitieve versie
Inclusief amendementen raad

Cijfers inclusief meerjarige
effecten Najaarsnota en
Septembercirculaire

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2	Product 4.5	Gebiedsontwikkeling	72
Inleiding	3	Product 4.6	Duurzaamheid	74
Bestuurlijke samenvatting	4	Programma 5	Fysieke omgeving	83
Begroting in één overzicht	6	Product 5.1	Beheer buitenruimte	84
Financiële samenvatting	7	Product 5.2	Afval, riolering en begraven	88
Programma 1: Bestuur en organisatie	13	Product 5.3	Vastgoed	90
Product 1.1	Bestuur, organisatie en participatie	14	Financiële producten	95
Product 1.2	Dienstverlening	18	Overzicht van lasten en baten	99
Product 1.3	Veiligheid	19	Paragraaf 1: Lokale heffingen	101
Programma 2 Sociaal Domein	28	Paragraaf 2: Verbonden partijen	114	
Product 2.1	Algemeen sociaal domein	29	Paragraaf 3: Grondbeleid	135
Product 2.2	Werk en inkomen	34	Paragraaf 4: Onderhoud kapitaalgoederen	140
Product 2.3	Jeugd	38	Paragraaf 5: Bedrijfsvoering	145
Product 2.4	Maatschappelijke ondersteuning	40	Paragraaf 6: Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid	147
Product 2.5	Volksgezondheid	41	Paragraaf 7: Financiering	149
Programma 3	Maatschappelijk domein	48	Paragraaf 8: Weerstandsvermogen en risicobeheersing	158
Product 3.1	Sport	49	Bijlage 1 Meerjareninvesteringsplan (MIP)	164
Product 3.2	Onderwijs	49	Bijlage 2 Reserves en voorzieningen	168
Product 3.3	Cultuur	52	Bijlage 3 Geprognosticeerde balans en EMU-saldo	182
Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling	58	Bijlage 4 Incidentele baten en lasten	184	
Product 4.1	Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	59	Bijlage 5 Kerngegevens en bestuursstructuur	186
Product 4.2	Wonen	61	Bijlage 6 Toelichting op de verschillen per programma	188
Product 4.3	Economie	63	Bijlage 7 Begroting per taakveld	200
Product 4.4	Verkeer en vervoer	66	Bijlage 8 Inzicht in stelposten prijs en groei	202

Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting van de gemeente Zuidplas voor het begrotingsjaar 2025 met een doorkijk naar de meerjarenbegroting van 2026-2028. De programmabegroting is het document dat aangeeft wat er in een specifiek jaar uitgevoerd wordt. De (financiële) basis voor deze programmabegroting wordt gevormd door de kaders uit de Zomernota 2024. De zomernota bevat normaliter naast de financieel technische uitgangspunten de beleidskaders voor het komende begrotingsjaar. De financiële uitdagingen voor de gemeente Zuidplas zijn aanleiding geweest om primair een beleidsarme programmabegroting te presenteren. Dit wil zeggen dat een beperkt aantal voorstellen van budgetaanpassingen onderdeel zijn van deze begroting. Het gaat om noodzakelijke aanpassingen in het bestaand beleid, wijzigingen die voortkomen uit de financieel technische uitgangspunten en onoverkomelijke bijstellingen in het kader van compliance en wijzigingen in wet- en regelgeving. Daarnaast wordt een aantal incidentele budgetaanpassingen voorgesteld.

Leeswijzer

De Programmabegroting 2025-2028 bestaat uit diverse onderdelen, waarvan een aantal verplicht zijn. In deze leeswijzer wordt inzichtelijk gemaakt welke informatie waar in dit document staat zodat voor elke lezer direct zichtbaar is waar de voor hem/haar interessante informatie te vinden is. Het eerste deel geeft inzicht op hoofdlijnen en het tweede deel biedt een verdieping voor de lezer die meer achtergrondinformatie zoekt. Het eerste deel bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- [Inleiding](#)
- [Bestuurlijke samenvatting](#)
- [Financiële samenvatting](#)

De bestuurlijke samenvatting en de financiële samenvatting geven inzicht op hoofdlijnen. De bestuurlijke samenvatting geeft inzicht in de voortgang op de doelen en de prestaties en de financiële samenvatting geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Zuidplas.

Voor diegene die meer willen weten over de in 2025 te realiseren doelstellingen en inspanningen verwijzen we naar de programma's.

- [Programma 1: Bestuur en organisatie](#)
- [Programma 2 Sociaal Domein](#)
- [Programma 3 Maatschappelijk domein](#)
- [Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling](#)
- [Programma 5 Fysieke omgeving](#)
- [Financiële producten](#)

Naast de programma's bestaan er tevens paragrafen die informatie verstrekken over specifieke onderwerpen die in meerdere programma's voorkomen. Dit zijn vaak technische en verplichte elementen. Als laatste onderdeel van deze programmabegroting wordt verdergaande specifieke informatie (veelal financieel technisch) verstrekt in een aantal bijlagen. In de bijlagen wordt verdiepende informatie aangeboden over bijvoorbeeld het meerjareninvesteringsplan, de ontwikkeling van reserves en voorzieningen en een aantal kerngegevens over onze gemeente.

Bestuurlijke samenvatting

De gemeente Zuidplas is halverwege de uitvoering van het collegeprogramma 2022-2026. We werken hard om de ambities uit het coalitieakkoord “Ruimte voor iedereen” waar te maken. Een goede samenwerking met de gemeenteraad en de samenleving is daarbij essentieel.

De komende periode blijven we geconfronteerd met grote opgaven die vragen om visie, daadkracht en samenwerking. Zo staat de gemeente de komende jaren voor de opgave om de energietransitie te realiseren, waarbij duurzame energiebronnen centraal staan. Een ander vraagstuk ligt in het beantwoorden van de alsmaar toenemende vraag naar betaalbare en passende woningen. Daarnaast staan we als gemeente aan de lat om de leefbaarheid in wijken te versterken en de sociale cohesie te bevorderen, in een tijd waarin druk op voorzieningen en toenemende maatschappelijke spanningen zichtbaar worden.

Tegelijkertijd staan we voor een financiële uitdaging richting 2026. Een uitdaging die nagenoeg iedere gemeente in Nederland kent, omdat de rijksoverheid steeds minder geld in het gemeentefonds steekt. Dit dwingt ons als gemeente om moeilijke keuzes te maken. Het is noodzakelijk om nu al voorbereid te zijn op het ravijnjaar door scherp te kijken naar onze uitgaven en prioriteiten te stellen. Dit doen we door middel van het project inzicht en wendbaarheid, waarbij we de keuzeruimte en de dilemma's in onze begroting inzichtelijk maken. Onze focus in 2025 ligt dan ook op het vormen van visie en beleid, zodat we richting 2026 weloverwogen beslissingen kunnen nemen om te komen tot een duurzame en financieel gezonde toekomst. Denk hierbij aan een visie op maatschappelijke voorzieningen, de visie op sociaal en maatschappelijk domein, de woonzorgvisie of een nieuw subsidiebeleid.

Met deze begroting zetten wij in op het behoud van een solide financiële basis, waarbij we tegelijkertijd ruimte creëren voor investeringen in de toekomst. We beseffen dat de uitdagingen groot zijn, maar met gezamenlijk optreden, gericht beleid en duidelijke keuzes zijn we ervan overtuigd dat we ook in de tweede helft van deze bestuursperiode grote stappen kunnen zetten naar een gemeente waarin iedereen zich thuis voelt.

Wat willen we bereiken in 2025?

In gesprek met onze inwoners

Samen mooie dingen doen voor Zuidplas vraagt om goede afspraken en helderheid voor alle betrokkenen bij de start. Afgelopen jaar is er veel gesproken over hoe de gemeente participatie kan vormgeven. In gesprek met de gemeenteraad gaan we ons komend jaar richten op het steviger inrichten van participatie.

Sociaal

We zetten ons samen met partners in op de hele keten van zorg. Van preventie naar interventie, tot nazorg en alles wat daartussen zit. We zetten ons onverminderd in om de zorg te leveren die onze inwoners behoeven in het hier nu. Tegelijkertijd werken we ook aan de toekomst. In 2025 ligt er een integrale visie op het sociaal en maatschappelijk domein die onze toekomstbestendige blik op deze zorgketen laat zien. De menselijke maat is het uitgangspunt.

Verder zetten we in op het realiseren van een visie op maatschappelijke voorzieningen in 2025. Met de opgaves die voor ons liggen is het van belang dat we een eensluidend beeld hebben bij de benodigde voorzieningen in de gemeente Zuidplas. Op het gebied van onderwijshuisvesting zetten we in 2025 de stappen zoals afgesproken in ons Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). De gesprekken met schoolbesturen over de haalbaarheid van volledig

voorgezet onderwijs in Zuidplas continueren we. Ook zetten de acties die we in de Lokale Inclusie Agenda hebben opgenomen voort. In Zuidplas is ruimte voor iedereen. Ruimte voor iedereen komt ook terug in de regionale woonzorg visie die in 2025 wordt opgesteld. Met deze regionale visie brengen we ook de lokale opgave voor Zuidplas in beeld.

We streven er ook naar dat elke inwoner mee doet aan de maatschappij, ieder naar zijn eigen vermogen. Daarom stellen we in 2025 een nieuw actieplan werk op en gaan we regionaal verder aan de slag met de toekomstverkenning van Promen. Op regionaal vlak starten we vanaf 1 januari 2025 met de nieuwe gemeenschappelijke regeling Wmo & Jeugd. Met deze nieuwe regeling verwachten we dat de zorg (nog) beter en efficiënter wordt georganiseerd. We houden, samen met de partners, de vinger aan de pols hoe dit uiteindelijk zijn weerslag zal hebben in de praktijk.

Ruimtelijk

De uitdagingen in het beheer van de openbare ruimte nemen toe. Factoren zoals duurzaamheid, ruimtegebrek, veranderende weersomstandigheden, de ontwikkeling van nieuwe wijken, en burgerparticipatie spelen hierbij een belangrijke rol. Net als veel andere gemeenten staat Zuidplas voor aanzienlijke opgaven in het beheer van de openbare ruimte. Om deze uitdagingen beheersbaar te maken, werkt de gemeente komend jaar aan een beheerstrategie en beheerplannen.

Wonen

De vraag naar betaalbare woningen blijft toenemen, terwijl de beschikbare ruimte en middelen beperkt zijn. Het versnellen van de woningbouw, met bijzondere aandacht voor starters, ouderen en sociale huur, staat daarom hoog op de agenda. Ook zoeken we naar nieuwe woningbouwlocaties, en experimenteren we met creatieve woonvormen, zoals onder andere flexwoningen.

Landschap en Recreatie

In 2025 ontwikkelt het college, samen met de gemeenteraad, een visie op recreatie, natuur, restveen en groen. De visie maakt duidelijk wat we onder groenstructuur verstaan en hoe we met deze groenstructuur om willen gaan. Daarmee maakt de visie het makkelijker om de groenaspecten van ruimtelijke ontwikkelingen meer in samenhang te bekijken. In het derde kwartaal van 2025 verwacht het college deze visie te kunnen aanbieden.

Duurzaamheid

De gemeente Zuidplas heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal, aardgasvrij, klimaatbestendig en circulair te zijn. Om deze ambitie dichterbij te brengen en te kunnen blijven inspelen op ontwikkelingen is het programmaplan duurzaamheid afgelopen jaar vastgesteld, waarin doelen voor de komende drie jaar zijn uitgewerkt. De energietransitie en de verduurzaming van de gebouwde omgeving zijn cruciale thema's. We moeten doorgaan met het stimuleren van verduurzamingsmaatregelen, zowel bij bedrijven als particulieren, en tegelijkertijd zorgen voor een eerlijke verdeling van de lasten.

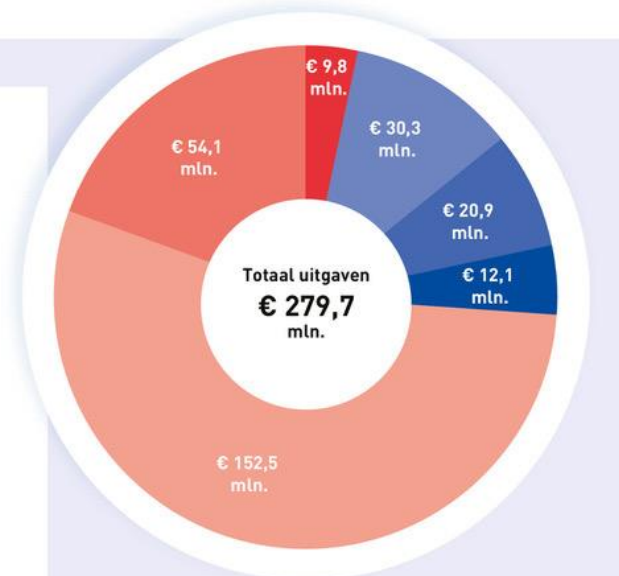
Begroting in één overzicht

Begroting 2025

Dit gaan we bereiken in 2025

☐ Nieuwe visie voor jeugdzorg, Wmo en lokale uitvoer participatiewet.	☐ Betere bereikbaarheid en verkeersveiligheid (mobiliteitsvisie).
☐ Verbeteren schuldhulpverlening.	☐ Verder werken aan ontwikkeling vijfde dorp.
☐ Duurzaamheid, met onder meer de energietransitie, blijft belangrijk.	☐ In gesprek blijven met onze inwoners (aandacht voor participatie).
☐ Streven dat elke inwoner mee doet aan de maatschappij (o.a. actieplan werk).	☐ Vernieuwde plannen voor beheer openbare ruimte
☐ Verder werken aan Lokale Inclusie Agenda.	

■ Bestuur en organisatie
 ■ Sociaal domein
 ■ Ruimtelijk beleid en ontwikkeling
■ Maatschappelijk domein
 ■ Financiële producten
 ■ Fysieke omgeving

Totaal aantal inwoners
Gemeente Zuidplas

47.843

Saldo inkomsten/uitgaven:

€ 0,0 miljoen

Financiële samenvatting

Financiële hoofdlijnen van deze Begroting 2025

Aanvankelijk bij de Zomernota 2024 was het perspectief richting de Begroting 2025 als volgt. Helaas werden we bij de Meicirculaire 2024 geconfronteerd met een incidenteel nadeel van het Rijk (-/- € 1,5 miljoen), maar dit kon opgevangen worden met voordelen die in de Zomernota 2024 gepresenteerd werden (€ 1,7 miljoen). Zolang er in de maanden na de Zomernota geen grote onverwachte tekorten zouden optreden, zou er een positief exploitatiesaldo van circa. € 0,2 miljoen voor het jaar 2025 blijven. De uitdaging voor het “ravijnjaar” 2026 zou overigens wel in stand blijven.

Gedurende het proces naar de Begroting 2025 werden wij helaas gecontroleerd met tegenvallers. Allereerst tegenvallers vanwege kostenstijgingen op bepaalde domeinen, bijvoorbeeld het beheer van de openbare ruimte of ICT kosten. Deels is er dekking vanuit gereserveerde stelposten Prijs en Groei, deels ook niet. In de tweede plaats moesten er helaas twee correcties plaats vinden: tegenboeken van een deel van het rente voordeel in de Zomernota naar de grondexploitatie (-/- € 1,3 miljoen) en corrigeren te hoge onttrekkingen uit kapitaallastenreserves (-/- € 0,6 miljoen). Voor beide domeinen verscherpen wij de interne controles om dergelijke correcties in de toekomst te voorkomen.

Ondanks de tegenvallers is het ons toch gelukt om u een sluitende Begroting 2025 te presenteren. Dit hebben wij bereikt door enerzijds goed naar het realisme (de uitvoerbaarheid) van de begroting te kijken, bijvoorbeeld door realistische planning van de investeringskredieten (bijsturing in Najaarsnota 2024). En anderzijds doen wij dit door een beleidsrijk voorstel aan u voor te leggen, namelijk het verhogen van de Ozb voor niet-woningen tot het regionaal gemiddelde.

Strategie richting het “ravijnjaar” 2026

Er zijn geen signalen dat het Rijk voornemens is om de grote tekorten op het gemeentefonds vanaf 2026 teniet te doen. Dit blijkt ook uit de Septembercirculaire 2024. Dit betekent dat gemeenten zelf de tekorten moeten oplossen. Voor Zuidplas gaat het om structureel circa € 6 miljoen. Bij de Begroting 2024 en bij eerdere P&C-documenten is aangekondigd dat het zeer waarschijnlijk is dat er voor de Begroting 2026 opnieuw bezuinigd moet worden.

Als voorbereiding op dit “ravijnjaar” heeft uw raad richting gegeven via de moties “Beheersing kosten GR'en en VP'en (M092)”, “Benchmark kosten en opbrengsten per taakveld” (M095) en “Zero based budgeting” (M103). Wij hebben u ook over deze geïnformeerd over de voorbereidingen via raadsinformatienota “Project inzicht en wendbaarheid” (Z24.000744, mei 2024). Over deze onderwerpen gaan wij graag het gesprek met u aan bij de behandeling van de Begroting 2025 in uw raad.

Exploitatieresultaat van deze Begroting 2025

De Begroting 2025 samen met de 1^e en 2^e wijziging geeft het volgende financiële resultaat.

Ontwikkeling exploitatiesaldo	2024	2025	2026	2027	2028
	Bedragen x € 1.000				
Beginstand Zomernota/ Meicirculaire 2024	421	219	-5.237	-6.000	-5.954
Mutaties primitieve begroting	-	-402	-140	-35	-2.788
Mutaties 1e wijziging: Najaarsnota 2024	-836	53	-525	274	400
Mutaties 2e wijziging: Septemercirculaire 2024	-181	154	477	307	319
Totaal	-596	24	-5.424	-5.454	-8.023

Voor de volledigheid wordt hieronder de opbouw van het resultaat van de beginstand weergegeven.

Huidige meerjarenbegroting exploitatiesaldo	2024	2025	2026	2027	2028
	Bedragen x € 1.000				
Exploitatiesaldo Begroting 2024/ Najaarsnota 2023	102	-232	-8.045	-8.823	-8.823
Amendementen Begroting 2024	-438	-493	-493	-493	-493
Gebiedspaspoort Moerkapelle	-	-	-	-	-
Budgetoverheveling 2023-2024	-	-	-	-	-
Grondexploitatie Middengebied fase 1a	-	-	-	-	-
IHP Esse Zoom	-	6	34	35	35
Ondergrond hockeyvelden NHC de IJssel	-	-12	-12	-12	-12
Jaarrekening 2023 resultaatbestemming	-	-	-	-	-
Zomernota 2024	-720	2.503	2.011	1.769	1.075
Meicirculaire 2024	1.477	-1.538	1.282	1.538	2.587
Addendum Sportvelden		-14	-14	-14	-14
Analyse structureel/ incidenteel jr 2028					-309
Gebiedspaspoort Moerkapelle R24.000098 (24 sept/ 2024)	-150				-309
Totaal	271	220	-5.237	-6.000	-6.263

Verklaring van de grootste verschillen

In de onderstaande tabel staat een overzicht van de grootste financiële mutaties. Onderaan de tabel staan deze verder toegelicht. De tabel is nog zonder de amendementen die in de begrotingsraad zijn opgenomen.

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

Samenvattende tabel verschillen	2024	2025	2026	2027	2028
Beginstand Zomernota/ Meicirculaire 2024	271	220	-5.237	-6.000	-6.108
<i>Mutaties primitieve begroting financieel technisch</i>					
Kostendekkendheid afvalstoffenheffing		-144	-104	-94	-47
Kostendekkendheid rioolheffing		309	290	306	441
Kostendekkendheid overige domeinen		1	354	417	327
Overige belastingen indexatie		40	40	40	40
Kapitaallasten investeringen		256	225	246	-420
Rente		-0	19	32	-2.181
IBOR beheerplannen (ook dekking ca. 0,5 mln in Najaarsnota)		-1.566	-1.566	-1.566	-1.566
Correctie kapitaallastenreserves		-575	-763	-782	-865
Overige mutaties		-28	-38	-38	80
Tussentelling mutaties	-	-1.707	-1.544	-1.439	-4.192
<i>Beleidsrijke voorstellen</i>					
Ozb niet-woningen stijging naar regionaal gemiddelde		1.404	1.404	1.404	1.404
Toekomstvisie bungalowpark De Bonk		-100			
Tussentelling mutaties	-	1.304	1.404	1.404	1.404
Saldo primitieve begroting	271	-183	-5.376	-6.035	-8.897
<i>1e. Wijziging: Najaarsnota 2024</i>					
<i>Grootste mutaties in deze Najaarsnota:</i>					
Correctie rente grondexploitaties	-508	-1.282	-1.304	-363	-283
Bijstelling degeneratiekosten en glasvezel	350	100	100	100	100
Inzet stelpost Prijs tranche 2024-2027	321	821	821	821	821
Investeringskredieten planning, afronding voorzien in 2025		639			
Correctie kapitaallastenreserves	-626				
Actualisatie beheerplan sportparken	-312	-312	-148	-77	-34
Stelpost loon deels vrijval 2025		288			
Vrijval stelpost Groei tranche 2025-2028		229	229	229	229
Overige mutaties	-61	-429	-223	-436	-432
Tussentelling mutaties	-836	53	-525	274	400
Saldo primitieve begroting + Najaarsnota	-565	-130	-5.901	-5.761	-8.497
<i>2e wijziging: Septembercirculaire 2024</i>					
Uitkomst circulaire	-181	154	477	307	319
Saldo primitieve begroting + Najaarsnota + September	-746	24	-5.424	-5.454	-8.178

Impact van amendementen op begrotingssaldo

Effecten besluitvorming op (structureel) begrotingssaldo	2024	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo Begroting 2025, NJN 2024 en Sept.Circ.	-746	24	-5.424	-5.454	-8.178
Saldo incidentele baten en lasten		203	146	203	313
Structureel saldo	-746	227	-5.278	-5.251	-7.865
Effecten op begrotingssaldo					
Najaarsnota amendement A53: "Rijksmiddelen inzetten voor armoedebestrijding"	-123				
Begroting amendement A55: "Gewijzigd meerjarenbeeld"					2.322
Begroting amendement A59 "Tarieven afvalstoffenheffing 2025"					
Begroting amendement A58 "Ozb niet-woningen verhoging 2025"					
- A59 beslispoint a: Ozb niet-woningen verlaging		-500			
- A59 beslispoint c: actualisatie bijstand bestuursrapportage IJsselgemeenten		84			
- A59 beslispoint d: verwerken erratum Septembercirculaire		104	186	286	404
Begroting amendement A60: "Fonteinen"		-10	-10	-10	-10
Telling wijzigingen	-123	-322	176	276	2.716
Nieuw begrotingssaldo	-869	-298	-5.248	-5.178	-5.462
Effecten op incidentele baten en lasten					
Begroting amendement A59 "Ozb niet-woningen verhoging 2025"					
- A59 beslispoint b: toekomstvisie De Bonk		100			
Telling wijzigingen	-	100	-	-	-
Nieuw saldo incidentele baten en lasten	-	303	146	203	313
Nieuw structureel saldo	-869	5	-5.102	-4.975	-5.149

Toelichtingen op verschillen tabel

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

De baten en lasten zijn geactualiseerd. Vanwege kostenstijgingen is er een tariefstijging nodig. Meer informatie hierover in de paragraaf lokale heffingen.

Kostendekkendheid rioolstoffenheffing

Voor de rioolheffing is er, zoals ieder jaar een totaal prognose gemaakt van baten en lasten. Meer informatie hierover in de paragraaf lokale heffingen.

Kostendekkendheid overige domeinen

De opbrengsten en kosten van de leges zijn geactualiseerd. De voordelen in de jaren vanaf 2026 zijn met name veroorzaakt doordat wij verwachten dat de 'paspootpiek' ook nog enigszins aanhoudt in 2026 en 2027, en door groei van het aantal inwoners.

Overige belastingen indexatie

De overige belastingen zoals toeristenbelasting, begraafplaats leges, marktgelden en logiesbelasting zijn met 3,6% geïndexeerd.

Kapitaallasten investeringen

Aan de hand van de definitieve jaarcijfers 2023 en de begrote investeringskredieten in de meerjarenbegroting zijn de kapitaallasten doorgerekend.

Rente

De rente meerjarenbegroting is in lijn gebracht met de prognose van de Zomernota 2024. De rentelasten van het jaar 2028 (nieuw jaar in meerjarenbegroting) zijn aangesloten op deze prognose.

IBOR Beheerplannen

De prijsstijgingen in de openbare ruimte zijn de laatste jaren hoog geweest. Uit de eerste berekeningen van de nieuwe beheerplannen komt naar voren dat er in de begroting van 2025 een ophoging van het exploitatiebudget nodig zal zijn om te voorkomen dat de opgave groter wordt. Meer toelichting hierover staat bij de ontwikkelingen van programma 5. Bij de Zomernota 2024 was aangekondigd dat de IBOR Beheerplannen voor deze Begroting 2025 opgesteld zouden worden. Er was circa € 0,5 miljoen uit de stelpost Prijs (tranche 2024-2027) gereserveerd, deze wordt nu ingezet in de Najaarsnota 2024. De totale extra beheerlasten zijn € 2,0 miljoen. Ook uit de stelpost Prijs (tranche 2025-2028) volgt dekking, namelijk € 0,4 miljoen. Per saldo is er € 1,1 miljoen nadelig effect voor onze begroting.

Correctie kapitaallastenreserves

In de beantwoording van de technische vragen van de Zomernota 2024 is reeds aangekondigd dat de kapitaallastenreserves niet goed in de meerjarenbegroting verwerkt zitten. De begrote onttrekkingen zijn te hoog. Hierdoor zijn de reserves eerder leeg dan dat de investeringen afgeschreven zijn. Dit wordt nu gecorrigeerd.

Wij stellen u voor om de tarieven voor Ozb niet-woningen met 39,6% te laten stijgen met ingang van 2025. Dit is opgebouwd uit 3,6% reguliere index en 36% correctie naar het regionale en landelijke gemiddelde. In uw motie Ozb (M56) bij de Zomernota 2024 heeft u terecht geconstateerd dat de Ozb tarieven voor niet-woningen achterblijven bij het gemiddelde. Bij Ozb woningen is dat niet het geval, maar wel bij niet-woningen. Wij realiseren ons dat 39,6% tariefstijging voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen een forse stijging kan zijn. Om hen zo goed als mogelijk de gelegenheid te geven zich voor te bereiden op deze verhoging, zijn wij voornemens om kort na besluitvorming van uw raad een algemene brief te sturen naar eigenaren en gebruikers, zodat wij dit aankondigen. Ook hebben wij reeds via algemene communicatie (persbericht) een aankondiging van mogelijke verhoging gegeven.

De 36% is als volgt bepaald. Het tarief voor Zuidplas in 2024 is 0,4132% (eigenaren en gebruikers opgeteld) en in de regiogemeenten gemiddeld 0,5780% (+40%). Of 0,5611% (+36%) wanneer we de gemeenten die geen tarief voor gebruikers hebben, niet meetellen. Het gemiddelde landelijke tarief is 0,5605%, ook dit is +36% hoger.

Toekomstvisie bungalowpark De Bonk

Voorgesteld wordt om een incidenteel budget van € 100.000 beschikbaar te stellen om deze toekomstvisie op te stellen. Meer informatie hierover bij programma 4 (product 4.3).

Mutaties Najaarsnota 2024

Alle toelichtingen zijn te vinden in het boekwerk van de Najaarsnota 2024.

Mutaties Septembercirculaire 2024

Alle toelichtingen zijn te vinden in een raadsinformatiebrief die u nog van ons ontvangt.

Programma 1: Bestuur en organisatie

Toekomstbestendig en resultaatgericht

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 1.1 Bestuur, organisatie en participatie
- 1.2 Dienstverlening
- 1.3 Veiligheid

Inleiding

Inwoners en ondernemers in onze gemeente zetten zich op allerlei manieren in voor elkaar en voor hun omgeving; in de straat of buurt, in het dorp of op een bepaald onderwerp. Binnen onze gemeente praten en denken inwoners, ondernemers en organisaties mee over ontwikkelingen van onze gemeente. De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders betrekken deze inbreng bij hun besluiten. De inwoner staat centraal in onze dienstverlening. We zijn toegankelijk, bereikbaar, in contact en in gesprek met inwoners, ondernemers en organisaties.

We zien dat inwoners en ondernemers gebruik maken van de digitale dienstverlening om zaken te regelen via www.zuidplas.nl en om mee te praten en te participeren via www.maakzuidplas.nl. Als gemeente willen we duidelijk communiceren én goed nadenken over hoe we communiceren. We communiceren vooraf hoe en waarover we gaan participeren (en waarover niet), hoe de input vanuit inwoners en andere belanghebbenden wordt verwerkt in de plannen en op welke manier terugkoppeling plaatsvindt over de gemaakte keuzes.

Daarnaast zetten we ons ook in voor een samenwerking via verschillende Gemeenschappelijke Regelingen als mede via de regio Midden-Holland. De ontwikkelingen in Zuidplas en de omliggende gemeenten in de regio zijn van belang voor ons, de vele opgaven waar onze gemeente voor staat, kunnen alleen op regionaal niveau worden aangepakt, deze samenwerking wordt intensief voortgezet.

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Algemeen doel product

Ondersteunen van inwoners bij de digitale dienstverlening om zaken te regelen via www.zuidplas.nl en om mee te praten en te participeren via www.maakzuidplas.nl. Verwachtingen bij inwoners en belanghebbenden helder maken door duidelijk te communiceren én goed na te denken over hoe we communiceren. Vooraf aangeven hoe en waarover we gaan participeren (en waarover niet), hoe de input vanuit inwoners en andere belanghebbenden wordt verwerkt in de plannen en op welke manier terugkoppeling plaatsvindt over de gemaakte keuzes.

Ontwikkelingen

Participatie

Sinds 2023 beschikt de gemeente over een Verordening Inspraak en Participatie Gemeente Zuidplas 2023, de opvolger van de Inspraakverordening. Na het vaststellen van deze verordening en sinds de oprichting van een Omgevingstafel (q4 2023) hebben we ervaren, dat de werkprocessen voor participatie nog aanpassingen en verbeteringen vragen. Zo verlangen de werkprocessen, taken en bevoegdheden eenduidigheid en rolvastheid, die het participatieproces alleen maar ten goede zullen komen. In 2024 hebben we een bestuursopdracht gemaakt, voor 2025 wordt extra budget gevraagd (zie voorstel in Najaarsnota 2024 bij financiële producten)

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Om als gemeente te voldoen aan de ambitie Maatschappelijk verantwoord inkopen wordt het vernieuwde inkoopbeleid geïmplementeerd in de organisatie.

WOO

Door de juridisering van de samenleving worden er steeds vaker WOO-verzoeken ingediend. De afhandeling van WOO-verzoeken vragen veel capaciteit van de organisatie.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bouwen aan vertrouwen in de (lokale) democratie*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
De huidige gemeentelijke schriftelijke communicatie is 80% op B2 niveau en 20% op B1 niveau. Op de gemeentelijke website is de verhouding 61% op B2 niveau en 35% op taalniveau B1. Bij de voorjaarsnota is besloten geen extra geld hiervoor beschikbaar te maken. Daarom blijft gedurende het collegeprogramma 2022-2026 dit communicatieniveau gehandhaafd.								

Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024 (nov 2023)	Begroting 2025	Begroting2026			
Communicatie B1 niveau (schriftelijk)	20%	20%	20%	20%	20%			
Communicatie B1 niveau (website)	35%	35%	35%	35%	35%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?								
Middels de Zuidplas academie worden de collega's getraind om met de schrijfwijzer te kunnen schrijven op B1 niveau.								

Participatie

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Duidelijker maken van verwachtingen en zorgen voor meer eenduidigheid in participatietrajecten, ook wanneer dit is uitbesteed.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. Vanaf 2023 wordt bij alle initiatieven, plannen en projecten van de gemeente het Kader Participatie toegepast, zodat dit een vast onderdeel is van het proces. Dit gebeurt conform Verordening Inspraak en Participatie Gemeente Zuidplas 2023, geldig per 25 maart 2023 tot op heden.								

2. Vanaf 2024 wordt bij alle initiatieven die niet vanuit de gemeente worden gestart, de initiatiefnemer gewezen op het gebruik van de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. De gemeente vereist van alle initiatiefnemers gebruik van deze handreiking en een participatieverslag.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
Uitvoeren van de uitkomsten van de in 2024 uitgevoerde bestuursopdracht over participatie, waarbij gekeken is naar het Kader Participatie, de checklist en de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. Met de bestuursopdracht werken we toe naar een verbeterde werkwijze voor het vastleggen van participatietrajecten in de gemeente (projecten en beleid van de gemeente als initiatiefnemer). Zo moet deze werkwijze bijdragen aan eenduidigheid en praktische uitvoerbaarheid. Op deze manier ontstaat een zorgvuldig, voorspelbaar proces van informeren en betrekken van de omgeving. Belangrijk is dat we vooraf belangen en kaders afwegen voordat besluitvorming plaatsvindt.	2025 Een budget van € 30K incidenteel voor deskundigheidsbevordering door het organisatie breed opleiden (projectleiders, beleidsmakers, communicatieadviseurs) in de participatiewerkwijze. Zie voor budgetaanvraag de Najaarsnota 2024 (financiële producten).

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ruimte geven aan ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
In 2026 streven we naar een maximaal Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. We stimuleren waar mogelijk de lokale economie, zodat er een gezond ondernemingsklimaat ontstaat en er rechtmatig wordt aanbesteed. In 2025 wordt er gewerkt conform het vernieuwde inkoopbeleid.								
Effectindicator	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
Maatschappelijk verantwoord inkopen	n.v.t				maximaal			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
Het inkoopbeleid wordt geïmplementeerd	

De inkoopfunctie van Zuidplas wordt (mogelijk) herijkt

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer aandacht voor digitale veiligheid in de eigen organisatie” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
In 2025 voldoet Zuidplas voor 80% en in 2026 95% van de maatregelen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid.								
De AVG kent 5 niveaus van volwassenheid. We gaan naar volwassenheidsniveau 3 (“Bepaald”) van de AVG voor eind 2026. In 2025 gaan we naar volwassenheidsniveau 2 van de AVG.								
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024 (nov 2023)	Begroting 2025	Begroting 2026			
Baseline Informatiebeveiliging Overheid	60%	60%	60%	80%	95%			
Volwassenheidsniveau van de AVG	Niveau 1	Niveau 1		Niveau 2	Niveau 3			

Inspanningen	Middelen
Het privacybeleid wordt geactualiseerd	
Alle medewerkers hebben een basistraining veilig werken gevolgd	
Alle verwerkingen die vallen onder de gemeente worden bijgewerkt in het verwerkingsregister	
De benodigde data protection impact assessment (DPIA) analyses op de verwerkingen worden uitgevoerd. DPIA is een instrument om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen. Zodat de organisatie maatregelen kan nemen om deze risico's te verkleinen.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “We zetten meer in op public affairs.” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
Uiterlijk 1-1-2026 heeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor het opstellen en beheren van de lobby-agenda in de organisatie belegd en is er een eerste agenda opgesteld.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
Eind 2024/begin 2025 wordt gestart met een verkenning naar de benodigde capaciteit en middelen om te komen tot 1) een met de regio afgestemde inhoudelijke lobby agenda en 2) om Public Affairs (PA) middels een werkproces en kennisontwikkeling in brede zin in te bedden en verder te professionaliseren binnen Zuidplas.	Hiervoor wordt voor 2025 nieuw incidenteel budget gevraagd van € 80.000. En daarnaast jaarlijks structureel ca. € 60.000 vanaf 2025.

Product 1.2 Dienstverlening

Algemeen doel product

Zuidplas staat voor een dienstverlening, die optimaal bereikbaar, transparant, efficiënt en bij de tijd is. In de dialoog met inwoners en ondernemers stelt de gemeente zich dienstbaar en klantgericht op. Inwoners en ondernemers ervaren de gemeente als een professionele en betrouwbare organisatie die flexibel inspeelt op hun vragen en behoefte.

Ontwikkelingen

In onze dienstverlening willen we een betrouwbare partner zijn voor onze inwoners. Daarnaast is aangegeven dat we aandacht blijven houden voor onze dienstverleningsprocessen. Door middel van procesoptimalisatie blijven we zoveel mogelijk streven naar goede dienstverlening die is afgestemd op de behoefte van onze inwoners en ondernemers. Deze optimalisatie richten we in 2025 op het (werk) proces, de systemen die dit ondersteunen en de mensen die het realiseren. De conclusie is dat we daarbij moeten inzetten op

1. het duidelijk in kaart brengen en beschrijven van de (belangrijkste) werkprocessen van de producten van burgerzaken en de consequenties hiervan voor de systemen en de bemensing.
2. Flexibel inspelen op de arbeidsmarkt. Het is een gegeven dat de arbeidsmarkt ook voor de werksoorten van het publieksplein een uitdaging is om de juiste mensen op de juiste plek te krijgen. Om te zorgen dat deze uitdaging niet ten koste gaat van onze primaire dienstverlening, denken we hierbij buiten de kaders. Zoals traineeship en investeren in de ontwikkeling van medewerkers om de bestaande formatie op vlieghoogte te brengen.
3. Het schrijven van een plan van aanpak om te komen tot een brede strategische visie op dienstverlening met een concreet uitvoeringsplan.

Ook in 2025 blijven we onze focus richten op de telefonische bereikbaarheid van onze organisatie en de meldingen openbare ruimte. We pakken dit integraal op en zetten hierbij de beleving van de inwoner centraal. We gaan gebruik maken van de BuitenBeter app (www.buitenbeter.nl) waardoor onze inwoners via

een app een directe melding kunnen maken, die opgepakt kan worden door de gemeente. De app is heel gebruiksvriendelijk waardoor onze dienstverlening toegankelijk wordt.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Streven naar goede dienstverlening afgestemd op de behoefte van inwoners en ondernemers.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
Flexibel inspelen op de arbeidsmarkt.	
De (belangrijkste) werkprocessen van de producten van burgerzaken beschrijven	
Een plan van aanpak om te komen tot een strategische visie op dienstverlening met een concreet uitvoeringsplan	
De servicenormen worden geactualiseerd	

Product 1.3 Veiligheid

Algemeen doel product

Zuidplas draagt zorg en verantwoordelijkheid voor een veilige en leefbare gemeente voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

Ontwikkelingen

Verharding en polarisatie in onze maatschappij zijn onverminderd aan de orde en vragen om een verdiepende inzet van het veiligheidsdomein op deze thematiek. Polarisatie is een significant probleem dat invloed heeft op verschillende aspecten in onze samenleving. Er is een groeiend besef dat verdeeldheid en verharding een negatieve invloed hebben op de sociale cohesie en de openbare orde, waarbij het democratisch gedachtengoed onder druk staat. Het vraagt om een gedegen verkenning van methoden middels gerichte probleemanalyse, die ingezet kunnen worden om de samenleving weer dichter bij elkaar te brengen. Daarbij moet worden geanticipeerd op de voorgenomen wet Gegevensverwerking Persoonsgerichte aanpak en radicalisering en terroristische activiteiten (Wepra). Het Rijk kent hiervoor geen middelen toe aan de gemeenten. Het is noodzakelijk hier wel capaciteit voor vrij te maken teneinde de voorgenomen wettelijke taak uit te kunnen voeren.

Ook is er een groeiende zorg aangaande de georganiseerde misdaad, met name gerelateerd aan de drugshandel en witwassen. Vormen van ondermijnende criminaliteit die een sterk maatschappij-ontwrichtend effect hebben en leiden tot aantasting van het welzijn en de leefbaarheid, maar ook vormen van excessief geweld met zich meenemen. De aandacht voor ondermijnende criminaliteit in onze gemeente blijft daarom onverminderd groot. Integrale controles

zijn eerder succesvol gebleken en bij veel controles worden misstanden geconstateerd. Het toenemende aantal zaken die vragen om een bestuurlijke aanpak (zeer effectief en bedoeld om ongewenste situaties te herstellen) vragen veel capaciteit en vereisen uitgebreide expertise van zowel betrokken adviseurs als op juridisch vlak. Dat is beperkt in de organisatie aanwezig waardoor keuzes moeten worden gemaakt en hetgeen niet altijd leidt tot het gewenste resultaat. Door het ontbreken van juridische handhavingscapaciteit staat de bestuurlijke aanpak onder druk. Dat geldt voor zowel de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit alsook bij de aanpak en opvolging van de High Impact Crimes (Hic's). Ook bij andere veiligheidsthema's en handavingskwesities is juridische kennis en ondersteuning noodzakelijk. Een handavingsjurist is daarom dringend gewenst. Deze handavingsjurist kan breder worden ingezet voor andere handavingszaken bij het team veiligheid, team handhaving, en Cluster Openbare ruimte.

Om te voorkomen dat vergunningen, subsidies, aanbestedingen of vastgoedtransacties worden misbruikt voor criminele activiteiten, is het geven van uitvoering aan het nog op te stellen BIBOB- beleid (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, gepland voor Q1 2025) cruciaal. Toetsing aan de wet BIBOB is een belangrijk preventief instrument om misbruik van overheidstaken en ondermijning van de rechtsstaat door criminele organisaties te voorkomen.

Complexe domein overstijgende (multi)problematiek ten aanzien van personen met onbegrepen gedrag en personen die zich bezigen met criminele activiteiten, vraagt om een doeltreffende persoonsgerichte aanpak. Door intensieve samenwerking met onder meer de politie, justitie, Stichting Zo!, Wijk 3 GGD en andere zorg- en veiligheidspartners, wordt gestreefd naar maatwerkoplossingen om recidive te voorkomen en betrokkenen te begeleiden naar een positief toekomstperspectief. Dit omvat zowel repressieve maatregelen als preventieve ondersteuning en begeleiding. Onderdeel hiervan zijn ook de wettelijke taken die op gemeentelijk niveau uitgevoerd dienen te worden. Zoals regie van de gemeente bij nazorg aan (jeugd)gedetineerden, aanpak mensenhandel, arbeidsuitbuiting en illegale prostitutie.

Op 6 december 2023 is het plan van aanpak 'Op- en afschalen, Regie en Escaleren', vastgesteld door de bestuurs- en adviescommissie Zorg- en Veiligheid (BAC ZV, onderdeel van de Veiligheidsregio) om te komen tot bestuurlijke afspraken ten aanzien van de samenwerking op het gebied van zorg en veiligheid zowel regionaal als op lokaal niveau. Het plan van aanpak heeft als doel knelpunten op te lossen op de vraagstukken 'wie heeft en neemt regie', 'op- en afschalen lokaal als dat kan, regionaal als dat moet' en 'escalatie van uitvoering naar bestuur'. Uit verkenning onder het plan van aanpak in 2024 is de behoefte gebleken aan:

1. Regie op de hulpverlening en contactpersoon gezin/huishouden, in basis door hulpverleners zelf.
2. Het aanwijzen van een gemeentelijke procesregisseur Zorg- en Veiligheid;
3. Het oprichten van gerichte overlegstructuur voor bespreken complexe (domein-overstijgende) problematiek middels een lokale zorg- en veiligheidskamer.

Het BAC ZV is door de verkennende Kerngroep geadviseerd te besluiten tot vaststelling van deze regionale uitgangspunten ten aanzien van 'Op- en afschalen, Lokale overlegstructuur, Regie en Escaleren' en deze lokaal tot uitvoering te brengen.

Samen met het sociaal domein worden door het Team veiligheid deze kansen uit het voorstel herkend en is de oprichting van een lokale zorg- en veiligheidskamer Zuidplas én het organiseren van gemeentelijke procesregie een eerste passende vervolgstap ten aanzien van de bestaande ketensamenwerking. De zorg- en veiligheidskamer richt zich onder meer op thema's als ondersteuning van kwetsbare groepen, specifieke aandacht voor

mensen met psychiatrische problematiek, slachtoffers van huiselijk geweld, mensenhandel en/of seksuele uitbuiting, maar ook op personen die gedetineerd zijn (geweest) of polariseren, radicaliseren en/of extremistisch gedachtengoed aanhangen. Het oprichten van een zorg- en veiligheidskamer Zuidplas neemt het organiseren van capaciteit teneinde invulling te kunnen geven aan gemeentelijke procesregie met zich mee.

Afzonderlijk van het vorenstaande ligt er ook een wetsvoorstel ter besluitvorming bij de eerste kamer, inhoudende de toekenning van een nieuwe wettelijke taak aan de gemeente; Wet gegevensverwerking persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten. Hiermee wordt een 'lokale aanpak' beoogd die tot doel heeft om radicalisering, extremisme en dreigingen te herkennen en daarop in te grijpen. Het Rijk kent geen middelen toe voor de uitvoering van deze wettelijke taak door de gemeente.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "Het bevorderen van de subjectieve en objectieve veiligheid." uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. In de periode 2023-2026 blijkt uit bevolkingsonderzoek (veiligheidsmonitor) dat het veiligheidsgevoel bij inwoners in de gemeente niet lager wordt gewaardeerd dan met een 6,5.								
2. In de periode 2023-2026 blijkt uit de criminaliteitscijfers dat de objectieve veiligheid bevordert is ten opzichte van de cijfers 2019. Hierbij opgemerkt dat de criminaliteitscijfers 2020 en 2021 een verminderd reëel beeld geven door aanwezigheid coronavirus.								
Effectindicator	Realisatie 2019 (Nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024 (nov 2023)	Begroting 2025	Begroting 2026			
Veiligheidsgevoel bij inwoners			6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.			
Objectieve veiligheid (totale misdrijven per 10.000 inwoners)	376,03	329,28	< 376,03	< 376,03	< 376,03			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Opstellen uitvoeringsplan mensenhandel (waaronder seksuele en arbeidsuitbuiting) beleidsregels woonoverlast, beleid huisuitzettingen. Ook vindt herziening van de APV plaats. 1.2 De gemeente Zuidplas stelt BIBOB-beleid op in 2025. Om uitvoering te kunnen geven aan het beleid BIBOB (Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) is het noodzakelijk hier toereikende specialistische uitvoeringscapaciteit voor benodigd. Voor het uitvoeren van dergelijke onderzoeken is om te voorkomen	

dat criminelen infiltreren in de samenleving door vergunningen of subsidies te verkrijgen en deze ten dienste van criminele activiteiten te misbruiken. Om deze doelstelling te kunnen realiseren is specifieke kennis benodigd en vraagt veel tijd en specifieke kennis is noodzakelijk.extra capaciteit. Het uitvoeren van deze onderzoeken is zeer gewenst	
1.2 We maken een probleemanalyse in het kader van polarisatie, radicalisering en extremisme om in te kunnen spelen op onderliggende oorzaken, betrokken groepen en context en zorgen bij uitbreiding op een thematische inzet.	
1.3 Intensiveren opbouw netwerk en contacten met stakeholders en partners in het veiligheidsdomein.	
1.4 Inzetten op polarisatie en verharding in de samenleving met onze ketenpartners op het gebied van zorg- en veiligheid.	
1.6 Handhavingsteam is onderdeel van projectmatige aanpakken in samenwerking met interne en externe ketenpartners.	
2.2 Naar aanleiding van de criminaliteitscijfers van de politie wordt meer preventief, op basis van analyse, doelgericht ingezet op wisselende veiligheidsvraagstukken.	
2.3 In het eerste kwartaal van 2024 is het beleid cameratoezicht herzien. Aanbesteding voor de aanschaf en onderhoud van cameratoezicht wordt opgestart.	
2.4 Waar mogelijk worden buurtpreventieteams meer betrokken als zorgwekkende trends optreden in de criminaliteitscijfers, dat kan via informatie op basis van analyse waarmee buurtpreventieteams hun looproutes op kunnen afstemmen of via berichten die op sociale media kunnen worden verspreid.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Vergroten van het bewustzijn over cyberveiligheid onder verschillende doelgroepen.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. In de periode 2023-2026 blijven wij aansluiten bij de landelijke preventiecampagnes met betrekking tot cyberveiligheid.
2. In de periode 2023-2026 maken wij inwoners en ondernemers bewust van de risico's van cybercriminaliteit en continueren wij preventieacties vanuit team Veiligheid hieromtrent, samen met onze ketenpartners.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 We vergroten het bewustzijn nog meer bij onze inwoners en ondernemers door actief aan te sluiten bij de landelijke preventiecampagnes rondom cyberveiligheid.	
1.2 Jaarlijks benadert het team Veiligheid samen met de politie en andere ketenpartners actief de oudereninstellingen om in gesprek te gaan over de gevaren van cybercriminaliteit.	
2.1 In de week van de veiligheid wordt extra jaarlijks aandacht gevestigd op de gevaren van cybercriminaliteit, onder meer via sociale media. Daarnaast zal, indien hier behoefte naar is en als de politiecijfers hier aanleiding toe geven, opnieuw een bijeenkomst voor ondernemers over cybercrime georganiseerd worden.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer aandacht voor de bestuurlijke aanpak ondermijning, zo mogelijk gebiedsgericht.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. In de periode 2023-2026 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak om zo het opwerpen van barrières tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten en herhaling van crimineel ondermijnend gedrag te ontmoedigen.								
2. In de periode 2023-2026 wordt – naast incidentele (ad-hoc) controles – minimaal eens per drie maanden een integrale controle verricht in het kader van ‘awareness’, het tegengaan van overtredingen waarmee tevens ook de aanpak van ondermijnende criminaliteit vergroot wordt. We laten ons zien, krijgen zicht op wat er plaatsvindt, belonen waar het kan en pakken door waar het moet.								
3. In de periode 2023-2026 wordt op projectmatige basis intergemeentelijke samenwerking versterkt bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit, waar mogelijk gebiedsgericht. Daar onder wordt ook bedoeld de aanpak van mensenhandel en uitbuiting.								
Effectindicator	Realisatie 2023	Begroting 2024 (nov 2023)	Begroting 2025	Begroting 2026				
Overtreders die een bestuurlijke maatregel opgelegd krijgen		≥ 95%	≥ 95%					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 In 2025 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak. Het is door de marginale beschikbare capaciteit in het team Veiligheid en het gebrek aan capaciteit middels een handhavingsjurist niet altijd mogelijk om altijd de bestuurlijke maatregel op te leggen die gewenst is. In voorkomende gevallen wordt hierdoor gekozen voor een minder effectieve maatregel, bijvoorbeeld het opleggen van een dwangsom in plaats van het toepassen van bestuursdwang. Ook bij de aanpak van de High Impact Crimes (Hic's) vindt niet altijd de gewenste opvolging plaats door gebrek aan juridische capaciteit en kennis. Het volgen van juridische ontwikkelingen op deze onderdelen vindt onvoldoende plaats door gebrek aan capaciteit bij de adviseurs veiligheid. Het opmaken van complexe beschikkingen en het oppakken van bezwaar- en beroepszaken met betrekking tot deze beschikkingen vindt nu voornamelijk plaats door de adviseurs veiligheid, hetgeen niet gewenst is. Dit vraagt veel tijd en dat gaat ten koste van andere veiligheidszaken. Een handhavingsjurist ter ondersteuning in capaciteit bij het team Veiligheid is gewenst om recht te kunnen doen aan de doelstelling, maar ook voor het oppakken van de andere genoemde handhavingszaken. Bovendien kan de handhavingsjurist ondersteuning bieden aan het team Handhaving en andere clusters die te maken hebben met handhavingszaken. Ook hier blijkt behoefte aan deze juridische ondersteuning en kennis.	€107.000
1.2 Uitgangspunt is dat de kosten die voortvloeien uit bestuurlijke maatregelen bij de aanpak van ondermijning altijd worden verhaald op de overtreder(s).	

2.1 Gelet op de toenemende ondermijnende criminaliteit, zoals blijkt uit resultaten van integrale controles en de criminaliteitscijfers, worden meer integrale controles per jaar uitgevoerd (8 keer per jaar). Bij de integrale controles wordt niet alleen ingezet op repressie, maar juist ook op preventie om het bewustzijn en awareness tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten. Overtreders worden aangepakt en situaties worden met gebruikmaking van de bestuurlijke instrumenten aangepakt. Met het uitvoeren van deze controles wordt ook de informatiepositie versterkt en krijgen en houden we zicht op de risico's en pakken we overtredingen aan.	
3.1 Versterken van de integrale aanpak van ondermijning op projectmatige basis door intergemeentelijk samen te werken.	
3.2 Anticiperen op fenomenen die zich rondom de diverse vormen van ondermijnende criminaliteit ontwikkelen, waarbij we projectmatig inzetten op specifieke onderwerpen die raken aan ondermijning.	
3.3 Blijven aansluiten bij landelijke en regionale awareness-campagnes om inwoners en ondernemers te blijven voorzien van preventietips om geen slachtoffer te worden van ondermijnende criminaliteit.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Verdere versterking van de samenwerking met onze ketenpartners o.a. op het gebied van verward gedrag.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. In de periode 2023-2026 wordt de samenwerking met onze ketenpartners geïntensiveerd in de preventieve sfeer.
2. In 2026 is er meer zicht op mensen met onbegrepen (verward) gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium.
3. Mensen met onbegrepen (verward) gedrag vallen niet tussen wal en schip.
4. In de periode 2023-2026 wordt ten opzichte van 2022 de intergemeentelijke samenwerking vergroot door participatie in projectmatige (al dan niet gebiedsgerichte) aanpakken ondermijning, waaronder mensenhandel en illegale prostitutie (seksuele- en arbeidsuitbuiting).

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Continueren en borgen van succesvolle bestaande samenwerkingen op het gebied van zorg & veiligheid (pilots zoals de pilot wijk GGD-er, Jeugd Overlast Overleg, persoonsgerichte aanpak).	
1.2 Oprichten van de zorg- en veiligheidskamer Zuidplas	€75.000
1.3 Continueren en borgen van bestaande samenwerkingen op het gebied van ondermijning (lokale ondermijningstafel)	
2.1 en 3.1. In een zo vroeg mogelijk stadium inzetten van de persoonsgerichte aanpak op personen met verward gedrag in samenwerking met de ketenpartners.	
4.1 Versterken van effectieve informatie-uitwisseling en daarmee samenwerking tussen gemeente, politie en Openbaar Ministerie in het kader van de bestuurlijke aanpak ondermijning.	
4.2 Actualiseren en door ontwikkelen van beleid om effectief te kunnen samenwerken en opvolging te kunnen geven in integrale aanpakken, bijvoorbeeld integraal optreden tegen High Impact Crimes en vormen van ondermijnende criminaliteit.	
4.3 Maken van intergemeentelijke samenwerkingsafspraken en uitvoeringskaders met betrekking tot aanpak mensenhandel en seksuele uitbuiting.	

Beleidsindicatoren programma 1

Taakveld: Veiligheid			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron		2020	2021	2022	2023
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Waarstaatjegemeente.nl (primaire bron: Halt.nl)	Zuidplas:	56	37	77	30
			Referentiegemeenten:	100	70	80	80
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	Waarstaatjegemeente.nl (primaire bron: Politie)	Zuidplas:	1,8	1,8	2,1	2,1
			Referentiegemeenten:	1,0	1,0	1,2	1,4
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	Zuidplas:	4,0	3,0	3,1	3,2
			Referentiegemeenten:	3,3	3,1	3,2	3,0
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	Waarstaatjegemeente.nl (primaire bron: Politie)	Zuidplas:	2,5	1,7	1,2	1,4
			Referentiegemeenten:	1,4	1,1	1,2	1,1
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	Zuidplas:	3,8	3,8	4,1	4,5
			Referentiegemeenten:	4,9	4,8	4,8	4,4

Wat mag het programma Bestuur en organisatie kosten?

PROGRAMMA 1 LASTEN NAAR CATEGORIE (X 1.000)

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

1: Bestuur en Organisatie	Rekening 2023	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Meerjaren- raming 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028
Lasten						
1.1: Bestuur, organisatie en participatie	2.426	2.851	3.230	3.151	3.151	3.151
1.2: Dienstverlening	1.604	1.646	1.762	1.919	1.887	1.668
1.3: Veiligheid	3.120	4.017	4.815	4.800	4.794	4.789
Totaal Lasten	7.150	8.514	9.807	9.870	9.831	9.608
Baten						
1.1: Bestuur, organisatie en participatie	464	0	0	0	0	0
1.2: Dienstverlening	591	829	1.143	1.307	1.337	1.129
1.3: Veiligheid	42	10	10	10	10	10
Totaal Baten	1.096	839	1.153	1.317	1.347	1.139
Saldo van baten en lasten	-6.054	-7.674	-8.654	-8.553	-8.484	-8.469
Toevoeging aan reserves						
Onttrekking aan reserves						
Resultaat	-6.054	-7.674	-8.654	-8.553	-8.484	-8.469

Programma 2 Sociaal Domein

Werken aan een inclusieve samenleving

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 2.1 Algemeen sociaal domein
- 2.2 Werk en inkomen
- 2.3 Jeugd
- 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
- 2.5 Volksgezondheid

Inleiding

De inclusieve samenleving krijgt vorm door het ondersteunen van inwoners die het op eigen kracht niet redden en door het stimuleren van een gezonde leefstijl. We stimuleren personen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden van werk. Ten aanzien van jeugd richten we ons zoveel mogelijk op preventie door bijvoorbeeld inzet van kansrijke start en vroegsignalering in kinderopvang en onderwijs zodat jeugdhulp zo licht mogelijk en zwaarder waar nodig ingezet kan worden. Jongerenwerkers ondersteunen jongeren tijdens het wijkgericht werken, maar ook tijdens activiteiten op locatie. Vanaf de zomer 2024 is de extra zorgondersteuning op de basisschool die vanuit de NPO-middelen werd gefinancierd gestopt. Tegelijkertijd werden vanuit het budget Thuisnabij Onderwijs vanaf dat moment middelen ingezet voor een jeugdzorgdeskundige in scholen, zoals daarmee ervaring is opgedaan in de pilot KC Koningskwartier. Daarmee wordt de ondersteuning van jeugdigen in een vroeg stadium gecontinueerd en een brug geslagen tussen onderwijs en zorg.

Ook bij volwassenen richten we ons op preventie, denk hierbij onder andere aan vroegsignalering (betalachterstanden) en Welzijn op Recept (WOR). Welzijn op Recept is één van de ketenaanpakken uit het GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord). In 2025 zal WOR verder doorontwikkeld worden. Er wordt gewerkt vanuit het gedachtegoed positieve gezondheid, wat kan je wel en wat wil je in plaats van wat zijn je beperkingen. Er wordt in 2025 verder gewerkt aan de doelstellingen uit IZA en GALA (Integraal Zorg Akkoord en Gezond en Actief Leven Akkoord). Voor het GALA wordt er uitvoering gegeven aan het uitvoeringsplan. Er zijn nog mogelijkheden om (beperkt) initiatieven toe te voegen.

Voor het behalen van de doelstellingen zijn we veelal afhankelijk van onze samenwerkingspartners. Denk hierbij aan een Stichting ZO!, Hecht, het Zorg- en Veiligheidshuis, het Taalhuis, GR IJsselgemeenten, Promen en de gecontracteerde zorgaanbieders in het kader van de Jeugdwet en Wmo. Er worden afspraken gemaakt over het “wat”, de uitvoering bepalen zij grotendeels zelf. Hierdoor is de invloed met betrekking tot de uitvoering beperkt.

Product 2.1 Algemeen sociaal domein

Algemeen doel product

Algemene voorzieningen, de toegang en dienstverlening binnen het sociaal domein zijn makkelijk toegankelijk voor inwoners.

Ontwikkelingen

Het is de verwachting dat de Gemeenschappelijk Regeling (GR) zal starten per 1 januari 2025. De GR blijft voor een groot gedeelte gebruik maken van de faciliteiten van gemeente Gouda. Dit wordt vastgelegd middels een dienstverleningsovereenkomst. De GR streeft ernaar om zoveel als mogelijk onafhankelijk te worden van gemeente Gouda, mits dit efficiënter en goedkoper is/wordt dan de situatie op 1 januari 2025. De diensten van Gouda worden voor minimaal 2 jaar afgenomen.

De regionale werkorganisatie (RWO) is bezig met de inkoop van zorgproducten jeugd en Wmo. De aanbestedingen zijn in februari 2024 gepubliceerd. De nieuwe contracten starten 1 januari 2025. Met de aanbesteding geen contract krijgen in 2025, worden afspraken gemaakt met betrekking tot overbruggingszorg. De implementatie van de contracten is gestart in 2024, maar zal ook gedeeltelijk in 2025 plaatsvinden. Met de start van de contracten wordt er uitvoering gegeven aan de door raad gestelde [kaders en ambities](#). Er wordt stapsgewijs toegewerkt naar de ambities, dit zal meerdere jaren in beslag nemen.

Middels raadsinformatienota [Z24.001662](#) is de raad in juli dit jaar geïnformeerd over de recente ontwikkelingen rondom de inkoop Jeugd en Wmo 2025. In de nota staat vermeld dat er in deze begroting meer inzicht zal worden gegeven in de geschatte financiële impact van het herijken van de tarieven. Op dit moment houden we rekening met een stijging van de kosten van ongeveer 1 miljoen euro (5%) in 2025 als gevolg van de nieuwe inkoop. Dat is een lager risico dan waar we in juli rekening mee hielden (toen 1,5 miljoen). We komen nu op een lager bedrag uit omdat de eerste analyse op regioniveau is gedaan en geen rekening heeft gehouden met de specifieke ontwikkeling in aantallen en verschuivingen die we in onze gemeente zien. Daarbij werd er uitgegaan van data uit 2022, daar waar we nu met recentere informatie hebben doorgerekend. Deze stijging van 1 miljoen zit voor ongeveer 80 procent bij de Wmo en 20 procent bij Jeugd. In de Wmo-voorziening Hulp bij het Huishouden (HBH) voorzien we de grootste stijging in de kosten. Het tarief HBH stijgt hard en daarbij is het qua omvang het grootste en een van de hardst groeiende budgetten in verband met vergrijzing en langer thuiswonen. In de nieuwe inkoopcontracten is uitgegaan van een kwalitatief hoog zorgaanbod waarbij het uitgangspunt is zware zorg waar nodig en afschaling wanneer mogelijk. Afschaling naar lichtere zorg en naar het voorveld. Er worden hogere eisen gesteld aan de zorgaanbieders, dit alles heeft een hogere prijs per eenheid tot gevolg. Met een kwalitatief hoog zorgaanbod beogen we te bereiken dat inwoners beter geholpen worden en dat de gemiddelde duur van de ondersteuning korter en/of minder intensief zal zijn.

De investering in deze nieuwe inkoop zal naar verwachting enige tijd nodig hebben om tot de gewenste effecten te komen, daarom houden we rekening met een zekere aanloopperiode. Om de verwachte stijging van de kosten op te vangen zullen we zoals gebruikelijk voorstellen om de stelposten prijs en groei hiervoor in te zetten. In bijlage 8 van deze begroting wordt meer inzicht gegeven in deze stelposten. Op basis van de voorlopige inschatting die we nu hebben gemaakt is de reservering (stelpost prijs) niet voldoende om de ingeschatte prijsstijging op te vangen. Het is in deze fase echter te voorbarig en te onzeker om al tot definitieve conclusies te komen. In de loop van 2025 zal er naar verwachting meer duidelijkheid komen en zal u met de zomernota opnieuw worden geïnformeerd of eerder indien nodig. Een gedeelte van de verwachte kostenstijgingen is gerelateerd aan volumegroei. Voorgesteld wordt om dit gedeelte, van ingeschat € 250.000, af te dekken met middelen uit de stelpost groei.

Mochten er in 2025 toch onvoorziene incidentele tekorten ontstaan naar aanleiding van deze investering, dan kan er tenslotte nog een beroep worden gedaan op de reserve sociaal domein. Een actueel inzicht in de reserves is terug te vinden in bijlage 2.

De [regiovisie Samen Scherper aan de Wind](#) loopt t/m 2024. In 2025 zal er vanuit Midden-Holland gezamenlijk worden gestart met het actualiseren van de visie op de regionale samenwerking Jeugd en Wmo.

Begin 2024 is de [regiovisie Huiselijk Geweld & Kindermishandeling](#) vastgesteld van waaruit een regionaal- en lokaal uitvoeringsplan is opgesteld. Vanaf Q4 2024 is een start gemaakt met de uitvoering van dit uitvoeringsplan, wat in 2025 door zal lopen.

In 2025 zal de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio) conform het besluit van de beide besturen overgaan van Hecht naar de Veiligheidsregio Hollands-Midden. Het jaar 2024 is gebruikt voor de ontvlechting, de precieze budgettaire verwerking zal worden bepaald bij de besluitvorming van Hecht eind 2024. Uitgangspunt is een kostenneutrale overgang.

Daarnaast heeft het college in juni 2024 de bestuursopdracht vastgesteld om te komen tot een visie op maatschappelijke voorzieningen. In die visie gaat het niet om de interventies en/of acties waar we gezamenlijk met onze samenwerkingspartners uitvoering aan geven, maar ligt de focus op de 'hardware' van het sociaal-maatschappelijk domein. Met de hardware bedoelen we: een gebouw en/of een terrein met een publieke functie (het voorzieningenniveau). Want ook

die kant van het sociaal-maatschappelijk domein draagt bij aan de doelstellingen die we nastreven in het sociaal en maatschappelijk domein. Denk bijvoorbeeld aan voorzieningen op het gebied van sport (binnen- en buitensportaccommodaties) en cultuur/ontmoeting (dorpshuizen). Medio 2025 wordt de visie op maatschappelijke voorzieningen afgerond en daarna ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. De startnotitie wordt begin 2025 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Deze visie is één van de visies die onderdeel zijn van het project inzicht en wendbaarheid.

De visie voor het sociaal- maatschappelijk domein zal in naar verwachting in het tweede kwartaal 2025 afgerond worden. Waar er eerder een [beleidskader](#) was voor het sociaal domein, werken we nu aan een overkoepelende visie met beleidsmatige uitgangspunten waarin het sociaal en maatschappelijk domein samenkomen.

Het vaststellen van nieuwe visies op het sociaal- en maatschappelijk domein kunnen leiden tot wijzigingen van doelstellingen en inspanningen in het begrotingsjaar 2025.

In 2024 is een startnotitie geschreven voor de herijking van het subsidiebeleid. Een voorstel voor de herijking zal in 2025 opgeleverd worden.

Naar verwachting zullen de huidige bewoners van de Oase in de laatste weken van 2024 of de eerste weken van 2025 verhuizen naar Kavel 13 op het bedrijventerrein Kleine Vink. De Oase blijft in gebruik voor een nieuwe groep Oekraïners. Dit om te kunnen voldoen aan onze taakstelling. In 2025 zal tevens een eigen bijdrage gevraagd worden aan de werkende Oekraïners. Hoewel dit geen financieel voordeel heeft voor de gemeenten (de inkomsten worden verrekend met de normuitkering), ontstaat hierdoor meer draagvlak in de samenleving

In 2025 zal tevens het proces rondom de vergunningaanvraag voor de ROL belangrijk zijn.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Verstevigen van de effectieve keten van zorg: van preventie naar interventie tot nazorg.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. Het percentage unieke cliënten met een maatwerkvoorziening en het percentage indicaties vanuit de Wmo of Jeugdwet ten opzichte van het aantal inwoners in Zuidplas is in 2026 gelijk gebleven aan 2021.
2. Minimaal 80% van de Wmo-clienten (in 2021 79,5%) en 90% van de ouders/verzorgers van jeugdigen (in 2021 91,5%) ervaren de hulp als passend bij de hulpvraag in 2026. Gemeten door de volgende factoren: • Ouders/opvoeders vinden dat hun kind (tot en met 18 jaar) goed wordt geholpen bij vragen of problemen. • Ouders/opvoeders vinden dat de hulp die hun kind (tot en met 18 jaar) ontvangt past bij de hulpvraag. • Respondenten uit het Wmo cliëntervaringsonderzoek vinden de ondersteuning van goede kwaliteit. • Respondenten uit het Wmo cliëntervaringsonderzoek vinden dat de ondersteuning past bij de hulpvraag.

Effectindicator	Realisatie 2021 (Nulmeting)	Realisatie 2023 (1-1-2024)	Begroting 2024	Begroting 2025 (1-7-2024)	Begroting 2026		
Inwoneraantal	45.064 Peildatum: 1-1-21	47.826 Peildatum: 1-1-2024	47.826 Peildatum: 1-1-2024	48.314 Peildatum: 1-7-2024			
1.1 Unieke cliënten met maatwerk- voorziening Wmo of Jeugdwet Bron: Tableau en aantal inwoners waarstaatjegemeente.nl	Wmo: 2113 = 4,7% tov inwoners Jeugd: 976 = 2,2% tov inwoners	Wmo: 2.294 = 4,8% tov inwoners Jeugd: 1012 = 2,1% tov inwoners	Wmo: ≤ 4,7% tov inwoners Jeugd: ≤ 2,2% tov inwoners	Wmo: ≤ 4,7% tov inwoners Jeugd: ≤ 2,2% tov inwoners	≤ nulmeting		
1.2 Indicaties Wmo of Jeugdwet Bron: Tableau en aantal inwoners waarstaatjegemeente.nl	Wmo: 4081 =9,1% tov inwoners Jeugd: 1629 = 3,6 % tov inwoners	Wmo: 4.265 = 8,9% tov inwoners Jeugd: 1753 = 3,7% tov inwoners	Wmo: ≤ 9,1 % tov inwoners Jeugd: ≤ 3,6% tov inwoners	Wmo: ≤ 9,1 % tov inwoners Jeugd: ≤ 3,6% tov inwoners	≤ nulmeting		
2.1 Wmo cliënten ervaren hulp als passend	79,5%	79%	≥ 80%	≥ 80%	≥ 80%		
2.2 Ouders/ verzorgers van jeugdigen ervaren hulp als passend	91,5%	85%	≥ 90%	≥ 90%	≥ 90%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Uiterlijk in Q4 2025 is de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in Zuidplas geïmplementeerd.	
1.2 In 2025 is het programma Scheiden zonder Schade geïmplementeerd.	
2.1 in 2025 is het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd vastgesteld en gestart met de uitvoering van dit plan.	
2.2 Uiterlijk in Q2 2025 is er een visie sociaal en maatschappelijk domein.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten van vindbaarheid en bereikbaarheid van ondersteuning voor hen die dat nodig hebben.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
1. Minimaal 80% van de respondenten uit het cliëntervaringsonderzoek (CEO) weet in 2026 waar hij moet zijn voor ondersteuning ten opzichte van 75,5% in 2021.							
Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026		
Cliënten weten waar ze moeten zijn voor ondersteuning	75,5%	Jeugd/ouders 79%/77% Wmo 67%	≥ 80%	≥ 80%	≥ 80%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Er is blijvende aandacht (minstens maandelijks) en samenwerking met betrokken partijen, om bekendheid van de toegang tot zorg of ondersteuning te vergroten.	
1.2 In 2026 geven we uitvoering aan de dienstverleningsovereenkomst met betrekking tot de huisvesting van de toegang voor zorg en ondersteuning.	pm
1.3 Inzetten op bekendheid voor ondersteuning van specifieke doelgroepen en hun netwerk tijdens landelijke en lokale activiteiten.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. Meer inwoners in Zuidplas beheersen de basisvaardigheden lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden: 1. Van de deelnemers aan de trajecten basisvaardigheden (formeel en non-formeel) betreft jaarlijks minimaal 20% de NT1 doelgroep. 2. Tenminste driekwart van de deelnemers van de trajecten basisvaardigheden ervaart een stijging van de taalvaardigheid en tenminste de helft van deze deelnemers ervaart een stijging van de digitale vaardigheden.								
Effectindicator	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
1. Deelnemers basisvaardigheden NT1	n.v.t.	26%	≥ 20%	≥ 20%	≥ 20%			
2.1 Stijging taalvaardigheid	n.v.t.	50%	≥ 75%	≥ 75%	≥ 75%			

2.2 Stijging digitale vaardigheden	n.v.t.	40,9%	≥ 50%	≥ 50%	≥ 50%			
------------------------------------	--------	-------	-------	-------	-------	--	--	--

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 De week van lezen & schrijven wordt benut om het verbeteren van basisvaardigheden onder de aandacht te brengen.	
1.2 Medewerkers van de gemeente Zuidplas volgen een training in het herkennen, signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid.	
1.3 Er wordt een training voor het herkennen, signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid gegeven aan samenwerkingspartners.	

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

[Stichting Zuidplas Ondersteunt! \(Stichting ZO!\)](#) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas. Zij biedt eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning. Daarnaast adviseert zij de gemeente Zuidplas voor het inzetten van maatwerkvoorzieningen. Er worden steeds meer inwoners geholpen in het voorveld. De Stichting is nauw betrokken bij de uitvoering van IZA en GALA, waardoor de beweging naar het voorveld geïntensiveerd wordt.

Hecht

Hecht wordt per 1 januari 2025 onderdeel van de Veiligheidsregio Hollands-Midden. Hecht levert diensten op het gebied van jeugdgezondheidszorg, preventieve gezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning, openbare gezondheidszorg, veiligheid en leefbaarheid en psychosociale hulpverlening. In de regio Hollands Midden werkt de gemeente Zuidplas nauw samen met de partijen die vallen onder Hecht. Voor onze doelstellingen zijn onder andere van toepassing; het Zorg- en Veiligheidshuis, Wijk-GGD (Hollands Midden), Veilig Thuis, Jeugdpreventieteam (JPT), Centrum Jeugd en Gezin, Crisis Interventie team, Bureau Kwetsbare Kinderen en het Meldpunt Zorg en Overlast. Op casuïstiek waar zorg- en veiligheid een rol spelen zijn deze partijen onder andere betrokken vanuit hun eigen taakstelling(en) om een rol te spelen in het beheersen en beperken van risico's bij individuen, (gezin)systemen of groepen personen (bijvoorbeeld jeugd). Vanuit de lokale zorg- en veiligheidskamer Zuidplas werken we samen met het zorg- en veiligheidshuis Hollands-Midden in regio opschaling en escalatie van domeinoverstijgende complexe zorg- en veiligheidsproblematiek. Hecht is in deze zin een samenwerkingspartner op het gebied van openbare orde en (publieke) veiligheid. Hecht draagt middels verschillende rollen zoals advisering, coördinering en voorlichting bij aan gezondheid, veiligheid en welzijn van onze inwoners.

Product 2.2 Werk en inkomen

Algemeen doel product

- Iedere inwoner van Zuidplas werkt en participeert naar vermogen.

- Armoede en schulden mogen voor onze inwoners geen belemmering zijn om mee te doen in de samenleving.

Ontwikkelingen

De doelgroep binnen de participatiewet wijzigt. De Sociale Wet (SW) is gestopt, hierdoor neemt aantal sociale eenheden (SE) af, terwijl er meer begeleiding nodig is op de PW (Participatiewet). Mogelijk is er in de toekomst hierdoor meer participatiebudget nodig op de PW.

Een andere ontwikkeling binnen de participatiewet is nieuwe wetgeving "Participatiewet in Balans". De tweede kamer moet nog een besluit nemen over deze wet, het is de verwachting dat de wet in 2025 vastgesteld wordt.

Het is nodig om te anticiperen op nieuwe wetgeving, wijziging doelgroep binnen de participatiewet en de huidige arbeidsmarkt. In 2025 wordt een nieuw actieplan op weg naar werk gemaakt. Het huidige plan liep tot en met 2024. Daarnaast is in het tweede halfjaar 2024 gestart met de toekomstverkenning van Promen. Mogelijk heeft de toekomstverkenning financiële gevolgen. Op dit moment is nog niet bekend wat deze gevolgen zijn, hier wordt u in de jaarstukken 2024 en/of zomernota 2025 over geïnformeerd. In de meicirculaire zijn reeds via het rijk middelen beschikbaar gesteld voor de transitie van SW-bedrijven, waar Promen onder valt.

Op de raadsvergadering van 9 juli 2024 is motie [2024M60 \(Armoede onder kinderen in Zuidplas\)](#) aangenomen, waarin wordt verzocht om in deze begroting de beschikbare Klijnsma-gelden inzichtelijk te maken ten aanzien van de aanwending en te rapporteren over de stappen om armoede onder kinderen te verminderen.

Het bedrag dat de gemeente Zuidplas ontvangt vanuit de betreffende decentralisatie-uitkering gemeentefonds (DU) is structureel circa € 147.000. Dit volledige bedrag wordt aangewend door middel van (structurele) bijdragen aan onderstaande organisaties (zie tabel). De oorsprong van de keuze voor deze organisaties is terug te vinden in raadsbesluit [R17.000094](#) en de besteding is structureel in de begroting opgenomen. Het verschil tussen de actueel beschikbare middelen vanuit de DU en de besteding wordt gedekt vanuit eigen bijdragen van ongeveer € 30.000 (Rotterdampas) op jaarbasis en aanvullende incidentele middelen. De afgelopen jaren zijn er verschillende incidenteel beschikbaar gestelde middelen vanuit het Rijk aangewend om het Armoedebudget (kinderen) aan te vullen.

Doel	Bedrag
Rotterdampas	90.000
Jeugdfonds Sport en cultuur Zuid-Holland	67.000
Stichting Leergeld Hollandsche IJssel	35.000
Maatwerk overig (subsidies)	3.000
Totaal	195.000

Om armoede onder kinderen te verminderen wordt in Zuidplas o.a. een vergoeding voor schoolgaande kinderen aangeboden, waarbij gedacht kan worden aan de kosten voor een excursie of werkweek vanuit school. Stichting Leergeld verzorgt o.a. fietsen en laptops. De gemeente bekostigt Stichting Jeugdfonds Sport & Cultuur voor zwemlessen en sport- en cultuurlidmaatschappen. Voor ieder kind wordt een kinderfeestje mogelijk gemaakt via de Cadeaukast van Stichting ZO!. De taart wordt verzorgd door Stichting Cupcakes voor Kids die hiervoor ook subsidie ontvangt vanuit de gemeente. Daarnaast is het voor kinderen uit minimagezinnen in Zuidplas mogelijk om gratis gebruik te maken van de Rotterdampas, waarmee ze aan ongeveer 500 activiteiten gratis of met korting kunnen deelnemen in de regio. Op basis van het door de gemeenteraad vastgestelde Beleidskader Armoede en Schulden 2024-2027 is door het college het [Uitvoeringsprogramma Armoede en Schulden 2024-2025](#) vastgesteld, waarin terug te lezen valt welke inspanningen er dit jaar en komend jaar

ondernomen worden om armoede te bestrijden. Hierover is de gemeenteraad reeds geïnformeerd middel informatienota [B 1694](#). Het college stelt voor om met bovenstaande overzicht motie 2024M60 (Armoede onder kinderen in Zuidplas) af te doen.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. Het percentage inwoners met geregistreerde problematische schulden blijft stabiel op 7,3%.								
Effectindicator	Realisatie 2020 (nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
Problematische schulden	6,2%	7,3%	n.v.t.	7,3%	7,3%			
Bron: waarstaatjegemeente.nl								

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Alle aangemelde inwoners met een betaalachterstand van hun vaste lasten (huur, zorgverzekering, energie en/of water) ontvangen een hulpaanbod via brief, telefoon of huisbezoek.	
1.2 Uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Armoede en Schulden 2024-2025.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Inzetten op passend (vrijwilligers)werk voor iedereen.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. Het percentage huishoudens in Zuidplas met een bijstandsuitkering blijft in de komende jaren tot 2026 stabiel op 2,9% (in Nederland 5,0%, in gemeenten met vergelijkbare inwonersaantallen 25.000 - 50.000 inwoners: 3,3%).								
2. Inwoners blijven de dienstverlening van IJsselgemeenten gemiddeld minimaal met een 7,0 waarderen.								
Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024 (nov 2023)	Begroting 2025	Begroting 2026			
Huishoudens met een bijstandsuitkering	≤ 2,9%	2,8% (peildatum 31-08-2023)	≤ 2,9%	≤ 2,9%	≤ 2,9%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Uitvoeren actieplan op weg naar werk om inwoners te begeleiden naar een betaalde baan door onder andere job coaching, Hallo Werk app, leerwerk trajecten, trajecten voor statushouders, en opstapplekken. De ambitie is om 90 inwoners uit te laten stromen naar werk.	
1.2 Uitvoeren actieplan op weg naar werk. Jongeren tot 27 jaar worden gestimuleerd om een startkwalificatie te halen, wanneer dit niet lukt begeleiden we deze jongeren naar werk. Max. 7% van het bijstandsbestand is 27 jaar of jonger.	
1.3 Uitvoeren het actieplan op weg naar werk om inwoners zich te laten ontwikkelen op weg naar werk. Door onder andere de FIP-methodiek voor doelgroep, vergroten taalaanbod en het stabiliseren schulden. Elk jaar zetten 165 inwoners een stap op de participatieladder.	
1.4 Opstellen van een nieuw beleidskader Werk. Daarmee zullen de inspanningen en ambities van 1.1 t/m 1.3 (uitstroom, ontwikkeling participatieladder en % onder de 27 jaar in de bijstand) vervangen worden door nieuwe doelen, die passen bij het nieuwe beleidskader en inspanningen.	
2. IJsselgemeenten voert een klanttevredenheidsonderzoek uit.	

Verbonden partijen

GR IJsselgemeenten

IJsselgemeenten is de gemeenschappelijke regeling van Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas. Het samenwerken op het gebied van sociale zaken biedt synergievoordelen in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency. De GR IJsselgemeenten verstrekt uitkeringen (bijstand) voor levensonderhoud en voor een aantal minimaregelingen; begeleiding naar werk of scholing van bijstandsgerechtigden én de zorg en activering van mensen. Een andere belangrijke taak is het bieden van schuldhelpverlening. IJsselgemeenten heeft de afgelopen jaren de gemeenten ook ondersteund bij tijdelijke regelingen. Daarnaast verstrekt IJsselgemeenten nog steeds het leefgeld aan Oekraïense ontheemden. IJsselgemeenten gaat de eigen bijdrage innen voor de Oekraïense ontheemden in de gemeentelijke opvang. De energietoeslag liep tot 2024.

GR Promen

Promen is een samenwerking tussen 7 gemeenten voor de uitvoering van de (voormalige) Sociale Werkvoorziening. De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) heeft als doel om het mogelijk te maken dat mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving. Inwoners die met behulp van het WSW-budget via detachering of begeleid werken geen werkplek vinden, kunnen op een meer beschutte werkplek binnen het sociaal werkvoorzieningsbedrijf (SW-bedrijf) aan de slag. Daarnaast biedt Promen (via Prowork) ondersteuning om inwoners met een bijstandsuitkering aan het werk te helpen samen met IJsselgemeenten. Promen levert een belangrijke bijdrage aan het participeren naar vermogen. Promen stimuleert ontwikkeling. Promen zet in op passend werk voor iedereen, of dat nu bij Promen is of bij een reguliere werkgever. De begeleiding wordt afgestemd op wat nodig is voor de inwoner. Ook levert Promen een bijdrage aan de taalontwikkeling.

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting ZO! speelt een belangrijke rol in de vroegsignalering van schulden en als toegangsloket voor mensen met schuldenproblematiek. Schulden duiden vaak op meer problemen bij een inwoner of gezin. De Stichting kan bij de inventarisatie van de problematiek breder kijken naar welke ondersteuning de

inwoner nodig heeft. Daar waar mogelijk wordt verergering van de problematiek voorkomen en duurzame ondersteuning ingezet. Daarnaast speelt de stichting een belangrijke rol in de begeleiding van inburgeraars en ondersteunt het inwoners met geldvragen en administratie op orde brengen. Bij ondersteuning o.a. van geldvragen of administratie is er oog voor beschikbaarheid van regelingen waar inwoners gebruik van kunnen maken, maar ook van mogelijk financiële problemen of schulden bij inwoners.

Product 2.3 Jeugd

Algemeen doel product

Kinderen en jongeren groeien gezond en zelfredzaam op.

Ontwikkelingen

In 2025 werken we verder aan het in eind 2024 gestarte Integraal Uitvoeringsplan Jeugd. In dit uitvoeringsplan komen landelijke, regionale en lokale opgaven en ontwikkelingen rondom jeugd samen. Het gaat onder andere om de opgaven uit de Hervormingsagenda Jeugd, Regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, GALA: Kansrijke Start, Kinderen naar Gezonder Gewicht en mentale gezondheid, Samen Veilig Opgroeien en het collegeprogramma. De Hervormingsagenda jeugd beschrijft dat waar nu sprake is van een individuele focus (op het kind), we de omslag moeten maken naar een contextgerichte focus (de oplossing ligt in een goede pedagogische context in het onderwijs, in prestatiedruk, in bestaanszekerheid etc.). En dat vergt een geheel andere benadering.

Het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd richt zich daarom onder andere op behoud en versterken van de sociale basis voor jeugd.

Met het zo vroeg mogelijk inzetten van preventieve interventies, zowel voor de geboorte als daarna, kan voorkomen worden dat problemen ontstaan/verergeren. Op hoofdlijnen constateren we dat onvoldoende preventieve interventies beschikbaar zijn op het gebied van prenatale en geboortezorg. Daarnaast is aanvullende preventieve inzet in de peuter en vroege kindertijd gewenst. Daarnaast is extra inzet van jeugdhulp op school helpend om vroegtijdig te signaleren en begeleiden

Waar mogelijk wordt gezocht naar dekking uit landelijke en regionale middelen. Er is echter aanvullend lokaal budget noodzakelijk om de doelstellingen van de landelijke opgaven te kunnen realiseren. Hiervoor wordt een structureel bedrag van 10.000 euro gevraagd.

Op basis van de bevindingen uit de jeugdmonitor (gepubliceerd mei 2024) vindt in Q4 2024 een bijeenkomst plaats met ketenpartners uit het maatschappelijke voorveld, waarin duiding wordt gegeven aan de uitkomsten en waar nodig afspraken worden gemaakt over acties en uitvoering door het voorveld. De uitvoering van de acties zal grotendeels in 2025 plaatsvinden en worden gemonitord.

Doelstellingen en inspanningen

De drie onderstaande indicatoren zijn afkomstig van de landelijke database van Perined. Perined is een samenwerkingsverband van beroepsorganisaties rondom de geboortezorg. Deze cijfers zijn helaas niet actueel, de meest recente cijfers dateren van 2021. Vanwege aanleveringsproblemen van de data vanuit de eerstelijnsverloskundigen, mist op landelijk niveau een kwart van de aan te leveren gegevens over 2022. Op basis van CBS-data vanuit de Basisregistratie Personen wordt ingeschat dat tussen de 12.000 tot 16.500 kinderen in de Perinedregistratie ontbreken over het jaar 2022. De redenen om niet aan te leveren zijn van

technische en financiële aard en afhankelijk van het gebruikte softwarepakket in de verloskundigenpraktijken. Uit navraag is gebleken dat Perined geen zicht heeft op de termijn waarop de cijfers beschikbaar zijn.

Volgend uit het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd zijn aanvullende doelen noodzakelijk om de doelstellingen voor jeugd meer passend en compleet te maken. Er wordt gewerkt aan een Integraal Uitvoeringsplan Jeugd waarin verschillende (landelijke-, regionale- en lokale-) opgaven samen komen. De centrale ambitie van dit plan is minimaal behoud en bij voorkeur versterken van de sociale basis en normaliseren van wat bij het normale leven hoort.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. Het cijfer voor vroeggeboorten en/of te laag geboortegewicht voor de duur van de zwangerschap (BIG2) blijft stabiel onder het Nederlands gemiddelde per 1.000 zwangerschappen.								
2. Sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur (gemeten over een periode van 5 jaar) is stabiel ten opzichte van het landelijk gemiddelde.								
3. Het aantal zwangerschappen waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week, blijft stabiel boven het Nederlands gemiddelde.								
4. Behoud en versterken van de sociale basis door middel van preventie en vroegsignalering.								
5. De problematiek wordt duurzaam opgelost door de inzet van een brede analyse en domeinoverstijgend samenwerken.								
Effectindictoren	Realisatie 2020	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
1.Vroeggeboorten en/of te laag geboortegewicht (per 1.000 geboorten)	138,4	137,3 (Peiljaar 2021)	Niet bekend	≤ 138,4	≤ 138,4			
2.Sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur (per 1.000 geboorten)	5,2	4,5 (Peiljaar 2021)	Niet bekend	≤ 5,2	≤ 5,2			
3. Aantal zwangerschappen waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week (per 100 geboorten)	73	74,5 (Peiljaar 2021)	Niet bekend	≥ 73	≥ 73			
4-5.Nog vast te stellen in het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd (planning oplevering Q1 2025)								

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
In 2025-2028 voeren we de acties uit zoals genoemd in het plan van aanpak kansrijke start Zuidplas, als onderdeel van het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd	€ 10.000

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting Zuidplas Ondersteunt! (Stichting ZO!) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas. Zij biedt eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning voor jeugdigen. Hulp en ondersteuning wordt op locatie of thuis geboden. Ook zijn de jongerenwerkers regelmatig in de diverse dorpskernen te vinden. Daarnaast adviseert de Stichting de gemeente Zuidplas voor het inzetten van maatwerkvoorzieningen. De ondersteuning is onder andere gericht op (talent)ontwikkeling, eigen regie en participatie. Daar waar mogelijk wordt lichte en kortdurende ondersteuning ingezet. Stichting ZO! levert een bijdrage bij de uitvoering van kansrijke start en jeugdhulpondersteuning op school (waar schoolmaatschappelijk werk onder valt), waardoor zij een brug slaan tussen jeugd en onderwijs en hiermee de keten van zorg voor de inwoner verstevigd wordt.

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Algemeen doel product

- Iedere inwoner neemt naar eigen kracht en vermogen deel aan de samenleving.
- Inwoners kunnen langer (en eerder) zelfstandig thuis wonen.

Ontwikkelingen

Doordecentralisatie beschermd wonen opnieuw uitgesteld

In de Programmabegroting 2024-2027 bent u geïnformeerd over de doordecentralisatie beschermd wonen en de beoogde ingangsdatum op 1 januari 2025. Het woonplaatsbeginsel Beschermd Wonen (BW) betekent dat elke gemeente verantwoordelijk wordt voor BW voor haar eigen inwoners, ook wanneer die naar een andere gemeente verhuizen omdat daar de beste plek voor herstel is. In 2024 zou Zuidplas samen met de regiogemeenten in Midden-Holland aan de slag gaan om de nieuwe verplichtingen in te regelen. Echter is het wetsvoorstel woonplaatsbeginsel, dat al sinds begin van dit jaar bij de Tweede Kamer ligt voor behandeling, nog steeds controversieel verklaard. Daardoor is het niet voor het zomerreces door de Tweede Kamer behandeld en is de inwerkingtreding van het woonplaatsbeginsel niet mogelijk per 1 januari 2025. Opnieuw staat de beweging van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis on hold en moeten gemeenten afwachten.

Ook het objectieve verdeelmodel voor de middelen die gemeenten ontvangen voor BW wordt nog niet ingevoerd. Dat is immers onlosmakelijk verbonden met het woonplaatsbeginsel. De centrumgemeenten (in Midden-Holland betreft dit Gouda) blijven deze middelen in 2025 ontvangen op basis van het huidige historische verdeelmodel.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1. In Zuidplas worden mantelzorgers en vrijwilligers tijdens landelijke- en lokale activiteiten erkend voor hun belangrijke bijdrage.

2. Het aantal mantelzorgers dat volgens het cliëntervaringsonderzoek weet waar hij/zij kan aankloppen voor mantelzorgondersteuning is van 62% in 2021 gestegen naar minimaal 65% in 2026.

Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
1. Bekendheid toegang mantelzorgondersteuning	62%	70%	67% Q1 2023	85% Q1 2024	≥ 65%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 en 2.1 In 2025 starten we een campagne om de bekendheid van mantelzorg en mantelzorgondersteuning te vergroten.	

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting ZO! speelt een belangrijke rol in het creëren van verbinding in de dorpen en als toegangsloket voor mantelzorgers. ZO! heeft onder andere een Mantelzorgloket en een vrijwilligers informatiepunt (VIP). Er zijn diverse expertises aanwezig zoals mantelzorgondersteuners, ouderenadviseurs en sociaal makelaars. ZO! zet zich in voor mantelzorgers en ondersteunt bij (dreigende) overbelasting.

Product 2.5 Volksgezondheid

Algemeen doel product

Inwoners van Zuidplas voelen zich gezond.

Ontwikkelingen

Lokaal en regionaal aan de slag met Gezond en Actief Leven Akkoord en Integraal Zorgakkoord

- Het bestendigen van het preventief gezondheidsbeleid wordt voortgezet. De Regio Midden-Holland heeft de afgelopen periode hard gewerkt aan het opstellen van het regioplan en de transformatieplannen. In 2025 zal er gestart worden met de implementatie van de regionale transformatieplannen voortvloeiend uit het regiobeeld. De opgaven zijn echter zo groot dat dit vraagt om een langdurige en breed gedragen samenwerkingsstructuur tussen het medisch- en sociaal domein. We zetten als regio daarom in op het versterken van de governancestructuur met als doel dat gemeenten een stabiele partner zijn in de samenwerkingsstructuur tussen het medisch- en sociaal domein.
- In navolging op het eerder vastgestelde integrale plan van aanpak (Lekker fit Zuidplas!) is in 2024 een uitvoeringsprogramma GALA-Sportakkoord opgesteld. Dit uitvoeringsprogramma beschrijft welke activiteiten er uitgevoerd gaan worden en welk budget daarvoor nodig is. Dit programma loopt door in 2025. Binnen de lokale uitvoering hebben Sportstichting Zuidplas en Stichting ZO! een belangrijke (trekkers)rol gekregen, maar het uitvoeringsprogramma biedt ook ruimte voor andere organisaties met ideeën en initiatieven die bijdragen aan de doelstellingen.

- In 2024 is gestart met implementatie van de regionale ketenaanpakken. Het gaat om valpreventie, Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI) en Kind naar Gezond Gewicht. De twee andere regionale ketenaanpakken, Welzijn op recept en Kansrijke start zijn al eerder gestart. In 2025 wordt in regionaal verband verder gewerkt aan deze ketenaanpakken.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.5, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Stimuleren van gezonde fysieke en mentale gezondheid en levensstijl om ernstige problematiek te voorkomen van jong tot oud.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor gezondheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?							
1. In Zuidplas stabiliseren we de dalende trend van de beweegrichtlijn van de Gezondheidsraad naar 35% in 2026.							
2. In Zuidplas houden we de dalende trend vast en hebben maximaal 11,9% van de jongeren (2-14 jaar) overgewicht in 2026.							
3. In Zuidplas stabiliseren we de stijgende trend van overgewicht bij de doelgroep 18+ op 52% in 2026.							
4. De sociale cohesie in Zuidplas onder de doelgroep 18+ is gestegen van een 6,6 in 2020 naar een 7 in 2026.							
5. Het percentage jongeren dat zich meestal (zeer) gelukkig voelt is in Zuidplas gelijk aan het Nederlands gemiddelde in 2026.							
6. Het percentage inwoners tussen 18 en 64 dat veel stress ervaart blijft gehandhaafd op 20% in 2026.							

Effectindicator	Realisatie 2020	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	
1. Beweegrichtlijn (Gezondheidsraad)	42%	38%	-	≥ 35%	≥ 35%	≥ 35%	
2. Overgewicht jongeren (2-14 jaar)	11,9% (2021)	10,4%	10,5%	≤ 11,9%	≤ 11,9%	≤ 11,9%	
3. Overgewicht doelgroep 18+	52%	52%		≤ 52%	≤ 52%	≤ 52%	
4. Sociale cohesie doelgroep 18+	6,6	-	-	6,6	7	7	
5. Meestal (zeer) gelukkige jongeren	-	76% (2021)	75%	≥ 77%	≥ 77%	≥ 77%	
6. Inwoners (18-64 jaar) met veel stress	22%	20%	-	20%	20%	≤ 20%	

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de cijfers uit de tabel gebaseerd zijn op de Gezondheidsmonitor die iedere vier jaar door de GGD wordt uitgevoerd. De laatste reguliere Gezondheidsmonitor betreft de Gezondheidsmonitor 2020. Daarnaast is in 2022 een extra Gezondheidsmonitor uitgevoerd door de GGD om de impact van de corona-periode in beeld te brengen. De volgende reguliere Gezondheidsmonitor wordt in 2024 uitgevoerd. Pas dan kunnen er actuele (gerealiseerde) cijfers worden gegeven. De jeugdmonitor is afgenomen in 2023. Deze is in mei 2024 gepubliceerd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Monitoring huidig sportaanbod vanuit de Sportstichting en toename monitoren.	

1.2 Uitvoering geven aan het Sportakkoord Gemeente Zuidplas 2.0 (onderdeel lokale aanpak IZA-GALA)	
2.1 Met JOGG werken we eraan om de leefomgeving waar kinderen en jongeren zich bewegen duurzaam gezonder te maken.	
2.2 en 3.1 Opzetten van ketenaanpak bestrijding overgewicht en obesitas (onderdeel regionale IZA-samenwerking)	
4.1 Faciliteren en stimuleren van buurtparticipatie en (buurt)initiatieven van inwoners en/of organisaties	
5.1 en 6.1 Nieuw beleid formuleren over het bevorderen van mentale gezondheid bij (jong)volwassenen (onderdeel IZA-GALA)	

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Zoals bij 'ontwikkelingen' is benoemd, is Stichting ZO! één van de voornaamste organisaties die uitvoering geeft aan het lokale uitvoeringsplan voor IZA-GALA in Zuidplas. Die rol heeft bij product 2.5 vooral betrekking op inspanning 4.1 (zie toelichting hierboven) en product 5.1-6.1 waar Stichting ZO! een rol speelt bij de Join Us aanpak (eenzaamheidsbestrijding bij jongeren).

Hecht (GGD HM)

Bij product 2.5 Volksgezondheid speelt Hecht een belangrijke rol als partner die periodiek rapportages oplevert over volksgezondheidsthema's. Eén van deze rapportages is de Gezondheidsmonitor, die iedere vier jaar wordt uitgevoerd in de regio Hollands Midden. Daarnaast worden ook monitoringsrapportages voor specifieke doelgroepen opgesteld, zoals de monitor jeugd, de monitor volwassenen en ouderen en de monitor jongvolwassenen. Op het gebied van specifieke thema's brengt Hecht cijfers in kaart die onder andere betrekking hebben op de vaccinatiegraad, het alcoholgebruik van jongeren en de mentale en fysieke gezondheid van jongeren. Data en resultaten uit deze rapportages en onderzoeken zijn beschikbaar op <https://eengezonderhollandsmidden.nl>.

Beleidsindicatoren programma 2

Taakveld: Sociaal Domein			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2020	2021	2022	2023
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	Zuidplas:	1%	1%	1%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	1%	1%	1%	n.n.b.
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	Zuidplas:	4,0%	4,0%	3,0%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	4,0%	4,0%	4,0%	n.n.b.
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	CBS	Zuidplas:	74,3%	73,8%	75,0%	76,4%
			Referentiegemeenten:	70,1%	71,0%	72,5%	73,4%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	Zuidplas:	1,0%	1,0%	1,0%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	2,0%	1,0%	1,0%	n.n.b.
Lopende re-integratie-voorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	CBS	Zuidplas:	147,3	165,2	184,7	159,9
			Referentiegemeenten:	194,0	?	192,0	196,1
* Via www.waarstaatjegemeente.nl							

Taakveld: Sociaal Domein			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2020	2021	2022	2023
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	Zuidplas:	10,9%	12,6%	12,9%	13,0%
			Referentiegemeenten:	11,7%	13,4%	13,5%	13,5%
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	Zuidplas:	1,40%	1,50%	1,50%	1,10%
			Referentiegemeenten:	1,20%	1,30%	1,20%	1,10%
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	Zuidplas:	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
			Referentiegemeenten:	0,3%	?	?	n.n.b.
Banen	Aantal banen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	LISA	Zuidplas:	680,9	672,5	690,5	688,9
			Referentiegemeenten:	701,4	707,1	726,1	738,4
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	CBS	Zuidplas:	209,9	228,6	201,7	183,4
			Referentiegemeenten:	325,8	277,7	239,4	230,3
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	Zuidplas:	570	550	520	540
			Referentiegemeenten:	676	689	690	686

Taakveld: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2020	2021	2022	2023
Demografische druk	%	CBS	Zuidplas:	75,1%	75,9%	76,6%	76,4%
			Referentiegemeenten:	78,4%	78,5%	79,0%	79,1%

* Via www.waarstaatjegemeente.nl

Wat mag het programma sociaal domein kosten?

PROGRAMMA 2 LASTEN NAAR CATEGORIE

2: Sociaal Domein	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Meerjaren- raming 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028
Rekening 2023					
Lasten					
2.1: Algemeen sociaal domein	12.931	12.279	11.445	11.516	11.514
2.2: Werk en inkomen	14.855	14.360	12.657	12.581	12.378
2.3: Jeugd	16.634	16.885	16.638	16.629	16.629
2.4: Maatschappelijke ondersteuning	9.178	9.357	9.150	9.101	9.101
2.5: Volksgezondheid	3.691	4.307	4.620	4.481	3.941
Totaal Lasten	57.289	57.189	54.510	54.307	53.563
Baten					
2.1: Algemeen sociaal domein	3.775	151	34	32	32
2.2: Werk en inkomen	9.328	10.897	9.931	9.846	9.846
2.3: Jeugd	16	5	2	0	0
2.4: Maatschappelijke ondersteuning	942	917	911	906	856
2.5: Volksgezondheid	275	334	680	539	0
Totaal Baten	14.336	12.304	11.558	11.323	10.734
Saldo van baten en lasten	-42.952	-44.885	-42.953	-42.984	-42.829
Toevoeging aan reserves					
Onttrekking aan reserves					
Resultaat	-42.952	-44.885	-42.953	-42.984	-42.829

Verhuizing CJG Zevenhuizen

Het CJG Zevenhuizen moet volgend jaar verhuizen. De kosten voor deze verhuizing worden geraamd op € 60.000.

Dit omvat onder andere:

- Verhuiskosten (transport en logistiek)
- Aanpassingen aan de nieuwe locatie
- Eventuele kleine verbouwingen of verbeteringen aan de infrastructuur van de nieuwe locatie

Voor deze kosten vragen we u een krediet te voteren in 2025 ad. € 60.000.

Een nadeel van € 4.050 in 2026, een nadeel van € 3.998 in 2027 en een nadeel van € 3.945 in 2028 (waarvan € 3.000 afschrijving).

Integraal Uitvoeringsplan Jeugd

De uitvoeringskosten van het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd vraagt om een structureel budget van totaal € 50.000 per jaar. Het grootse deel van 40.000 kan worden gedekt met middelen uit het budget Team Veilig Opgroeien. Het resterende deel betekent een nadeel van € 10.000 op de begroting vanaf 2025

Een structureel nadeel van € 10.000 vanaf 2025

Programma 3 Maatschappelijk domein

Zorgen voor goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 3.1 Sport
- 3.2 Onderwijs
- 3.3 Cultuur

Inleiding

We streven naar goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur. Hiermee stellen we onze inwoners in staat om prettig te wonen, leren en recreëren binnen onze gemeente.

Product 3.1 Sport

Algemeen doel product

Het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie.

Ontwikkelingen

- We zien dat de sportaanbieders zich na de Coronacrisis weer aan het herstellen zijn. Zowel verenigingen als commerciële aanbieders hebben in de afgelopen twee jaar gebruik gemaakt van steunmaatregelen. Een groei van ledenaantal zet zich voorzichtig in gang, maar de weg naar individueel en ongeorganiseerd sporten in de openbare ruimte is tegelijkertijd ook ingezet. Een steeds groter deel van de inzet is dan ook gericht op het vergroten van de mogelijkheden voor sport en bewegen in de openbare ruimte. Daarbij zien we sport nadrukkelijker als een middel om verschillende doelen te bereiken. Sport kan een belangrijke preventieve functie krijgen. Sport en gezondheid hebben duidelijke raakvlakken en ondersteunen elkaar.
- Er schuilt een gevaar voor de sportaanbieders en onze inwoners in de toenemende kosten van het sportaanbod, met name bij de binnensport. De inflatie heeft er de afgelopen jaren voor gezorgd dat zowel producten als accommodaties aanzienlijk duurder geworden zijn. In dat kader kijkt de gemeente bij de herijking van het subsidiebeleid naar de manier waarop de gemeente binnen- en buitensport subsidieert en of daarin wijzigingen wenselijk en mogelijk zijn.
- Om ervoor te zorgen dat het sportaanbod ook de komende jaren betaalbaar te houden en onze verenigingsondersteuning verder te ontwikkelen, wordt gewerkt aan een aangepast en toekomstbestendig beheer- en exploitatiemodel van onze sportaccommodaties. We gaan hierover in gesprek met onze partners (waaronder Sportstichting Zuidplas en onze sportaanbieders) en gaan in gesprek met omliggende gemeenten om daar inspiratie op te doen. Beleidsuitgangspunten op dit vlak worden ook meegenomen in de visie op maatschappelijke voorzieningen die in 2025 aan de raad wordt voorgelegd.

Doelstellingen en inspanningen

De doelstelling(en) en inspanning(en) behorende bij het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie zijn integraal onderdeel van een aantal andere doelstellingen. Om die reden zijn hier geen separate doelstellingen en inspanningen op het gebied van sport opgenomen. Daarnaast streven we er naar de beweegcijfers van onze inwoners te verhogen en onze sportaanbieders vitaal en gezond.

Product 3.2 Onderwijs

Algemeen doel product

Elk kind in Zuidplas krijgt passend, inclusief en zo thuisnabij mogelijk onderwijs.

Ontwikkelingen

Op basis van de [Visie op Onderwijs](#) en vanuit de [Lokale Educatieve Agenda](#) en het [Integraal Huisvestingsplan Onderwijs](#), alle vastgesteld in 2023, is en wordt gewerkt aan de concrete uitwerking van de doelstellingen met betrekking tot onderwijshuisvesting, de aansluiting tussen onderwijs en zorg en thuisnabij onderwijs. Onvoorspelbaar bij laatste blijven de aantallen anderstalige leerlingen: in het basisonderwijs is thuisnabij onderwijs met de twee in 2023 in Nieuwerkerk gestarte taalklassen beter mogelijk dan voorheen, maar blijft de vraag achter. In het middelbaar onderwijs is de toestroom naar de Internationale Schakelklas (ISK) in Gouda (voor anderstalige leerlingen van de middelbare schoolleeftijd in de regio Midden-Holland) juist sterk gegroeid. Regionaal wordt gezamenlijk gezocht naar het duurzaam mogelijk houden van deze vorm van schakelonderwijs. Daarnaast is er inmiddels plaatsingsmogelijkheid ontstaan voor leerlingen uit Zuidplas bij een nieuwe ISK in Capelle aan den IJssel.

De opgave voor het realiseren van volledig voortgezet onderwijs wordt concreter. Voor het doen van locatieonderzoek is het belangrijk om de juiste reikwijdte te bepalen. Een dergelijke voorziening moet goed gepositioneerd zijn ten opzichte van andere (regionale) onderwijsvoorzieningen en ook ten opzichte van andere faciliteiten. Er liggen kansen om deze opgave als een brede gebiedsontwikkeling op te pakken.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
1. Er is sprake van een consistent en herkenbaar beleid rond onderwijs.	
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 De in december 2023 vastgestelde Visie op Onderwijs dient als richtinggevend kader. Uitvoeringsprogramma's, projecten en beleidskeuzes zijn gebaseerd op en worden getoetst aan deze integrale visie. De visie, de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en het Integraal Huisvestingsplan (IHP) vormen de basis voor en zijn vast agendapunt in de overleggen met schoolbesturen en –directeuren.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Beter anticiperen op onze groei en het aantal benodigde schoollokalen eventueel in een flexibele huisvesting.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. Goed onderwijs vindt plaats in goede huisvesting. Dit betekent: A) De onderwijsinhoudelijke aspecten uit de Onderwijsvisie, zoals beschreven in Hoofdstuk 3 Visie en Beleidsambities van het IHP, spelen een leidende rol in de bouwprojecten. B) Bij nieuwbouw wordt de benodigde capaciteit bepaald op het jaar waarop het verwachte aantal leerlingen het grootst is en wordt rekening gehouden met een bandbreedte voor extra groei van het aantal leerlingen en multifunctioneel gebruik.

- C) Noodlokalen worden alleen neergezet om een tijdelijke situatie te overbruggen:
- tijdens vervangingsopgave: als interim-voorziening.
 - tijdens uitbreidingsopgave: waarbij we voor groeiwijken uitgaan van de t=0 systematiek en voor bestaande wijken van de t-1 systematiek

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Afronden van diverse haalbaarheidsonderzoeken op grond van het IHP 2023-2027.	
1.2 Uitvoeren van diverse projectplannen volgens het vastgestelde Uitvoeringsprogramma.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Inzetten op volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. Het realiseren van volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Samen met de schoolbesturen het proces uitwerken voor deze specifieke opgave uit het IHP 2023-2027. Een belangrijk onderdeel van dit proces is een locatieonderzoek dat in 2025 plaatsvindt.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Betere aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp op scholen.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. In 2025 vinden meer kinderen en jongeren een passend onderwijs/zorg aanbod (ten opzichte van 2022).

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Uitvoering geven aan de Regionale aanpak VSV, Lokale Educatieve Agenda, Passend Onderwijsplannen van de Samenwerkingsverbanden Onderwijs.	
1.2 Vervolg geven en verbreden van de pilot IKC.	
1.3 Thuisnabij onderwijs agenderen bij OOGO en Jeugdhulporganisaties.	

Verbonden partijen

Stichting ZO!

Stichting ZO! verzorgt het schoolmaatschappelijk werk op de basisscholen inclusief de tijdelijke uitbreiding tot einde schooljaar 2023-2024. De jeugdhulpdeskundige in het KC Koningskwartier wordt ook ingezet vanuit Stichting ZO!. Vanaf schooljaar 2024-2025 continueert de stichting de intensivering van de inzet op de scholen, waar de tijdelijke NPO-middelen eindigen en de uitrol van de pilot KC Koningskwartier begint.

Product 3.3 Cultuur

Algemeen doel product

Een belangrijk speerpunt binnen de [Cultuurvisie](#) is: 'Cultuur is van iedereen, voor iedereen. Cultuur is overal of zou overal kunnen zijn'. In 2024 is afgesproken dat de cultuurvisie herijkt zal worden. Dit betekent dat we de diverse speerpunten uit de huidige visie tegen het licht houden en dat we nieuwe accenten kunnen bepalen. Een en ander krijgt zijn beslag in 2025. Het voornemen om dwarsverbanden met andere beleidsterreinen nadrukkelijk op te zoeken, zal zeker voorop blijven staan. Het is namelijk algemeen bekend dat cultuur een preventieve werking heeft en bijdraagt aan het voorkomen van problemen zoals eenzaamheid, stress en depressie.

Ontwikkelingen

Lokaal

Het aantal culturele activiteiten in Zuidplas dat ieder jaar wordt georganiseerd door verenigingen en stichtingen is groot. Het is en blijft de kunst om alle activiteiten goed op elkaar af te stemmen en voor het voetlicht te krijgen zodat de inwoners weten wat er allemaal te doen is. De samenwerking met het onderwijs en met het zorg- en welzijnsveld krijgt volop de aandacht. 'Jong geleerd is oud gedaan' geldt zeker ook voor het onderwerp cultuur en de positieve gezondheidseffecten die dat met zich meebrengt. Culturele activiteiten, evenementen en volksfeesten zorgen voor sociale binding tussen inwoners. Een gemeente is voor inwoners mede aantrekkelijk als vestigingsklimaat door wat er zoal te doen is. In dit kader wordt ook gekeken naar het gewenste voorzieningenaanbod dat in het nieuwste dorp kan worden gerealiseerd.

Regionaal

Binnen Regio Midden-Holland is cultuur een steeds belangrijker onderwerp. Om de samenwerking op het gebied van cultuur te intensiveren is ingezet op de erkenning van de regio als 'stedelijke cultuurregio' door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW). Hiervoor is ook een regioprofiel opgesteld. Als stedelijke cultuurregio versterken we onze informatiepositie en kunnen we beter anticiperen op Rijksbeleid.

De regionale ambities en doelen zijn gericht op:

- Het investeren en borgen van kwalitatieve cultuureducatie onder andere door Cultuureducatie met Kwaliteit
- Regiobrede inzet en aanpak op de speerpunten Jongeren & Cultuur en Immaterieel Erfgoed & Ambachten
- Investering en inzet op regionale projecten
- Verbinden van cultuur met andere domeinen

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "*Huidig cultuurbeleid continueren.*" uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor cultuur en erfgoed.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1. Inwoners worden in staat gesteld om zich op cultureel gebied te ontwikkelen, met aandacht voor kwetsbare doelgroepen.

2. Medio 2026 is het aantal deelnemers aan culturele activiteiten gestabiliseerd met 70% op basis van het panelonderzoek cultuur. De tevredenheid over het culturele activiteiten aanbod is gestabiliseerd.								
3. Medio 2026 is het huidige culturele erfgoed in de gemeente behouden gebleven en de zichtbaarheid en vindbaarheid voor de inwoners toegenomen.								
4. Bij de ontwikkeling van ruimtelijke projecten worden koppelkansen met cultuur en erfgoed benut.								
5. Het aanbod van erfgoedevenementen is uitgebreid.								
Effectindicator	Realisatie 2019 (nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting medio 2026			
2.1 Deelnemers culturele activiteiten	79%	Nog niet bekend	Nog niet bekend	In 2026 d.m.v. panelonderzoek	≥ 70%			
2.2 Tevredenheid over culturele activiteiten aanbod	22%	Nog niet bekend	Nog niet bekend	In 2026 d.m.v. panelonderzoek	≥ 22%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Stimuleren van onze culturele partners om vernieuwende activiteiten te initiëren, waarbij er volop aandacht is voor de samenwerking met het onderwijsveld (cultuureducatie) en het zorg en welzijnsveld (in aansluiting op projecten ter bestrijding van eenzaamheid, stress en depressie).	
1.2 Op lokaal niveau vorm (blijven) geven aan Europese (culturele, educatieve, sportieve en zakelijke) uitwisseling; samen met de inwoners en organisaties binnen Zuidplas onderhouden we de banden met onze Duitse partnergemeente Bückeburg. De Stichting Internationale Betrekkingen is (in samenspraak met de gemeente) verantwoordelijk voor de organisatie en de uitvoering van de jumelage-activiteiten.	
3.1 Een uitvoeringsprogramma opstellen in samenspraak met de klankbordgroep erfgoed en extra aandacht geven aan het delen van informatie en kennis.	
4.1 Opnemen van een paragraaf over cultuur en erfgoed in de ruimtelijke plannen.	
5.1 Stimuleren van onze erfgoedpartners om erfgoedevenementen te initiëren.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1. Teneinde een integraal beeld te behouden op het voorzieningenniveau van Zuidplas, stellen we complementair hieraan een visie op maatschappelijke voorzieningen op voor de gehele gemeente die leidraad kan zijn voor het voorzieningenprogramma.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?

Middelen

1.1 We stellen in Q2 2025 een visie op maatschappelijke voorzieningen vast voor de gehele gemeente.

Beleidsindicatoren programma 3

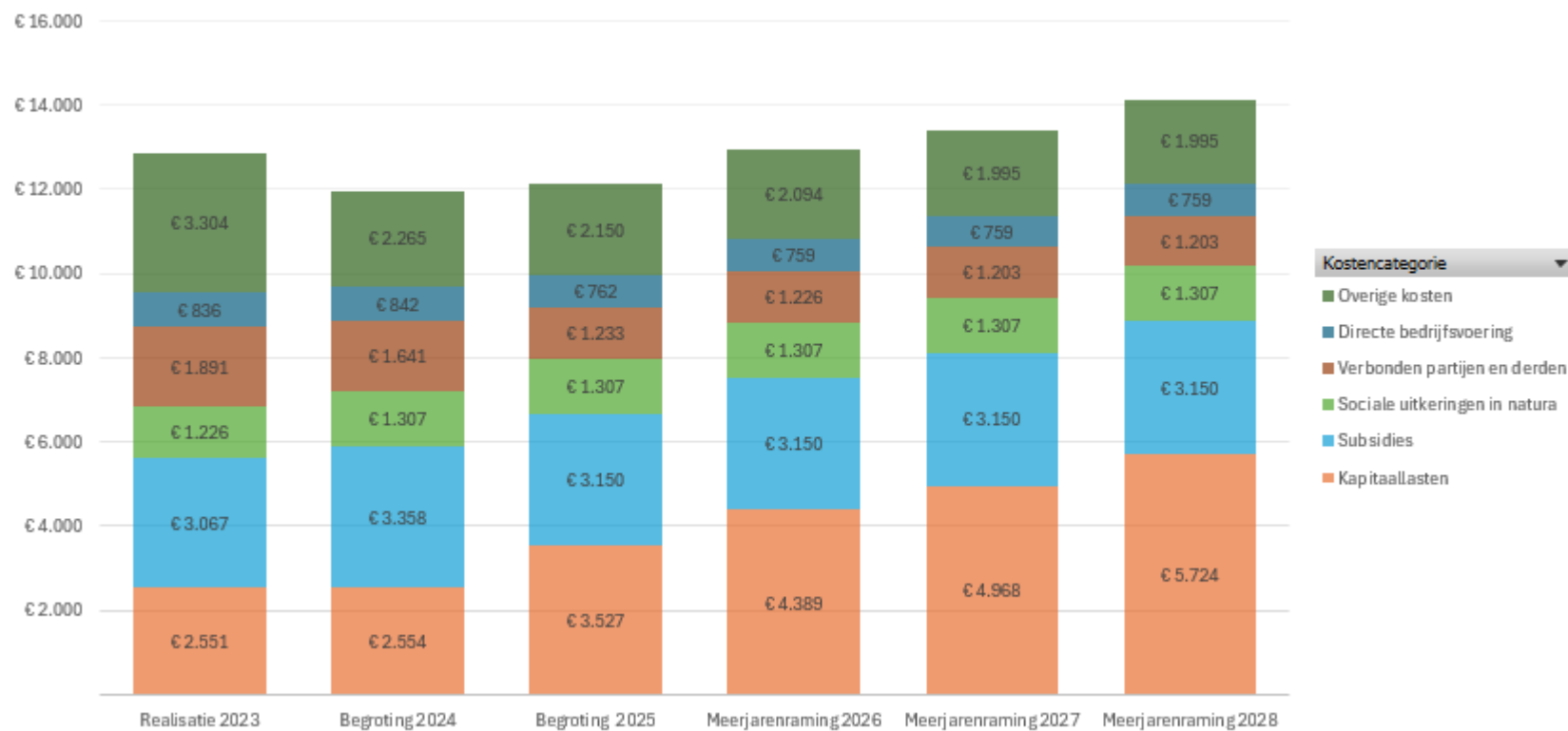
Taakveld: Onderwijs			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2020	2021	2022	2023
Absoluut verzuim (deze leerlingen staan niet op een school ingeschreven)	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado/Jaarsverslag leerplicht	Zuidplas:	4,5	-	1,1	1,9
			Referentiegemeenten:	2,1	2,0	4,2	6,0
Relatief verzuim (deze leerlingen spijbelen, gaan ongeoorloofd op vakantie of vertonen zorgwekkend ziekteverzuim)	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	Zuidplas:	17	31	45	37
			Referentiegemeenten:	17	18	21	23
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO/Ingrado	Zuidplas:	1,3%	1,1%	1,6%	1,5%
			Referentiegemeenten:	1,4%	1,6%	2,1%	2,1%

Taakveld: Sport, cultuur en recreatie			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2016	2020	2024	2028
Niet-sporters (het percentage niet-sporters in Zuidplas (dit wordt eens in de vier jaar onderzocht)	%	GGD, CBS, RIVM	Zuidplas:	48,0%	48,4%		
			Referentiegemeenten:	49,5%	50,7%		
* Via www.waarstaatjegemeente.nl							

Wat mag het programma maatschappelijk domein kosten?

PROGRAMMA 3 LASTEN NAAR CATEGORIE

3: Maatschappelijk domein	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Meerjaren- raming 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028
Rekening 2023					
Lasten					
3.1: Sport	4.870	5.010	4.813	4.926	4.966
3.2: Onderwijs	5.929	5.658	6.180	6.420	7.581
3.3: Cultuur	2.077	2.063	2.127	2.041	2.048
Totaal Lasten	12.876	12.730	13.120	13.387	14.596
Baten					
3.1: Sport	1.440	1.415	1.415	1.407	1.384
3.2: Onderwijs	1.231	1.299	1.162	1.291	1.291
3.3: Cultuur	118	119	74	74	74
Totaal Baten	2.788	2.834	2.651	2.772	2.749
Saldo van baten en lasten	-10.087	-9.897	-10.469	-10.615	-11.846
Toevoeging aan reserves					
Onttrekking aan reserves					
Resultaat	-10.087	-9.897	-10.469	-10.615	-11.846

Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling

Ontwikkeling met dorpse identiteit

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening
- 4.2 Wonen
- 4.3 Economie
- 4.4 Verkeer en vervoer
- 4.5 Gebiedsontwikkeling
- 4.6 Duurzaamheid

Inleiding

Onze gemeente kenmerkt zich door haar ondernemende karakter. We investeren in het behoud van het dorps karakter en waar nodig in het versterken van de dorpen van Zuidplas zodat het daar prettig wonen en werken blijft. Daarbij bouwen we naar zowel lokale als bovenregionale behoefte, waarbij integrale en duurzame gebiedsontwikkeling ons uitgangspunt is. We hebben oog voor een evenwichtige woningvoorraad, de verkeersontsluiting, het voorzieningenniveau en het ondernemerschap. We bereiden grote transities voor op het gebied van energie, klimaat en de implementatie van de Omgevingswet.

Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Algemeen doel product

Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierin is de omgevingskwaliteit toekomstbestendig en zet de gemeente in op een doelmatig beheer, gebruik en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

Ontwikkelingen

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de omgevingswet in werking getreden als ook de Wet Kwaliteit Borging (WKB). Inmiddels gaan we het tweede jaar in onder de nieuwe omgevingswet. Alle werkprocessen zijn aangepast om conform de omgevingswet te werken, zoals het instellen van de intake- en omgevingstafel om initiatieven integraal te kunnen beoordelen. Daarnaast worden de eerste wijzigingen van het omgevingsplan voorbereid en worden er steeds meer buitenplanse omgevingsplan activiteiten aangevraagd. Het programma implementatie Omgevingswet is afgerond en overgedragen aan het cluster Ruimtelijk Beleid. We zitten echter nog steeds in een transitiefase en zullen ons moeten blijven ontwikkelen op het gebied van de Omgevingswet.

Omgevingsplan

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft de gemeente een Omgevingsplan van rechtswege. Dit omgevingsplan bestaat uit een tijdelijk deel (alle oude bestemmingsplannen en verordeningen van de gemeente en bruidsschat regels) en een nieuw deel (wat op dit moment nog leeg is, met uitzondering van bruidsschatregels). Het omzetten van regels van het tijdelijke deel naar het nieuwe deel van het omgevingsplan moet eind 2031 klaar zijn.

Gebiedspaspoorten

In 2025 blijven we inzetten op het behoud en versterken van de fysieke leefomgeving in en grenzend aan de dorpen. Nu de Omgevingsvisie Zuidplas 2040 is vastgesteld, gaat de gemeente aan de slag met de uitwerking van de langetermijnambities. Eerder stelde u op 24 januari 2023 het Gebiedspaspoort Zevenhuizen vast, op 25 oktober 2023 nam u een positief besluit over het Gebiedspaspoort Moerkapelle en in het najaar van 2024 legt het college het Gebiedspaspoort Moordrecht aan u voor. In 2025 werken we aan het opstellen van het gebiedspaspoort voor het laatste dorp: Nieuwerkerk aan den IJssel. Het college streeft ernaar om de Omgevingsvisie Zuidplas te actualiseren, zodra voor alle vier de bestaande dorpen een gebiedspaspoort is opgesteld. Idealiter herhaalt deze cyclus zich om de vier jaar.

Na vaststelling worden de gebiedspaspoorten vertaald in het omgevingsplan en tevens in de gemeenteraad besproken en vastgesteld. Het college rapporteert in het Perspectief Ruimtelijke Opgaven over de uitvoering van de vastgestelde gebiedspaspoorten, ieder met een eigen projectpagina. U leest hier over de

voortgang met betrekking tot de beslispunten uit de raadsvoorstellen die u vaststelt. Daar waar sprake is van aangenomen moties, krijgt de voortgang daarvan eveneens een plek op de projectpagina. Verder behoudt de gemeente Zuidplas na vaststelling van een gebiedspaspoort het contact met de participanten. Het streven is om 1 á 2 keer per jaar de Smaakmakers en stakeholders mee te nemen in de voortgang. Ook voor het landelijk gebied rondom alle dorpen zal een (deel)omgevingsplan worden opgesteld en aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Momenteel is de gemeente bezig met het opstellen van het eerste (deel)omgevingsplan. De verwachting is dat deze Q1 - 2025 gereed is. In het Omgevingsplan voor de héle gemeente wordt gewerkt aan actueel ruimtelijk beleid, waarbij voldoende mogelijkheden zijn om mee te denken met initiatiefnemers en de ambities, zoals geformuleerd in de omgevingsvisie, te realiseren. Met deze producten bieden we ruimte aan initiatieven binnen en rondom de dorpen, met de nadruk op optimaliseren van maatschappelijk rendement.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ruimte geven aan ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. We werken conform de uitgangspunten van de Omgevingswet. Dit leidt uiteindelijk tot snellere en betere besluitvorming met ruimte voor maatwerk. Dit vraagt om een integrale werkwijze van de gemeente, inwoners, bedrijven en belanghebbende. Hierdoor wordt het vestigingsklimaat aantrekkelijker.
2. We behandelen de initiatieven van ondernemers en inwoners op de intake- en omgevingstafel om hen beter te informeren over de wenselijkheid en haalbaarheid van hun initiatieven.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 We streven ernaar om 95 % van de aanvragen voor alle binnenplanse en buitenplanse omgevingsplanactiviteit binnen de wettelijke reactietermijn af te handelen.	
1.2 In 2025 wordt een (deel)omgevingsplan ter vaststelling voorgelegd aan de raad.	
2.1 De wenselijkheid en haalbaarheid van initiatieven van ondernemers en inwoners wordt op de intake- en omgevingstafel besproken, waarbij wordt gestreefd binnen 12 weken een antwoord te geven.	

Verbonden partijen

Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)

De Omgevingswet is per 1 januari 2024 inwerking getreden en heeft daarmee een grote invloed op de werkzaamheden van de Omgevingsdienst Midden-Holland. Doormiddel van een goede voorbereiding op de Omgevingswet, draagt de ODMH bij aan snelle besluitvorming voor alle inwoners en ondernemers binnen Zuidplas. De ODMH is deelnemer aan de intake- en omgevingstafel waardoor er een integraal advies wordt verstrekt aan initiatiefnemers.

De Omgevingsdienst Midden-Holland draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving door:

1. Uitvoering van taken op het gebied van milieu in het algemeen en de Wet milieubeheer en aanverwante wetten in het bijzonder, waaronder de taken op het gebied van milieuvergunningverlening, -handhaving en -toezicht (Omgevingswet). Ook voorziet de ODMH de gemeente Zuidplas van specialistisch milieuvanadvies (geluid, bodem, lucht, etc.).
2. Uitvoering van de vergunningverlening en handhaving op de Bouw- en woningtoezicht op grond van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw.

Product 4.2 Wonen

Algemeen doel product

Zuidplas bouwt de komende jaren voor een duurzaam inclusieve samenleving waar ook zorg en aandacht is voor huishoudens die minder zelfredzaam zijn. De gemeente wil de komende jaren een deel van de lokale en regionale bouwopgave voor haar rekening nemen.

Ontwikkelingen

Wet betaalbare huur

De wet betaalbare huur is per 1 juli 2024 aangenomen. Met de septembercirculaire worden middelen voor de inrichting en uitvoering van de taken door het Rijk beschikbaar gesteld. We stellen voor deze middelen te besteden aan het inrichten van het werkproces en toezicht en handhaving op zowel de Wet betaalbare huur als de Wet goed verhuurderschap.

Wet Versterking Regie Volkshuisvesting

Het wetsvoorstel Wet Versterking Regie Volkshuisvesting is in maart naar de Tweede Kamer gestuurd. Deze wet zorgt ervoor dat overheden beter en sneller kunnen sturen op woningbouwprogramma's. Naar verwachting zal deze wet niet voor 1 januari 2025 worden aangenomen. Als deze wet wordt aangenomen betekent dat de gemeente een verplicht volkshuisvestelijk programma moet opmaken onder de omgevingsvisie en dat er extra wettelijke urgenten bijkomen, waarvoor een aanpassing van de Huisvestingsverordening nodig is.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Een passend en betaalbaar woonaanbod voor alle doelgroepen binnen Zuidplas.”* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
1.	In 2026 voldoet het woningbouwprogramma voor de komende 10 jaar voor 95% aan de uitgangspunten van 2/3 betaalbaar, waaronder 30% sociale huur, 10% middenhuur en koopwoningen tot € 390.000 (prijsspeil 2024).
2.	We stimuleren passende huisvesting voor doelgroepen met specifieke aandacht voor arbeidsmigranten, starters en ouderen zodat zij zich kunnen vestigen in Zuidplas.

Effectindicator	Nulmeting	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
Woningbouwprogramma dat de komende 10 jaar voldoet aan de uitgangspunten van 2/3 betaalbaar	onbekend	82%		89%	≥ 95%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Inzicht verkrijgen door data rondom wonen te digitaliseren in een lokaal dashboard wonen.	
1.2 Om het betaalbare aanbod voor doelgroepen te vergroten wordt erop tijdelijke- flexwoningen ingezet.	
1.3 en 2.4 Er wordt in 2025 een regionale woonzorgvisie opgesteld waar de lokale opgave in beeld wordt gebracht. Daarnaast wordt de Woonvisie geactualiseerd en worden voorbereidingen getroffen voor het opstellen van een volkshuisvestelijk programma onder de Omgevingswet.	
1.4 Vergroten van het woningaanbod door het bijbouwen van ruim 700 woningen in 2025 en 2026 in en aan de dorpen én door de bestaande woningvoorraad te verruimen. De gronden in het Middengebied worden bouwrijp gemaakt en er wordt gestart met bouwen van de eerste woningen in 2026.	
2.1 Stimuleren CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap) door locaties beschikbaar te stellen in het Middengebied.	
2.2 Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma huisvesting arbeidsmigranten.	
2.3 We inventariseren de mogelijke instrumenten (erfpacht, starterleningen, huurkoop etc.) om de kansen van starters op de woningmarkt te vergroten.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. De woningbouwprogrammering voor nieuwe ontwikkellocaties richt zich maximaal op de lokale doorstroming. Zodat er meer woningen vrijkomen voor woningzoekenden.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Door middel van raamovereenkomsten afspraken met woningcorporaties maken over het bevorderen van doorstroming.	
1.2 Inzetten op het stimuleren van doorstroming door nieuwbouwwoningen zoveel mogelijk levensloopbestendig te realiseren.	
1.3 Gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden bij het toewijzen van sociale- en middenhuurwoningen om voorrang te geven aan inwoners die een betaalbare huurwoning achterlaten in Zuidplas.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Versnellen van nieuw woningaanbod, bijvoorbeeld door het aanbieden van flexibele woonconcepten.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1. In 2025/2026 creëren we met ruimte voor flexwonen een versneld woningaanbod voor starters, jongeren, spoedzoekers en arbeidsmigranten, zodat hun kansen op de woningmarkt verbeteren.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 We blijven in 2025 onderzoeken of er concreet pauzelandchap(pen) of geschikte locaties voor flexwonen beschikbaar kunnen komen.	
1.2 Waar mogelijk benutten van subsidies om woningbouw te versnellen.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Voor tenminste twee recreatieparken maken we een toekomstbestendige visie.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1. In 2025/2026 is een toekomstvisie gereed voor recreatiepark De Bonk, opgesteld in co-creatie met de betrokken stakeholders. Daarnaast wordt de visie voor De Koornmolen verder uitgewerkt.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Doorlopen van een breed participatietraject met de betrokken stakeholders: de eigenaar van het recreatiepark, eigenaren van recreatiewoningen, het recreatieschap Rottemeren, de Omgevingsdienst Midden-Holland, veiligheidspartners, lokale ondernemers en beheerders van maatschappelijke voorzieningen.	
1.2 Opstellen van een participatielogboek, waarin alle participatiemomenten en inbreng van participanten zijn geborgd.	
1.3 Onderzoek naar mogelijke (toekomst)scenario's voor Bungalowpark De Bonk, met inzicht in de haalbaarheid op de vlakken 'technisch', 'financieel' en 'beleid/juridisch'. Ten minste een van deze scenario's betreft (een vorm van) permanent wonen.	€ 100.000

Product 4.3 Economie

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een goed ondernemersklimaat en vitale winkelgebieden en bedrijventerreinen.

Ontwikkelingen

In de winkelgebieden is er weinig tot geen leegstand, behalve in het winkelgebied Oude Dorp Nieuwerkerk. Sinds het vertrek van de supermarkt en de drogist, wat de dagelijkse trekkers waren, is het aantal bezoekers afgenomen. Meerdere winkeliers zijn in de loop van 2024 gestopt, waardoor er nu 2 panden te huur staan. Op de bedrijventerreinen is zeer weinig tot geen leegstand en wat er te huur/koop staat zijn veelal kleinere bedrijfshallen in bedrijfsverzamelgebouwen. Uitbreiden is voor veel ondernemers lastig omdat er geen vrije kavels zijn en de ondernemers in de gehele regio kijken uit naar de ontwikkeling van een aantal bedrijventerreinen, zowel in Zuidplas als in regiogemeenten.

In het eerste half jaar van 2024 zijn er 355 nieuwe ondernemers gestart in Zuidplas, dit kunnen zowel MKB als ZZP-ers zijn. Daar staat tegenover dat er 238 bedrijfsbeëindiging waren en 5 faillissementen.

Op het bedrijventerrein Gouwe Park in Moordrecht wordt in 2025 fase twee van het project “Energietransitie Gouwepark” door de Vve Gouwe Park en in samenwerking met de gemeente opgepakt. Verenigd zijn is een belangrijk aspect voor bedrijven op een bedrijventerrein om uitvoering te geven aan het verduurzamen van het bedrijventerrein en bijvoorbeeld het onderzoeken van een energiehub. Mede daarom blijft het belangrijk de samenwerking op bedrijventerreinen te versterken. Vanzelfsprekend kan elk bedrijf vandaag al beginnen of verder gaan met verduurzamen van onder andere het pand of de bedrijfsprocessen, bijvoorbeeld door het plaatsen van (meer) zonnepanelen op de daken.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Samenwerking stimuleren tussen ondernemers.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. We versterken de samenwerking met ondernemers op een zodanige wijze dat zowel de onderlinge samenwerking op de bedrijventerreinen/de winkelgebieden toeneemt en tevens de relatie met de overheid gecontinueerd en verbeterd wordt. De samenwerking draagt bij aan de kwaliteit van het gebied en zorgt voor voldoende werkgelegenheid, dat van belang is voor de vitaliteit van de lokale samenleving.
2. We streven naar een toename van ondernemerstevredenheid over de onderlinge samenwerking en die met de gemeente ten opzichte van de 0-meting in 2022.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Jaarlijks worden er min. 2 bijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers (o.a. dag van de ondernemer in november).	
1.2 Minimaal 1x per jaar vindt er een bestuurlijk gesprek plaats met de besturen van ondernemers en winkeliersverenigingen.	
1.3 Initiatieven voor het opstarten van een BIZ worden gefaciliteerd, o.a. door meewerken aan subsidie aanvragen.	
1.4 Versterken van de samenwerking tussen de ondernemers onderling, zowel lokaal als regionaal en bestendigen van de samenwerking met de gemeente.	
2.1 Met de economische monitor wordt jaarlijks de tevredenheid van de ondernemers over de samenwerking over de onderlinge samenwerking en de relatie met de gemeente en de daarbij behorende dienstverlening (excl. ODMH) gemeten.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Onderzoeken (financiële) haalbaarheid verplaatsingsregeling voor ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
1. Bevorderen van verplaatsingsmogelijkheden van ondernemers waar (door veranderende ruimtelijke plannen en ontwikkelingen) te weinig toekomstperspectief geboden wordt.	
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 We starten zelf in 2025 geen haalbaarheidsonderzoek en wachten de resultaten van de gesprekken van Provincie Zuid-Holland met het Rijk af en kijken met interesse uit naar het verplaatsings- en herstructureringsfonds. Naar aanleiding daarvan bezien we stappen die we als gemeente zetten.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Faciliteren van glasvezelnetwerken.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
1. Door middel van beleid, regelgeving en financiële voorwaarden (degeneratievergoeding) bevorderen wij de aanleg en/of beschikbaarheid van een breedbandinternetverbinding voor 100% van de adressen in Zuidplas.	
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Realisatie van het glasvezelnetwerk op basis van de samenwerkingsovereenkomst uit 2023.	

Verbonden partijen

Regio Midden Holland

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt. De regionale tafel Economie Onderwijs Arbeidsmarkt is één van de drie regionale tafels waar belangenbehartiging naar provincie en rijksoverheid centraal staan, het is een Triple Helix samenwerking tussen Overheid, Onderwijs en Ondernemers. Het triple helixoverleg zet zich in voor een sterke economie, een aantrekkelijk innovatief vestigingsklimaat en toekomstbestendig onderwijs. In dit platform stemmen onderwijs, bedrijfsleven en gemeenten hun economische agenda's en gezamenlijke ambities op elkaar af. Ruimtelijk economische visies voor werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren, detailhandel) komen tot stand onder aansturing van het triple helixoverleg. Daarbij ziet het Triple Helix als gevolg van demografische en maatschappelijke ontwikkelingen een toenemende urgentie van afstemming met andere regionale programma's op het raakvlak van ruimte, wonen en verkeer en vervoer. Ook wordt ingespeeld op Provinciale ontwikkelingen zoals de Ruimtelijke Economische Visie 2050 en de herziening omgevingsbeleid 2024 en de monitoring van de uitwerking van de Regionale Bedrijventerreinen strategie.

Product 4.4 Verkeer en vervoer

Algemeen doel product

Voor bereikbaarheid en ontsluiting van onze dorpen wordt een integrale aanpak toegepast, waarbij duurzame vormen van vervoer gestimuleerd worden. Voor het thema verkeersveiligheid ligt de focus op scholen, sportvoorzieningen, winkelcentra en cultuurvoorzieningen, waarbij de aandacht ligt bij de kwetsbare verkeersdeelnemers (fietser en voetganger).

Ontwikkelingen

Toename mobiliteitsvraag

De ontwikkelingen op gebied van woningbouw en uitbreiding van bedrijventerreinen hebben een merkbaar effect op de ruimtevraag, de verkeersintensiteit en de verkeersveiligheid. De bereikbaarheidsopgaven worden in (boven) regionale samenwerking opgepakt. De ontwikkeling van het Vijfde Dorp is aanleiding om een aantal maatregelen aan het regionale wegennet te realiseren. Op 28 & 29 juni 2023 is de Deelovereenkomst Deelmobiliteit Zuidplaspolder ondertekend door de gemeenten Zuidplas, Gouda en Rotterdam en provincie Zuid-Holland. Daarnaast zijn gemeente Zuidplas en provincie Zuid-Holland in gesprek met Rijkswaterstaat over de aansluiting van het regionaal wegennet op de A20 in relatie tot de opgave 'verbreding A20'. Collectieve mobiliteitssystemen zijn in ontwikkeling en bieden de mogelijkheid om de verkeersdruk op het wegennet te verminderen Zuid-Holland Bereikbaar is een partij die werkt aan regionale bereikbaarheid door de inzet van mobiliteitsmanagement. Zuid-Holland Bereikbaar voert in Zuidplas de werkgeversaanpak uit met als doel de mobiliteitspatronen van bedrijven te beïnvloeden; dit is geïnitieerd vanuit de opgave 'verbreding A20'.

Duurzame mobiliteit

Onder duurzame mobiliteit vallen alle manieren van vervoer waarbij ons verplaatsingsgedrag minder nadelige gevolgen heeft voor het milieu (fiets, openbaar vervoer, deelmobiliteit, mobiliteitshubs etc.) Duurzame mobiliteit vormt een steeds groter onderdeel van onze maatschappij. Door deze vormen van mobiliteit kan de druk op het gemeentelijk en regionaal wegennet afnemen en ontstaat een beter en gezonder leefklimaat. De gemeenten Zuidplas en Gouda hebben een haalbaarheidsonderzoek naar een nieuw treinstation/OV-hub laten uitvoeren en zetten in op een lobby richting andere stakeholders om te komen tot realisatie van dit nieuwe station (inschatting realisatie circa 10 jaar). ProRail voorziet in 2025/2026 een reconstructie van station Nieuwerkerk aan den IJssel en vraagt gemeente Zuidplas om een toekomstperspectief op het station en stationsomgeving; dit zal ook terugkomen in het Gebiedspaspoort Nieuwerkerk aan den IJssel. Vanaf eind 2024 zal het busvervoer in de regio uitgevoerd door een QBuzz, de nieuwe concessiehouder. De gemeente Zuidplas blijft vanzelfsprekend in gesprek met QBuzz. Jaarlijks stelt QBuzz een vervoerplan op waarbij de gemeente toekomstige ontwikkelingen inbrengt. Hierdoor kan het aanbod van openbaar vervoer meegroeien met de ontwikkelingen.

Vanaf 1 juli 2024 is er een nieuwe wetgeving van kracht: de Normerende Regeling Werkgeboden Personenmobiliteit. Deze wet heeft betrekking op bedrijven met meer dan 100 werknemers en legt de verplichting op om gedetailleerde ritregistraties bij te houden voor zowel zakelijke als woon-werk kilometers van hun werknemers. Hiermee kan de CO2 productie per bedrijf worden vastgesteld. Deze registratie maakt het mogelijk om meer gericht de werkgeversaanpak voor bedrijven in te zetten om daarmee de mobiliteit te verduurzamen. Dit is onderwerp van gesprek met Regio Midden-Holland en Zuid-Holland Bereikbaar.

Met het STOMP-ordeningsprincipe wordt prioriteit gegeven aan meer duurzame vormen van mobiliteit (lopen, fietsen en OV).

STOMP staat voor Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer, Mobility as a Service (MaaS) en ten slotte de Privéauto. Door dit principe toe te passen wordt 'de mens' centraal gezet bij gebiedsontwikkeling. Doordat bij STOMP als eerste gedacht wordt aan mobiliteitsoplossingen voor voetgangers en fietsers, krijgen deze kwetsbare en actieve verkeersdeelnemers een ruimere en prominenter plek in het straatbeeld. Dit komt de leef- en verblijfsomgeving ten goede en stimuleert mensen om zich vaker te voet of met de fiets te verplaatsen.

Stimuleren fietsgebruik

Door de toename van het elektrisch fietsen kunnen grotere afstanden per fiets worden afgelegd waardoor de fiets een concurrerend vervoermiddel is voor de auto op korte en middellange afstanden. Provincie Zuid-Holland en regio Midden-Holland zetten mede daarom sterk in op doorgaande fietsroutes. De kwetsbare fietser vormt een belangrijke doelgroep in de risicogestuurde aanpak van verkeersveiligheid. Genoemde Normerende Regeling Werkgebonden Personenmobiliteit biedt inzichten en kansen om fietsgebruik onder werknemers te stimuleren.

Parkeren

De Nota parkeernormen 2019 is inmiddels vijf jaar oud. De huidige nota baseert zich op kencijfers van het CROW die dateren uit 2018 en 2019. Inmiddels zijn er sinds 2021 nieuwe kencijfers. Sinds maart 2022 heeft provincie Zuid-Holland parkeerbeleid opgenomen in de omgevingsverordening. Het nieuwe provinciaal beleid betreft een passende parkeernorm voor sociale woningbouw en nieuwe woningen in HOV-gebieden. De provincie roept op om het parkeerbeleid meer datagedreven te maken. Gemeentelijk parkeerbeleid dat in lijn is met het provinciale parkeerbeleid voorkomt dat provincie hun ruimtelijk instrumentarium moet inzetten tijdens het ruimtelijke procedures.

Daarnaast geldt dat in de toepassing van de Nota parkeernormen 2019 de gemeente met regelmaat aanloopt tegen een aantal hiaten in de regelgeving. Dit leidt in de praktijk tot discussies in het beoordelen van ruimtelijke ontwikkelingen. Bijvoorbeeld in de toepassing van aanwezigheidspercentages per functie en de toe te passen reductie op de parkeeropgave, de wijze van berekening van de parkeeropgave bij verandering van functie. De nota moet ook een duidelijker kader geven in de mogelijkheden om af te wijken van de vastgestelde parkeernormen en de motivatie daarop.

Tot slot is de Nota maatwerk parkeren Middengebied nu een op zichzelf staand document, terwijl er nauwe samenhang is met de Nota parkeernormen. Wij zijn in 2024 gestart met het opstellen van een nieuwe nota over parkeren.

Impuls aanpak verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid in Nederland krijgt een nieuwe impuls. Na decennia van dalende ongevals cijfers, stagneert die daling. Het perspectief in de verkeersveiligheidsaanpak is veranderd van een jarenlange reactieve aanpak op basis van ongevallen naar een proactieve aanpak op basis van risico's, zoals beschreven in het nationaal Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "*Ruimte creëren om gebruik te kunnen maken van deelmobiliteit in onze dorpen.*" uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. In 2026 is in elk dorp minimaal een vorm van deelmobiliteit aanwezig, die aansluit op de behoefte van de inwoners								
2. In 2026 is het aanbod van elektrisch laden op parkeervoorzieningen bestemd voor gemeentelijk personeel vergroot tot minimaal 2 laadpunten.								
Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
Parkeerplaatsen elektrisch laden – gemeentelijk personeel	0	0	0		2			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Voor het Middengebied werkt de gemeente de komende jaren het mobiliteitsconcept verder uit. Het mobiliteitsconcept geeft aan hoe de smart mobility oplossingen in het Middengebied georganiseerd moeten worden.	
1.2 Op regionaal niveau werkt de gemeente mee aan de totstandkoming van een Regionaal beleidskader Deelmobiliteit (dit document is richtinggevend voor de gemeentelijke uitwerking).	
1.3 In 2025 uitwerken van deelmobiliteit op gemeentelijk niveau in het kader van de nieuw op te stellen integrale mobiliteitsvisie voor de hele gemeente Zuidplas.	
1.4 Faciliteren van locaties waar deelmobiliteit aangeboden kan worden (onder andere door kaderstellend beleid, verkeersbesluit voorbereiden, aanpassing openbare ruimte, communicatie).	
2.1 Realisatie laadvoorzieningen op parkeervoorzieningen gereserveerd voor gemeentelijk personeel.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Bevorderen van duurzame vormen van mobiliteit, zoals wandelen, fietsen en openbaar vervoer.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. In 2026 zijn 60 bushaltes in Zuidplas toegankelijk, conform de normen van de Provincie Zuid-Holland, gemaakt.								
2. We streven naar verbetering en optimalisatie van de lijnvoering, dienstregeling en dienstverlening van het busvervoer of ander collectief vervoer.								
Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
Toegankelijke bushaltes	9	48	-	-	60			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Uitvoeren plan van aanpak om in de periode 2024-2026 60 bushaltes conform de normen van de Provincie Zuid-Holland toegankelijk te maken.	

1.2 Nieuwe bushaltes in het kader van aanpassing lijnvoering of ruimtelijke ontwikkelingen voldoen bij realisatie aan de normen van Provincie Zuid-Holland.	
2.1 Overleg met concessiehouder en Provincie Zuid-Holland over de mogelijkheden van de lijnvoering, de dienstregeling en het aanbieden van innovatieve vormen van openbaar vervoer of mobiliteitsdiensten voor minder stedelijk gebied en bij de ontwikkeling van het Middengebied.	
2.2 Verkenning mogelijkheden met Provincie Zuid-Holland en nieuwe concessiehouder om een pilot deur-halte vervoer binnen Zuidplas op te zetten.	
2.3 De gemeente blijft zich bij Provincie Zuid-Holland inzetten voor een bushalte langs de N219 ter hoogte van de Scheve Overweg en/of een mogelijk andere lijnvoering om de OV-bereikbaarheid in Esse Zoom te verbeteren.	€100.000

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten van de verkeersveiligheid door te (blijven) investeren in inrichting, voorlichting en handhaving.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
1. Inrichting: de prioriteit in de aanpak van de infrastructurele verkeersveiligheidsknelpunten ligt bij de wegen/kruispunten waar een verkeersveiligheidsrisico (zowel objectief als subjectief) is vastgesteld (71 risicolocaties in risico-inventarisatie, december 2021).	
2. Gedrag/voorlichting: de gemeente breidt haar bestaande activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie en haar samenwerking met scholen, VVN en andere organisaties uit om gedrag in het verkeer positief te beïnvloeden.	
3. Verkeershandhaving: handhaving blijft integraal onderdeel van de gemeentelijke verkeersveiligheidsaanpak; de gemeente voorkomt daarmee dat handhaving het sluitstuk is van de aanpak.	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Nader uitgewerkte risicolocaties worden met ‘werk met werk’ aangepakt.	
2.1 Uitvoering geven aan het regionale uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid 2025-2027 en de risico gestuurde aanpak verkeersveiligheid Zuidplas.	
3.1 Handhavingsprioriteiten aan de hand van data delen met het bevoegd gezag voor de handhaving (rijdend verkeer politie, stilstaand verkeer naast politie ook gemeente) in het maandelijkse overleg met de verkeersadviseur van de politie.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We geven verkeersafwikkeling een prominente plek, ook bij ruimtelijke ontwikkelingen.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
1.	De mogelijke reistijdvertraging als gevolg van ontwikkelingen blijft onder de acceptabele 1,5 keer de reistijd zonder oponthoud, dit wordt bekeken op projectniveau en dorpsniveau. Door het realiseren van een goede verkeersafwikkeling dragen wij ook bij aan de verkeersveiligheid in Zuidplas.
2.	We voorkomen onnodige verkeersbewegingen (zoekverkeer) als gevolg van (weg-)werkzaamheden of afsluitingen als gevolg van bijvoorbeeld evenementen.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Vaststellen mobiliteitsvisie in 2025, waarin een visie op de mobiliteitsopgave en de verkeersontsluiting per modaliteit wordt opgenomen op dorpsniveau en voor heel Zuidplas. Duurzame en collectieve mobiliteit maken hier onderdeel van uit.	
2.1 Registreren (weg-)werkzaamheden in het landelijk meldsysteem (Melvin).	
2.2 Structureel overleg met Provincie Zuid-Holland en Rijkswaterstaat om wegwerkzaamheden en omleidingsroutes op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “We zetten in op het verminderen van piekbelasting van onze lokale en regionale infrastructuur.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
1.	We streven ernaar dat de reistijdvertraging op wegen in de gemeente Zuidplas niet meer dan 1,5 keer de acceptabele reistijd zonder oponthoud wordt. Hierdoor blijft de bereikbaarheid van de verkeersdoorstroming in onze dorpen gewaarborgd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Samen met regionale partijen een strategie bepalen om te komen tot een gezamenlijke aanpak voor de problematiek van de piekbelasting van het regionaal wegennet in de spitsperiode. De regie moet uiteindelijk bij Provincie Zuid-Holland komen te liggen. De basis van deze aanpak ligt in de deelovereenkomst mobiliteit t.b.v. het Middengebied en de verbreding van de A20.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “We onderzoeken de mogelijkheden van slimme combinaties door middel van bijvoorbeeld hubs.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
1.	In de vier bestaande dorpen is er in 2026 in elk dorp een vorm van een mobiliteitshub (die aansluit bij de specifieke behoefte in het betreffende dorp) in uitvoering of in planvorming.

2. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zetten we in op een bijdrage van projectontwikkelaars om invulling te geven aan de mogelijkheden van slimme mobiliteit combinaties, zodat het autobezit en de verkeersproductie wordt verminderd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Uitwerken van het begrip mobiliteitshub voor de gemeente Zuidplas in de mobiliteitsvisie, onderscheiden: - naar nieuwe en bestaande ruimtelijke ontwikkelingen - naar aanbod- en vraaggestuurde inzet van mobiliteitsdiensten - naar omvang van diensten en overstapmogelijkheden (collectief) deelvervoer en andere diensten.	
1.2 Gemeente Zuidplas en gemeente Gouda voeren in 2025 en verder gezamenlijk een lobby om te komen tot realisatie van een nieuw station Gouda Zuidplas.	
2.1 Bij iedere ruimtelijke ontwikkeling overlegt de gemeente met de ontwikkelaar over de mogelijkheden voor de realisatie van slimme mobiliteitcombinaties en legt dit vast in maatwerkafspraken.	
2.2 Actualisatie van de nota parkeernormen is noodzakelijk om een juiste invulling te geven aan het integrale mobiliteitsvraagstuk bij ruimtelijke ontwikkelingen in relatie tot de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid.	

Verbonden partijen

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt en waar kansen worden gezien. Deze samenwerking krijgt vorm in afstemming, beleidsvorming en belangenbehartiging. Op basis van het Regionaal Verkeer- en VervoerPlan (RVVP) zijn op basis van 8 thema's 39 uitvoeringsprojecten geformuleerd.

De Regio Midden-Holland kent meerdere werkgroepen die uitwerking geven aan thema's en uitvoeringsprojecten uit het RVVP. Dit betreft de werkgroepen:

- Verkeersveiligheid: regionale aanpak verkeersveiligheid en een regionaal uitvoeringsprogramma (hierin worden prioriteiten in de aanpak vastgesteld, samenwerking in campagnes en projecten vastgelegd en de beschikbare middelen verdeeld).
- Duurzame mobiliteit: regionaal beleid en aanpak E-laden in relatie tot regionale concessie ten behoeve van plaatsen laadpalen, uitvoeren interressescan deelmobiliteit en vormgeven vervolgacties, opstellen regionaal beleidskader deelmobiliteit.
- OV en ketenmobiliteit: gezamenlijk optreden richting provincie Zuid-Holland en concessiehouder, kwaliteit OV-dienstregeling en OV-voorzieningen, uitwerking geven aan aanbod QBuzz (aantal deelfietsen en aanbod sociale minima).
- Fiets: opstellen regionaal fietsroutenetwerk inclusief belangrijke doorgaande fietsroutes, gezamenlijk optrekken richting provincie Zuid-Holland en Rijk ten behoeve van uitwerking en financiering.

Gemeente Zuidplas neemt actief deel aan deze werkgroepen. De regio stelt ook subsidies beschikbaar voor diverse verkeersveiligheidsprojecten/campagnes en infrastructurele maatregelen. De regio heeft de verkennende studie naar een OV-hub / treinstation mede gefinancierd.

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling

Algemeen doel product

Zuidplas biedt met haar grote grondgebied een gemeente met ruimte voor meer dan alleen de eigen ruimtelijke behoefte.

Ontwikkelingen

Opgave Middengebied

De gemeente werkt aan een bovenregionale woningopgave met de ontwikkeling van een nieuw dorp in het Middengebied van de Zuidplaspolder. In dit dorp, het vijfde dorp van Zuidplas, komt ruimte voor 8.000 woningen met voorzieningen in het groen. Het dorp wordt energieneutraal met de realisatie van een energielandschap en tegen het dorp komen twee nieuwe bedrijventerreinen die bijdragen aan regionale werkgelegenheid. Deze ontwikkelingen worden omringd door natuur en polderlandschap: met een nieuw bos, de Groene Waterparel en een Groene Schakel. Het is een collectieve opgave om deze bovenregionale woningbouwontwikkeling mogelijk te maken. De gemeente vult hierin een regierol door plannen uit te werken en afspraken te maken met bestuurlijke en andere samenwerkingspartners.

De gemeente heeft de kaders vastgesteld met het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder uit 2021. In de daaropvolgende periode is gewerkt aan:

De Nota van Uitgangspunten, waarin de visie uit het Masterplan aangescherpt en geconcretiseerd in uitgangspunten en ambities;

De Grondexploitatie voor de eerste ontwikkelfase, de financiële vertaling van de gebiedsontwikkeling, waarin de plankosten en uitvoerende werkzaamheden van de gemeente zijn opgenomen;

Twee (ontwerp)-bestemmingsplannen en bijbehorend MilieuEffectRapport (MER), het planologische kader op basis van het Masterplan, de NvU en diverse onderzoeken naar milieu-effecten. Er is één bestemmingsplan opgesteld voor de gebiedsontwikkeling van het dorp en een tweede bestemmingsplan voor het omliggende agrarische en polderlandschap (Groene Waterparel, Groene Schakel en agrarische zone).

De Nota van Uitgangspunten en de Grondexploitatie zijn in oktober 2023 vastgesteld door de gemeenteraad en zijn het kader waarbinnen de gemeente de gebiedsontwikkeling vormgeeft. Parallel hieraan zijn twee ontwerpbestemmingsplannen en het MER in 2023 afgerond en ter inzage gelegd voor zienswijzen. Dat betekent dat iedereen een formele reactie heeft mogen indienen, die de gemeente vervolgens heeft betrokken bij de afronding van het definitieve bestemmingsplan. Het eerste bestemmingsplan is op 14 mei 2024 vastgesteld door de gemeenteraad. Het tweede bestemmingsplan wordt naar verwachting in het najaar van 2024 voorgelegd aan de gemeenteraad. De grondexploitatie is vastgesteld maar met beperkte vrijgave van budgetten, namelijk enkel de budgetten voor plankosten en verwerving (onder voorwaarden) voor 2024. Hiermee is feitelijk (en in de ogen van de accountant) sprake van een bestendiging van het voorbereidingskrediet. Er kan nog geen fysieke uitvoering worden gegeven aan de ontwikkeling op basis van deze beperkte vrijgave van budgetten.

De beroepsprocedures na vaststelling van het bestemmingsplan zijn bepalend voor de verdere planning. Het bestemmingsplan voor het dorp moet onherroepelijk zijn voordat er nieuwe woningen worden opgeleverd. Ook heeft de gemeenteraad gevraagd om de grondexploitatie in de tussenliggende periode te herijken, met het oog op een financieel verantwoorde gebiedsontwikkeling. Bij de herijking zal naar verwachting een robuuste grondexploitatie tot vrijgave van de uitvoeringsbudgetten moeten leiden.

In korte tijd kan ook veel gebeuren. In de tussenliggende periodes wordt de gemeenteraad op de hoogte gehouden door middel van openbare viermaandelijke voortgangsrapportages.

Grondbank RZG Zuidplas

Het doel van de Grondbank is sinds 2010 het beheren en verkopen van verworven gronden voor de ontwikkeling van het Middengebied in de Zuidplaspolder. De Grondbank heeft binnen de opgave Middengebied een strategisch grondbezit van ongeveer 300 ha met een boekwaarde van ongeveer € 95 miljoen. Er is op dit moment een voorstel in procedure om de looptijd van de grondbank te verlengen gelet op de doorlooptijd van de ontwikkeling. De gemeente heeft een koopovereenkomst voor aankoop van de gronden van de grondbank. Er worden verkennende gesprekken gevoerd over aanpassing en uitvoering van de koopovereenkomst passend bij de gefaseerde ontwikkeling van het Middengebied. De gemeenteraad wordt eind 2024 meegenomen in de stand van zaken en voorlopige uitkomsten van deze besprekingen.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Een meerjarige samenwerking die gericht is op een integrale en fasegewijze ontwikkeling van het project(gebied) Zevenhuizen Zuid, welke voorziet in de ontwikkeling en bouw van circa 1.100 tot maximaal 1.400 woningen met bijbehorende voorzieningen.

Doelstellingen en inspanningen

Opgave Middengebied

De opgave Middengebied is een belangrijke gebiedsontwikkeling, de ruimtelijke procedure hiervan loopt. Deze ontwikkeling is geen doel, maar een middel om verschillende doelstellingen te realiseren. Om deze reden zijn voor dit product geen specifieke doelstellingen en inspanningen opgenomen.

Grondbank RZG Zuidplas

De grondbank heeft als doelstelling de gronden die zijn aangekocht voor de ontwikkeling van het Middengebied te beheren en uiteindelijk in te brengen in de gebiedsontwikkeling. Dit laatste vindt plaats door de gronden te verkopen aan de gemeente. De gemeente spant zich in om uitvoering te geven aan de aankoop van de gronden door de actieve ontwikkeling van het Middengebied.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Zevenhuizen Zuid BV/CV heeft als doel om de gronden in haar bezit te ontwikkelen tot de wijk Koningskwartier. Daarvoor is een grondexploitatie geopend, waarbinnen de gronden die zij in bezit heeft bouwrijp gemaakt worden, gronden voor woningbouw en voorzieningen uit te geven en het toekomstig openbaar gebied woonrijp te maken en op te leveren aan de gemeente. De meeste fasen in de ontwikkeling zijn inmiddels (zo goed als) gereed. Omdat verwacht wordt dat het laatste deelplan, 3X, niet op korte termijn tot ontwikkeling zal komen zal de BV/CV ontmanteld worden. De laatste werkzaamheden, in deelplan 1B, zullen naar verwachting voor de zomer 2025 afgerond worden.

Product 4.6 Duurzaamheid

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een gezonde, veilige en toekomstbestendige leefomgeving waarbij met zorg gebruik gemaakt wordt van grondstoffen en er aandacht is voor biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen

De gemeente Zuidplas heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal, aardgasvrij, klimaatbestendig en circulair te zijn. Om deze ambitie dichterbij te brengen en te kunnen blijven inspelen op ontwikkelingen is het sturen via een programma het beste instrument en is een programmaplan Duurzaamheid 2024-2026 (A.24.000206) opgesteld. Het programmaplan Duurzaamheid is op 27 februari 2024 door het college vastgesteld en de raad is geïnformeerd door middel van een raadsinformatienota (Z24.000173). In het programmaplan is in beeld gebracht waar de gemeente Zuidplas zich de komende drie jaar voor gaat inzetten om de ambities en doelen uit coalitieakkoord dichterbij te brengen en op welke wijze dit wordt gedaan. De effecten van het programmaplan Duurzaamheid zijn verwerkt in voorliggende programmabegroting 2025-2028.

In Q1 2024 zijn door de bureaus Andersson Elffers Felix (AEF) en Improven in opdracht van de Raad van Openbaar Bestuur (ROB) de taken en de uitvoeringskosten voor de uitvoering van het klimaatbeleid herijkt. In totaal worden 30 taken voor gemeenten onderscheiden in het nieuw rapport. De jaarlijkse kosten die gemeenten moeten maken voor klimaatbeleid lopen op van € 775 miljoen in 2025 tot € 1.037 miljoen in 2030. Dat is bijna 40% hoger dan in 2021 gedacht. Dat komt omdat gemeenten in steeds meer buurten tegelijk moeten werken om de verduurzamingsambities te halen. Dat stabiliseert pas tegen 2030. En er is niet alleen gekeken naar uitvoering van het klimaatakkoord, maar naar het gehele klimaat- en energiebeleid.

Er zijn verder door de bureaus 13 investeringskosten voor gemeenten geïdentificeerd. Hierbij kan gedacht worden aan kosten zoals onrendabele top in collectieve oplossingen, meerkosten verduurzamen eigen vastgoed, meerprijs aanschaf en onderhoud elektrische voertuigen. Het maken van een raming van de investeringskosten is niet mogelijk gebleken, omdat er nog geen betrouwbare informatie beschikbaar is over de investeringskosten. Er komt wel een indicatief beeld naar voren dat de investeringskosten substantieel zijn.

De ontwikkelingen gaan sneller, dan het Rijk de financiering kan regelen. Dit betekent dat de gemeente op dit moment al geconfronteerd wordt met taken waar de gemeente geen financiering voor ontvangt. Dit betreffen taken zoals integraal programmeren en meewerken aan oplossen van netwerkcongestie. Hier wordt op dit moment minimaal op ingezet, gelet op maatschappelijke impact. De ontwikkelingen rondom financiering en beschikbare subsidies vanuit het Rijk worden gevolgd.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De gemeente Zuidplas is in 2050 aardgasvrij. De gemeente is elektriciteitsneutraal: alle benodigde elektriciteit wordt binnen de gemeente klimaatneutraal opgewekt.”* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. In 2030 zijn 3.600 woningen aardgasvrij gemaakt. In 2025 zijn Uitvoeringsplannen aardgasvrij opgesteld voor gebieden met een totaal van tenminste 3.600 woningen.								
2. In 2026 is de CO2-uitstoot van het gemeentelijk vastgoed met 20% gereduceerd tov 2022.								
3. Per 1 januari 2026 zijn voldoende zon-op-land projecten vergund om het resterende deel van het RES-bod (0,435 TWh duurzame elektriciteit) te halen.								
4. Eind 2030 wordt 80% van de geclusterde glastuinbouw van duurzame warmte voorzien.								
5. In 2026 hebben we zicht op de verduurzamingsopgave van ondernemers en hun bedrijven. We hebben een plan opgesteld om ze klimaatneutraal te maken richting 2050.								
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2030	Begroting 2050	
Aantal bestaande woningen zonder gas	123	159		170 (Q1-24)	170 (Q1-24)	500	Totale woningvoorraad	
Aantal uitvoeringsplannen aardgasvrij	0	0	0	0	0	3		
Reductie CO2-uitstoot gemeentelijk vastgoed	1,3 miljoen kg	1,13 miljoen kg				1,0 miljoen kg	0 kg	
Aantal onherroepelijk afgegeven vergunningen voor zonprojecten voor 1 januari 2026 (P)	0	0	0	0	0			
Duurzame energieopwek	0,05TWh	0,05TWh	0,05TWh			0,097TWh	0,097TWh	
Aardgasverbruik tuinders	67.071.900 m3	Niet bekend			Niet bekend		0 m3	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Opstellen Uitvoeringsplannen (UP) Zuidplas aardgasvrij	
1.2 Voor 10 VvE's wordt door een adviserende partij verduurzamingsadvies aangeboden om ondersteuning te bieden aan het verduurzamingsproces.	
1.3 Verkennen elektrolyser als warmtebron	
1.4 Gemeentebrede communicatie door voortzetten Energieloket en inzet energiecoaches	
1.5 Aanpak energiearmoede	

1.6 In samenwerking met een intermediair worden huishoudens bereikt die subsidie krijgen voor het (laten) uitvoeren van een isolatiemaatregel.	
1.7 In 2027 is een Soort Management Plan opgesteld	
1.8 Actualiseren beleid bodemenergie	
1.9 Start verkennen van opties voor een publiek warmtebedrijf	
1.10 Duurzaamheid meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties	
2.1 Verduurzamen gemeentelijk vastgoed, zogenaamde makkelijk te verduurzamen panden	
2.2 Opstellen Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP) voor alle overige gemeentelijke panden	
2.3 Grootverbruikers (zoals Dorpshuis Swanla) hoger op de prioriteitenlijst krijgen om te verduurzamen	
2.4 Gemeentelijk vastgoed in gebieden waar Uitvoeringsplannen Aardgasvrij worden opgesteld meenemen in de planvorming richting aardgasvrij.	
3.1 Monitoring en als nodig herijken RES voor behalen van het RES bod van 0,435 TWh	
3.2 Uitvoering geven aan de regionale energiestrategie door Zon op Veld, Zon op Dak en Zon op Infra	
3.3 Integraal programmeren energiesysteem	
3.4 Meewerken aan oplossen netcongestie	
4.1 Verkenning regionaal warmtetransportnet Oostland (Grand Design) en projectbegeleiding en -deelname realisatie warmtenet Noordpolder - Zuidplaspolder (WSO-samenwerking)	
5.1 Verkenning benodigde aanpak verduurzamen bedrijven en bedrijventerreinen (draagt ook bij aan doelen op gebied van klimaatbestendigheid)	
5.2 Ondersteuning aan de energietransitie van bedrijven	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We blijven op koers voor de RES.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie. Als ook “*Meer stimuleren van elektrisch vervoer, bijvoorbeeld door het faciliteren van voldoende laadpalen*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
1.	In 2026 is het aantal openbare parkeerplaatsen met de mogelijkheid tot elektrisch laden van de auto uitgebreid ten opzichte van 2022.
2.	Verduurzamen van eigen mobiliteit, waaronder: a. Alle gemeente voertuigen die aan vervanging toe zijn, worden vervangen door een zo duurzaam mogelijk alternatief b. Vastgestelde visie op verduurzamen van eigen mobiliteit

Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Begroting 2026
Parkeerplaatsen elektrisch laden - openbaar	109	158	176	n.t.b. in beleidsregels		n.t.b. in beleidsregels

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Onderzoeken energiebehoefte laadinfra	
1.2 Vraaggestuurd en datagestuurd laadpalen plaatsen op basis van de plankaart volgend uit de beleidsregels Laadinfrastructuur Elektrische Voertuigen.	
1.3 Continueren aansluiting bij de regionale concessiehouder voor laadinfrastructuur	
2.1 Het uitwerken van een visie op verduurzaming van eigen mobiliteit en hoe dit raakt aan arbeidsvoorwaarden.	
2.2 Daar waar mogelijk het aanschaffen van duurzame voertuigen in ons eigen wagenpark.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten aandeel duurzame warmtevoorziening in bestaande bouw in Zuidplas.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. Vanaf 2026 voldoen alle nieuwbouwprojecten minimaal aan het convenant klimaatadaptief bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.
2. Vanaf 2026 voldoen alle ontwikkelingen in de openbare ruimte minimaal aan het convenant klimaatadaptief bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.
3. Vanaf 2026 wordt het gemeentelijk vastgoed bij verbouwing of herinrichting klimaatadaptief gerealiseerd (conform convenant Klimaatadaptief bouwen).

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 Het vastleggen van het Convenant Klimaatadaptief bouwen in gemeentelijk beleid in 2025	
1.2 Klimaatbestendig bouwen en inrichten meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties	
2.1 Uitvoeren van de gemeentelijke stresstesten, inclusief risicodialog en adaptatiestrategie	
2.2 Convenant Klimaatadaptief bouwen implementeren in het DIOR	
2.3 Stimuleren van klimaatbestendige schoolpleinen	
3.1 Convenant klimaatadaptief bouwen implementeren in het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) van alle gebouwen	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Zuidplas blijven voorbereiden op weersextremen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor klimaatadaptatie & biodiversiteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1. In 2030 is een versterking van de biodiversiteit te zien ten opzichte van de nulmeting.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?
Middelen

1.1 In 2025 is gemeentelijk beleid opgesteld om biodiversiteit te versterken

1.2 Natuur-inclusief ontwikkelen maakt deel uit van nieuwe projecten en ontwikkelingen

1.3 Onderzoeken van de mogelijkheden van transitie naar een ecologisch verantwoord beheer en inrichting op basis van de uitkomst van de biodiversiteit nulmeting

Beleidsindicatoren programma 4

Taakveld: Economie			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron		2020	2021	2022	2023
Functiemenging (Geeft de verhouding weer tussen banen en woningen. Bij een waarde van 50 zijn er bijvoorbeeld evenveel woningen als banen.)	%	LISA	Zuidplas:	51,1%	50,6%	51,4%	51,5%
			Referentiegemeenten:	49,7%	49,7%	50,2%	50,6%
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar*	LISA	Zuidplas:	170,7	180,3	194,1	205,5
			Referentiegemeenten:	164,7	170,7	179,4	187,2

Taakveld: Volksgezondheid en milieu			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2020	2021	2022	2023
Hernieuwbare elektriciteit (Rijkswaterstaat monitort op basis van diverse bronnen de productie van hernieuwbare energie in elke gemeente.)	%	https://klimaatmonitor.databank.nl	Zuidplas:	12,1%	16,4%	23,6%	n.n.b.
			Nederland: (geen gegevens van referentiegemeenten)	26,8%	33,2%	41,3%	n.n.b.

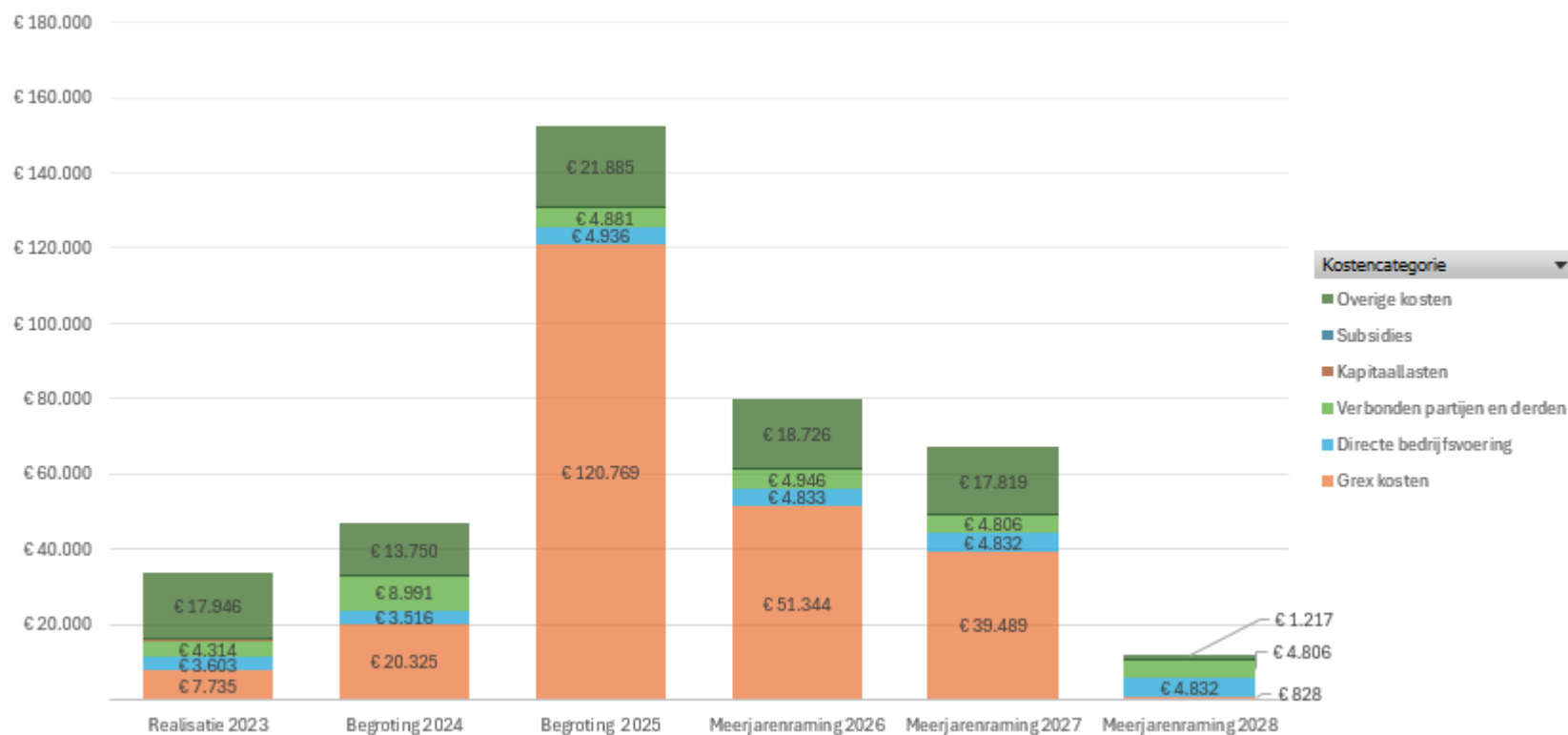
Taakveld: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2020	2021	2022	2023
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	Zuidplas:	26,2	14,5	19,2	15,3
			Referentiegemeenten:	8,7	8,1	8,3	8,4

* Via www.waarstaatjegemeente.nl

Wat mag het programma ruimtelijk beleid en ontwikkeling kosten?

PROGRAMMA 4 LASTEN NAAR CATEGORIE

4: Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Meerjaren- raming 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028
Rekening 2023					
Lasten					
4.1: Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	6.361	7.829	4.518	4.324	4.299
4.2: Wonen	3.291	3.867	4.253	3.956	3.944
4.3: Economie	318	337	225	221	221
4.5: Gebiedsontwikkeling	21.728	20.523	23.006	12.528	3.929
4.6 Duurzaamheid en klimaatadaptatie	2.087	2.594	1.919	1.703	1.703
Totaal Lasten	33.785	35.150	33.921	22.733	14.096
Baten					
4.1: Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	1.813	2.294	1.826	53	53
4.2: Wonen	2.096	2.069	2.082	2.082	2.082
4.3: Economie	170	64	41	41	41
4.5: Gebiedsontwikkeling	22.621	22.098	23.620	12.194	3.616
4.6 Duurzaamheid en klimaatadaptatie	1.622	1.303	785	785	785
Totaal Baten	28.322	27.829	28.355	15.155	6.577
Saldo van baten en lasten	-5.462	-7.322	-5.567	-7.578	-7.519
Toevoeging aan reserves					
Onttrekking aan reserves					
Resultaat	-5.462	-7.322	-5.567	-7.578	-7.519

Product 4.2 Wonen

Inzicht verkrijgen door data rondom wonen te digitaliseren in een lokaal dashboard wonen

Op dit moment wordt gewerkt met een eigen woningbouwmonitor en de planmonitor van de Provincie. Voor monitoring van de ontwikkelingen/groei van de gehele woningvoorraad in de gemeente is een dashboard bedoeld. Er is in 2024 geen vervolg gegeven aan deze inspanning. Momenteel staat een vacature voor een beleidsadviseur wonen uit. Zodra deze is ingevuld kan deze inspanning worden opgestart. In de najaarsnota 2024 is besloten om het budget van € 40.000 over te hevelen naar 2025.

Budgetoverheveling uit 2024 van € 40.000

Lokale woonvisie

Er is opdracht gegeven aan RIGO Research en Advies voor een woningmarkt behoefteonderzoek, die eind 2024 wordt opgeleverd. Dit behoefteonderzoek wordt gebruikt voor de Volkshuisvestelijke programma's die straks onder de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting gemaakt moeten worden. Er resteert na dit behoefteonderzoek nog € 30.000 aan middelen. In de najaarsnota 2024 is besloten om het budget over te hevelen naar 2025.

Budgetoverheveling uit 2024 van € 30.000

Product 4.4 Verkeer en Vervoer

Bushalte N219

Provincie Zuid-Holland wil de vraag om een bushalte langs de N219 te realiseren in breder kader beschouwen in relatie tot een visie voor het functioneren van de N219. De raad is hierover geïnformeerd in een informatienota (Z24.001351). Dit is een van de projecten van het programma van gebiedsoverstijgende ruimtelijke investeringen in Zuidplas (Project: bushalte 2026 Essezoom). Hiervoor is een investeringskrediet van € 100.000 benodigd. Daar tegenover staat een kostenverhaal van € 100.000. Per saldo is dit dus 0 en leidt dit niet tot extra afschrijvingslasten.

Investeringskrediet van € 0 (€100.000 aan lasten en € 100.000 aan baten) in 2025

*Product 4.6 Duurzaamheid**Communicatiestrategie en uitvoeringsagenda biodiversiteit*

Het verstrekken van de opdracht voor de biodiversiteit nulmeting heeft plaatsgevonden in september 2023. Voor een goed beeld van de biodiversiteit dient het veldonderzoek in het voorjaar en de zomer te worden uitgevoerd. Dit onderzoek heeft in de zomer 2024 plaatsgevonden en de resultaten worden in december 2024 verwacht. Doordat deze resultaten nodig zijn voor het opstellen van beleid en uitvoeringsagenda, resulteert dit erin dat deze inspanning in 2025 uitgevoerd kan worden. In de najaarsnota 2024 is daarom besloten om het budget van € 25.000 over te hevelen naar 2025.

Budgetoverheveling uit 2024 van € 25.000

Programma 5 Fysieke omgeving

Groen, schoon, veilig en bereikbaar

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 5.1 Beheer buitenruimte
- 5.2 Afval, riolering en begraven
- 5.3 Vastgoed

Inleiding

Beheer en instandhouding van de openbare ruimte en voorzieningen staat onder druk. Stijgende prijzen, niet beschikbare capaciteit in de markt en gebrek aan technisch personeel zijn factoren die, in combinatie met toenemende eisen aan de uitvoering ervoor zorgen dat de uitvoering van werkzaamheden vertraagd. Dit zorgt ervoor dat de realisatie van ambities ten aanzien van de buitenruimte onder druk staan. De focus verschuift onder druk van genoemde omstandigheden en financiële druk richting zo veel mogelijk behouden van wat we hebben en borgen van functionaliteit.

Product 5.1 Beheer buitenruimte

Algemeen doel product

De openbare ruimte van Zuidplas is herkenbaar door de karaktereigenschappen groen, schoon en toegankelijk en draagt zo bij aan een dorpse beleving en uitstraling. Uitgangspunt is de basis op orde door een bereikbare, veilige en functionele inrichting en onderhoud van de openbare buitenruimte. Daarnaast zijn de toekomstbestendigheid van de buitenruimte en de voorzieningen steeds meer sturend voor de uiteindelijke aanpak en oplossingsrichtingen.

Ontwikkelingen

De ontwikkeling van de openbare ruimte

De openbare ruimte ontwikkelt zich in de tijd als gevolg van groei steeds verder naar een complexere situatie van steeds grotere omvang. Ontwikkelingen die voorts bepalend zijn bij het veroorzaken van deze complexe situatie zijn: duurzaamheid, ruimtegebrek, veranderende weersomstandigheden, herontwikkelingen van nieuwe wijken, participatie en zo verder. Daarnaast heeft Zuidplas net als veel andere gemeenten te kampen met een grote opgave rondom de leeftijd van hun assets. Door de grote hoeveelheid nieuwbouw in de jaren 70 en 80 komen veel assets tegelijk aan het einde van de gestelde levensduur in de aankomende jaren. Hierover bent u al eerder over geïnformeerd ten aanzien van een aantal assets zoals openbare verlichting, groen en spelen. Het gevolg hiervan is dat voor het garanderen van de veiligheid in de buitenruimte, het aantal inspectieonderzoeken geïntensiveerd zal moeten worden. Assets zullen wellicht moeten worden afgesloten en uiteindelijk vervangen worden. Dit resulteert in verschillende opgaven, waarbij zowel kosten voor het groot en klein onderhoud zullen stijgen als het aantal reconstructies sterk moet worden verhoogd.

Vervolgtrajecten binnen de openbare ruimte

Sinds 2019 nemen we een hoge inflatie waar binnen het beheer openbare ruimte. Over de afgelopen 4 jaar heeft dit geresulteerd in een gemiddelde verhoging van 63%. Een aantal voorbeelden van deze stijgingen zijn terug te zien bij bijvoorbeeld hout, cement, ijzer, staal en aluminium:

Cement	+ 100%
--------	--------

Hout	+ 50%
IJzer en staal	+ 70%
Aluminium	+ 40%

Vanuit het Rijk is in de afgelopen 4 jaren een compensatiebedrag uitgekeerd van 17% t.o.v. jaar 1 (4X4%). De compensatie van het Rijk staat niet in verhouding met de inflatie die in de bouwsector te zien is. Doordat de compensatie en de inflatie niet gelijk lopen, is de afgelopen jaren een lager bedrag in de begroting opgegeven. De budgetten zijn halverwege het jaar verhoogd om de kosten van alle werkzaamheden te kunnen dekken. In de voorgaande jaren is incidenteel geld aangevraagd om het verschil te overbruggen, in 2025 zullen de bedragen structureel worden opgevoerd. Het verschil tussen onder andere de inflatie en de inflatiecorrectie zal per 2025 resulteren in een verhoging van €1.966.054. In de zomernota 2024 is circa €800.000 gereserveerd om een deel van deze verhoging te kunnen ondervangen (stelpost Prijs tranche 2024-2027). Dit bedrag wordt nader verdeeld tussen sport (ca. € 300.000) en IBOR (ca. € 500.000). Ook is er dekking voor € 400.000 uit de stelpost Prijs (tranche 2025-2028), welke wordt ingezet in de begroting 2025. Per saldo is het financieel effect voor de begroting circa € 1,1 miljoen nadelig.

In 2025 zal een nadere gedetailleerde uitwerking van de beheerplannen worden gemaakt. Het doel van de plannen is om een zo duidelijk en onderbouwd mogelijk beeld te verkrijgen van de omvang van het areaal, de stand van het areaal, maar ook de financiële verwachtingen worden hiermee inzichtelijk gemaakt. Deze beheerplannen zullen worden gebaseerd op inspecties, waarbij onderzocht wordt wat de daadwerkelijke staat is van het areaal, echter biedt dit slechts een inzicht voor de aankomende 1 tot 2 jaren. Voor de jaren daarna worden de beheerplannen uitgewerkt op basis van de financiële afschrijvingstermijnen en theoretisch technische levensduur zoals deze gemiddeld genomen in Nederland bij gemeenten wordt gehanteerd.

In deze plannen wordt vastgesteld wat de opgave is waar Zuidplas mee te maken krijgt en wat de mogelijke keuzes zijn om hiermee om te gaan. De keuzes moeten leiden tot een veilige, acceptabele en reële buitenruimte. De raad zal worden betrokken bij het rekenmechanisme en de uitgangspunten om te komen tot deze keuzes.

Hierbij zal uiteindelijk worden bepaald wat de verhoging voor zowel de exploitatiebedragen als de investeringen, voor de aankomende jaren moet bedragen.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Meer recreatieve mogelijkheden en verbindingen tussen voorzieningen realiseren*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. In 2025 hebben we 5 recreatieve verbindingen verbeterd, waarbij we daar waar mogelijk de infrastructuur aanpassen en de gebruikers meer mogelijkheden bieden om langs de route te recreëren, te spelen of te ontspannen.
2. Vanaf 2024 zetten we in op behouden van de bestaande ruimte voor ecologie, spelen en sporten in de openbare ruimte.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1. Inventariseren van de recreatieve verbindingen naar de parken/voorzieningen en inzichtelijk maken hoe deze aantrekkelijker kunnen worden gemaakt.	
1.2. In 2025 start fase II van de Groenblauwe Zone en de daarbij worden benodigde planologische en ruimtelijke stappen te nemen.	De ambtelijke inzet voor fase II is gedekt via de reeds beschikbaar gestelde middelen uit de reserve PRO. De verwachting is om tijdens de zomernota 2025/PRO 2025 een investeringsvoorstel voor te leggen aan de gemeenteraad voor de fysieke investeringen in de buitenruimte die bij fase II horen.
1.3. In 2024 wordt het bestemmingsplan voor het Verlengde Molengangenpad ter vaststelling aangeboden. Zodat het recreatieschap kan starten met de uitvoering	
2. In 2025 zetten we in op behouden van de bestaande ruimte voor ecologie, spelen en sporten in de openbare ruimte.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Bevorderen van de beweegvriendelijke leefomgeving voor jong tot oud door middel van sporten en recreëren in de openbare buitenruimte”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
Het behouden van een minimaal niveau aan speel- en beweegaanleidingen in de buitenruimte.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
---	----------

In 2025 zullen er 10 speeltuinen worden gereconstrueerd in samenspraak met de inwoners.	
In 2025 zal binnenplaats de Zwanendaal worden omgevormd tot een ontmoetings- en recreatieplein voor de omwonende.	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Versterken van de groene structuren in en om de dorpen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
Vanuit het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas volgt de nadere uitwerking voor een (integrale) visie voor recreatie, natuur, restveen en groen voor geheel Zuidplas.	
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
Het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas zal in 2025 geactualiseerd worden. Het opgaveplan zorgt voor een integrale aanpak voor recreatie, natuur en groen voor geheel Zuidplas.	
Oplevering van een Groenstructuurplan. Deze zal naar verwachting in Q3 2025 aan de raad gepresenteerd worden.	
Oplevering van een (ruimtelijke) visie Ringvaart en uitvoeringsprogramma in Q3 2025.	€150.000
In het kader van het nationaal programma landelijke gebied wordt in opdracht van de provincie en in samenwerking met HHSK, Gouda en Waddinxveen gewerkt aan een gebiedsplan Zuidplas en omgeving. Dit gebiedsplan geeft mogelijkheden voor aanvullende dekking vanuit de provincie en het Rijk op de landschappelijke opgaven.	
Starten met de subsidieaanvraag voor het verkrijgen van middelen voor het realiseren van natuur in het Restveengebied. Eind 2023 is deze aanvraag positief getoetst, in 2025 komen hier de resultaten van terug.	158.000 (provinciale subsidie)

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Behouden van een groene, rustige en dorpse woonomgeving.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
1. We stellen in 2025 toetsingscriteria op voor de bestaande en nieuw te ontwikkelen openbare ruimte waarin we concreet aangeven wat we verstaan onder een groene, rustige en dorpse woonomgeving. We nemen hierin op wat onze nieuwe normen zijn t.a.v. openbaar groen, parkeren en bouwplannen.	
2. In 2025 onderzoeken we de mogelijkheid en haalbaarheid om de 3x30x300 regel toe te passen in onze openbare ruimte. Inwoners hebben vanuit huis zicht op 3 bomen in de openbare ruimte, elke buurt is voorzien van 30% bladerdek en er is binnen 300 meter van elke woning een park of groene ruimte aanwezig.	
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1.1 In 2025 verwerken we de toetsingscriteria in de DIOR en verankeren we deze in de Beheerstrategie	

2.1 In Q4 2024 worden de resultaten van het onderzoek naar de 3x30x300, waarna Q1 2025 een raadsinformatie nota zal volgen met de resultaten en adviezen.	
2.2 In 2025 zullen de resultaten uit het haalbaarheidsonderzoek van de 3x3x300 regel zullen worden gewaarborgd in de DIOR	

Verbonden partijen

Recreatieschap Rottemeren

In haar zienswijze op de begroting 2025 van het recreatieschap Rottemeren heeft de gemeente Zuidplas aangegeven een aanpak te willen zien voor bezuinigingen die waarschijnlijk wenselijk zijn als gevolg van het ravijnjaar. In 2025 werkt het recreatieschap aan diverse projecten die (gedeeltelijk) op het grondgebied van de gemeente Zuidplas liggen. Zoals bijvoorbeeld het Verlengde Molenganegnpad, de Eendragtspolder en routes direct langs de Rotte.

Recreatieschap Hitland

In haar zienswijze op de begroting 2025 van het recreatieschap Hitland heeft de gemeente Zuidplas aangegeven een aanpak te willen zien voor bezuinigingen die waarschijnlijk wenselijk zijn als gevolg van het ravijnjaar. In 2025 wordt de uitvoeringsagenda die hoort bij de Toekomstvisie vastgesteld.

Product 5.2 Afval, riolering en begraven

Algemeen doel product

De gemeente heeft de wettelijke plicht om te zorgen voor de inzameling van huishoudelijk afval en huishoudelijk afvalwater. Ook voor het opvangen, bergen en afvoeren van regenwater en de uitvoering van gemeentelijke taken uit de Wet op de lijkbezorging geldt een gemeentelijke zorgplicht. De gemeente stelt zich ten doel om deze zorgplichten zo effectief en efficiënt mogelijk te vervullen.

Ontwikkelingen

De afgelopen jaren is het vaste deel van de afvalstoffenheffing verhoogd met de inflatie-index voor huishoudens. Het variabele tarief is niet verhoogd. Doordat de kosten voor inzameling en verwerking van huishoudelijk afval harder stijgen dan de index voor huishoudens sloot de exploitatie Afval voor 2023 en 2024 met een tekort.

Ten einde de afvalstoffenheffing weer kostendekkend te maken ten opzichte van de uitgaven wordt het flexibele tarief verhoogd tot 2,50 en het vast tarief gering verhoogd. Dit in lijn met het fingerende beleid waarbij gestreefd wordt naar 100% kostendekking en wordt ingezet op bronscheiding en DIFTAR.

Het huidige Verbreed Gemeentelijk Rioleringsprogramma (vGRP) dat nog geldig is tot eind 2025 voorziet niet meer adequaat om onze wettelijke watertaken op een doelmatige wijze uit te kunnen voeren en financieren.

Een voortijdige beleidsactualisatie is nodig om, ook in de toekomst, onze wettelijke watertaken op een doelmatige wijze te kunnen uitvoeren. Deze actualisatie heeft betrekking op het beter beschrijven van de doelen die we nastreven en daarmee de opgave waaraan we werken en het actualiseren van het instrumentarium, de nadere afbakening van de grondwaterzorgplicht, de kostentoedeling en de kostendekking.

Eind 2024 wordt het Beleidsplan riolering met een voorstel voor een dekkende rioolheffing naar de raad gestuurd ter vaststelling.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bevorderen circulariteit, afvalinzameling en ontwikkeling.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor circulariteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1. Tot 2026 zetten we stappen om te komen tot een circulair Zuidplas.								
2. In 2026 voldoet Zuidplas aan de landelijk afgesproken afvalscheidingsambitie (100 kg restafval per inwoner per jaar met behoud van kwaliteit van gescheiden afvalstromen).								
3. Jaarlijks hebben we maximaal drie afgekeurde vrachten van grondstoffen (pmd, papier, gft, textiel) bij verwerkers, zodat de kwaliteit van een circulaire keten niet in de weg staat.								
4. In 2026 is het grof restafval van Zuidplas met 50% gedaald, onder andere door circulaire initiatieven in de gemeente en regio.								
Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026			
2. Afvalscheidingsambitie (per inwoner)	n.v.t.			100 kg restafval	100 kg restafval			
3. Aantal vrachten grondstoffen afgekeurd	n.v.t.			Max. 3	max. 3			
4. Daling grof restafval	n.v.t.				50%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1. In 2025 worden de resultaten opgeleverd van het onderzoek naar het circulair ambachtsnetwerk met een aantal van de cyclusgemeenten	
4.1 Actualiseren van het afvalbeleid.	
4.2 Onderzoeken hoe afvalscheiding op het afvalbrengstation verder bevorderd kan worden in de huidige situatie.	
4.3 In 2025 wordt invulling gegeven aan de resultaten uit het, in 2024 uitgevoerde onderzoek naar de demontagehal in samenwerking met Cyclus en de andere aandeelgemeenten.	

Verbonden partijen

Cyclus is een overheidsNV, waarbij de gemeente één van de aandeelhouders is. De gemeentelijke aandeelhouders hebben Cyclus opgericht om schaalvoordelen te realiseren bij de inzameling, beheer van inzamelmiddelen zoals ondergrondse containers en verwerking van afval en grondstoffen. De “klantgemeenten” betalen Cyclus naar rato van de afgenomen diensten. Met Cyclus is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten waarin de te leveren diensten beschreven staan.

Product 5.3 Vastgoed

Algemeen doel product

De gemeente Zuidplas zet vastgoed in om gemeentelijke beleidsdoelen te helpen realiseren. Die beleidsdoelen bewegen zich op de terreinen van leren, sporten, ontmoeten en recreëren binnen de samenleving van Zuidplas. Daarnaast wordt ook in de nodige gebouwen voorzien om de gemeentelijke organisatie te huisvesten.

Ontwikkelingen

Het beheer en de exploitatie van verschillende panden uit de gemeentelijke vastgoedportefeuille is belegd bij een aantal stichtingen. Waar de gemeente als eigenaar van de panden tot 2024 bij een aantal panden de facturen voor het totale onderhoud betaalde, is als onderdeel van het herstelplan de maatregel genomen om een deel van de onderhoudskosten per 2024 in rekening bij de huurders (de betreffende stichtingen) te brengen. Dit gebeurt op basis van een verdeling van de onderhoudskosten conform de ROZ-demarcatie. De ROZ-demarcatie is een landelijk model waarin is aangegeven welke onderhoudskosten voor de eigenaar van een pand zijn en welke onderhoudskosten voor de huurder zijn. Bij een aantal objecten werd tot 2024 nog niet altijd conform de ROZ-demarcatie voor verhuurder/huurder gewerkt. Het streven is dat bij alle objecten wordt gehandeld in lijn met het ROZ-model. Voor de gemeente betekent dit een bezuiniging van € 200.000,- voor onderhoudskosten en € 125.000 voor overige exploitatielasten zoals energielasten, waarvoor de gemeente tot 2024 de kosten droeg. De daadwerkelijke haalbaarheid van de bezuiniging wordt [tegen de achtergrond van het actualiseren van maatschappelijke accommodatie- en subsidiebeleid](#) verder onderzocht. Bij het traject voor het maken van de Nota Vastgoed en de herijking van het subsidiebeleid wordt namelijk de relatie tussen het doorbelasten van kosten aan externe partijen en de subsidies die zij ontvangen [nader beschouwd](#).

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Tegengaan van verpaupering van vastgoed in en buiten de dorpen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1. Medio 2026 zitten we niet boven de frictieleegstand % die in 2026 als Nederlands gemiddelde geldt voor winkelgebieden, zodat verpaupering wordt voorkomen.

2. Medio 2026 voldoet 60% van het gemeentelijk vastgoed aan onze basisonderhoudskwaliteit. Medio 2024 geven we inzicht wat de huidige onderhoudskwaliteit is en wat we verstaan onder de basisonderhoudskwaliteit onderhoudsstaat met een bijbehorend uitvoeringsplan. Medio 2025/2026 geven we uitvoering aan dit uitvoeringsplan.

Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	NL Gemiddelde 2024 (bron locatus)		
Frictieleegstand winkelgebieden			6%		≥ NL gem.	6,2		
Basisonderhoudskwaliteit gemeentelijk vastgoed			Onbekend		≥ 60%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1. Elk halfjaar wordt de leegstand geïnventariseerd. Indien deze hoge is dan het landelijk gemiddelde en de leegstand langer is dan een half jaar, wordt een gesprek geïnitieerd met de eigenaar.	
2. Presenteren van een nieuw Meerjarenperspectief Vastgoed in Q1 2025 (in combinatie met een geactualiseerde nota Vastgoed).	
3. In uitvoering brengen van maatwerkadviezen en starten met het verduurzamen van de vastgoedportefeuille (conform de uitgangspunten van de Routekaart Maatschappelijk Vastgoed).	

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verkennen van de mogelijkheden voor een multifunctionele maatschappelijke ruimte per dorp (huis van het dorp).*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
1. Medio 2026 zijn alle nieuwe gebouwde voorzieningen multifunctionele ruimtes: er is een zodanig multifunctioneel gebruik dat aansluit bij het gebruik en behoefte van de omringende inwoners tegen realistische kosten en waarbij het maatschappelijk rendement wordt vergroot.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen
1 Afronding van de verkenning van de te gebruiken criteria.	
2 Actualiseren van de bestaande nota vastgoed.	
3 Verkennen van de mogelijkheden. Afweging van uitbreiding en benutten van bestaande voorzieningen.	
4 Een afweging is noodzakelijk tussen ruimtelijke behoefte en financiële mogelijkheden	

Beleidsindicatoren programma 5

Taakveld: Volksgezondheid en milieu			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2020	2021	2022	2023
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS en Cyclus NV	Zuidplas:	100	98	94	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	138	133	120	n.n.b.
* Via www.waarstaatjegemeente.nl							

Wat mag het programma ruimtelijk beleid en ontwikkeling kosten?

PROGRAMMA 5 LASTEN NAAR CATEGORIE

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

5: Fysieke omgeving	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Meerjaren- raming 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028
Rekening 2023					
Lasten					
5.1: Beheer buitenruimte	14.111	15.768	16.796	17.747	18.903
5.2: Afval, riolering en begraven	9.805	11.324	12.091	12.114	12.266
5.3: Vastgoed	1.437	1.424	1.540	1.609	1.510
Totaal Lasten	25.354	28.516	30.427	31.470	32.108
Baten					
5.1: Beheer buitenruimte	2.138	1.686	934	934	934
5.2: Afval, riolering en begraven	11.516	13.348	14.440	14.601	14.851
5.3: Vastgoed	1.057	1.333	1.333	1.333	1.333
Totaal Baten	14.711	16.368	16.708	16.869	17.118
Saldo van baten en lasten	-10.643	-12.148	-13.719	-14.601	-14.990
Toevoeging aan reserves					
Onttrekking aan reserves					
Resultaat	-10.643	-12.148	-13.719	-14.601	-14.990

Financiële producten

Beleidsindicatoren programma 6

Taakveld: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2020	2021	2022	2023
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	Zuidplas:	€ 295	€ 316	€ 347	€ 411
			Referentiegemeenten:	€ 267	€ 285	€ 313	€ 362
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	COELO	Zuidplas:	€ 817	€ 824	€ 916	€ 983
			Referentiegemeenten:	€ 720	€ 733	€ 823	€ 867
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	COELO	Zuidplas:	€ 839	€ 845	€ 940	€ 1.006
			Referentiegemeenten:	€ 797	?	?	€ 949

Wat mag het programma ruimtelijk beleid en ontwikkeling kosten?

PROGRAMMA 6 LASTEN NAAR CATEGORIE

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

6: Financiële producten	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Meerjaren- raming 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028
Rekening 2023					
Lasten					
6.1: Algemene dekkingsmiddelen	12.091	11.634	6.456	4.189	3.716
6.2: Overhead	16.490	17.203	17.473	17.216	17.313
Totaal Lasten	28.581	28.837	23.929	21.405	21.184
Baten					
6.1: Algemene dekkingsmiddelen	102.809	109.482	104.558	100.057	100.234
6.2: Overhead	511	410	435	431	431
Totaal Baten	103.321	109.892	104.993	100.488	101.665
Saldo van baten en lasten	74.740	81.055	81.064	79.083	80.572
Toevoeging aan reserves					
Onttrekking aan reserves					
Resultaat	74.740	81.055	81.064	79.083	79.846

Het BBV schrijft voor dat er specificaties worden opgenomen van overhead en algemene dekkingsmiddelen. Deze tabellen staan hieronder.

Kosten van overhead (lasten)	Realisatie 2023			Begroting na wijziging 2024			Begroting 2025		
	loon	overige kosten	totale kosten	loon	overige kosten	totale kosten	loon	overige kosten	totale kosten
Huisvesting		906	906	-	993	993	-	1.065	1.065
Automatisering		2.664	2.664	-	2.821	2.821	-	3.113	3.113
Communicatie		125	125	-	143	143	-	143	143
Juridische kosten		64	64		89	89		89	89
Personeel	14.098	318	14.415	14.003	444	14.448	14.247	126	14.373
Brutokosten overhead	14.098	4.076	18.174	14.003	4.490	18.493	14.247	4.536	18.783
Toerekening overhead aan projecten		-1.678	-1.678		-1.290	-1.290		-1.310	-1.310
Nettokosten overhead			16.496			17.203			17.473

bedragen * € 1.000,-

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

Algemene dekkingsmiddelen	bedragen x € 1.000					
	Rekening 2023	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Meerjaren raming 2026	Meerjaren raming 2027	Meerjaren raming 2028
Baten en lasten						
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	11.849	13.169	14.628	15.008	15.008	15.008
Algemene uitkering	77.568	82.625	85.871	83.155	84.013	85.192
Dividend	283	429	255	255	255	255
Saldo van de financieringsfunctie	1.518	1.521	652	652	652	652
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
Totaal overzicht van algemene dekkingsmiddelen	91.218	97.744	101.406	99.070	99.928	101.107

Overzicht van lasten en baten

	Rekening 2023	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2025	Meerjaren- raming 2026	Meerjaren- raming 2027	Meerjaren- raming 2028
Lasten						
1: Bestuur en Organisatie	7.150	8.514	9.807	9.870	9.831	9.608
2: Sociaal Domein	57.289	57.189	54.510	54.307	53.683	53.563
3: Maatschappelijk domein	12.876	12.730	13.120	13.387	13.883	14.596
4: Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	33.785	35.150	33.921	22.733	14.096	12.121
5: Fysieke omgeving	25.354	28.516	30.427	31.470	32.108	33.122
Totaal Lasten	136.453	142.099	141.787	131.767	123.601	123.009
Baten						
1: Bestuur en Organisatie	1.096	839	1.153	1.317	1.347	1.139
2: Sociaal Domein	14.336	12.304	11.558	11.323	10.784	10.734
3: Maatschappelijk domein	2.788	2.834	2.651	2.772	2.749	2.749
4: Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	28.322	27.829	28.355	15.155	6.577	4.610
5: Fysieke omgeving	14.711	16.368	16.708	16.869	17.118	17.742
Totaal Baten	61.254	60.174	60.425	47.436	38.576	36.974
Saldo van baten en lasten	-75.199	-81.925	-81.362	-84.331	-85.025	-86.035
Financiële producten						
Lasten	18.913	20.536	19.557	20.729	20.584	20.840
Baten	90.987	97.325	101.534	99.194	100.052	101.231
Saldo van baten en lasten Totaal	-3.125	-5.135	615	-5.866	-5.557	-5.644
Toevoeging aan reserves	9.667	8.301	4.372	676	234	344
Onttrekking aan reserves	12.334	12.567	3.459	1.294	613	525
Resultaat	-459	-869	-298	-5.248	-5.178	-5.463

Taakveld: Bestuur en ondersteuning			Werkelijk					Begroting
Naam indicator	Eenheid	Bron		2020	2021	2022	2023	2025
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens		5,25	5,30	5,24	5,75	6,03
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens		4,78	4,93	4,81	5,48	5,28
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	€ 534	€ 573	€ 602	€ 671	€ 742	
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	16,0%	16,0%	22,6%	34,9%	6,5%	
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	9,0%	9,3%	10,9%	9,9%	6,1%	
* Via www.waarstaatjegemeente.nl								

Paragraaf 1: Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf Lokale heffingen geeft inzicht in de diverse gemeentelijke belastingen en de gevolgen daarvan voor de inwoners van Zuidplas. Lokale heffingen hebben tot doel dat de gemeente door het verwerven van eigen middelen dekking vindt voor haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen vindt plaats door middel van een verordening die de gemeenteraad of het college van burgemeester en wethouders vaststelt (zie ook hieronder: Belastingverordeningen).

De gemeente maakt een onderscheid tussen lokale heffingen met een gebonden en ongebonden besteding. De paragraaf Lokale heffingen heeft betrekking op beide. Ongebonden lokale heffingen (onroerendezaakbelasting, precariobelasting, forensen en toeristenbelasting) worden tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, omdat zij niet aan inhoudelijke begrotingsprogramma's zijn gerelateerd. De besteding is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, verantwoordt de gemeente in het betreffende programma. Zij rekent deze niet tot de algemene dekkingsmiddelen maar vormen een gesloten systeem.

Amendementen bij de behandeling van de Begroting 2025 in de raad

De raad heeft bij de behandeling van de Begroting 2025 de volgende amendementen aangenomen, die invloed hebben op deze paragraaf.

Allereerst amendement [A59 "Tarieven afvalstoffenheffing 2025"](#), waarin besloten is:

- Het tarief voor het openen van een verzamelcontainer voor restafval bedraagt met ingang van 1 januari 2025 € 2,00 i.p.v. de voorgestelde € 2,50.
- Het tarief voor het ledigen van een 140-liter minicontainer bedraagt met ingang van 1 januari 2025 € 4,00 i.p.v. de voorgestelde € 5,83.
- Het tarief voor het ledigen van een 240-liter minicontainer bedraagt met ingang van 1 januari 2025 € 8,00 i.p.v. de voorgestelde € 10,00.
- De minderopbrengst hiervan wordt verrekend met het vastrecht afvalstoffenheffing 2025.

In de tweede plaats amendement [A58 "Ozb niet-woningen verhoging 2025"](#) waarin besloten is:

- De door het college voorgestelde extra verhoging van de Ozb inkomsten van € 1.404.000, te verlagen met € 500.000 in 2025.
- De post 'toekomstvisie De Bonk' van € 100.000 in 2025 toe te voegen aan de lijst van incidentele lasten in bijlage 4 van de Begroting 2025.
- Het voordeel van € 84.000 op de bijstand budgetten, dat volgt uit de bestuursrapportage van GR IJsselgemeenten, in te boeken in 2025 op programma 2 sociaal domein.
- Het erratum van het Rijk op de Septembercirculaire 2024, waarover het college geïnformeerd heeft via infonota A24.002186, in de begroting te verwerken, met het volgende positieve effect op het begrotingssaldo: € 104.000 in 2025, € 186.000 in 2026, € 286.000 in 2027 en € 404.000 vanaf 2028.

Begrotingsuitgangspunten

Voor het belastingjaar 2025 heeft de gemeenteraad de volgende begrotingsuitgangspunten vastgesteld:

- De vrij besteedbare ongebonden belastingen worden verhoogd met de Consumentenprijsindex (CPI) van 3,6%. Dit zijn de OnroerendeZaakBelasting (OZB), de RoerendeZaakBelasting (RZB), de precariobelasting, lijkbezorging, marktgeld, leges en toeristen- en forensenbelasting;

- De tarieven van de onroerendezaakbelasting genereren een opbrengst die gelijk is aan de begrote opbrengst van het voorgaande begrotingsjaar, inclusief indexering en inclusief de areaaluitbreiding. De index betreft de Consumentenprijsindex (CPI) van 3,6%. De areaaluitbreiding is gebaseerd op de woningbouwplanning van het laatst vastgestelde Perspectief Ruimtelijke Opgaven (PRO);
- De gemeenteraad* stelt de belastingverordeningen, met uitzondering van de Verordening onroerendezaakbelastingen, en de begroting 2025 in dezelfde vergadering vast;
- De gemeenteraad stelt de Verordening onroerendezaakbelastingen 2025 vast in de vergadering van december 2024;
- De tarieven van de afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn toereikend om de kosten te dekken;
- De kwijtscheldingen van de afvalstoffenheffing worden toegerekend bij de bepaling van het tarief van de afvalstoffenheffing.

** Op 30 augustus 2016 besloot de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders onder voorwaarden de bevoegdheid te delegeren tot het vaststellen van de volgende belastingverordeningen: Rioolheffing, afvalstoffenheffing, marktgelden, lijkbezorgingsrechten, leges en precariobelasting.*

Het indexatiepercentage van 3,6% dat gehanteerd wordt, is gebaseerd op de 'gecombineerde index' die ook in de Meicirculaire 2024 staat. Dit percentage wordt ook gebruikt voor de lasten van onze begroting. Meer informatie hierover is te vinden in de financieel technische uitgangspunten van de [Zomernota 2024](#).

De voorwaarden waarborgen dat de bevoegdheidsuitoefening plaatsvindt binnen de door de gemeenteraad vastgestelde financiële- en politieke kaders. Eén van de voorwaarden is dat op grond van het delegatiebesluit van de gemeenteraad van 30 augustus 2016, het college van burgemeester en wethouders de op grond van het delegatiebesluit vastgestelde belastingverordeningen, worden vastgesteld in dezelfde vergadering van de gemeenteraad waarin zij de begroting vaststellen. In de genoemde vergadering van 30 augustus 2016 heeft de gemeenteraad tevens ingestemd met het voorstel van het college van burgemeester en wethouders om de belastingverordeningen niet meer vast te stellen in de vorm van compleet nieuwe verordeningen maar in de vorm van wijzigingsverordeningen. Voor belastingjaar 2025 zal de raad gevraagd worden de legesverordening vast te stellen.

Motie Ozb (Zomernota 2024)

Door middel van de aangenomen [motie Ozb \(M56\) bij de Zomernota 2024](#) heeft u besloten:

1. In afwachting van de evaluatie variant B indien nodig de opbrengst per belastingcategorie te corrigeren;
2. Bij het oplossen van het begrotingstekort een ingroeipad voor de OZB niet-woningen op te nemen in de richting van het regionaal gemiddelde."
3. En bij het oplossen van het begrotingstekort een stijging van de OZB woningen boven de inflatie zoveel mogelijk te beperken.

Hieronder een reactie per beslispunt:

Ad 1). De genoemde variant B ziet op de onderlinge verdeling tussen Ozb woningen en Ozb niet-woningen, waarbij aan de hand van realisatiecijfers de toekomstige tarieven mee bewegen. Op 8 oktober 2024 besloot de gemeenteraad onder nummer R24.000099 dat voor het berekenen van de tarieven onroerendezaakbelastingen 2025 en verder uit te gaan van een nieuwe systematiek, waarbij een onderscheid gemaakt wordt tussen 2 categorieën, nl woning eigenaren (categorie 1) en eigenaren en gebruikers van niet-woningen (categorie 2). En deze groepen belastingplichtigen als twee apart groepen te behandelen. Tegelijkertijd de verordeningen OZB en RZB in een "twee-traps-raket" vast te stellen in december 2024 (voorlopig) en eind januari 2025 (definitief). Op die wijze is invulling gegeven aan de motie van 9 juli 2024.

Ad 2). Uw constatering is dat de tarieven voor de niet-woningen (bedrijven) in onze gemeente relatief laag zijn. Dit beeld herkennen wij. Het tarief voor Zuidplas in 2024 is 0,4132% (eigenaren en gebruikers opgeteld) en in de regiogemeenten gemiddeld 0,5780% (+40%). Of 0,5611% (+36%) wanneer we de gemeenten die geen tarief voor gebruikers hebben, niet meetellen. Het gemiddelde landelijke tarief is 0,5605%, ook dit is +36% hoger.

Wij beschouwen een verhoging van de tarieven van Ozb niet-woningen als een logische aanpassing op tarieven die eerder te laag zijn geweest. Het had onze voorkeur om de tariefsverhoging geleidelijk door te voeren in twee stappen: in 2025 een deel en in 2026 een tweede deel, mede met oog op het 'ravijnjaar'. Hoewel er geen juridische belemmeringen zijn om het tarief met 36% te laten stijgen, is het voor ondernemers een tegenvaller die wij graag gefaseerd hadden doorgevoerd. Echter, om tot een sluitende Begroting 2025 te komen binnen de context zoals geschetst in de financiële samenvatting van deze begroting, stellen wij voor om in 1x de tariefstijging van 36% door te voeren. Deze 36% komt bovenop de 3,6% uit de reguliere indexatie. Totaal is er dus circa 40% stijging.

Ad 3). De Ozb woningen stijgt bij deze Begroting 2025 alleen met de indexatie van 3,6%. Voor de volledigheid merken wij overigens wel op dat de kostenstijging per individuele huishouden in 2025 hoger uit kan vallen dan deze 3,6%, namelijk naar verwachting 7,1% gemiddeld. In 2024 hebben huishoudens namelijk een incidentele teruggave ontvangen op hun Ozb aanslag. Dit is transparant vermeld op de aanslagbiljetten. Wanneer we geen rekening houden met deze incidentele post, is de toename 3,6%.

Tarief vorming onroerendezaakbelastingen

De onderstaande tabellen geven weer hoe de begrote opbrengsten voor Ozb woningen en Ozb niet-woningen opgebouwd zijn, in lijn met de uitgangspunten die hierboven zijn benoemd.

Ozb woningen ontwikkeling begroting jaar 2025	bedrag in € 1.000
Begroting 2024	8.734
Areaaluitbreiding 2025	192
Basis stand	8.926
Indexatie 3,6%	315
Begroting 2025	9.241

Ozb niet-woningen ontwikkeling begroting jaar 2025 *	bedrag in € 1.000
Begroting 2024	3.673
Indexatie 3,6%	132
Basis stand met index	3.805
Stijging naar regionaal gemiddelde +36%	1.404
Begroting 2025	5.209
Amendement A59 "Ozb niet-woningen tarieven 2025"	-500
Begroting 2025	4.709

* Tabel betreft begroting jaarschijf 2025. In de Najaarsnota 2024 is ook € 120.000 extra begroot in jaar 2025, vanwege een eenmalige inhaalslag van eerdere jaren. Dit heeft echter geen betrekking op de aanslagen voor jaar 2025.

Kwijtscheldingsbeleid

In april 2014 besloot de gemeenteraad tot verruiming van het kwijtscheldingsbeleid.

Deze verruiming heeft betrekking op het verlenen van kwijtschelding aan kleine ondernemers bij privébelastingsschulden, het aanmerken van de netto kosten van de kinderopvang als uitgaven en het hanteren van een hogere inkomensnorm voor pensioengerechtigden. Inwoners kunnen alleen kwijtschelding krijgen voor het vaste tarief van de afvalstoffenheffing.

De gemeente maakt gebruik van de mogelijkheid van geautomatiseerde kwijtschelding. Toetsing vindt plaats door het Inlichtingenbureau van het Ministerie van Financiën. Het Inlichtingenbureau hanteert daarbij een normering die is opgesteld door de expertgroep kwijtschelding (bestaande uit gemeenten en waterschappen) en gevalideerd door de VNG en de Unie van Waterschappen. De inkomensnormen zijn gebaseerd op de normen van de Participatiewet, overeenkomstig de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Deze normen zijn gelijk aan de reguliere kwijtscheldingsnormen.

Als op grond van deze toetsing geen recht bestaat op geautomatiseerde kwijtschelding kan in een later stadium alsnog een individueel verzoek worden ingediend. De gemeente verleent geautomatiseerde kwijtschelding aan inwoners die in het verleden al kwijtschelding kregen, als blijkt uit toetsing door het Inlichtingenbureau daarvoor geen belemmering is.

Ontwikkeling kwijtscheldingen

De volgende tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de regeling kwijtschelding.

Kwijtscheldingen	bedragen x € 1.000					
Regeling kwijtscheldingen	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Aantal	540	550	550	550	550	550
Bedrag	143	120	120	120	120	120

Gedurende belastingjaar 2024 zijn er tot augustus 603 verzoeken tot kwijtschelding binnengekomen. Hiervan zijn 301 aanslagen afvalstoffenheffing direct kwijtescholden. Omdat nog niet alle kwijtscheldingsaanvragen zijn behandeld, zal het aantal waarschijnlijk nog toenemen. Wij verwachten nog geen grote veranderingen in toe of afname van het aantal kwijtscheldingen voor 2024 en verder. Wij handhaven de prognose op jaarbasis op 550 kwijtscheldingen. Het verwachte bedrag aan kwijtscheldingen zal in 2024 ongeveer € 140.000 bedragen. De hoogte van de kwijtscheldingen lopen 1-op-1 met het vastrechtstarief van de afvalstoffenheffing. Bij een stijging van het vastrechtstarief in 2025 zal ook het bedrag aan kwijtscheldingen meestijgen.

Landelijke basisregistratie WOZ (LV-WOZ)

De Landelijke voorziening WOZ is een centraal loket waar de WOZ-gegevens van alle Nederlandse gemeenten kunnen worden ingezien. Hierdoor kunnen geautoriseerde afnemers van de LV-WOZ, zoals de Belastingdienst en het CBS massaal gegevens opvragen uit de LV-WOZ. Door middel van het Loket voor openbare WOZ-waarden (WOZ viewer) kunnen WOZ-waarden van woningen vanaf dat moment in heel Nederland worden geraadpleegd. Hiermee hebben burgers de mogelijkheid de WOZ-waarde van de eigen woning te vergelijken met die van woningen in de omgeving waardoor er beter inzicht ontstaat in de wijze waarop verschillen tussen de woningen ook door de gemeente zijn vertaald in verschillen in de WOZ-waarde. Bij de aansluiting op LV WOZ moesten gemeenten slagen voor de aansluittoets van de Waarderingskamer. Alle gemeenten en samenwerkingsverbanden zijn inmiddels aangesloten. Een voordeel voor gemeenten is dat zij door aansluiting op de LV WOZ af zijn van de periodieke gegevensleveringen aan de afnemers. Dit zijn de Belastingdienst (vóór invullen van de aangifte inkomstenbelasting), de waterschappen (heffing van waterschapsbelasting) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (statistische rapportages en het bepalen van belastingcapaciteit).

Verwachting marktontwikkeling

Na de stijgende tendens die de woningmarkt al voor belastingjaar 2024 vertoonde, blijkt uit de analyse van de marktcijfers voor de gemeente dat voor het overgrote deel van de woningen voor belastingjaar 2025 (waarde peildatum 01-01-2024) wederom sprake zal zijn van een licht stijgende marktontwikkeling (ongeveer 2,5%). De verwachting is dat door deze, in relatie tot voorgaande jaren, gematigde marktontwikkeling er een vergelijkbaar aantal ingediende bezwaarschriften tegen de vastgestelde WOZ-waarde zal ontstaan.

Afschaffing van de precariobelasting voor nutswerken

Gemeenten kunnen vanaf 1 juli 2017 geen precariobelasting meer heffen over netwerken die nutsbedrijven in, op of boven gemeentegrond exploiteren. Vanaf dat moment is de wet tot afschaffing van de precariobelasting op nutsnetwerken in werking getreden.

Overgangstermijn

Voor gemeenten die op 10 februari 2016, de datum waarop oud-minister Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het wetsvoorstel voor afschaffing van de precariobelasting had aangekondigd, een verordening met tarief hadden vastgesteld voor precariobelasting op kabels en leidingen gold een overgangstermijn tot 1 januari 2022. Dit heeft tot gevolg dat met ingang van 1 januari 2022 van nutsbedrijven geen precariobelasting voor het hebben van leidingen, buizen en kabels in gemeentegrond mag worden geheven. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat het heffen van precario bij andere bedrijven dan nutsbedrijven nog wel toegestaan blijft. Hiervoor zijn structureel € 21.000 inkomsten begroot.

Financiële gegevens

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de begrote inkomsten.

Lokale heffingen	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
						<i>bedragen x € 1.000</i>
Belastingsheffingen						
OZB Woningen	8.394	8.734	9.241	9.241	9.241	9.241
OZB Niet-woningen *	3.076	3.897	4.829	5.209	5.209	5.209
<i>Subtelling OZB</i>	<i>11.470</i>	<i>12.631</i>	<i>14.070</i>	<i>14.450</i>	<i>14.450</i>	<i>14.450</i>
RZB	-	5	6	6	6	6
Afvalstoffenheffing	6.448	6.977	7.141	7.318	7.513	7.783
Rioolheffing	4.076	4.326	4.917	5.023	5.139	5.300
Precariobelasting	2	21	22	22	22	22
Toeristen- en Forensenbelasting	379	511	530	530	530	530
Opbrengst belastingheffingen	22.375	24.472	26.685	27.348	27.660	28.091
Overige heffingen en leges						
Leges titel I: dienstverlening	2.167	1.677	1.756	1.920	1.950	1.742
Leges titel II: omgevingsvergunningen	1.892	1.921	1.921	1.921	1.921	1.921
Leges titel III: APV en bijzondere wetten	7	10	10	10	10	10
Begraafrechten	417	531	438	438	438	438
Marktgelden	29	26	27	27	27	27
Opbrengst overige heffingen en belastingen	4.511	4.165	4.152	4.316	4.347	4.138
Totaal lokale heffingen	26.886	28.638	30.838	31.664	32.007	32.229

* Ozb niet-woningen jaar 2025: € 4.709.000 begrote opbrengst jaarschijf 2025 (conform amendement A59 "Ozb niet-woningen tarieven 2025") + € 120.000 eenmalige inhaalslag eerdere jaren (Najaarsnota 2024)

De tarieven van de gemeente Zuidplas zijn:

Tabel: tarieven belastingsoorten/heffingen	Tarief 2022	Tarief 2023	Tarief 2024	Tarief 2025
Tarief OZB en RZB				
Woningen eigenaren	0,1082%	0,1022%	0,1021%	n.n.b.
Niet-woningen eigenaren	0,2057%	0,2157%	0,2378%	n.n.b.
Niet-woningen gebruikers	0,1514%	0,1589%	0,1754%	n.n.b.
Tarief afvalstoffenheffing				
Vastrecht per woning	268,80	275,25	283,78	290,00
Gedifferentieerde tarieven				
Openen ondergrondse container, per opening	1,50	1,50	1,50	2,00
Ledigen 140 liter mini-container, per lediging	3,00	3,00	3,00	4,00
Ledigen 240 liter mini-container, per lediging	6,00	6,00	6,00	8,00
Tarief rioolheffing				
Eigenaar, per aansluiting	192,15	196,76	196,76	217,03
Toeristenbelasting				
Per overnachting	2,5	2,55	3,35	3,47
Tarief precariobelasting				
Voor leidingen, buizen en kabels boven, op of onder voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, per strekkende meter, per jaar				
Voor het hebben van voorwerpen, onder of boven een terras op voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond:				
- Nutsbedrijven	1,90	1,95	2,00	2,05
- Niet Nutsbedrijven	2,15	2,20	2,25	2,35
- per m2, per dag	1,05	1,10	1,15	1,20
- per m2, per week	2,95	3,00	3,10	3,20
- per m2, per maand	6,45	6,60	6,80	7,05
- per m2, per kalenderjaar	30,00	30,75	31,70	32,85
Tarief forensenbelasting				
Per woning	192,05	196,65	202,75	210,05

De tarieven van 2025 zijn slechts een indicatie. Deze worden via de betreffende verordeningen definitief vastgesteld.

De onderstaande tabel geeft een inschatting van de totale woonlastendruk voor inwoners voor de drie heffingen Ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Prognose lokale lastendruk	2022	2023	2024	2025	Toename 2024-2025
Ozb woningen	435	489	511	529	3,6%
Afvalstoffenheffing vast + variabel	315	320	328	349	6,4%
Rioolheffing	192	197	197	217	10,3%
Totaal	942	1.006	1.036	1.095	5,8%

Gemeentelijke woonlasten

Onder gemeentelijke lasten verstaan we het gemiddelde bedrag dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan onroerendezaakbelasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing, minus een eventuele heffingskorting. De onderstaande tabel geeft een indicatie van de woonlasten volgens het COELO.

Woonlasten 2024 volgens COELO *	
	Zuidplas
<i>Gemeentelijke woonlasten</i>	
Gemiddelde WOZ waarde van een woning	€ 507.110
Onroerende-zaakbelastingen (OZB)	€ 517,76
Tarief woningen eigenaren (%)	0,1021%
Tarief niet-woningen eigenaren (%)	0,2378%
Tarief niet-woningen gebruikers (%)	0,1754%
<i>Afvalstoffenheffing Woningen</i>	
Eenpersoonshuishoudens	€ 306
Meerpersoonshuishoudens	€ 328
Kwijtscheldingen	deels
Kwijtscheldingsnorm	100%
<i>Rioolheffing Woningen</i>	
Eenpersoonshuishoudens	€ 197
Meerpersoonshuishoudens	€ 197
Kwijtscheldingen	nee
Kwijtscheldingsnorm	nvt
<i>Gemeentelijke woonlasten</i>	
Eenpersoonshuishoudens	€ 1.021
Meerpersoonshuishoudens	€ 1.043
<i>Burgerzaken</i>	
Kosten rijbewijs	€ 51,10
Kosten uittreksel BRP	€ 13,80
Kosten paspoort	€ 83,85
Kosten identiteitskaart	€ 75,80

In het overzicht van de gemeentelijke woonlasten in 2024 zijn de tarieven voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen samengenomen. De mutatie van de OZB-tarieven is gecorrigeerd voor de ontwikkeling van de WOZ-waarde. Het tarief dat is vermeld bij de toeristenbelasting is de kostprijs van een hotelovernachting.

* toelichting wijziging berekening woonlasten voor belasting jaar 2022 door het COELO; Het CBS publiceert sinds december 2021 meer gegevens over de gemiddelde WOZ-waarde van woningen dan voorheen. Omdat het COELO wil laten zien wat een huishouden met een koopwoning gemiddeld betaalt gebruiken zij nu de gemiddelde WOZ-waarde van alleen de koopwoningen, omdat de gemiddelde WOZ-waarde van koopwoningen beter weergeeft wat een huishouden betaalt voor de ozb.

Kostenonderbouwing in paragraaf Lokale heffingen

Vanaf de Begroting 2017 moet de gemeente in de paragraaf Lokale heffingen een overzicht van baten en lasten opnemen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten. Deze heffingen zijn de afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges, marktgeleden en lijkbezorgingsrechten. Daarom omvat deze paragraaf lokale heffingen en alle volgende paragrafen lokale heffingen een overzicht op hoofdlijnen, waarbij inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van de tarieven van

heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd.

Kostendekkendheid tarieven

In wet- en regelgeving, o.a. de Gemeentewet en de Wet op de ruimtelijke ordening, is vastgelegd welke (leges)tarieven de gemeente mag heffen. Er is daarbij wettelijk bepaald dat de baten van de heffingen de lasten van de diensten waar de heffingen betrekking op hebben, niet te boven mogen gaan. Anders gezegd, de gemeente mag geen winst maken door het heffen van (leges)tarieven. Daarnaast is in wet- en regelgeving vastgelegd welke kosten aan de (leges)tarieven mogen worden toegerekend en welke niet.

Tot slot is in een aantal gevallen de maximale hoogte van de door de gemeente te hanteren (leges)tarieven door het Rijk bepaald. Dit geldt bijvoorbeeld voor paspoorten en identiteitsbewijzen. Indien het kostendekkende tarief lager ligt, dient een lager tarief gehanteerd te worden.

In onderstaande tabel is een samenvattend overzicht gegeven van de mate waarin de tarieven en leges kostendekkend zijn.

Kostendeckendheid gemeentelijke leges & tarieven 2025								
Omschrijving producten/diensten	Begrote lasten (* € 1.000)			Totaal	Begrote baten (* € 1.000)		Totaal	Kostendek-
	Taakveld	Overhead	BTW/BCF		Leges o.d.	Overig		
Titel 1 Algemene Dienstverlening	1.060	294	0	1.354	1.303	0	1.303	96,3%
Titel 2 Dienstverlening/Omg.verg	1.927	316	0	2.243	1.921	0	1.921	85,7%
Titel 3 Europese Dienstenrichtlijn	8	5	0	14	8	0	8	57,9%
Afvalstoffenheffing	5.663	579	899	7.141	6.670	471	7.141	100,0%
Rioolheffing	5.514	587	622	6.723	4.917	0	4.917	73,1%
Marktgelden	35	19	1	55	27	3	29	53,7%
Lijkbezorging	911	200	116	1.227	550	28	578	47,1%

De overhead die voor 2025 toegerekend wordt betreft het percentage van 64% voor personele lasten. Dit percentage is berekend conform de financiële verordening van Zuidplas.

Motie kostendeckendheid paspoorten en ID-bewijzen

Door middel van motie M45 "[kostendeckendheid paspoorten en ID-bewijzen](#)" heeft uw raad besloten om het college op te roepen "met een voorstel naar de raad te komen (...) óf en zo ja hoe we de leges (...) kostendeckend kunnen organiseren." De directe aanleiding hiervoor was de constatering uit de jaarrekening 2023 dat de kostendeckendheid van titel 1 algemene dienstverlening 72,7% is. De vraag is of de leges meer kostendeckend georganiseerd kunnen worden.

Bij het maken van deze Begroting 2025 is de kostendeckendheid van titel 1 uitgebreid bestudeerd. Het kostendeckendheid percentage komt nu uit op 96,3%. Achteraf gezien constateren wij dat er relatief weinig lasten toegerekend zijn bij deze Jaarrekening 2023, terwijl deze lasten er in de praktijk wel zijn. Ook is bij de berekening van de Jaarrekening 2023 te weinig opbrengsten en kosten zijn meegenomen, namelijk de opbrengsten uit de kabels en leidingen (telecommunicatiewet, hoofdstuk 32 van titel 1).

Ten aanzien van bijstuuringsmogelijkheden op titel 1 geven wij het volgende mee.

Allereerst geldt dat de tarieven beperkt beïnvloedbaar zijn. De begrote opbrengsten van 2025 zijn circa € 1,3 miljoen. Een groot deel hiervan, namelijk € 1,0 miljoen, betreft opbrengsten van paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen. Een deel van € 0,2 miljoen betreft opbrengsten uit leges van kabels & leidingen (telecommunicatiewet) en het restant van € 0,1 miljoen betreft kleinere posten zoals inkomsten voor huwelijken, naturalisaties, uittreksels en gehandicapten parkeerkaarten. De genoemde eerste post van € 1,0 miljoen heeft landelijk bepaalde tarieven, waarbij gemeenten alleen kunnen kiezen uit een maximum

tarief of lager. Zuidplas kiest voor de maximum tarieven. De inkomsten vanuit de telecommunicatiewet en de overige posten zijn wel beïnvloedbaar, maar hierbij moet wel eerst beoordeeld worden of er sprake is van substantieel meer kosten dan opbrengsten.

In de tweede plaats geldt dat opbrengsten en kosten deels samen oplopen. Voor paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen geldt dat er een vast bedrag van de opbrengst weer afgedragen moet worden aan het Rijk. Voor de verwachte paspoortpiek in 2025 is bovendien extra capaciteit benodigd om deze af te handelen.

In de derde plaats zien wij bij de “kleinere” leges zoals voor huwelijken, naturalisaties e.d. dat de opbrengsten en kosten relatief dicht bij elkaar zitten (vaak circa 90% kostendekkendheid). Er is hiermee geen directe aanleiding om de tarieven met meer dan indexatie te verhogen. Alleen voor de APV leges zoals voor evenementenvergunningen en drank- en horecawet geldt dat de kostendekkendheid relatief laag is (titel 3: 57,9%). De begrote opbrengsten hiervan zijn € 8.000.

Tariefsvorming afvalstoffenheffing en rioolheffing

Afval

De afgelopen jaren is er een tekort ontstaan in de afvalbegroting door kostenverhogingen en een tekort aan inkomsten. De begroting is een aantal keren aangevuld vanuit de reserves maar die kunnen de tekorten niet meer dekken. De kostenverhogingen zijn nagenoeg niet te beïnvloeden waardoor de enige oplossing is om de inkomsten te verhogen. Kostenverhogende onzekerheden zijn o.a.; De lachgasproblematiek, duurzaamheidsontwikkeling en investeringen in de infrastructuur om de VANG-doelstellingen te halen. Daarnaast is het variabele deel van de afvalstoffenheffing al jaren niet geïndexeerd en dat wordt met de verhoging rechtgetrokken. In lijn met het beleid, bronscheiding en Diftar, is gekozen voor een verhoging van het variabele deel in de afvalstoffenheffing.

Voor de programmabegroting 2025-2028 wordt uitgegaan van volledige dekking om te komen tot een kostendekkend afvaltarief. Hiermee komt het vaste tarief uit op € 290 per huishouden. Het variabele tarief wordt € 2,50 per 60-liter eenheid.

Riolering

Voor de rioolheffing van 2025 komt de tariefstijging uit op 3,6% inflatiecorrectie vermeerderd met 6,5% stijging als is opgenomen in het vigerend rioleringsplan. Een hoger percentage zou mogelijk zijn om tot een hoger percentage kostendekkendheid te komen. Echter, het lijkt erop dat de voorziening rioolheffing toereikend is om de komende jaren te onttrekken en daarmee meer dan 10,1% stijging voor de burger te voorkomen.

Nieuw beleidsplan riolering

Het huidige vGRP voorziet niet meer adequaat om onze wettelijke watertaken op een doelmatige wijze uit te voeren en financieren.

Een beleidsactualisatie is nodig om, ook in de toekomst, onze wettelijke watertaken op een doelmatige wijze uit te voeren. Deze actualisatie heeft betrekking op de opgave waaraan we werken, het actualiseren van het instrumentarium, de nadere afbakening van de grondwaterzorgplicht, de aanpassing van de kostentoedeling aan de heffing en een voorstel voor kostendekking. Daarbij wordt voorzien dat het tarief momenteel niet meer kostendekkend is, mede door het niet doorvoeren van verhogingen in 2023. De stijging, waarbij enkele dekkingsscenario's worden uitgewerkt, wordt voorgelegd aan de gemeenteraad uiterlijk begin 2025.

Kosten- en baten afvalbeleid en riolering en het verloop van de egalisatiereserve 'afvalstoffenheffing' en voorziening 'riolering'

Hieronder wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van kosten en baten van afvalbeleid en riolering en het verwachte verloop van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing en de voorziening riolering. De omvang van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing laat meerjarig een marginaal saldo zien. Dit saldo is beschikbaar om eventuele toekomstige kostenstijgingen door veranderende marktomstandigheden op te vangen, zodat het tarief van de afvalstoffenheffing niet sterk hoeft te fluctueren. Deze reserve is bedoeld om schommelingen in de uitgaven op te vangen en daarmee een vloeiend verloop te houden in de lasten voor inwoners.

Afvalbeleid	bedragen x € 1.000					
	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
<i>Lasten:</i>						
Kosten afvalbeleid	4.272	4.238	4.559	4.645	4.758	4.891
Compensabele BTW	839	859	899	918	942	969
Storting in bestemmingsreserve	100-	127	73	145	203	314
Interne doorberekeningen	1.660	1.753	1.610	1.610	1.610	1.610
Totaal lasten	6.671	6.977	7.141	7.318	7.513	7.784
<i>Baten:</i>						
Afvalstoffenheffing	6.063	6.490	6.670	6.839	7.025	7.283
Overige inkomsten	390	487	471	479	488	501
Totaal baten	6.453	6.977	7.141	7.318	7.513	7.784
Saldo lasten en baten	218-	-	-	-	-	-
Percentage kostendeckendheid	96,7%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Mutatie egalisatiereserve afvalstoffenheffing	-188	-17	73	145	203	314
Stand van de reserve afvalstoffenheffing	100	-	73	218	421	735

Verloop egalisatiereserve afvalstoffenheffing				bedragen x € 1.000		
Stand per 1-1-2024	Stand per 31-12-2024	Mutatie 2025	Stand per 1-1-2026	Stand per 1-1-2027	Stand per 1-1-2028	Stand per 1-1-2029
-	-	-	73	218	421	735

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

		bedragen x € 1.000				
Riolering	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
<i>Lasten:</i>						
Kosten riolering	2.968	4.029	4.506	4.498	4.550	4.863
Compensabele BTW	496	535	622	613	619	658
Mutatie voorziening riolering	504-	1.488-	1.806-	1.683-	1.621-	1.812-
Interne doorberekeningen	1.133	1.382	1.595	1.595	1.591	1.591
Totaal lasten	4.093	4.458	4.917	5.023	5.139	5.300
<i>Baten:</i>						
Rioolheffing	4.076	4.458	4.917	5.023	5.139	5.300
Overige inkomsten	17	-	-	-	-	-
Totaal baten	4.093	4.458	4.917	5.023	5.139	5.300
Saldo lasten en baten	-	-	-	-	-	-
Percentage kostendeckendheid	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
mutatie in de voorziening	-504	-1.488	-1.806	-1.683	-1.621	-1.812
Stand van voorziening Riolerig	10.088	8.600	6.794	5.111	3.490	1.678

Verloop voorziening riolerig			bedragen x € 1.000			
Stand per 1-1-2024	Stand per 31-12-2024	Mutatie 2025	Stand per 1-1-2026	Stand per 1-1-2027	Stand per 1-1-2028	Stand per 1-1-2029
10.088	9.264	-1.805	7.459	5.776	4.156	2.343

Paragraaf 2: Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente Zuidplas werkt op diverse gebieden en met diverse partners samen. Een manier waarop kan worden samengewerkt is in een geformaliseerd samenwerkingsverband zoals bijvoorbeeld een verbonden partij. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente Zuidplas een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder een bestuurlijk belang wordt verstaan het hebben van een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht (de bestuurder vertegenwoordigt de gemeente). Een financieel belang heeft de gemeente als zij middelen ter beschikking stelt die ze kwijt is in het geval van faillissement en/of waarvoor de gemeente aansprakelijk is als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Er moet dus sprake zijn van zowel een bestuurlijk als een financieel belang om te kunnen spreken van een verbonden partij.

Overzicht verbonden partijen

Wij onderscheiden de volgende verbonden partijen.

A. Gemeenschappelijke regelingen	B. Vennootschappen	C. Stichtingen
1. Grondbank RZG Zuidplas	1. NV Alliander	1. Stichting Zuidplas Ondersteunt! (ZO!)
2. GR IJsselgemeenten	2. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
3. Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)	3. NV Cyclus	
4. GR Promen	4. NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (Dunea)	
5. Hecht (voorheen RDOG)	5. NV Oasen	
6. Recreatieschap Hitland	6. Zuidplas Participatie BV/ Zvh-Zuid Beheer BV/ Zvh-Zuid CV	
7. Recreatieschap Rottemeren		
8. Regio Midden-Holland		
9. Streekarchief Hollands Midden		
10. Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)		

Wat beslist de gemeenteraad?

Verbonden partijen voeren vaak gemeentelijke taken uit waarvoor de gemeente hen in meer of mindere mate mandateert. Volgens artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kan de gemeenteraad zienswijzen naar voren brengen over een ontwerpbegroting. Het Algemeen Bestuur (AB) van de verbonden partij stelt deze begroting vast en houdt daarbij rekening met eventuele zienswijzen. Met de jaarrekening controleert de gemeente of de activiteiten binnen de door haar gestelde kaders en financiële mogelijkheden zijn uitgevoerd.

Toelichting per verbonden partij

In de onderstaande tabellen volgt een toelichting per verbonden partij.

A. Gemeenschappelijke regelingen

1. Grondbank RZG Zuidplas		
Vestigingsplaats	Nieuwerkerk aan den IJssel	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (sinds 2004)	
Doel	Het doel van de Grondbank is sinds 2010 het beheren en verkopen van verworven gronden voor de ontwikkeling van de Zuidplaspolder op basis van een periodiek vast te stellen uitgiftestrategiekader (USK). De Grondbank heeft in de Zuidplaspolder een strategisch grondbezit van ongeveer 300 ha. met een boekwaarde van ongeveer € 95 miljoen. De gemeente en de grondbank hebben een koopovereenkomst gesloten gericht op de inzet van het grondbezit voor de ontwikkeling van het Middengebied. Tot het moment van afname door de gemeente functioneert de Grondbank als beheerder van de gronden.	
Participerende partijen	Gemeenten Rotterdam, Gouda, Waddinxveen, Zuidplas en de provincie Zuid Holland	
Reden gemeente aangaan verbinding	Beheer van de verworven gronden ten behoeve van het project Nieuwe Zuidplaspolder.	

Bestuurlijk belang	De deelnemers in de Grondbank RZG Zuidplas zijn de provincie Zuid-Holland (40%) en de gemeenten Rotterdam (40%), Zuidplas (9%), Gouda (6%) en Waddinxveen (5%). De gemeente Zuidplas is met twee leden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en met één lid – tevens tweede vicevoorzitter – in het dagelijks bestuur.
Prestaties – effecten	Financiering, beheer en uitgifte van gronden. De halfjaarcijfers vormen een wijze van rapporteren over de afgesproken prestaties.
Risico's en kansen	Met het vaststellen van het masterplan Middengebied Zuidplaspolder en de ondertekening van de bestuurlijke overeenkomst met de Grondbank RZG Zuidplas en de provincie Zuid-Holland is de ontwikkeling van het Middengebied een volgende fase ingegaan; die van de uitwerking van een bestemmingsplan (vastgesteld d.d. 14 mei 2024) en de eerste grondexploitatie(s) (grondexploitatie fase 1A vastgesteld d.d. 10 oktober 2023). Het risicoprofiel op de waardering van de gronden en daarmee de hoogte van het eigen vermogen van de Grondbank RZG Zuidplas is gekoppeld aan het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan na behandeling door de Raad van State. Indien er een situatie ontstaat dat de te verwachten marktwaarde van de gronden in de Grondbank lager is dan de boekwaarde, dient de Grondbank – en in het verlengde haar deelnemers – een verliesvoorziening te treffen ter grootte van de verwachte lagere marktwaarde.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Masterplan Middengebied Zuidplaspolder Bestemmingsplan Middengebied Zuidplaspolder 1 (vastgesteld d.d. 14 mei 2024) Bestuurlijke Overeenkomst Grondbank, Provincie Zuid-Holland en gemeente Zuidplas

Financieel belang

Grondbank RZG			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Eigen vermogen verbonden partij	€ 0	€ 0	€ 0
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 94.307	€ 0	€ 100.600
Resultaat verbonden partij	€ 0	€ 0	€ 2.895
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 0	€ 0	€ 0

2. GR IJsselgemeenten

Vestigingsplaats	Capelle aan den IJssel
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (bedrijfsvoeringsorganisatie)
Doel	Gelet op de invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015, samenwerken op het gebied van sociale zaken om gezamenlijke synergievoordelen te bereiken in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency. Dit doel blijft hetzelfde als de Participatiewet in balans van kracht is.
Participerende partijen	Gemeenten Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas
Reden gemeente aangaan verbinding	Samenwerking op het gebied van sociale zaken om gezamenlijke synergievoordelen te bereiken in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency, gelet op de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015.
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het Bestuur.
Prestaties – effecten	- Efficiënter functioneren op vereist kwalitatief niveau; - Kostenbeheersing. Gemeentelijke beleidsdoelen: - Minder uitkeringsgerechtigden door sturing op een lagere instroom en het bevorderen van uitstroom; - De arbeidsdeelname van inwoners extra stimuleren door een focus op inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt; - Participatie van inwoners stimuleren door inzet van o.a. Frequent, Intensief, Persoonlijk aanpak (FIP) - Door middel van kwartaalrapportages rapporteert de GR IJsselgemeenten over de voortgang en de resultaten.
Voortgang	Na een korte opleving van het uitkeringenbestand in 2020 als gevolg van Corona zien we sinds 2021 weer een afname van het uitkeringenbestand. Deze heeft zich in 2022 doorgezet en stabiliseert in 2023: van 497 eind 2020 naar 503 eind 2023. In het tweede kwartaal 2024 was een wat hogere instroom, dit komt door de instroom van een groep statushouders vanuit het COA.
Risico's en kansen	Ook in 2024 heeft IJsselgemeenten weer extra taken uitgevoerd voor de gemeente Zuidplas rondom de energietoeslag en leefgeld voor Oekraïense ontheemden. Dit biedt kansen omdat de gemeenten hierdoor steeds beter zicht krijgt op een kwetsbare doelgroep (inwoners met een inkomen op maximaal 120% van het sociaal minimum). Anderzijds is het risico dat de kerntaken van IJsselgemeenten door extra taken soms onder druk komen te staan. In 2025 geeft IJsselgemeenten uitvoering aan het innen van de eigen bijdrage van de Oekraïense ontheemden.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	GR IJsselgemeenten is een uitvoeringsorganisatie die als opdrachtnemer binnen de gestelde budgettaire en beleidsmatige kaders haar activiteiten en taken uitvoert. D.m.v. een jaarplan geeft de GR invulling aan het maatschappelijk beleid van de gemeenten voor de bestaande en nieuwe doelgroep van de Participatiewet voor het komende jaar. Belangrijke punten zijn: - het vergroten van de uitstroom en het beperken van de instroom in de bijstand; - begeleiden van nieuwe doelgroepen; - uitgaven van uitkeringen in het kader van de Participatiewet binnen de beschikbare rijksmiddelen houden.
Financieel belang	
IJsselgemeenten	
	Rekening Begroting Begroting
Balansbedragen per 31-12	2023 2024 2025
Eigen vermogen verbonden partij	€ 861 € 1.647 € 0

Vreemd vermogen verbonden partij	€ 9.168	€ 6.813	€ 7.607
Resultaat verbonden partij	€ 262	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 2.067	€ 2.222	€ 2.349

3. Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)		
Vestigingsplaats	Gouda	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving door: 1) Uitvoering van taken op het gebied van milieu in het algemeen en de Wet milieubeheer en aanverwante wetten in het bijzonder, waaronder de taken op het gebied van milieuvergunningverlening, -handhaving en -toezicht (Omgevingswet). Ook voorziet de ODMH de gemeente Zuidplas van specialistisch milieuadvies (geluid, bodem, lucht etc.). 2) Uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van bouwen/ruimtelijke ordening grond van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw.	
Participerende partijen	De gemeenten, Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Zuidplas en de Provincie Zuid-Holland.	
Reden gemeente aangaan verbinding	Het efficiënt uitvoeren van de milieu- en bouw- en woningtoezichttaken in samenwerking met de overige deelnemers.	
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.	
Prestaties – effecten	In 2025 wordt gewerkt met een jaarprogramma Bouw- en Woningtoezicht en een jaarprogramma Milieu. Hierin is binnen het financiële kader en de beleidsinhoudelijke uitgangspunten aangegeven hoe de ODMH doelmatig en effectief de overgedragen taken uitvoert.	

Voortgang	De ODMH rapporteert elke twee maanden aan het college wat de voortgang is van haar taak, zowel in uren als financieel. Waar nodig en mogelijk wordt bijgestuurd.
Risico's en kansen	-Aansprakelijkheid bij foutieve beschikkingen; -Marktwerking in kwaliteitsborging bouwen.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging zijn relatief soepel verlopen. Met het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) ervaren inwoners en ondernemers moeilijkheden. De ODMH zet in op het op peil houden van haar dienstverlening en blijft zich ontwikkelen in het kader van de Omgevingswet.

Financieel belang * 1.000

ODMH			
	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	€ 2.045	€ 2.236	€ 1.919
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 10.462	€ 10.061	€ 9.490
Resultaat verbonden partij	€ 248	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 3.656	€ 4.013	4.029

4. Promen		
Vestigingsplaats	Gouda	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	

Doel	De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) heeft als doel om het mogelijk te maken dat mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving. Mensen die ook met behulp van het WSW-budget via detachering of begeleid werken geen werkplek vinden, kunnen op een meer beschutte werkplek binnen het sociaal werkvoorzieningsbedrijf (SW-bedrijf) aan de slag. Promen is één van de 90 SW-bedrijven in Nederland die gemeenten samen hebben opgericht.
Participerende partijen	Gemeenten Alphen aan den Rijn (Boskoop), Capelle aan den IJssel, Gouda, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Waddinxveen, en Zuidplas
Reden gemeente aangaan verbinding	Promen is opgericht om voor een aantal gemeenten gezamenlijk de Participatiewet uit te voeren.
Bestuurlijk belang	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Prestaties – effecten	- Het blijven zorgdragen voor de ontwikkeling en werkgelegenheid van de medewerkers met een SW-dienstverband; - Het streven naar een zo hoog mogelijk operationeel resultaat, teneinde de SW zoveel als mogelijk uit te voeren binnen de middelen die daarvoor in het participatiebudget zijn opgenomen.
Voortgang	Momenteel biedt Promen een werkplek aan 56 SE (Sociale eenheden) uit Zuidplas (gegevens eind 2023). Dit betreft inwoners met een SW-indicatie (indicatie sociale werkvoorziening). Dit aantal daalt sneller dan verwacht. Het afgelopen jaar is het verzuim onder de WSW (wet sociale werkvoorziening) licht gestegen. Mogelijk is dit het gevolg van een relatief ouder wordende groep omdat er geen nieuwe instroom is. Het ziekteverzuim onder de overige medewerkers (PW (participatiewet) en niet doelgroepers) is lager dan de benchmark. Naast het begeleiden en ontwikkelen van mensen levert Promen ook een bijdrage aan het terugdringen van laaggeletterdheid en duurzaamheid. In 2023 heeft Promen een klein positief operationeel resultaat behaald van € 78.000. Voor Zuidplas vallen de kosten iets lager uit dan begroot (€ 29.000).
Risico's en kansen	Met de Participatiewet heeft het Rijk een transformatie beoogd waarbij mensen met een arbeidsbeperking meer dan voorheen werk vinden in een reguliere arbeidsomgeving in plaats van in een apart met dat doel georganiseerd SW-bedrijf. De begeleidingsbudgetten onder de Participatiewet zijn echter beperkt. Meer beschermt werk en garantiebannen heeft als gevolg een kleiner participatiebudget voor overige doelgroepen binnen de Participatiewet.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Elk jaar ontvangt de raad een ondernemingsplan waarop zij haar visie of reactie kenbaar kan maken. In 2017 zijn kaders ontwikkeld, gericht op een vraaggerichte dienstverlening. Promen blijft hiermee als stabiele basis beschikbaar voor de SW-medewerkers en ontwikkelt zich als belangrijk instrument voor de Participatiewet passend binnen de individuele beleidsvrijheid van gemeenten. De samenwerkingsrelatie met IJsselgemeenten is de afgelopen jaren versterkt. Het is zaak de samenwerkingsrelatie verder uit te bouwen, gericht op het aan het werk helpen en houden van mensen

	met een afstand tot de arbeidsmarkt. In 2024 wordt gestart met de toekomstverkenning Promen. Dit in verband met de wijziging van de doelgroep van Promen en de nieuwe wet "Participatiewet in balans"		
Financieel belang			
Promen			
	Rekening	Begroting	Begroting
Balansbedragen per 31-12	2023	2024	2025
Eigen vermogen verbonden partij	€ 2.422	€ 3.491	€ 3.353
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 8.588	€ 6.209	€ 6.214
Resultaat verbonden partij	€ 78	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 1.770	€ 1.897	€ 1.856

5. Hecht (voorheen Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden, RDOG)		
Vestigingsplaats	Leiden	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	Hecht is een deskundige partner in de zorg- en veiligheidsketen met een duidelijk doel: alles wat zij doen draagt bij aan een beter leven van de inwoners van de regio Hollands Midden. Hiermee wordt bedoeld: meer gezondheid, gezonder leven, meer veiligheid en meer kansen. In Hecht zijn de gemeentelijke taken op het gebied van openbare gezondheid en veiligheid samengebracht. Deze taken worden uitgevoerd voor de 18 gemeenten van de regio Hollands Midden.	
Participerende partijen	Gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Krimpenerwaard, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Waddinxveen, Zoeterwoude en Zuidplas	
Reden gemeente aangaan verbinding	Wettelijke verplichting: Instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst is verplicht op basis van artikel 14 Wet Publieke gezondheid (Wpg). De GGD moet samenvallen met de veiligheidsregio('s) waartoe de deelnemende gemeenten behoren.	
Bestuurlijk belang	Bestuurlijk belang: De gemeente Zuidplas is voorzitter van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur. Daarnaast is een collegelid deelnemer in de bestuursadviescommissie Publieke Gezondheid (BAC PG).	
Prestaties – effecten	Invulling geven aan de wettelijke taken en de taken die door gemeente(n) zijn opgedragen aan de GR. Verantwoording en sturing vindt plaats door middel van de AB en DB vergaderstukken (jaarstukken en maraps). Daarnaast krijgt de gemeenteraad jaarlijks jaarstukken.	

Risico's en kansen	Het AB van Hecht heeft in 2024 de opdracht verleend om een externe partij te zoeken die Hecht gaat helpen bij een financiële doorlichting o.b.v. het productenboek, daaraan gekoppeld een impactanalyse en een nieuwe begrotingstool. De resultaten van dit onderzoek worden gebruikt om de takendialoog tussen bestuurders onderling (met input van ambtenaren) en tussen colleges en raden te faciliteren. Deze takendialoog biedt kansen om in discussie te gaan over de maatschappelijke ontwikkelingen ne hoe de diensten van Hecht hier wel/niet op aansluiten. Hecht zal met o.a. de uitkomsten van deze takendialogen het jaar 2025 gebruiken om voor te bereiden op het besluit van het bestuur.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Het productenboek van Hecht zal in 2025 worden herijkt. Aan de hand van het productenboek worden de kostprijzen berekend en de impactanalyses beschreven.

Financieel belang

Het Algemeen Bestuur heeft op 8 december 2021 besloten om te streven naar een weerstandsvermogen ter grootte van gemiddeld € 3 mln. (spilkoers). Eventuele verrekening met de BPI (bijdrage gemeenten) vindt plaats na vaststelling van de jaarstukken.

Hecht			
	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	€ 631	€ 3.994	-€ 285
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 38.323	€ 46.948	€ 41.791
Resultaat verbonden partij	-€ 3.919	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 3.090	€ 3.419	€ 3.633

6. Recreatieschap Hitland		
Vestigingsplaats	Nieuwerkerk aan den IJssel	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	Belangenbehartiging rond de ontsluiting, de ontwikkeling, de aanleg en het beheer in het kader van de openluchtrecreatie en het toerisme en waar mogelijk van natuur en landschap in het gebied.	
Participerende partijen	Gemeenten Capelle aan den IJssel en Zuidplas	
Reden gemeente aangaan verbinding	Het aanbieden van voldoende buiten stedelijk groen voor de eigen inwoners en het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschap.	

Bestuurlijk belang	Per deelnemende partij zijn vier leden in het algemeen bestuur benoemd. Per partij zijn vanuit het algemeen bestuur twee leden in het dagelijks bestuur benoemd.			
Prestaties – effecten	Recreatieschap Hitland beheert en ontwikkelt recreatiegebied Hitland, inclusief de daarbinnen gelegen golfbaan. Verantwoording vindt plaats middels de BBV-cyclus van de gemeenschappelijke regeling.			
Voortgang	De taken worden binnen de gestelde (financiële) kaders gerealiseerd.			
Risico's en kansen	De golfbaan is een publieke exploitatie. Negatieve resultaten - tot nu toe niet aan de orde - komen voor rekening van de publieke middelen.			
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De Toekomstvisie Park Hitland is vastgesteld in 2024. Er wordt gewerkt aan het uitvoeringsprogramma van de Toekomstvisie. In haar zienswijze op de begroting heeft de gemeenteraad aangegeven dat het in de komende jaren wellicht wenselijk is om te bezuinigen.			
Financieel belang				
Recreatieschap Hitland				
	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	
Balansbedragen per 31-12				
Eigen vermogen verbonden partij	€ 1.251	€ 1.110	€ 1.000	
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 5.538	€ 5.650	€ 6.100	
Resultaat verbonden partij	€ 215	€ 0	€ 95	
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 253	€ 267	€ 271	

	7. Het Recreatieschap Rottemeren	
Vestigingsplaats	Schiedam	

Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling																													
Doel	Het binnen haar gebied behartigen van bovengemeentelijke belangen van de openluchtrecreatie, de natuurbescherming en het natuur- en landschapsschoon.																													
Participerende partijen	De gemeenten Lansingerland, Rotterdam en Zuidplas																													
Reden gemeente aangaan verbinding	Het aanbieden van voldoende buiten stedelijk groen voor de eigen inwoners en het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschap.																													
Bestuurlijk belang	Per deelnemende partij zijn drie leden in het algemeen bestuur benoemd. Per partij is van uit het algemeen bestuur een lid in het dagelijks bestuur benoemd.																													
Prestaties – effecten	Recreatieschap Rottemeren heeft door middel van een samenwerkingsovereenkomst Staatsbosbeheer gecontracteerd als uitvoerende partij het recreatiegebied de Rottemeren. In Zuidplas zijn dit de deelgebieden Rottewig, Eendragtspolder, Nessebos en Zevenhuizerplas. Waar mogelijk zet het recreatieschap in op uitbreiding van de recreatiemogelijkheden rond de Rottemeren. Verantwoording vindt plaats middels de BBV-cyclus van de gemeenschappelijke regeling.																													
Voortgang	De taken worden binnen de gestelde (financiële) kaders gerealiseerd.																													
Risico's en kansen	Zie ontwikkelingen.																													
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	In 2018 is het ontwikkelplan landschapspark de rotte vastgesteld door het AB Rottemeren. In 2022 is de eerste tranche van de uitvoeringsagenda van het ontwikkelplan vastgesteld. In haar zienswijze op de begroting heeft de gemeenteraad aangegeven dat het in de komende jaren wellicht wenselijk is om te bezuinigen. Er wordt gewerkt aan een aangepaste uitvoeringsagenda waarin deze wens is verwerkt.																													
Financieel belang																														
<table><tr><th colspan="4">Recreatieschap Rottemeren</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2023</th><th>Begroting 2024</th><th>Begroting 2025</th></tr><tr><td>Balansbedragen per 31-12</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 12.801</td><td>€ 10.952</td><td>€ 9.327</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 9.252</td><td>€ 5.675</td><td>€ 5.032</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 421</td><td>€ 0</td><td>-€ 306</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>€ 177</td><td>€ 189</td><td>€ 290</td></tr></table>			Recreatieschap Rottemeren					Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 12.801	€ 10.952	€ 9.327	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 9.252	€ 5.675	€ 5.032	Resultaat verbonden partij	€ 421	€ 0	-€ 306	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 177	€ 189	€ 290
Recreatieschap Rottemeren																														
	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025																											
Balansbedragen per 31-12																														
Eigen vermogen verbonden partij	€ 12.801	€ 10.952	€ 9.327																											
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 9.252	€ 5.675	€ 5.032																											
Resultaat verbonden partij	€ 421	€ 0	-€ 306																											
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 177	€ 189	€ 290																											

	8. Regio Midden-Holland	Regio Midden-Holland
Vestigingsplaats	Gouda	

Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling																													
Doel	Bevordering van regionale samenwerking om te zorgen voor gezamenlijk beleidsvorming en behartiging van bestuurlijke belangen.																													
Participerende partijen	Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas																													
Reden gemeente aangaan verbinding	Een slagvaardige organisatie waarin regionaal samengewerkt wordt en waar kansen gezien worden. Deze samenwerking krijgt vorm in afstemming, beleidsvorming of belangenbehartiging.																													
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en door één collegelid in het dagelijks bestuur.																													
Prestaties – effecten	Er zijn vijf jaarplannen in ontwikkeling waarbinnen aan de hand van speerpunten nadere projecten worden geformuleerd en aangepakt.																													
Voortgang	In de regio Midden-Holland werken de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas samen om de belangen van de regio te behartigen. Dit gebeurt in de vorm van een netwerksamenwerking en rond vijf inhoudelijke tafels. Na vaststelling van de strategische agenda 'De kracht van Midden-Holland: de regio van verbinding' in 2020, heeft de regio Midden-Holland in 2021 ingezet op strategische herpositionering. Daarvoor zijn de voor de regio gezamenlijke lobbypunten benoemd. Hierbij zijn naast de bestuurlijke tafels ook raadsleden, statenleden en vertegenwoordigers van de waterschappen betrokken..																													
Risico's en kansen	De projecten binnen de Regio zijn niet altijd van meerwaarde voor iedere gemeente. Een operationeel risico is dat de Regio Midden Holland een netwerkorganisatie is. Voor nader te bepalen projecten binnen de programma's zal bestuurlijk akkoord, dekking en personele inzet geregeld moeten worden.																													
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De strategische agenda van de Regio MH vormt de basis voor de regionale samenwerking en is gericht op de strategische regionale samenwerking rondom de vijf tafels Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt, Verkeer en Vervoer, Ruimte en Wonen, Duurzaamheid en Sociaal Domein en is het uitgangspunt waarmee de regio op de kaart wordt gezet. Recent is het onderzoek van Berenschot en de Rijksuniversiteit Groningen naar het Bestuurlijk Regionaal Ecosysteem (BRE) van Regio Midden-Holland verschenen. Dit vergelijkende onderzoek richt zich op factoren die bijdragen aan het realiseren van publieke waarde in de regio. De gemeenteraad heeft op 18 juni 2024 ingestemd met de intensivering van de samenwerking in de regio. Hiermee zal de regionale samenwerking zich meer gaan ontwikkelen naar een programmabureau. Op deze wijze kunnen we beter focus aanbrengen en de slagkracht van de regio vergroten. Hiermee zijn we beter in staat om kansen voor Zuidplas te benutten en onze (regionale) belangen beter te behartigen bij Provincie en Rijk.																													
Financieel belang																														
<table><tr><th colspan="4">Regio Midden Holland</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2023</th><th>Begroting 2024</th><th>Begroting 2025</th></tr><tr><td colspan="4">Balansbedragen per 31-12</td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 617</td><td>€ 301</td><td>€ 423</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 572</td><td>€ 645</td><td>€ 766</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 204</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>€ 82</td><td>€ 89</td><td>€ 258</td></tr></table>			Regio Midden Holland					Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 617	€ 301	€ 423	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 572	€ 645	€ 766	Resultaat verbonden partij	€ 204	€ 0	€ 0	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 82	€ 89	€ 258
Regio Midden Holland																														
	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025																											
Balansbedragen per 31-12																														
Eigen vermogen verbonden partij	€ 617	€ 301	€ 423																											
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 572	€ 645	€ 766																											
Resultaat verbonden partij	€ 204	€ 0	€ 0																											
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 82	€ 89	€ 258																											

9. Streekarchief Midden-Holland																										
Vestigingsplaats	Gouda																									
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling																									
Doel	Het Streekarchief zorgt ervoor dat de geschiedenis van de regio ‘klopt’ door professioneel het wettelijk beheer van overheidsinformatie te voeren en de samenleving te verrijken met zaken van culturele en historische waarde. Door gebundelde specialistische kennis wordt er doelmatig en doeltreffend in de informatieketen geopereerd. Als partner in de informatieketen wordt een bijdrage aan digitale duurzaamheid geleverd.																									
Participerende partijen	De gemeenten Gouda, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Zuidplas en de Regio Midden-Holland																									
Reden gemeente aangaan verbinding	De aangegane verbinding betreft een wettelijke verplichting op grond van de Archiefwet 1995.																									
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur, waarvan 1 lid tevens is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur.																									
Prestaties – effecten	Het Streekarchief bewaart de overgedragen archieven van de deelnemers. Zij draagt conform de Archiefwet zorg voor een goede, geordende en toegankelijke staat van de archieven. Daarnaast houdt zij toezicht op het beheer van de nog niet overgedragen archieven bij de deelnemers. Er wordt gewerkt met het vastleggen van prestatieafspraken, een klanttevredenheidsmeting en klachtenregistratie.																									
Voortgang	De taken worden binnen de gestelde (financiële) kaders gerealiseerd.																									
Risico’s en kansen	Het Streekarchief beschikt over een archiefbewaarplaats die voldoet aan de in de Archiefregeling en het Archiefbesluit genoemde eisen.																									
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Het streekarchief Midden-Holland heeft inmiddels een eigen e-depot opgezet voor de opslag en beheer van overheids- en particuliere archieven. Hiermee kunnen de gemeenten uitvoering geven aan onder andere de nieuwe Archiefwet en de Wet Open Overheid.																									
Financieel belang																										
<table><tr><th colspan="4">Streekarchief Midden Holland</th></tr><tr><th>Balansbedragen per 31-12</th><th>Rekening 2023</th><th>Begroting 2024</th><th>Begroting 2025</th></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 301</td><td>€ 285</td><td>€ 281</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 336</td><td>€ 182</td><td>€ 352</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 25</td><td>€ 3</td><td>€ 18</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>€ 300</td><td>€ 307</td><td>€ 340</td></tr></table>			Streekarchief Midden Holland				Balansbedragen per 31-12	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Eigen vermogen verbonden partij	€ 301	€ 285	€ 281	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 336	€ 182	€ 352	Resultaat verbonden partij	€ 25	€ 3	€ 18	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 300	€ 307	€ 340
Streekarchief Midden Holland																										
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025																							
Eigen vermogen verbonden partij	€ 301	€ 285	€ 281																							
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 336	€ 182	€ 352																							
Resultaat verbonden partij	€ 25	€ 3	€ 18																							
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 300	€ 307	€ 340																							

10. De Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)		
Vestigingsplaats	Leiden	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	De Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) is een samenwerkingsverband van gemeenten in de regio Hollands Midden op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen 1992 (gewijzigd 2014). Op 1 januari 2006 is de gemeenschappelijke regeling VRHM in werking getreden. Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd in Leiden. De veiligheidsregio heeft de volgende taken: • Het voorbereiden op de rampenbestrijding en crisisbeheersing; • Het in stand houden van een regionale Gemeenschappelijke Meldkamer; • Het ondersteunen van gemeenten op aspecten van integrale veiligheid. De VRHM behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op de terreinen: ● Brandweezorg; ● Instellen en in stand houden van een Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR); ● Samenwerking bij de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding; ● Multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing; ● Inrichten en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer.	
Participerende partijen	De gemeenten, Alphen a/d Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Krimpenerwaard, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Waddinxveen, Zoeterwoude en Zuidplas	
Reden gemeente aangaan verbinding	Wettelijke plicht conform Wet Veiligheidsregio's	
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Het bestuur van de Veiligheidsregio bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Ze hebben elk verschillende verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Het bestuur wordt bij de uitvoering van haar taken ondersteund door de Veiligheidsdirectie, het Hoofdenoverleg, het Veiligheidsbureau en verschillende werkgroepen. Het algemeen bestuur stelt de hoofdlijnen voor het te voeren beleid van de Veiligheidsregio Hollands Midden vast en de financiële kaders. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering en verdere uitwerking van strategische beslissingen die worden genomen door het algemeen bestuur.	
Prestaties – effecten	Ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen is de VRHM belast met de uitvoering van de volgende taken en bevoegdheden: ● Inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; ● Adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises; ● Adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de brandweezorg; ● Voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; ● Instellen en in stand houden van een brandweer;	

	● Voorzien in de meldkamerfunctie; ● Aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; ● Inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de Veiligheidsregio en tussen deze diensten en andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de genoemde taken.																								
Voortgang	Conform gestelde kaders																								
Risico's en kansen	- De nasleep van grote crises of rampen; - Samenvlechting Hecht - Doorontwikkeling Crisiscommunicatie.																								
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	- Wijziging gemeenschappelijk regeling - Vaststelling regionaal beleidsplan 2024-2027 - Regionale coördinatie ontheemden																								
Financieel belang																									
<table><tr><th colspan="4">VRHM</th></tr><tr><th>Balansbedragen per 31-12</th><th>Rekening 2023</th><th>Begroting 2024</th><th>Begroting 2025</th></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 6.422</td><td>€ 5.548</td><td>€ 5.814</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 79.547</td><td>€ 72.676</td><td>€ 87.352</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>-€ 935</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>€ 2.548</td><td>€ 3.027</td><td>€ 3.469</td></tr></table>		VRHM				Balansbedragen per 31-12	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Eigen vermogen verbonden partij	€ 6.422	€ 5.548	€ 5.814	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 79.547	€ 72.676	€ 87.352	Resultaat verbonden partij	-€ 935	€ 0	€ 0	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 2.548	€ 3.027	€ 3.469
VRHM																									
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025																						
Eigen vermogen verbonden partij	€ 6.422	€ 5.548	€ 5.814																						
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 79.547	€ 72.676	€ 87.352																						
Resultaat verbonden partij	-€ 935	€ 0	€ 0																						
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 2.548	€ 3.027	€ 3.469																						

B. Deelnemingen/ vennootschappen

1. NV Alliander		
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon	
Bestuurlijk belang	Alle aandelen van Alliander zijn in bezit van de overheid, zoals provincies en gemeenten. Als aandeelhouder heeft de gemeente Zuidplas stemrecht in de aandeelhoudersvergadering. Alliander voorziet in de behoeften aan distributie van energie. Zij verzorgt de distributie van energie in 1/3 gedeelte van Nederland. Alliander is de netwerkbeheerder voor het Zuidplasgebied.	

Risico's en kansen	Er zijn geen specifieke risico's te vermelden																														
Financieel belang																															
De gemeente bezit 245.888 aandelen Alliander, ofwel 0,18% van het totaal aantal aandelen. Elk aandeel is gewaardeerd tegen een verkrijgingprijs van € 0,33. De nominale waarde van de aandelen bedraagt € 5,00. Jaarlijks wordt er dividend aan de aandeelhouders uitgekeerd.																															
<table><tr><th colspan="4">N.V. Alliander</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2023</th><th>Begroting 2024</th><th>Begroting 2025</th></tr><tr><td>Balansbedragen per 31-12</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 4.749</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 6.897</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 267</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>				N.V. Alliander					Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 4.749	n.v.t.	n.v.t.	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 6.897	n.v.t.	n.v.t.	Resultaat verbonden partij	€ 267	n.v.t.	n.v.t.	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
N.V. Alliander																															
	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025																												
Balansbedragen per 31-12																															
Eigen vermogen verbonden partij	€ 4.749	n.v.t.	n.v.t.																												
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 6.897	n.v.t.	n.v.t.																												
Resultaat verbonden partij	€ 267	n.v.t.	n.v.t.																												
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																												

2 NV Bank Nederlandse Gemeenten																										
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon																									
Bestuurlijk belang	De aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Zuidplas heeft als aandeelhouder stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.																									
Risico's en kansen	BNG staat bekend als een solide bank met een AA+-status. Er worden daarom geen risico's verwacht.																									
Financieel belang De gemeente Zuidplas heeft 54.328 aandelen in de BNG á € 2,50 nominaal. Dat is 0,1% van het totaal aantal aandelen BNG. De aandelen staan op naam en zijn niet beursgenoteerd. De voorwaarden waaronder aandelen van eigenaar kunnen verwisselen zijn geformuleerd in artikel 6 van de statuten.																										
<table><tr><th colspan="4">BNG Bank N.V.</th></tr><tr><th>Balansbedragen per 31-12 in miljoenen</th><th>Rekening 2023</th><th>Begroting 2024</th><th>Begroting 2025</th></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 4.700</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 110.800</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 254</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>			BNG Bank N.V.				Balansbedragen per 31-12 in miljoenen	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Eigen vermogen verbonden partij	€ 4.700	n.v.t.	n.v.t.	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 110.800	n.v.t.	n.v.t.	Resultaat verbonden partij	€ 254	n.v.t.	n.v.t.	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
BNG Bank N.V.																										
Balansbedragen per 31-12 in miljoenen	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025																							
Eigen vermogen verbonden partij	€ 4.700	n.v.t.	n.v.t.																							
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 110.800	n.v.t.	n.v.t.																							
Resultaat verbonden partij	€ 254	n.v.t.	n.v.t.																							
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																							

3. NV Cyclus		Cyclus																													
Vestigingsplaats	Moordrecht																														
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon																														
Doel	Het uitvoeren van afvalinzameling en verwerking op een efficiënte, duurzame en kwalitatief goede wijze, tegen marktconforme en maatschappelijk verantwoorde kosten.																														
Participerende partijen	Gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Kaag en Braassem, Krimpenerwaard, Nieuwkoop, Waddinxveen, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas																														
Reden gemeente aangaan verbinding	Door gezamenlijk met andere gemeenten taken van de gemeentelijke afvalzorgplicht uit te voeren, worden deze taken (kosten)efficiënter uitgevoerd en kwetsbaarheid in de uitvoering verlaagd. Er ontstaat o.a. schaal- en inkoopvoordeel, efficiëntere uitvoering door standaardisering en uniformiteit, administratieve ontzorging met betrekking tot inkoopprocessen en borging van specifieke expertise. Doordat de gemeente middels aandelen deels eigenaar is ontstaat sturing op de efficiëntie van de bedrijfsvoering van deze verbonden partij.																														
Bestuurlijk belang	Deelnemer in de algemene vergadering van aandeelhouders en tevens deelnemer in de GP B (bestuurlijke opdrachtgeverscommissie Grondstoffen Platform Bestuurlijk).																														
Prestaties – effecten	Op efficiënte, duurzame en kwalitatief goede wijze en tegen maatschappelijk verantwoorde kosten zorgdragen voor (een gedeelte van) de afvalinzameling en verwerking.																														
Risico's en kansen	Door het <i>lean & mean</i> maken van de organisatie (in 2018 & 2019) is de organisatiestructuur (inclusief management) veranderd. Dat heeft geresulteerd in een hogere risicoscore op het onderdeel Directie/Bestuur en veroorzaakt een stijging in de totale risicoscore van Cyclus in 2019. Voor Cyclus wordt de komende jaren gewerkt met een midden regime.																														
Financieel belang																															
<table><tr><th colspan="4">Cyclus</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2023</th><th>Begroting 2024</th><th>Begroting 2025</th></tr><tr><td colspan="4">Balansbedragen per 31-12</td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 11.263</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 23.873</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 648</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>				Cyclus					Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 11.263	n.v.t.	n.v.t.	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 23.873	n.v.t.	n.v.t.	Resultaat verbonden partij	€ 648	n.v.t.	n.v.t.	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Cyclus																															
	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025																												
Balansbedragen per 31-12																															
Eigen vermogen verbonden partij	€ 11.263	n.v.t.	n.v.t.																												
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 23.873	n.v.t.	n.v.t.																												
Resultaat verbonden partij	€ 648	n.v.t.	n.v.t.																												
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																												

4. NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (Dunea)		
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon	
Bestuurlijk belang	Samen met 17 andere gemeenten is de gemeente Zuidplas aandeelhouder. Als aandeelhouder heeft de gemeente Zuidplas stemrecht in de aandeelhoudersvergadering. De NV Duinwaterbedrijf levert drinkwater in een groot deel van de provincie Zuid-Holland.	

Risico's en kansen	Er zijn geen specifieke risico's te melden.																														
Financieel belang																															
<table><tr><th colspan="4">Dunea N.V.</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2023</th><th>Begroting 2024</th><th>Begroting 2025</th></tr><tr><td colspan="4">Balansbedragen per 31-12</td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 258.451</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 381.830</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 11.100</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>				Dunea N.V.					Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 258.451	n.v.t.	n.v.t.	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 381.830	n.v.t.	n.v.t.	Resultaat verbonden partij	€ 11.100	n.v.t.	n.v.t.	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dunea N.V.																															
	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025																												
Balansbedragen per 31-12																															
Eigen vermogen verbonden partij	€ 258.451	n.v.t.	n.v.t.																												
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 381.830	n.v.t.	n.v.t.																												
Resultaat verbonden partij	€ 11.100	n.v.t.	n.v.t.																												
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																												
De gemeente Zuidplas bezit, na een herverdeling van de aandelen in 2024 , 109.318 aandelen, ofwel 2,7% van het totaal aantal aandelen. De aandelen hebben een nominale waarde van € 5,00. In de gemeentelijke administratie hebben deze aandelen een waarde nihil omdat deze volgens de gemeentelijke boekhoudvoorschriften gewaardeerd worden op basis van de toenmalige verkrijgingsprijs van 'nihil'. In de statuten is bepaald dat geen dividend wordt uitbetaald. In de begroting is de dividenduitkering voor € 0.00 structureel opgenomen.																															

	5. NV Oasen																													
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon																													
Bestuurlijk belang	De aandeelhouders zijn 33 gemeenten, waaronder de gemeente Zuidplas. Als aandeelhouder heeft de gemeente Zuidplas stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.																													
Risico's en kansen	Er zijn geen specifieke risico's te melden.																													
Financieel belang																														
<table><tr><th colspan="4">Oasen N.V.</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2023</th><th>Begroting 2024</th><th>Begroting 2025</th></tr><tr><td>Balansbedragen per 31-12</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 128.149</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 244.640</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 2.549</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>			Oasen N.V.					Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 128.149	n.v.t.	n.v.t.	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 244.640	n.v.t.	n.v.t.	Resultaat verbonden partij	€ 2.549	n.v.t.	n.v.t.	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Oasen N.V.																														
	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025																											
Balansbedragen per 31-12																														
Eigen vermogen verbonden partij	€ 128.149	n.v.t.	n.v.t.																											
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 244.640	n.v.t.	n.v.t.																											
Resultaat verbonden partij	€ 2.549	n.v.t.	n.v.t.																											
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																											
De gemeente Zuidplas bezit acht aandelen, ofwel 1,06% van het totaal aantal aandelen. Elk aandeel heeft een nominale waarde van € 455.00. De Algemene vergadering van Aandeelhouders bepaalt of dividend wordt uitgekeerd.																														

6. Zuidplas Participatie B.V./ Zevenhuizen-Zuid Beheer BV/ Zevenhuizen-Zuid CV

Vestigingsplaats	Nieuwerkerk aan den IJssel	
Juridische rechtsvorm	BV en CV	
Doel	Een meerjarige samenwerking die gericht is op een integrale en fasegewijze ontwikkeling van het project(gebied) Zevenhuizen Zuid, dat voorziet in de ontwikkeling en bouw van circa 1.100 tot maximaal 1.400 woningen en een beperkt aantal voorzieningen. Zevenhuizen-zuid is primair gericht op behoud en versterking van de voorzieningen in de dorpskern.	
Participerende partijen	Zuidplas Participatie BV: gemeente Zuidplas Zevenhuizen-Zuid Beheer BV en CV: gemeente Zuidplas (via Zuidplas Participatie BV), Gebiedsontwikkelingsmaatschappij Zuidplaspolder II CV, Synchroon BV en Thunnissen Ontwikkeling BV	
Reden gemeente aangaan verbinding	De aangegane verbinding is samenwerking waarvoor partijen een aparte entiteit hebben opgericht: Publiek Private Samenwerking.	
Bestuurlijk belang	Zuidplas Participatie BV: gemeente is 100% aandeelhouder. Zevenhuizen-Zuid Beheer BV/CV: gemeente Zuidplas heeft 50% zeggenschap en 31% risico aandeel en marktpartijen hebben 50% zeggenschap en 69% risico aandeel. Zevenhuizen-Zuid BV/CV: De directie bestaat uit één bestuurder/directeur die de gemeente vertegenwoordigt en één bestuurder/directeur die de marktpartijen vertegenwoordigt.	
Prestaties – effecten	Zevenhuizen Zuid BV/CV is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het woongebied Zevenhuizen Zuid, waaronder wordt verstaan verwerving van gronden (waar nodig), bouw- en woonrijpmaken en het ontwikkelen en bouwen van woningen. Tevens verricht de gemeente activiteiten op het gebied van planeconomie en civieltechnische activiteiten.	
Voortgang	Fase 1A, fase 2, fase 3 en fase 4 zijn opgeleverd. Fasen 5 6, 7 en 8 zijn nagenoeg gereed. Alle overige deelplannen (5, 6, 7 8 en 1B) zijn in ontwikkeling. Fase 1B zal zomer 2025 gereed zijn. Met deelplan 3X, het laatste plan, is nog niet gestart, en dit wordt ook niet op korte termijn voorzien.	
Risico's en kansen	De gemeente draagt 31% van het (financiële) risico, en heeft voor 50% zeggenschap. Eventuele exploitatieoverschot wordt naar rato 31-69% verdeeld onder de deelnemende partijen.	
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Met de ontwikkeling van met name fase 7, 8 en 1B wordt gestreefd naar zowel een bouwkundige afronding dan wel een (verdere) planoptimalisatie, gericht op een sluitende mastergrex met nabetaling aan alle partijen waar het gaat om de waarde van de ingebrachte gronden. Er wordt gestreefd naar een totale oplevering in 2024 (exclusief 3X) Omdat het niet aannemelijk is dat 3X op korte termijn tot ontwikkeling komt zal de CV/BV ontmanteld worden. Met de voorbereiding daarvoor is in Q3 2024 gestart.	

C. Stichtingen

1. Stichting Zuidplas Ondersteunt! (Stichting ZO!)		
Vestigingsplaats	Gemeente Zuidplas	
Juridische rechtsvorm	Stichting	
Doel	Stichting ZO! voorziet in een eenvoudige, snelle en deskundige toegang tot welzijn, ondersteuning en (complexe) hulpverlening	
Participerende partijen	Gemeente Zuidplas	
Reden gemeente aangaan verbinding	Stichting Zuidplas Ondersteunt! (Stichting ZO!) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas. Zij biedt eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning vanuit het voorveld. Daarnaast adviseert zij de gemeente Zuidplas voor het inzetten van maatwerkvoorzieningen. De Stichting zal de komende jaren door ontwikkelen met betrekking tot integraal werken en zet in op afschaling van maatwerkvoorzieningen en zoveel mogelijk inzet van het voorveld daar waar ondersteuning nodig is. De Stichting geeft onder andere uitvoering aan de Wmo, jeugdwet, leerlingenvervoer, kinderopvangtoeslag affaire, inburgering, preventie op armoede en vroegsignalering. Door integraal te werken kunnen de hulpvragen breed bekeken worden zodat er passende en effectieve ondersteuning geboden kan worden.	
Bestuurlijk belang	Het college kan met de regierol die zij heeft haar maatschappelijke, bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid waarmaken. Vanuit haar eigenaarsrol kan het college sturen op de (lange) termijnstrategie en continuïteit van Stichting ZO! De stichting wordt geleid door een directeur/bestuurder. Daarnaast is een raad van toezicht gevormd (benoemd door het college) van 5 personen.	
Prestaties – effecten	In zijn algemeenheid wordt door de Gemeente aan Stichting ZO! opgedragen te zorgen voor: • het bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie van inwoners waarbij optimaal gebruik gemaakt wordt van de eigen mogelijkheden en het netwerk; • het versterken van de sociale duurzaamheid binnen de dorpen en wijken van de gemeente Zuidplas; • het bieden van een eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning. De inhoudelijke prestaties en producten zijn opgenomen in het producten en prestatieboek die als bijlage is opgenomen bij het DVO.	
Risico's en kansen	Aanzuigende werking door grotere bekendheid/zichtbaarheid. Tegelijk is de bekendheid van ZO! ook een kans om meer in het voorveld op te pakken en eerder in het voorveld betrokken te zijn waardoor je	

	eerder bij de problematiek betrokken bent en grotere/complexere problematiek kan voorkomen. Er is een krapte op de arbeidsmarkt. Hier wordt Stichting ZO! mee geconfronteerd. Gecontracteerde zorgaanbieders hebben wachtlijsten door krapte op de arbeidsmarkt en door budgetplafonds. Deze wachtlijsten zorgen voor een extra druk op ZO!																												
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De Stichting is per 1 juli 2021 operationeel. Vanaf de start is de Stichting doorontwikkeld. De Stichting is een professionele organisatie geworden. Het governance en opdrachtgever-opdrachtnemer vraagstuk vraagt om verdere ontwikkeling. Dit wordt opgepakt bij de herijking van de dienstverleningsovereenkomsten.																												
Financieel belang																													
<table><tr><th colspan="4">Stichting Zuidplas Ondersteunt</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2023</th><th>Begroting 2024</th><th>Begroting 2025</th></tr><tr><td>Balansbedragen per 31-12</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 145</td><td>nb</td><td>nb</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 897</td><td>nb</td><td>nb</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 36</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>€ 5.755</td><td>€ 6.889</td><td>€ 7.418</td></tr></table>		Stichting Zuidplas Ondersteunt					Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 145	nb	nb	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 897	nb	nb	Resultaat verbonden partij	€ 36	€ 0	€ 0	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 5.755	€ 6.889	€ 7.418
Stichting Zuidplas Ondersteunt																													
	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025																										
Balansbedragen per 31-12																													
Eigen vermogen verbonden partij	€ 145	nb	nb																										
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 897	nb	nb																										
Resultaat verbonden partij	€ 36	€ 0	€ 0																										
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 5.755	€ 6.889	€ 7.418																										

Paragraaf 3: Grondbeleid

Inleiding

Onder grondbeleid verstaan we de positie die de gemeente inneemt bij het bereiken van maatschappelijke doelstellingen met een ruimtelijk effect zoals deze zijn bepaald in de Omgevingsvisie Zuidplas 2040. De gemeenteraad bepaalt de kaders van het grondbeleid en stelde deze op 8 juni 2021 met de Routekaart voor Ruimtelijke Opgaven (hierna Routekaart genoemd) vast met een actualisatie op het Didam-arrest 24 januari 2023.

Focus op de ruimtelijke opgaven

De maatschappelijke opgaven met een ruimtelijk effect waar de gemeente Zuidplas de komende jaren aan werkt zijn gericht op het bereiken van doelstellingen voor de ontwikkeling van de gemeente op vele fronten. Deze doelstellingen zijn onder andere vastgelegd in de Omgevingsvisie Zuidplas 2040:

- Aantrekkelijk Zuidplas: het uitbreiden en inbreiden van dorpen met een divers, betaalbaar en flexibel woningaanbod, waarbij het niveau van voorzieningen op peil blijft. Ook buiten de dorpen wordt geïnvesteerd, onder andere in groen, water en recreatie;
- Duurzaam Zuidplas: Zuidplas werkt aan een toekomstbestendige gemeente door in te zetten op zoveel mogelijk energieneutraliteit en verduurzaming. Daarnaast wordt ingezet op het tegengaan van hittestress, verdroging en wateroverlast;
- Ondernemend Zuidplas: het inzetten op een goed, toekomstig vestigingsklimaat dat goed bereikbaar is;
- Gezond Zuidplas: het inzetten op mogelijkheden voor sport, cultuur, onderwijs en werkgelegenheid.

Onder andere zal het ruimtelijk instrumentarium worden ingezet om deze doelen te kunnen bereiken.

Visie op het grondbeleid

Grond is een essentiële productiefactor bij het uitvoeren van de maatschappelijke opgaven. Het is een schaars en kostbaar goed, dus is het van belang dat bij de verdeling van de grond alle maatschappelijke factoren en doelstellingen aan bod komen. Op dit vlak heeft de gemeente een ordenende en sturende taak. In de Routekaart gaat de gemeente uitgebreid in op de gewenste vorm van grondbeleid en welk gereedschap zij hiervoor inzet. Naast de Routekaart (en nota grondprijzenbeleid) is er beleid vastgesteld voor kostenverhaal (Nota kostenverhaal 2024). Hierin is vastgelegd op welke wijze de gemeente kosten die zij maakt voor het faciliteren van private projecten, en kosten voor bovenplanse voorzieningen verhaald. In deze nota zijn de nieuwe regels omtrent kostenverhaal, die met de Omgevingswet per 1 januari 2024 zijn ingegaan, verwerkt.

In de paragraaf Grondbeleid volstaat de gemeente met een korte samenvatting van het grondbeleid.

Opgavegericht grondbeleid

In de afgelopen jaren is in de diverse projecten een breed scala aan verschillende rollen en samenwerkingsvormen gekozen om tot realisatie van de gewenste doelen te komen. Daarbij werd regelmatig gekozen voor een actief grondbeleid. Ook in toekomstige opgaven is maatwerk nodig. De gemeente kiest in de nota geen voorkeursmodel aan type grondbeleid. De gemeente beschouwt de ruimtelijke opgave en zet de juiste middelen in om die opgave te bereiken. Dit opgavegericht grondbeleid legt de nadruk op de te bereiken maatschappelijke doelen en hoe de bij de gemeente aanwezige middelen (capaciteit, geld, grondposities) hier het beste voor kunnen worden ingezet.

De gemeente kan daarbij naar buiten toe verschillende gereedschappen inzetten (extern gericht beleid). Indien een actieve rol nodig is betreft het gereedschappen om grond tot beschikking te krijgen, te ontwikkelen en uit te geven. Indien het gaat om doelen die marktpartijen kunnen realiseren zal een faciliterende rol mogelijk zijn, en is kostenverhaal om gemeentelijke kosten te dekken van belang.

Op 26 november 2021 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat overheden bij de verkoop van grond gelegenheid moet bieden aan (potentiële) gegadigden om mee te dingen. De Routekaart is uitgebreid met spelregels met betrekking tot deze uitspraak. Daarbij is aangegeven dat de gemeente in de basis via openbare procedures zal selecteren, maar wordt ook ingegaan op de mogelijke uitzonderingen. Aanvullende jurisprudentie heeft de strekking van de uitspraak voor gebiedsontwikkeling al nader geëld. Indien er aanvullende jurisprudentie volgt zal dit verder worden verwerkt in de Routekaart.

Uitvoering van het grondbeleid

De basis voor de uitvoering van het grondbeleid is een solide en reële grondexploitatieberekening. Hierbij spelen meerdere factoren een rol.

- Tijd: de looptijd van de grondexploitatie, de rentekosten/-baten en de kosten- en opbrengstenstijgingen;
- Locatie: de ligging waarbij de woningmarkt, het vestigingsmilieu, de eigendomsverhoudingen en de bodemgesteldheid van invloed zijn;
- Ontwerp: de omvang van het plan in relatie tot faseringsmogelijkheden en de flexibiliteit om in planvorming op veranderende marktomstandigheden in te spelen;
- Kwaliteit: het woon- en omgevingsmilieu, het architectonische ontwerp, de duurzaamheid en de verhoudingen binnen het ruimtegebruik (groen en blauw in relatie tot grijs);
- Grondprijsbeleid: normatieve grondprijzen voor bepaalde (maatschappelijke) voorzieningen, of een marktconforme prijsbepaling op basis van een residuele of comparatieve benadering.

Grondexploitatie resultaten

Met het PRO 2024 heeft de gemeente de lopende grondexploitaties geactualiseerd. Daarbij zijn ook de parameters opnieuw bepaald. Per 2025 zullen een aantal grondexploitaties afgesloten zijn. In onderstaande tabel zijn de verwachte resultaten weergegeven zoals deze zijn gepresenteerd bij het PRO 2024.

bedragen * € 1.000,-			
Naam	Enddatum	Eindwaarde PRO 2024	Netto Contante Waarde PRO 2024
Esse Zoom Laag	31-12-2024	998	978
Kamerlingh Onnes (de Tweemaster)	31-12-2026	-512	-483
Zelling Onderneming	31-12-2024	-970	-951
Nijverheidscentrum	31-12-2025	486	467
Swanla Verlaat	31-12-2028	10	-41
Sportpark 't Lage	31-12-2024	1.155	1.133
Grondexploitatie Stevenstraat	31-12-2024	-587	-575
Jonge Veenen fase 3 en 4	31-12-2025	521	500
Dorpsstraat 38	31-12-2025	-188	-177
Keijzerschool	31-12-2027	-230	-213
Rehobothschool	31-12-2026	-563	-530
Subtotaal grondexploitatie			109
Zevenhuizen Zuid (grondbank zonder transitie)	31-12-2025	506	487
Totaal actieve projecten			596

Middengebied

Op 24 oktober 2023 zijn aan de Nota van uitgangspunten en de Grondexploitatie Middengebied door de Raad vastgesteld. Budgettaire heeft de gemeenteraad een beperking opgelegd. De gemeenteraad heeft uitsluitend de plankosten (inclusief informatiecentrum) en verwervingskosten in de grondexploitatie jaarschijven 2023 en 2024 vrijgegeven voor het doen van uitgaven. Bij de verwerking in de jaarrekening 2023 is in overleg met de accountant het beginsel van substance over form toegepast. Dit wil zeggen dat bij de verwerking van gebeurtenissen en transacties de economische realiteit voorrang heeft boven het juridische karakter. Administratief wordt het daarom gezien als voorbereidingskrediet. Met inachtneming van een bestendige gedragslijn wordt deze lijn in het boekjaar 2024 gecontinueerd. Hoewel nog niet alle budgetten in de grondexploitatie zijn vrijgegeven kan het wel als financieel kader voor het project gezien worden, waarbij het resultaat op eindwaarde (2030) op € 7,058 mln. negatief is berekend, en de Netto Contante Waarde (1-1-2023) op € 6,024 mln. negatief.

Verlies- en winstnemingen

De gemeente Zuidplas is verplicht om verliezen te nemen op het moment dat deze zich voordoen bij de actualisatie van de grondcomplexen per 1 januari. Voor de grondexploitatie die met een verwacht tekort sluiten, heeft zij een voorziening negatieve grondexploitatie gevormd ter grootte van het voorgecalculeerde exploitatietekort op netto contante waarde. In de bovenstaande tabel is te zien dat er voorzieningen zijn getroffen voor Kamerlingh Onnes (Tweemaster), Zelling Onderneming, Swanladriehoek – Van 't Verlaat, Stevenstraat, Dorpsstraat 38, Keijzerschool en Rehobothschool. De verliesvoorziening

wordt gevoed vanuit de reserve grondexploitaties.

Winstneming is verplicht, indien er voldoende zekerheid bestaat over de verwachte inkomsten en deze inkomsten groter zijn dan de resterende uitgaven. De notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) van de BBV-commissie beschrijft de bepaling van tussentijdse winstnemingen op basis van het voorzichtigheidsbeginsel en de PoC-methode (percentage of completion). Deze winstnemingen worden ten gunste gebracht van de reserve grondexploitaties.

Reserves Grondbedrijf

De gemeente Zuidplas beschikt over 2 reserves met betrekking tot het grondbedrijf:

1. Reserve Grondexploitaties: deze reserve is ingesteld om de tekorten van negatieve grondexploitaties te dekken, strategische gronden en vastgoed af te waarderen indien de boekwaarde hoger is dan de verwachte marktwaarde, projectrisico's af te dekken, het BIP aan te vullen en het uitvoeren van een strategisch verwervingsbeleid. De reserve wordt gevoed door voordelige saldi bij afsluiten van grondexploitaties, tussentijdse winstnemingen, verkoop van onroerende zaken uit de voorraad gronden en panden, incidentele grondverkoop, en indien nodig door bijdragen uit de Algemene Reserve.
2. Bestemmingsreserve Investeringsfonds PRO (BIP): Uit de BIP worden onder andere de voorbereidingskredieten gedekt en kosten voor het maken van gebiedsvisies. Daarnaast kunnen ten laste van deze reserve voorstellen worden gedaan voor bijdragen aan projecten die een ruimtelijke bijdrage leveren aan de gemeente. De BIP wordt gevuld door de Reserve Grondexploitaties en de ontvangen bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen.

De huidige stand van de reserves is als volgt:

bedragen * € 1.000,-					
Jaar	2024	2025	2026	2027	2028
Stand reserve Grondexploitaties	20.628	20.652	20.127	20.122	20.122
Weerbaarheidsreserveringen	-17.615				
Stand gecorrigeerd voor weerbaarheidsreserveringen	3.013				

bedragen * € 1.000,-					
Jaar	2024	2025	2026	2027	2028
Reserve investeringsfonds PRO	3.911	3.629	3.629	3.629	3.629
waarvan reservering duurzaamheidsbijdrage	0	0	500	0	0

Strategische Grondvoorraad

De gemeentelijke grondvoorraad bestaat uit 2 delen: gronden in ontwikkeling (met grondexploitaties, de zogenaamde BIE), en de strategische gronden (MVA). Het grootste deel van de grondvoorraad (de BIE) zal binnen 4 jaar tot ontwikkeling zijn gekomen. Een deel van het MVA zal verkocht worden. Voor de overige gronden binnen het MVA wordt geen ontwikkeling op korte termijn verwacht.

Daarnaast zijn de gronden die in het verleden door diverse overheden zijn aangekocht voor het Middengebied ondergebracht in de Grondbank RZG Zuidplas. De Grondbank heeft binnen de opgave Middengebied een strategisch grondbezit van ongeveer 300 ha met een boekwaarde van ongeveer € 95 miljoen. Er is op dit moment een voorstel in procedure om de looptijd van de grondbank te verlengen gelet op de doorlooptijd van de ontwikkeling. De gemeente heeft een koopovereenkomst voor aankoop van de gronden van de grondbank

Paragraaf 4: Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In de openbare ruimte van onze gemeente vinden allerlei activiteiten plaats, zoals wonen, werken, sporten, ontmoeten en recreëren. Onze kapitaalgoederen faciliteren deze activiteiten. Denk hierbij aan onze wegen, speelplaatsen, de watergangen en ons groen. De gemeente heeft de taak deze kapitaalgoederen te onderhouden. De kwaliteit en het onderhoud van deze kapitaalgoederen is bepalend voor de (jaarlijkse) lasten. We geven in deze paragraaf inzicht in het onderhoud van onze kapitaalgoederen.

Beeldkwaliteitsniveau

Binnen de gemeente hebben we een onderscheid gemaakt tussen beeldkwaliteitsniveaus per functiegebied. In onderstaande tabel is weergegeven welke kwaliteit we komende jaren hanteren. In de voorliggende meerjarenbegroting worden deze kwaliteitsniveaus naar beneden bijgesteld.

Onderdeel	Bedrijventerrein	Buitengebied	Woongebied	Centrum	Begraafplaatsen
Groen	C	C	C	C	B
Spelen	C	C	C	C	B
Wegen	C	C	C	C	B
Kunstwerken	C	C	C	C	B
Verlichting	C	C	C	C	B
Reiniging	C	C	C	C	B

Integraal beheerplan openbare ruimte

Voor de instandhouding van de kapitaalgoederen werkt de gemeente met beheerplannen welke zijn opgenomen in het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2022 – 2025. Het IBOR-plan is een (financiële) vertaling van bestaande beleidsuitgangspunten op het gebied van wegen, groen, spelen, civiele kunstwerken, openbare verlichting, straatmeubilair, begraafplaatsen en watergangen. De buitensportaccommodaties, het rioolbeheer en afval maken geen onderdeel uit van het IBOR-plan en zijn belegd in aparte beheer- en beleidsplannen. In het IBOR-plan is in 2022 – naast de eerdergenoemde kwaliteitsniveaus – vastgelegd welk areaal we hebben, hoe we dit beheren en onderhouden en welke financiële middelen we nodig hebben om onze kapitaalgoederen in stand te houden. In het proces om te komen tot nieuwe beheerplannen hebben nieuwe inzichten, een uitbereiding van het areaal en verbeterde data gezorgd voor een aangepast beeld op eerder opgesteld IBOR-plan. In voorliggende programmabegroting wordt het investeringsvolume gelijk gehouden met afgelopen jaren, omdat deze volstaat voor de instandhouding op het huidige kwaliteitsniveau. De exploitatiebudgetten zullen echter niet meer dekkend zijn, door de forse prijsstijgingen binnen de technische sectoren, de krappe arbeidsmarkt, de groei van het areaal en de landelijke problematiek waarbij een groot deel van de assets tegelijk afgeschreven moet worden.

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan

In 2025 wordt de raad meegenomen in het beleidskader rondom de stedelijke watertaken en het actualiseren van het vervangingsplanning. Hierin verwerken we ook de duidelijk zichtbare trend dat vervanging van riolering niet altijd nodig is wat een effect heeft op de hoogte van de rioolheffing. Daarnaast wordt zoals gebruikelijk de gehele vervangingsplanning en technische opgave opnieuw geactualiseerd.

Instandhouden van onze kapitaalgoederen

Bij het in stand houden van de kapitaalgoederen maken we een onderscheid tussen klein onderhoud, groot onderhoud en vervangingsinvesteringen. De budgetten voor de vervangingsinvesteringen zijn jaarlijks op een gelijkblijvend niveau opgenomen binnen de investeringsbegroting van het programma.

Klein onderhoud vindt geregeld meerdere malen per jaar plaats en betreffen vaak kleine onvoorziene reparaties. Groot onderhoud vindt plaats om de levensduur van een kapitaalgoed te behalen. Als kapitaalgoederen aan het eind van de levensduur zijn, vindt een vervangingsinvestering plaats. De kosten van de vervangingsinvesteringen worden geactiveerd en afgeschreven met ingang van het jaar na realisatie op basis van de levensduur van het nieuwe kapitaalgoed. De investeringen maken geen onderdeel uit van de geraamde lasten in het programma. De investeringen worden geactiveerd (balansmutatie), waardoor alleen de hieruit voortvloeiende kapitaallasten (rente + afschrijving) tot uitdrukking komen in de programmabegroting.

Beheerstrategie en beheerplannen

De afgelopen maanden zijn (bijna) alle assets in kaart gebracht en zijn de data verwerkt in het beheersysteem. Ook hebben verschillende inspecties plaats gevonden om een zo correct en volledig mogelijk beeld te krijgen van het huidige areaal. Deze resultaten worden verwerkt in de verschillende beheerplannen. Deze plannen zullen binnen het huidige beleidskader aangeven hoe het klein- groot onderhoud en de investeringen het meest kostenefficiënt en klantgericht uitgevoerd kunnen worden. Omdat uit de inspecties al duidelijk is geworden dat het budget voor de exploitatie van alle assets niet volstaat voor de instandhouding is deze in 2025 opgehoogd tot het minimaal benodigde bedrag. In 2025 zal de raad worden geïnformeerd over de mogelijke keuzes en de verdere gevolgen.

Om uiteindelijk na de verschillende keuzes een goede uitvoering te realiseren zal gekeken worden naar een algemene strategie voor het beheer.

Uitvoering van de plannen

In 2025 en verder ligt de focus op actualisatie en uitvoering van de onderhoudsplannen. In vergelijking met voorgaande jaren is de opgave met betrekking tot de inzet van personeel en middelen, ook als gevolg van nieuwe woningbouwprojecten, aanzienlijk. Gezien de ontwikkelopgave en de realisatie hiervan is er ieder jaar een mutatie in de onderhoudsbudgetten om de openbare ruimte van Zuidplas te onderhouden (groeimechanisme).

Investeringen 2025

In het perspectief ruimtelijke opgaven (PRO) zijn de grotere geplande reconstructies voor de komende jaren opgenomen. In veel gevallen gaat het om (volledige) herinrichtingen, waarbij de gemeente ook aansluitende watergangen, speelobjecten en openbare verlichting vanuit een integrale benadering onder handen neemt.

Deze programmering wordt aan de hand van voortgangsrapportages regelmatig bijgesteld. Naast deze projecten voert het college ook projecten uit die niet in het PRO voorkomen en noodzakelijk zijn voor instandhouding van het areaal.

Naar verwachting lopen onderstaande investeringsprojecten in 2025. Hiervan zijn de grote benoemd in het PRO in 2025. De overige projecten zijn projecten vanuit beheer die nodig zijn het areaal in stand te houden.

De volgende PRO projecten lopen nog door tot in 2025:

- MKP Bredeweg
- MRD Middelweg
- NWK Albert v t Hartweg
- NWK Batavierlaan
- NWK Bosveen en Rietveen
- NWK Buckenburgpark
- NWK Dorrestein-Noord fase 1 en 2
- NWK Europalaan
- NWK Europalaanpark
- NWK Groenendijk fase 2
- NWK 's Gravenweg
- ZVH Hazeveld en Wielewaal
- ZVH Midden-Oost

De volgende projecten voor 2025 zijn voor het in stand houden van de openbare ruimte:

- MKP Oranjestraat
- MKP Van Hasseltweg
- MRD Bloemenbuurt
- MRD Land voor Water
- MRD Wethouder Visweg
- NWK Beatrixstraat/De Dreef
- NWK Bostelweg-pad
- NWK Francoisviaduct resterende werkzaamheden incl. pijler A
- NWK Kerkhofpad
- NWK Westringdijk
- ZDP Grootschalige inhaalslag OV-kabelvervanging
- ZDP Grootschalige inhaalslag OV-kastvervanging
- ZVH Eendrachtsdijk
- ZVH Knibbelweg-Midden

Bovenstaande projecten zijn noodzakelijk om onze kapitaalgoederen op het gebied van wegen, openbaar groen, openbare verlichting, speelvoorzieningen, riolering en begraafplaatsen in stand te houden. Bij al deze projecten is uitgebreide participatie van bewoners en bedrijven een vast onderdeel van de uitvoering van deze reconstructies. Dit vraagt veel inspanningen op het gebied van communicatie en werkbegeleiding, maar levert ook veel waardering op van inwoners. De wijze van participatie stemmen we per project af op wensen en behoeftes van de belanghebbenden per project.

Investerings 2025 - 2028				bedragen x € 1.000	
Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Totaal
Reconstructie wegen	6.707	6.704	5.937	6.140	
Civiele kunstwerken	881	828	1.656	1.282	
Openbare verlichting (inclusief LED)	1.986	2.100	2.387	1.787	
Tractie	439	168	94	265	
Speeltoestellen	177	354	395	100	
Reconstructie openbaar groen	3.610	3.875	3.468	3.750	
Vervanging / renovatie rioolssystemen	2.999	2.457	8.126	5.136	
Begraafplaatsen	0	0	0	0	
Totaal	16.799	16.485	22.063	18.460	73.807

Grootschalig onderhoud 2025

Naast de geplande reconstructies voert de gemeente ook grootschalig onderhoud uit aan alle kapitaalgoederen. Inrichting en gebruik blijven in deze gevallen veelal ongewijzigd. Een paar voorbeelden van Groot Onderhoudswerkzaamheden zijn de herbestratingswerkzaamheden van trottoirs en fietspaden, het vervangen van asfaltdekkingen, vervangen van (onderdelen) van bruggen en groot onderhoud aan viaducten. In de jaarrekening 2022 zijn de voorzieningen wegen, kunstwerken en openbare verlichting gesloten. Op basis van de inspecties uit 2024 moet er meer geld beschikbaar worden gesteld om het areaal op het huidige niveau te kunnen behouden. In 2025 worden er beheerplannen voor deze assets gepresenteerd, waarna toelichting zal worden gegeven over het door te lopen traject en de eventuele keuzemogelijkheden. Hieronder wordt het verloop van de voorzieningen voor groot onderhoud en de betreffende reserves weergegeven.

Klein/ dagelijks onderhoud 2025

Klein en dagelijks onderhoud betreft kort cyclisch onderhoud zoals grasmaaien, onkruidbeheersing, reparatie aan verlichting, straatwerk en civiele kunstwerken, schilderen etc. De weersinvloeden, maar ook het tijdig uitvoeren van groot onderhoud en reconstructies zijn afhankelijkheden met betrekking tot de kosten voor klein onderhoud in relatie tot het gewenste kwaliteitsbeeld. Vanwege marktwerking, areaaluitbreiding en de landelijke vervangingsopgaven zijn de benodigde exploitatiebudgetten herijkt in begroting 2025.

Klein / dagelijks onderhoud 2025 - 2028					bedragen x € 1.000
Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Totaal
Wegen	1.017.132	1.017.132	1.017.132	1.017.132	
Verkeer	310.000	310.000	310.000	310.000	
VRI	42.093	42.093	42.093	42.093	
Openbaar groen	3.555.923	3.555.923	3.555.923	3.555.923	
Speelvoorzieningen	145.888	145.888	145.888	145.888	
Civiele kunstwerken	557.587	557.587	557.587	557.587	
Openbare verlichting	401.705	401.705	401.705	401.705	
Riolering	795.247	760.247	760.247	760.247	
Totaal	6.825.575	6.790.575	6.790.575	6.790.575	27.197.300

Vastgoed

Op dit moment zijn er verschillende ontwikkelingen gaande die van invloed zijn op het beheer, de verduurzaming en het beleid van ons maatschappelijk vastgoed, waaronder de oplevering van de nieuwe Meerjaren Onderhoudsplanningen (MJOP's), het Vastgoedbeleid en de status van de DUMAVA-subsidieaanvragen.

Nieuwe (duurzame) MJOP's

Een belangrijke mijlpaal voor het onderhoud van ons maatschappelijk vastgoed is de oplevering van de nieuwe, (duurzame) Meerjaren Onderhoudsplanningen (MJOP's). Deze plannen, die een cruciale rol spelen in het verduurzamen van ons vastgoed, worden in het vierde kwartaal van 2024 opgeleverd. De MJOP's zullen niet alleen inzicht geven in de reguliere onderhoudskosten, maar ook in de benodigde investeringen om onze gebouwen te verduurzamen en toekomstbestendig te maken.

Nota Vastgoedbeleid

Parallel aan de ontwikkeling van de nieuwe MJOP's wordt momenteel gewerkt aan de Nota Vastgoedbeleid. Dit beleidsdocument zal een strategische visie geven op het beheer, gebruik en de verdere verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. De nota richt zich op de optimale inzet van ons vastgoed voor maatschappelijke functies, met oog voor efficiëntie, duurzaamheid en financiële haalbaarheid. De verwachting is dat de nota in 2025 wordt vastgesteld.

DUMAVA-subsidieaanvragen

Ten behoeve van de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed heeft de gemeente een beroep gedaan op de DUMAVA-subsidie (Duurzame Maatschappelijke Vastgoed). Subsidieaanvragen zijn ingediend voor drie locaties. Tot op heden is voor één van deze drie locaties de subsidie toegekend, waarmee we in 2025 kunnen starten met de verduurzamingsmaatregelen op deze locatie. Voor de overige twee locaties verwachten we in de loop van 2025 duidelijkheid over de toekenning van de subsidie.

Conclusie

In 2025 staan er diverse ontwikkelingen op de planning voor het maatschappelijk vastgoed van de gemeente. De oplevering van de nieuwe MJOP's en de afronding van de Nota Vastgoedbeleid vormen de basis voor ons toekomstige beleid. De toegekende DUMAVA-subsidies zullen de gemeente ondersteunen bij de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.

Paragraaf 5: Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf geven wij inzicht in belangrijke ontwikkelingen op het gebied van de gemeentelijke bedrijfsvoering. Het gaat daarbij om bedrijfsprocessen die nodig zijn om de doelstellingen uit de programma's te realiseren. Bedrijfsvoering raakt daarmee de hele organisatie.

Wettelijk kader

De Gemeentewet en het BBV vormen de grondslag voor deze paragraaf.

Informatievoorziening

Informatie en data zijn van strategisch belang voor de gemeente Zuidplas om haar organisatiedoelstellingen te behalen. Daarom bouwt de gemeente verder aan een informatiesysteem dat zich ontwikkelt tot een modern, secure, compliant, informatie- en datagedreven geheel, waarbij concernopgaven leidend zijn en dusdanig in control is dat nieuwe uitdagingen het hoofd geboden kunnen worden. In 2024 is hiervoor een informatiebeleidsplan opgesteld en in 2025 voeren we dit uit. Het accent in dit plan ligt op een steviger fundament qua informatie- en datahuishouding, het applicatielandschap en de technische infrastructuur om ons daarmee steeds meer gebruik te kunnen gaan maken van mogelijkheden om onze organisatiedoelstellingen efficiënter te halen. Het is ook belangrijk dat de organisatie groeit in de IT-volwassenheid. Daarmee zetten we de ingezette lijn voort. We gaan verder met de implementatie van nieuwe wetgeving en van Microsoft 365, we vervangen de fysieke werkplekken op het gemeentehuis en voor inwoners leveren we een vernieuwde applicatie om het proces Meldingen Openbare Ruimte beter te ondersteunen. Ook bouwen we het data gedreven werken verder op een transparante manier uit door onze algoritmes op te nemen in het Nationale algoritmeregister.

Informatiebeveiliging en security

In een tijdperk waarin digitale dreigingen steeds groter worden is het van cruciaal belang om de gegevens van inwoners en medewerkers te beschermen. Het is daarom belangrijk ook dat de gemeente hier meer capaciteit voor vrij heeft gemaakt. Hierdoor kunnen we ons extra inzetten om onze doelstelling om te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging en bereiden we ons voor op nieuwe richtlijnen in dit domein de Network and Information Security Directive (NIS2-Richtlijn).

Facilitair/ huisvesting

In 2025 zal de nadruk liggen op de inrichting van de publieke ruimten. De klantbalies en overige ruimten moeten efficiënter worden ingericht en aangepast worden volgens de ARBO normen. Door onder meer uitbreiding van het cameratoezicht moet ook de veiligheid van de medewerkers worden verhoogd. We streven hiervoor naar een voorstel in de Zomernota van 2025. **De huisvesting van de gemeente staat onder druk als gevolg van de groei van de organisatie. Het gemeentehuis wordt steeds knapper.**

Subsidies en SPUKS

De komende periode wordt op diverse manieren gewerkt aan het verbeteren van het proces rondom het aanvragen, beheren en verantwoorden van subsidies en SPUKS (specifieke uitkeringen). De subsidieadviseur houdt de subsidiemogelijkheden nauwlettend in de gaten en identificeert kansen die aansluiten bij het coalitieakkoord, het collegeprogramma en de doelstellingen in de begroting. Er wordt niet alleen gefocust op nieuwe kansen, maar ook actief gemonitord

op de voortgang en besteding van reeds toegekende subsidies en SPUKS, om terugvorderingen te voorkomen en de rechtmatigheid te waarborgen. Daarnaast zal de subsidieadviseur het contact met subsidieverstrekkers onderhouden en intensiveren, met als doel de subsidiemogelijkheden te vergroten. Hierbij wordt gefocust op het versterken van reeds bestaande subsidierelaties en het vergroten van het netwerk, eventueel in samenwerking met de regio.

Communicatie

In 2025 wordt de organisatie van de dienstverlening van team communicatie geoptimaliseerd. Daarbij worden de interne en externe behoeften meegenomen. De participatienota wordt verder uitgewerkt zodat duidelijk wordt hoe we participatie concreter vormgeven. Voor het verbeteren van onze schriftelijke communicatie werken we verder door de ontwikkelde schrijfwijzer te implementeren in de organisatie middels het trainen van medewerkers.

Privacy

Op het gebied van privacy/AVG werken we aan de hand van het 'meerjarenplan privacy management' verder aan het voldoen van de eisen die de AVG aan ons stelt.

Inkoop

Met inkopen en aanbestedingen leveren wij een bijdrage bij de realisatie van maatschappelijke doelstellingen van gemeente Zuidplas. Bij aanbestedingen wordt ingezet op kwaliteit en het stimuleren van de lokale economie. Beleidsmatig en instrumenteel is de organisatie in staat doelmatig en rechtmatig in te kopen. De toenemende omvang en complexiteit van inkoop- en aanbestedingstrajecten (ook onder de EU-aanbestedingsgrens) vragen om een professionele inkoop. De in 2024 geactualiseerde visie op de inkoopfunctie binnen Zuidplas wordt geïmplementeerd door deze functie te herijken en het geactualiseerde inkoopbeleid te implementeren. Hiermee wordt vorm gegeven aan het bereiken van onze doelstellingen op het gebied van maximaal Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI).

Zuidplas als werkgever op de kaart

In 2025 werken wij verder aan het (door)ontwikkelen van ons werkgeversmerk en het inzetten van instrumenten die zorgen voor een betere zichtbaarheid en grotere aantrekkelijkheid op de arbeidsmarkt. In 2025 is het uitgebreide onboardingsprogramma en de leerpaden, levenslang leren bij Zuidplas volledig geïmplementeerd.

Concernplan

Het concernplan is een organisatievisie en veranderplan voor de gemeente. In mei 2020 is het concernplan vastgesteld en sindsdien is de organisatie aan het ontwikkelen en veranderen op basis van de uitgangspunten hieruit. We hebben geëvalueerd op de koers van de organisatieontwikkeling. In de evaluatie hebben we inzichtelijk gemaakt wat we sinds mei 2020 hebben bereikt, wat de (nieuwe) huidige situatie is en wat de volgende benodigde stappen zijn in de onomkeerbare ontwikkeling die deze gemeente heeft ingezet in de richting van een gemeente van 70.000 inwoners. Op basis van de evaluatie wordt het concernplan geactualiseerd en aan de hand van een ontwikkelplan verder ontwikkeld in de richting van een gemeente van 70.000 inwoners.

Onderdelen van het ontwikkelplan richten zich op de wenbaarheid en slagvaardigheid van de organisatie om blijvend mee te kunnen ontwikkelen met de maatschappelijke ontwikkelingen en de groei van de gemeente. De komende jaren zal er worden geïnvesteerd in ontwikkeling van de collega's, leiderschapsontwikkeling en ontwikkelingen op de structuur en inrichting van de organisatie.

Paragraaf 6: Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

In de considerans van de Wet open overheid ("Woo") is het motief voor vaststelling van de wet als volgt geformuleerd:

- de toegang tot overheidsinformatie voor iedereen vergroten,
- de actieve openbaarmaking bevorderen,
- bestuurlijke transparantie tot norm verheffen,
- de regels voor openheid en openbaarheid actualiseren en deze zoveel mogelijk in de wet opnemen zodat openbaarheid een recht wordt van de burger en een plicht van de overheid.

De Woo heeft tot doel een transparante overheid te bevorderen. Een belangrijke voorwaarde daarvoor is dat de informatiehuishouding van de overheid op orde is. Van de verplichtingen die voor gemeenten vanaf 2022 golden, dienen de navolgende twee verplichtingen in 2025 nog nader te worden ingevuld.

- Maatregelen treffen om de duurzame toegankelijkheid van digitale documenten te borgen als randvoorwaarde om uitvoering te geven aan openbaarheid.
- De inspanningsverplichting om informatie over beleid actief openbaar te maken (art. 3.1 Woo).

Actieve openbaarmaking

Naast de algemene inspanningsverplichting die volgt uit artikel 3.1 van de Woo, stelt de Woo de actieve openbaarmaking van een aantal categorieën documenten op termijn verplicht.

Deze actieve openbaarmaking dient plaats te vinden door middel van een digitale infrastructuur die door de minister van BZK in stand wordt gehouden (artikel 3.3b van de Woo). Het doel daarvan is, alle informatie die bestuursorganen onder de Woo actief openbaar moeten maken, op één plek voor iedereen vindbaar en doorzoekbaar te maken. Door deze ene vindplaats ontstaat er overzicht en hoeven belanghebbende burgers, onderzoekers, journalisten, wetenschappers en overige geïnteresseerden niet langer de vele websites van de afzonderlijke bestuursorganen te zoeken en doorzoeken.

In 2023 is de Woo-index beschikbaar gekomen, een digitale infrastructuur ingericht als verwijsindex met zoekfunctie. Door het beschikbaar komen van de Woo-index kan de actieve openbaarmaking van de Woo-informatie categorieën stapsgewijs worden geïmplementeerd en zal ook de wettelijke verplichting gefaseerd – per informatie categorie – worden ingevoerd. Dit gebeurt bij koninklijk besluit.

De Woo-index van de gemeente Zuidplas is raadplegen op: https://organisaties.overheid.nl/woo/30143/Gemeente_Zuidplas

Vooruitlopend op de wettelijke actieve openbaarmakingsplicht wordt reeds inhoud gegeven aan de actieve openbaarmaking door beschikbare publieke informatie zo veel mogelijk te ontsluiten via de Woo-index en de gemeentelijke website. In 2022 is begonnen met het actief openbaar maken van de ingekomen raadsstukken. In 2023 is de website <https://open.zuidplas.nl> gelanceerd, de eigen digitale infrastructuur, waarop publieke informatie, daaronder begrepen de besluiten op verzoeken om openbaarmaking, openbaar wordt gemaakt en waarnaar in de Woo-index wordt verwezen.

Per 1 november 2024 zullen de eerste vijf informatiecategorieën van de Woo verplicht openbaar moeten worden gemaakt, zijnde de informatie over de organisatie, de werkwijze (waaronder de taken en bevoegdheden) en de bereikbaarheid van het bestuursorgaan en haar organisatieonderdelen. Het is nog niet duidelijk welke volgende fase wanneer openbaar moet zijn. De rijksoverheid maakt dit later bekend. Het college volgt in 2025 de landelijke fasering.

Passieve openbaarmaking

Naast de actieve openbaarmakingsplicht kent de Woo een regime voor passieve openbaarmaking. Ook in 2024 zijn diverse verzoeken om openbaarmaking afgehandeld. In 2024 zijn (t/m juli 2024) reeds 22 verzoeken ontvangen.

Implementatie Woo

Om de duurzame digitale toegankelijkheid van documenten te borgen dienen maatregelen te worden getroffen. Om de in deze documenten opgenomen informatie doorzoekbaar, toegankelijk en privacy-proof openbaar te maken, zijn er technische hulpmiddelen en aanpassingen in het werkproces benodigd. Het jaar 2024 staat in het teken van het invullen van de randvoorwaarden en dit zal in 2025 worden voortgezet. Dit houdt in: het optimaliseren van het anonimiseringsproces binnen de bestaande werkprocessen, de verdere inrichting van een publicatie omgeving (Woo-index) en het realiseren van een proces blauwdruk per informatiecategorie. Ook bewustwording in de organisatie maakt onderdeel uit van de implementatie.

Middelen

In de meicirculaire van 2021 zijn door het Rijk middelen toegezegd. Het gaat om de volgende bedragen (vanaf 2024):

I/S	2024	2025	2026	2027
S	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
I	-53.000	-68.000	0	0

Dit geld is gereserveerd ([raadsvoorstel Zomernota 2021](#) en [Informatienota Meicirculaire 2021](#)) en kan worden ingezet om de komende jaren nadere invulling te geven aan de implementatie van de Woo en de aanverwante wetten.

Paragraaf 7: Financiering

Doel

Het doel van deze paragraaf is het informeren van de gemeenteraad over het te voeren treasury beleid, de meerjarige financieringsstrategie en de beheersing van financieringsrisico's. Treasury is het besturen en beheersen van de financiële posities en de risico's die hieraan zijn verbonden. Het gaat hierbij om financiering van het beleid, tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden. De gemeente Zuidplas is hierbij gebonden aan de kaders van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). Het doel van deze wet is onder andere om de inrichting en uitvoering van de treasury functie (financieringsactiviteiten) van de gemeente op een verantwoorde en professionele wijze te regelen. De treasury functie ondersteunt daarmee de uitvoering van de programma's.

Treasury beleid en -beheer

De gemeente Zuidplas voert een risicomijdend treasury beleid vanuit haar publiekrechtelijke taak om maatschappelijke kapitaal te beheren. Binnen dit risicomijdende beleid streeft de gemeente naar een zo hoog mogelijk rendement op het belegde vermogen en zo laag mogelijke kosten van leningen. Dit alles binnen duidelijk geformuleerde randvoorwaarden, die risico's moeten beperken. De gemeente legt de uitgangspunten en bevoegdheden van het treasury beheer vast in het Treasury statuut. De gemeenteraad stelt het Treasury statuut vast.

Belangrijke elementen uit het Treasury statuut

Het aangaan of verstrekken van leningen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Dit geldt ook voor het verlenen van garanties en borgstellingen. Voor uitzettingen geldt het voorzichtigheidsbeginsel. Er worden geen overmatige risico's genomen. Financiële instellingen moeten ten minste een AA-rating hebben. Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Het beheersen van de risico's als uitgangspunt van de wet FIDO uit zich verder concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Hieronder komen beide onderwerpen nog aan bod.

Gemeentefinanciering

De financieringsbehoefte van de gemeente hangt af van ontwikkelingen in de exploitatie en de balans. De onderstaande tabel geeft de berekening van de financieringsbehoefte weer. Deze bevat een indicatie van de mate waarin Zuidplas de gemeentelijke bezittingen (vaste activa en bouwgrond) financiert met langlopende financieringsmiddelen. De financieringsbehoefte wordt bepaald door de geprognosticeerde financiering ten behoeve van investeringen in materieel, aan kopen van gronden en gebouwen en uitvoering van projecten, waaronder grondexploitaties. De beschikbare financieringsmiddelen zijn de interne financieringsmiddelen, reserves, voorzieningen en de reeds aangetrokken langlopende geldleningen. Hieronder staat de verwachte financieringsbehoefte weergegeven. Deze financieringsbehoefte zal worden gedekt uit kortlopende financiering.

Financieringsbehoefte	2024	2025	2026	bedragen x € 1 mln	
	2027	2028			
Totaal vaste activa en grondexploitatie	239	283	343	370	386
Langlopende geldleningen o/g	142	183	241	265	281
Eigen Vermogen/Reserves	64	64	64	64	64
Voorzieningen	19	19	19	19	19
Totaal financieringsmiddelen	225	266	325	349	364
Financieringsbehoefte	14	16	19	21	22

De berekening van de financieringsbehoefte van Zuidplas is een momentopname. De financieringsbehoefte is berekend op basis van de geprognosticeerde balans uit bijlage 3 van deze begroting.

Algemene aannames voor geprognosticeerde balans

Voor de geprognosticeerde balans is een aantal algemene aannames gemaakt, die hier verder worden onderbouwd.

Voor de investeringskredieten gaan wij uit van een volume van € 30 miljoen structureel per jaar. Het volume van 2023 was € 23 miljoen. In de meerjarenbegroting van de stand van de Zomernota 2023 zijn soms hogere bedragen aan investeringskredieten opgenomen. Hier zal in het traject van het herstelplan op bijgestuurd worden, zowel door inhoudelijke keuzes (investeringskredieten niet meer doen, goedkoper doen of faseren) als door realistisch begroten in de jaarperiodes. Voor de grondexploitatie niet zijnde Middengebied sluiten wij de bedragen volledig aan bij de bedragen zoals deze in de begroting zitten en zijn vastgesteld in het Perspectief Ruimtelijke Opgaven (PRO) 2024. Voor de berekening van de financieringsbehoefte is rekening gehouden met de huidige inzichten in gevolgen van de verwachte investeringen en opbrengsten van de ontwikkeling van fase 1a van het Middengebied. Voor de reserves maken wij de aanname dat de jaarlijkse onttrekkingen en dotaties aan elkaar gelijk zijn en € 2 miljoen bedragen. Gemiddeld genomen in de meerjarenbegroting staan ook deze bedragen. Hierbij geldt natuurlijk wel als aanvulling dat een eventueel positief of negatief resultaat verrekend wordt met de algemene reserve. Voor de voorzieningen maken wij de aanname dat de jaarlijkse onttrekkingen en dotaties aan elkaar gelijk zijn en € 3 miljoen bedragen. Gemiddeld genomen in de meerjarenbegroting staan ook deze bedragen. Voor de overige balansonderdelen maken wij de aanname dat de mutaties in de meerjarenbegroting stabiel blijven ten opzichte van de jaarrekening. Deze balansonderdelen betreffen bijvoorbeeld de financiële vaste activa, liquide middelen en overlopende passiva.

Door de financieringsbehoefte zullen wij geld op de markt aan moeten trekken. Hierdoor zal ook de schuldquote stijgen, naar verwachting tot boven 130%, de categorie die de provincie als meest risicovol beschouwt. Dit is toegelicht in de paragraaf Weerstandsvormogen en Risicobeheersing. Het college komt op termijn met voorstellen hoe hier mee om te gaan.

Financieringsstrategie

Als gevolg van het verwacht investeringsniveau zal de komende jaren een aantal geldleningen worden aangetrokken. De verwachting is dat de portefeuille langlopende geldleningen, die op 1 januari 2024 € 112 miljoen bedroeg, zal stijgen naar € 281 miljoen op 31 december 2028. Daarnaast is uitgangspunt dat er sprake zal zijn van een gemiddeld bedrag van € 10 miljoen aan kortlopende geldleningen.

In deze paragraaf financiering wordt de gemeenteraad uitgebreid geïnformeerd over onderstaande punten:

1. Op welke aannames is de financieringsbehoefte gebaseerd?
2. Wat zijn de verwachtingen voor de marktrente ontwikkeling?
3. Wat zijn de rentelasten van de huidige leningenportefeuille en wat van de verwachte nieuw aan te trekken leningen?
4. Wat is de toekomstige financieringsstrategie wanneer lenen we kort en wanneer lang etc.?

Ad. 1. Op welke aannames is de financieringsbehoefte gebaseerd?

De meerjarige financieringsbehoefte is bepaald op basis van de verwachte ontwikkeling van het investeringsniveau, de grondexploitatie, fase 1a van het Middengebied en de reserves en voorzieningen. Op de vorige pagina onder gemeentefinanciering is aangegeven dat hiertoe noodzakelijkerwijs een aantal aannames is gedaan.

Ad. 2. Wat zijn de verwachtingen voor de marktrente ontwikkeling?

De rentetarieven voor zowel kortlopende als langlopende financiering fors zijn al enige tijd redelijk stabiel te noemen. Kortlopende financiering met een looptijd van 1-3 maanden kan momenteel worden aangetrokken tegen 3,90 %; voor langlopende financiering met een looptijd van 25 jaar rentevast ligt dit percentage op 3,50%. De verwachting is dat de genoemde rentetarieven als "het nieuwe normaal" moeten worden gezien en dat de extreem lager rentetarieven van 2020 en 2021 niet zullen terugkeren. Verder is de verwachting dat de rentetarieven de komende jaren rond het huidige niveau zullen blijven dan wel iets zullen dalen. Deze verwachting is gebaseerd op de Europese inflatieverwachtingen en de meerjarige rentecurve die aangeeft dat NU lenen met een looptijd van 25 jaar een hoger rentepercentage vraagt dan een lening met een looptijd van 40 jaar.

Ad. 3. Wat zijn de rentelasten van de huidige leningenportefeuille en wat van de verwachte nieuw aan te trekken leningen?

Onderstaande tabel geeft inzicht in de rentelasten van:

De op 1 januari 2025 bestaande langlopende leningenportefeuille

De vanaf 1 januari 2025 aan te trekken nieuwe langlopende leningen

Het totaal van beiden

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Rentelasten van de op 1 januari 2025 bestaande langlopende leningenportefeuille	3.681.752	3.565.948	3.345.292	3.145.466
Rente van de vanaf 1 januari 2025 niet aangetrokken langlopende geldleningen	120.340	2.797.500	4.373.500	5.221.500
Totaal rentelasten langlopende leningenportefeuille	3.802.093	6.363.448	7.718.792	8.366.966

In dit overzicht is rekening gehouden met de effecten vanuit de herfinanciering van bestaande fixe-leningen tegen hogere rente dan van de huidige leningen.

Ad. 4. Wat is de toekomstige financieringsstrategie, wanneer lenen we kort en wanneer lang ?

De basisstrategie is dat we zo veel als wettelijk is toegestaan kort zullen lenen. Die wettelijke norm is ook wel bekend als de kasgeldlimiet en bedraagt globaal € 11 miljoen. De alsdan resterende benodigde financieringsmiddelen worden door middel van langlopende leningen aangetrokken.

Er wordt nadrukkelijk rekening gehouden met en ingespeeld op het renterisico dat gelopen wordt op in de toekomst aan te trekken financieringsmiddelen.

Over de in 2025 tot en met 2028 aan te trekken volumes aan langlopende geldleningen wordt ook renterisico gelopen. In het treasurystatuut is vastgelegd dat deze renterisico's partieel moeten worden beheerst/afgedekt. Omdat financiële derivaten in het treasurystatuut zijn uitgesloten zal het risico worden beheerst door middel van het aantrekken van geldleningen met uitgestelde storting. Gegeven de onzekerheid over de ontwikkeling van de financieringsbehoefte zullen de begrote aan te trekken volumes gedeeltelijk/partieel voor genoemde beheersmaatregel in aanmerking komen. Ook de verwachte ontwikkeling van de rente speelt bij deze beheersmaatregel een rol.

In algemene zin zijn de argumenten voor het beheersen van renterisico:

De verwachting dat de rente op moment van afsluiten niet of niet veel hoger zal zijn dan de rente op het moment dat we de lening gestort willen hebben;

- begrotingszekerheid voor de meerjarige rentelasten op deze lening;
- invulling geven aan het door de raad vastgestelde beleid ten aanzien van renterisicobeheersing

Naar de huidige inzichten zal in het 4e kwartaal van 2025 de storting van de eerstvolgende langlopende geldlening van € 43 miljoen noodzakelijk kunnen zijn. Het moment van opname van deze lening hangt echter nauw samen met de grondaankopen voor fase 1a van het Middengebied. Eerst wanneer daar voldoende inzicht in bestaat zal het renterisico partieel worden beheerst.

Voor de voor 2026, 2027 en 2028 begrote volumes wordt deze beheersmaatregel in het 1e kwartaal van 2025 nader overwogen.

Effecten Middengebied Fase 1a

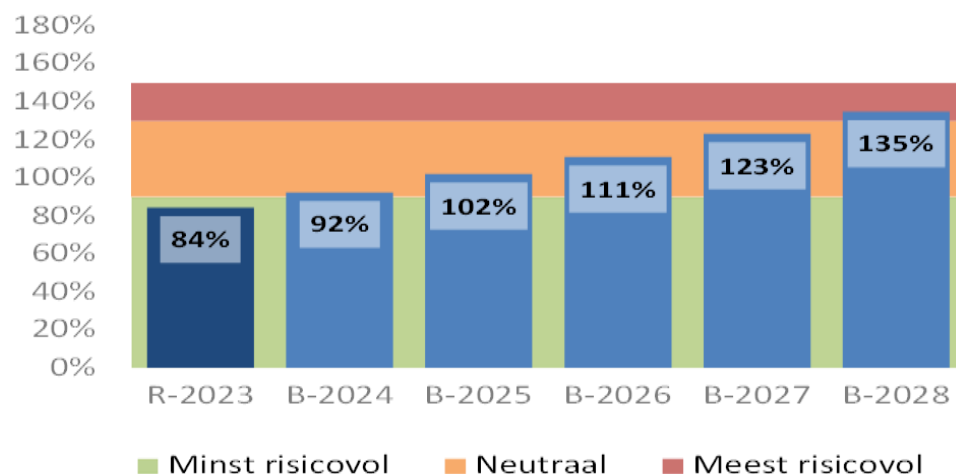
Het college heeft in de raadsvergadering van 9 november 2021 aan de raad toegezegd om in de P&C-cyclus de schuldquote inclusief en exclusief Middengebied te presenteren (toezegging 1596). Inmiddels ligt er een voorstel voor Fase 1A van het Middengebied voor, voor besluitvorming in de raad van oktober 2023. Deze grondexploitatie gaat effect hebben op de kasstromen van de gemeente. Naar verwachting zal het de schuldquote zich hiermee de komende jaren als volgt ontwikkelen. In de jaren na de meerjarenbegroting zal deze weer dalen. In deze paragraaf financiering wordt ook een doorkijk gegeven m.b.t. de financiële consequenties, die voortvloeien uit de laatste cijfers van de grondexploitatie fase 1A Middengebied (ten opzichte van de primitieve begroting). Onderstaande tabellen geven inzicht in de mutaties in de schuldquote en de ontwikkeling van de vaste schuld in meerjarenperspectief.

Ontwikkeling van de schuldquote

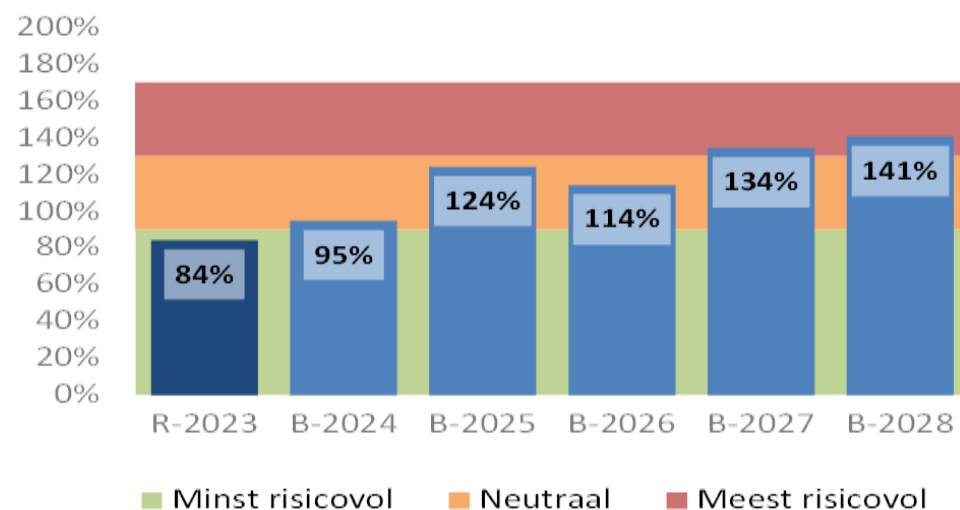
Dit kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden te delen door de totale jaarlijkse baten. Hierdoor geeft het inzicht in de mate waarin de schuldenlast drukt op de exploitatie. Op basis van de nu gehanteerde uitgangspunten zien we dat de schuldquote de komende jaren oploopt door enerzijds de toename van de omvang van de leningenportefeuille als gevolg van het verwacht investeringsniveau en anderzijds door de financiële doorvertaling van het Middengebied fase 1A. De ontwikkeling van het Middengebied fase 1A leidt vanaf 2026 tot een toename van de lasten in de begroting. In meerjarenperspectief zullen de opbrengsten vanuit de grondverkoop voor het Middengebied worden ingezet voor de aflossingen van kort- en langlopende geldleningen, die voor het Middengebied zijn aangetrokken. Hierdoor zal de schuldquote weer dalen en op een acceptabel niveau teruggebracht worden. Daarnaast zal op termijn het effect van de uitbreiding van de gemeente als gevolg van de woningbouw in de meerjarenbegroting leiden tot extra baten en lasten, wat een gunstig effect zal hebben op de schuldquote. Hierbij is het uitgangspunt dat de ontwikkeling geen negatief effect heeft op de gemeentelijke begroting als geheel.

Ontwikkeling schuldquote exclusief Middengebied:

De schuldquote loopt trendmatig door de toename van de omvang van de leningenportefeuille als gevolg van het verwacht investeringsniveau. De schuldquote komt volgens de prognose exclusief Middengebied Fase 1A in het jaar 2028 boven de signaleringswaarde van 130% uit.

Ontwikkeling schuldquote inclusief Middengebied:

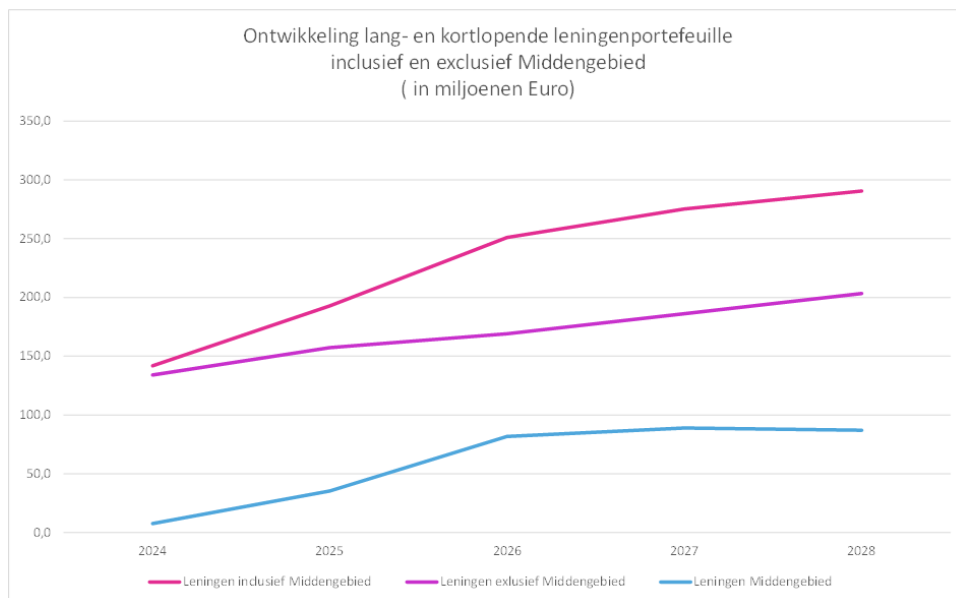

De schuldquote komt volgens de prognose inclusief Middengebied Fase 1A vanaf het jaar 2027 boven de signaleringswaarde van 130% uit.

Geldleningen

De gemeente Zuidplas financiert haar uitgaven onder andere door middel van het aantrekken van langlopende geldleningen. Naast financiering met langlopende geldleningen maakt zij ook gebruik van kasgeldleningen. Dit zijn de leningen met een looptijd van maximaal één jaar.

De Wet FIDO geeft voorwaarden aan waaronder een gemeente kortlopend geld mag aantrekken. De kortlopende geldleningen die Zuidplas opneemt, mogen de kasgeldlimiet (8,5% van het begrotingstotaal) niet langer dan twee achtereenvolgende kwartalen overschrijden. Duurt de overschrijding langer, dan moet de gemeente een oplossing zoeken om weer binnen de kasgeldlimiet te komen. Meestal is die oplossing het afsluiten van een langlopende geldlening.

Risicobeheer

De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen voor gemeenten niet méér mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Dat heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm benadrukt vooral het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's. De norm is een benadering hiervoor. Uit het volgende overzicht blijkt dat Zuidplas in de periode 2025-2028 ruimschoots onder de renterisiconorm blijft.

Renterisico vaste schuld	bedragen x € 1.000			
	2025	2026	2027	2028
1 Renteherziening vaste schuld o/g	nvt	nvt	nvt	nvt
2 Aflossingen	12.118	16.845	11.765	1.605
3 Renterisico (1+2)	12.118	16.845	11.765	1.605
4 Renterisiconorm	32.000	32.000	32.000	32.000
5a Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	19.882	15.155	20.235	30.395
5b Overschrijding risiconorm (3>4)	-	-	-	-
Overschrijding?	Nee	Nee	Nee	Nee
Berekening Renterisiconorm				
4a Begrotingstotaal	160.000	160.000	160.000	160.000
4b Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
4 Renterisiconorm (4a x 4b / 100)	32.000	32.000	32.000	32.000

Koersrisico

De Wet FIDO staat uitzettingen in de vorm van aandelen niet toe, met uitzondering van deelnemingen in ondernemingen voor de publieke taak. Dit beperkt koersrisico's. De gemeente neemt deel in Alliander, NV Oasen, Dunea, Cyclus NV en NV Bank Nederlandse Gemeenten.

Kasgeldlimiet

De liquiditeitspositie is de mate waarin de gemeente op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kan voldoen. Voor het bepalen van deze positie is de kasgeldlimiet belangrijk. Deze limiet houdt in dat de totale omvang van de vlottende schuld maximaal 8,5% van de lastenkant van de gemeentebegroting mag zijn. De gemeente mag haar activiteiten niet onbeperkt met leningen met een looptijd korter dan 1 jaar financieren. De reden hiervan is dat voor deze korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote impact kunnen hebben op de rentelasten. In de wet Fido is hiervoor de kasgeldlimiet opgenomen, waarmee een maximum wordt gesteld aan de netto kortlopende schuld. Het komende jaar vult de gemeente Zuidplas haar financieringsbehoefte zoveel mogelijk in met kortlopende financieringsmiddelen, rekening houdend met de kasgeldlimiet.

De kasgeldlimiet van de gemeente Zuidplas bedraagt in 2025:

Berekening Kasgeldlimiet 2025	bedragen x € 1.000
Begrotingstotaal	160.000
Kasgeldlimiet (=8,5% x begrotingstotaal)	13.600

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen aan te houden bij 's Rijksschatkist. Hiervoor is een rekening-courantovereenkomst tussen de Staat en de gemeente Zuidplas afgesloten. Schatkistbankieren is uitsluitend bedoeld voor medeoverheden met overtollige liquide middelen. Zodra deze situatie ook op Zuidplas van toepassing is, gaat de gemeente over op deze vorm van bankieren.

Renteschema

De BBV stimuleert een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente (harmonisering) en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie). Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt uitgegaan van de (verwachte) werkelijke rentelasten. Vanaf begrotingsjaar 2017 wordt geen rente meer toegerekend aan het eigen vermogen. Tevens is de toerekening van rente aan de kapitaallastenreserve afgeschaft. De rentekosten worden aan de desbetreffende taakvelden en Programma's toegerekend met behulp van een (rente)omslag. Dit geschiedt tegen één renteomslag percentage, waarmee de boekwaarden per 1 januari van enig begrotingsjaar van de integraal gefinancierde vaste activa en van de grondexploitaties worden belast.

Door middel van onderstaand renteschema wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de werkelijke rentelasten via de taakvelden aan de investeringen en grondexploitaties worden toegerekend.

Renteschema	bedragen * € 1.000,-			
	2025	2026	2027	2028
Externe rentelasten over lange financiering	3.802	6.363	7.719	8.367
Externe rentelasten over korte financiering	287	286	290	287
Externe rentebaten	-199	-199	-199	-199
Totaal door te rekenen externe rente	3.891	6.450	7.811	8.456
De rente die aan de facilitaire grondexploitaties moet worden doorberekend	0	0	0	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	3.891	6.450	7.811	8.456
Rente over eigen vermogen	0	0	0	0
Rente over voorzieningen	0	0	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	3.891	6.450	7.811	8.456
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	4.456	6.251	7.627	8.260
Renteresultaat op het taakveld treasury (-/- betekent: voordelig)	-565	199	183	196
Resultaat op taakveld treasury	-14,5%	3,1%	2,3%	2,3%
Binnen marge van 25% afwijking	JA	JA	JA	JA
Boekwaarde integraal gefinancierde vaste activa per 1/1	241.799	236.599	257.099	281.680
Boekwaarde grondexploitatie per 1/1	12.821	41.243	81.883	85.427
Renteomslag	1,75%	2,25%	2,25%	2,25%

Het saldo van rentelasten en rentebaten bedraagt in 2025 naar verwachting € 3,9 miljoen.

De verdeling vindt plaats aan de hand van een rente omslagpercentage, die voor het jaar 2025 1,75% bedraagt.

In 2025 resulteert een voordelig renteresultaat op het taakveld treasury van € 0,57 miljoen ofwel 14,5%. Dit is binnen de marge van 25%, die het BBV voorschrijft.

Op basis van dit renteschema verwachten we dat de renteomslag die in 2024 1,30% bedroeg vanaf 2025 1,75% zal moeten bedragen en vanaf 2026 naar boven zal moeten worden bijgesteld. Voor investeringen in de meerjarenbegroting rekenen wij met het percentage van 2025: 1,75%.

Bij de begroting 2026-2029 zal worden beoordeeld of de renteomslag in 2026 daadwerkelijk moet worden bijgesteld.

Paragraaf 8: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geen inzicht in de ontwikkeling van het weerstandsvermogen, waarbij de (financiële) risico's worden afgezet tegen de weerstandscapaciteit die beschikbaar is om ze op te vangen. Daarnaast is de stand van zaken van zes financiële kengetallen opgenomen: netto schuldquote, netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit. Daarnaast schrijft de financiële verordening van Zuidplas voor dat de volgende kengetallen worden berekend: netto langlopende schulden per inwoner en onbenutte belastingcapaciteit per inwoner.

Ontwikkelingen

Middengebied

Ten tijde van opstelling van deze begroting is er nog geen definitief vastgesteld bestemmingsplan. Het in deze paragraaf opgenomen risico is hierop gebaseerd. Bij een eventueel go besluit zal dit risico verdwijnen en wordt er overgegaan naar een risico van een grondexploitatie.

Weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op het uitvoeren van de programma's. Het gaat dus om de robuustheid van de begroting. De weerstandscapaciteit wordt doorgaans uitgedrukt in een weerstandsratio.

Beschikbare weerstandsvermogen

Het beschikbare weerstandsvermogen bestaat uit al de vrije middelen en mogelijkheden (niet gekoppeld aan het bereiken van een ambitie) waarover de gemeente beschikt (of kan beschikken) om onvoorziene financiële tegenvallers te bekostigen. In de nota Risicomanagement Zuidplas 2023 wordt er onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Voor het structurele deel wordt inzicht gegeven in de structurele capaciteit en welke structurele risico's er zijn. Er wordt geen norm op gehanteerd omdat dergelijke risico's structureel verwerkt worden in de meerjarenraming en middels de p&c-documenten constant gemonitord en bijgesteld worden. Voor het incidentele deel wordt wel een norm gehanteerd.

Incidenteel weerstandsvermogen

Het incidentele weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien (indien beschikbaar).

De algemene reserve bedraagt per 31/12/2025 het bedrag in onderstaande tabel.

Incidentele weerstandsvermogen: algemene reserve	2025
Stand 1/1/2025 volgens bijlage 2	21.113
Af: prognose resultaat 2024 volgens Najaarsnota 2024 (incl. amendement)	-869
Prognose 31/12/2025	20.244

De post onvoorzien is bij de begroting 2021 naar 0 teruggebracht.

Structureel weerstandsvermogen

Het structurele weerstandsvermogen bestaat uit eventueel voordelig resultaat in de meerjarenraming, de post onvoorzien (indien beschikbaar), de onbenutte belastingcapaciteit en de mogelijkheden om te bezuinigen. In de onderstaande tabel staan de posten van de structurele weerstandscapaciteit.

Het exploitatieresultaat van 2025 is te vinden in de financiële samenvatting van deze Begroting 2025. Het exploitatieresultaat is het resultaat van deze begroting, samen met de Najaarsnota en Septembercirculaire. De post onvoorzien is naar € 0 gebracht bij de Begroting 2021. De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die de gemeente heeft om de Ozb te laten stijgen tot het niveau dat normaal gesproken vereist wordt wanneer een gemeente onder curatele komt te staan. Deze zogenoemde “artikel-12 norm” is niet een wettelijk plafond, maar geeft een indicatie van de ruimte om te stijgen in opbrengsten. Verder blijkt uit de tabel dat er grote tekorten zijn in de “ravijnjaren” 2026 en 2027. Hier zullen wij maatregelen voor in kaart brengen, al houden wij tegelijkertijd de druk ook hoog op het kabinet om met extra middelen te komen vanaf 2026. De maatregelen kunnen nu nog niet gekwantificeerd worden.

Structureel weerstandsvermogen	2025	2026	2027	2028
Begroting exploitatieresultaat*	-298	-5.102	-4.975	-5.149
Post onvoorzien	0	0	0	0
Onbenutte belastingcapaciteit	5.518	5.518	5.518	5.518
Bezuinigingsmogelijkheden	pm	pm	pm	pm
Totaal	5.220	416	543	369

* Begroting 2025 inclusief gerelateerde wijzigingen zoals Najaarsnota, zie financiële samenvatting

Benodigde weerstandsvermogen

Voor de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen worden conform de nota risicomanagement organisatie breed de risico's geïnventariseerd en gekwantificeerd met behulp van de Monte Carlo simulatie. Dit levert de volgende informatie op:

- De omvang van het benodigde weerstandsvermogen.
- Inzicht in het invloedpercentage per categorie.
- Inzicht in de 6 belangrijkste risico's.

Benodigd weerstandsvermogen

Bij een zekerheidspercentage van 90% is een weerstandsvermogen van € 8,7 miljoen benodigd.

In het volgende overzicht zijn de risico's van gemeente Zuidplas gecategoriseerd:

Risicogebeurtenis	Invloedpercentage
1. Verbonden partijen	38,25%
2. Financieel	28,29%
3. Sociaal en maatschappelijk domein	16,84%
4. Ruimte	11,21%
5. Bestuur en bedrijfsvoering	5,41%
Totaal	100,00%

Door de onzekerheden vanuit het Rijk op de algemene uitkering onder andere veroorzaakt door de herverdeling is de invloed van dit risico sterk vergoot.

In de volgende overzicht zijn de 6 grootste risico's opgenomen:

Risicogebeurtenis	Invloed (%)
1. Verbonden partijen	38,25%
2. Negatieve afwijking uitkering gemeentefonds t.o.v. begroting	17,44%
3. Geen definitief bestemmingsplan Zuidplaspolder	7,28%
4. Inflatie	7,00%
5. Inkoop Jeugd en Wmo 2025	6,12%
6. Openeinderegelingen	4,39%

Beoordeling weerstandsvermogen

Door het beschikbare weerstandsvermogen te delen door het benodigde weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen verkregen:

Beoordeling weerstandsratio	JR 2022	JR 2023	Begr. 2024	Begr. 2025
Beschikbaar weerstandsvermogen * € miljoen	26,4	25,6	22,8	20,2
Benodigd weerstandsvermogen * € miljoen	7,3	8,3	8,5	8,7
Totaal	3,6	3,1	2,7	2,3
Norm gemeente Zuidplas: 1,4 - 2,0 (ruim voldoende)				

De ratio weerstandsvermogen is hoger dan de norm “tussen 1,4 en 2,0” oftewel “ruim voldoende” zoals door de raad is vastgesteld in de nota risicomanagement. De beschikbare weerstandscapaciteit is daarmee ruim voldoende om de financiële risico's op te vangen.

Financiële kengetallen

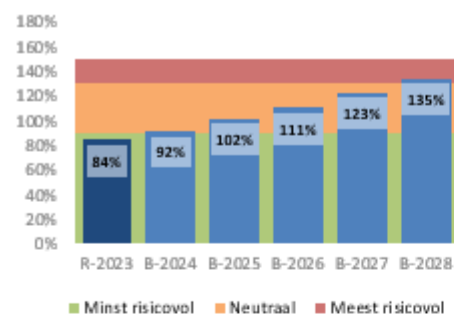
De financiële kengetallen zijn berekend op basis van de aannames die onderliggend zijn aan de geprognosticeerde balans. Deze geprognosticeerde balans is opgenomen in bijlage 3 van dit boekwerk. In de paragraaf financiering zijn de aannames opgesomd. Voor alle kengetallen geldt dat er geen wettelijke normeringen zijn. Wel zijn er signaleringswaarden die onder andere de provincie Zuid-Holland gebruikt voor de toets op de begroting. Deze signaleringswaarden hebben wij in de grafieken ook weergegeven met de kleuren groen, oranje en rood.

De Netto schuldquote (al dan niet gecorrigeerd voor door verstrekte leningen) is berekend door de totale schuld te delen door de baten. Hoe hoger hoe risicovoller. De solvabiliteitsratio geeft de verhouding tussen eigen vermogen en totaal vermogen weer. Hoe lager hoe risicovoller. De grondexploitatie geeft een beeld van de omvang van de grondexploitaties in relatie tot de totale exploitatie. Hoe hoger, hoe risicovoller. De structurele exploitatieruimte geeft een beeld van het structureel in evenwicht zijn van de begroting. De belastingcapaciteit tot slot geeft een beeld van de lokale lasten in relatie tot het landelijk gemiddelde van vorig jaar. Hoe lager het percentage, hoe relatief meer ruimte er is om de belastingen nog toe te laten nemen als bijsturingsmiddel voor de begroting.

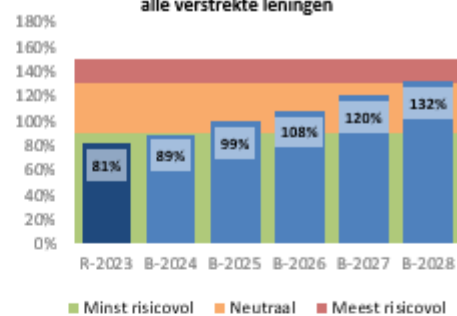
Uit de financiële kengetallen blijkt het beeld dat deze de komende jaren naar een meer risicovollere situatie gaan. Dit heeft als oorzaak de jaarlijkse financieringsbehoefte die ook toegelicht is in de paragraaf financiering. Bijsturing op financiële kengetallen is mogelijk door bijvoorbeeld de volgende interventies toe te passen: verminderen jaarlijks volume investeringskredieten (eventueel plafond instellen) of verbeteren exploitatiesaldo. Het college komt op termijn met voorstellen om hier mee om te gaan.

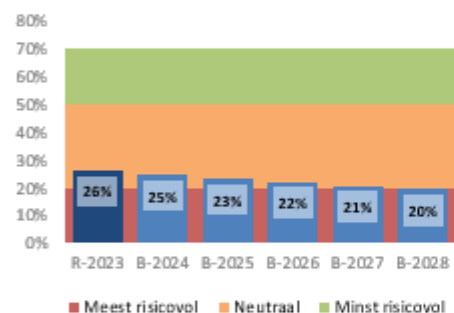
1a. Netto schuldquote

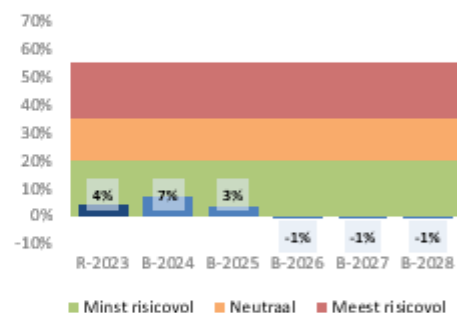
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

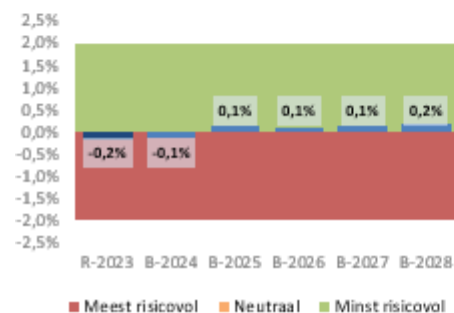
2. Solvabiliteitsratio

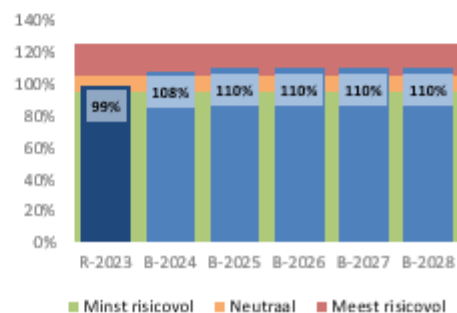
3. Grondexploitatie

4. Structurele exploitatieruimte

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

Kengetallen uit financiële verordening

Enkele kengetallen volgen uit de financiële verordening. Deze worden hieronder weergegeven.

Kengetallen uit financiële verordening	2024		2025		2026		2027
Netto schuld per inwoner	€	3.406	€	3.703	€	4.112	€ 4.499
Onbenutte belastingcapaciteit als percentage van inkomsten		2%		3%		3%	4%

Bijlage 1 Meerjareninvesteringsplan (MIP)

Product	Categorie MIP	Omschrijving Investering	PB 2025	PB 2026	PB 2027	PB 2028	NJN 24 2025	NJN 24 2026	NJN 24 2027	NJN 24 2028	Totaal 2025	Totaal 2026	Totaal 2027	Totaal 2028
2.2 Werk en inkomen	16. Vastgoed/Huisvesting	Noodopvang kavel 13	-	-	-	-	350	-	-	-	350	-	-	-
Totaal 2.2 Werk en inkomen			-	-	-	-	350	-	-	-	350	-	-	-
2.5 Volksgezondheid	16. Vastgoed/Huisvesting	Verhuizing QIG	60	-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	-
Totaal 2.5 Volksgezondheid			60	-	-	-	-	-	-	-	60	-	-	-
3.1 Sport	2. Gronden en terreinen	Grond Sportpark Swanla	4.775	-	-	-	-	-	-	-	4.775	-	-	-
	10. Sportparken en -velden	Aanleg ondergrond Sportpark Swanla	1.282	-	-	-	-	-	-	-	1.282	-	-	-
		Aanleg toplaag kunstgras Sportpark Swanla	579	-	-	-	-	-	-	-	579	-	-	-
		Jeu de boules banen half verhard	21	-	-	-	24	-	-	-	45	-	-	-
		Park Dorrestein algemene inrichting MIP 2025	-	-	-	-	56	-	-	-	56	-	-	-
		Park Dorrestein algemene inrichting MIP 2027	-	-	-	-	-	-	27	-	-	-	27	-
		Park Dorrestein algemene inrichting MIP 2028	-	-	-	-	-	-	-	215	-	-	-	215
		Park IJsselvogels algemene inrichting MIP 2025	-	-	-	-	61	-	-	-	61	-	-	-
		Park Kleine Vink - algemene inrichting (MIP 2025)	10	-	-	-	24	-	-	-	34	-	-	-
		Park Kleine Vink - algemene inrichting (MIP 2027)	-	-	6	-	-	-	-6	64	-	-	-	64
		Park Van 't Verlaat-alg. inrichting (MIP 2025)	11	-	-	-	-11	-	-	-	-	-	-	-
		Rolschaatsbaan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Veld 1 Hoofdveld w/ Mkp kunstgras armaturen verv.	43	-	-	-	-	-	-	-	43	-	-	-
		Veld 1 Hoofdveld w/ NWK armaturen	-	-	-	-	-	-	-	57	-	-	-	57
		Veld 1 Kunstgras korfb. hoofdvl. KV IJsselvogels og	-	-	-	-	38	-	-	-	38	-	-	-
		Veld 1 kunstgras korfbal hoofdveld QKB Nieuwerkerk	75	-	-	-	34	-	-	-	110	-	-	-
		Veld 1 Kunstgras korfbal hoofdveld QKV NWK ondergr	-	-	-	-	37	-	-	-	37	-	-	-
		Veld 1 kunstgras veld KV IJsselvogels (MIP 2026)	-	117	-	-	115	-117	-	-	115	-	-	-
		Veld 2 Kunstgras korfbalv. QKV NWK ondergrond	-	-	-	-	38	-	-	-	38	-	-	-
		Veld 2 Kunstgras korfbalv. KV IJsselvogels ondergr	-	-	-	-	38	-	-	-	38	-	-	-
		Veld 2 kunstgras korfbalveld QKB Nieuwerkerk	82	-	-	-	32	-	-	-	115	-	-	-
		Veld 2 kunstgras veld KV IJsselvogels (MIP 2026)	-	116	-	-	115	-116	-	-	115	-	-	-
		Veld 2 w/ Groeneweg kunstgras (MIP 2027)	-	-	11	-	-	-	-11	-	-	-	-	-
		Veld 2 VV Moerkapelle kunstgras ondergrond	-	-	-	-	191	-	-	-	191	-	-	-
		Veld 2 VV Moerkapelle renovatie kunstgras	-	618	-	-	382	-618	-	-	382	-	-	-
		Veld 2 w/ Nieuwerkerk natuurgras	-	-	-	-	195	-	-	-	195	-	-	-
		Veld 3 kunstgras korfbalveld QKB Nieuwerkerk	83	-	-	-	32	-	-	-	115	-	-	-
		Veld 3 NHCD de IJssel kunstgras zandgestrooid onder	-	-	-	-	91	-	-	-	91	-	-	-
		Veld 3 NHCD de IJssel kunstgras zandgestrooid	225	-	-	-	47	-	-	-	272	-	-	-
		Veld 3 VV Kunstgras korfbalveld QKV NWK ondergron	-	-	-	-	38	-	-	-	38	-	-	-
		Veld 4 NHCD de IJssel kunstgras zandgestrooid onder	-	-	-	-	17	-	-	-	17	-	-	-
		Veld 4 NHCD de IJssel kunstgras zandgestrooid	45	-	-	-	7	-	-	-	52	-	-	-
		Veld 4 w/ Nieuwerkerk kunstgras (MIP 2027)	-	-	356	-	-	-	90	-	-	-	445	-
		Veld 4 VV NWK kunstgras ondergrond	-	-	-	-	-	-	297	-	-	-	297	-
		Veld 5 w/ Nieuwerkerk kunstgras (MIP 2027)	-	-	351	-	426	-	-351	-	426	-	-	-
		Veld 5 VV NWK kunstgras ondergrond	-	-	-	-	284	-	-	-	284	-	-	-
		Veld 9 Trapveld bij zwembad kunstgras toplaag	-	-	-	-	190	-	-	-	190	-	-	-
		Veld 9a Ligwei de bij zwembad kunstgras toplaag	-	-	-	-	69	-	-	-	69	-	-	-
	13. Tractie	Voertuig Sportvelden MIP 2028	-	-	-	75	-	-	-	-	-	-	-	75
	16. Vastgoed/Huisvesting	Blaasbal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal 3.1 Sport			7.233	852	724	75	2.569	-852	46	336	9.802	-	770	411

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

Product	Categorie MIP	Omschrijving Investering	PB 2025	PB 2026	PB 2027	PB 2028	NJN24 2025	NJN24 2026	NJN24 2027	NJN24 2028	Totaal 2025	Totaal 2026	Totaal 2027	Totaal 2028
3.2 Onderwijs	2. Gronden en terreinen 16. Vastgoed/Huisvesting	IHP - Nieuwbouw Zevenhuizen grond	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		IHP - Goudmos (Wijk Zuidplas)	6.295	6.445	-	-	-150	-	-	-	6.145	6.445	-	-
		IHP - Kroonkruid (Wijk Zuidplas)	-	4.106	4.256	-	-	-	-	-	-	4.106	4.256	-
		IHP - Nieuwbouw scholen Nieuwerkerk, wijk Zuidplas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		IHP - Nieuwbouw Zevenhuizen 1e inrichting	-	-	-	-	219	-	-	-	219	-	-	-
		IHP - Permanente lokalen 1e inricht. Nwk Esse Zoom	146	-	-	-	-	-	-	-	146	-	-	-
		IHP - tijdelijke huisv 1e inricht. Nwk, Esse Zoom	17	-	-	-	-	-	-	-	17	-	-	-
		IHP 23 - Bestaande huisv - 1e inrichting	237	-	18	-	230	-	-	-	467	-	18	-
		IHP 23 - Bestaande huisv - Nieuwbouw/Renovatie	1.917	9.900	7.354	-	-	-	-	-	1.917	9.900	7.354	-
		IHP 23 - Bestaande huisv - Uitbreiding	2.753	1.206	1.507	-	-	-	-	-	2.753	1.206	1.507	-
		IHP Donge - Uitbouw (Esse Zoom)	1.918	-	-	-	-	-	-	-	1.918	-	-	-
		IHP Donge - verbouw (Esse Zoom)	450	-	-	-	-	-	-	-	450	-	-	-
		IHP Donge Buitenruimte (Openbaar)	22	-	-	-	-	-	-	-	22	-	-	-
		IHP Donge Buitenruimte (School)	151	-	-	-	-6	-	-	-	145	-	-	-
		IHP Uitbreiding Koningskwartier - 4lokalen	-	-	-	-	950	-	-	-	950	-	-	-
		IHP Wolga (Esse Zoom)	-	-	-	-	3.000	-	-	-	3.000	-	-	-
		IHP Wolga Buitenruimte	-	-	-	-	100	-	-	-	100	-	-	-
Totaal 3.2 Onderwijs			13.905	21.657	13.136	-	4.343	-	-	-	18.248	21.657	13.136	-
3.3 Cultuur	15. Installaties en Machines	Duurzaamheidsinvestering Moz-Art routekaart	-	-	-	-	86	-	-	-	86	-	-	-
Totaal 3.3 Cultuur			-	-	-	-	86	-	-	-	86	-	-	-
4.5 Gebiedsontwikkeling	2. Gronden en terreinen 18. Ontwikkelingskosten	Verervingen Middengebied	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		IVA Flexwoningen statushouders	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Planvoorbereiding Middengebied fase 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal 4.5 Gebiedsontwikkeling			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.1 Beheer buitenruimte	3. Wegen	50 'er jaren buurt verharding fase 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		50 'er jaren buurt verharding fase 2	169	-	-	-	85	-	-	-	254	-	-	-
		50 'er jaren buurt verharding fase 3	-	138	138	254	-	-	-	-	-	138	138	254
		50 'er jaren buurt verharding fase 4	-	-	-	138	-	-	-	-	-	-	-	138
		Bushalte N2019	100	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-
		KT Investerings Op Moer	120	-	-	-	-	-	-	-	120	-	-	-
		MFC Op Moer-aanbouw (nw ambitie)	-	-	-	-	-	-	-	3.077	-	-	-	3.077
		Reco dijkwegen MIP 2028	-	-	-	1.000	-	-	-	-	-	-	-	1.000
		Reco Wegen 2024	-	-	-	-	500	-	-	-	500	-	-	-
		Reco Wegen 2025	5.307	-	-	-	-	-	-	-	5.307	-	-	-
		Reco Wegen 2026	-	5.654	-	-	-	-	-	-	-	5.654	-	-
		Reco wegen MIP 2028	-	-	-	5.140	-	-	-	-	-	-	-	5.140
		Reconstructie dijkwegen (MIP 2024)	-	-	-	-	100	-	-	-	100	-	-	-
		Reconstructie dijkwegen (MIP 2025)	1.400	-	-	-	-	-	-	-	1.400	-	-	-
		Reconstructie dijkwegen (MIP 2026)	-	1.050	-	-	-	-	-	-	-	1.050	-	-
		Rondje Moerkapelle	115	-	-	-	-	-	-	-	115	-	-	-
		Wegen integrale werken MIP 2027	-	-	5.937	-	-	-	-	-	-	-	5.937	-
		4. Openbare Verlichting	Openb verlichting integrale werken (MIP 2027)	-	-	587	-	-	-	-	-	-	-	587
	RECO Openbare verlichting Kasten en Kabels 2025		1.400	-	-	-	-	-	-	-	1.400	-	-	-
	RECO Openbare verlichting Kasten en Kabels 2026		-	850	-	-	-	-	-	-	-	850	-	-
	RECO Openbare verlichting Kasten en Kabels 2027		-	-	1.800	-	-	-	-	-	-	-	1.800	-
	RECO Openbare verlichting Kasten en Kabels 2028		-	-	-	1.200	-	-	-	-	-	-	-	1.200
	RECO Openbare verlichting MIP 2028		-	-	-	587	-	-	-	-	-	-	-	587
	Reco OVL 2025		297	-	-	-	-	-	-	-	297	-	-	-
	Vervanging eigen kabelnet OVL MIP 2025		289	-	-	-	-	-	-	-	289	-	-	-
	Vervanging eigen kabelnet OVL MIP 2026		-	950	-	-	-	-	-	-	-	950	-	-
	Vervanging openb verlichting excl. LED (MIP 2024)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Vervanging openbare verlichting ex LED (MIP 2026)	-	300	-	-	-	-	-	-	-	300	-	-	

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

Product	Categorie MIP	Omschrijving Investering	PB 2025	PB 2026	PB 2027	PB 2028	NJN 24 2025	NJN 24 2026	NJN 24 2027	NJN 24 2028	Totaal 2025	Totaal 2026	Totaal 2027	Totaal 2028		
5.1 Beheer buitenruimte	5. Kunstwerken (bruggen e.d.)	Kunstwerken solitaire werken beton MIP 2027	-	-	828	-	-	-	-	-	-	-	828	-		
		Kunstwerken solitaire werken beton MIP 2028	-	-	-	454	-	-	-	-	-	-	-	454		
		Reco Civiele Kunstwerken 2026	-	828	-	-	-	-	-	-	-	-	828	-	-	
		Reco Civiele Kunstwerken 2027	-	-	828	-	-	-	-	-	-	-	-	828	-	
		Reco kunstwerken beton MIP 2028	-	-	-	828	-	-	-	-	-	-	-	-	828	
		Vervanging houten bruggen MIP 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	6. Openbaar Groen	Vervanging houten bruggen MIP 2025	881	-	-	-	-	-	-	-	-	881	-	-	-	
		50 'er jaren buurt groen fase 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		50 'er jaren buurt groen fase 2	10	-	-	-	-	5	-	-	-	16	-	-	-	
		50 'er jaren buurt groen fase 3	-	16	16	-	-	-	-	-	-	-	16	16	-	
		50 'er jaren buurt groen fase 4	-	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	16	
		Bestrijden boomziekten MIP 2025	158	-	-	-	-	-	-	-	-	158	-	-	-	
		Bestrijden boomziekten MIP 2026	-	316	-	-	-	-	-	-	-	-	316	-	-	
		Essepark	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-
		Groen integrale werken MIP 2027	-	-	3.350	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.350	-
		IJsselpark	82	463	-	-	-	-	-	-	-	82	463	-	-	-
		Kleinpolderlaanpark	24	68	68	-	-	-	-	-	-	24	68	68	-	-
		Reco groen 2024	-	-	-	-	400	-	-	-	-	400	-	-	-	-
		Reco groen 2025	2.892	-	-	-	-	-	-	-	-	2.892	-	-	-	-
		Reco groen 2026	-	3.028	-	-	-	-	-	-	-	-	3.028	-	-	-
		Reco groen MIP 2028	-	-	-	3.750	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.750
		Swanla Park	400	-	-	-	-	-	-	-	-	400	-	-	-	-
		Uilendaalpark	54	-	-	-	-	-	-	-	-	54	-	-	-	-
	11. Speelvoorzieningen	Reco Spelen MIP 2028	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	100	
		Speelvoorzieningen 2026	-	206	-	-	-	-	-	-	-	-	206	-	-	-
		Valondergronden speelvoorzieningen MIP 2025	74	-	-	-	-	-	-	-	-	74	-	-	-	-
		Valondergronden speelvoorzieningen MIP 2026	-	148	-	-	-	-	-	-	-	-	148	-	-	-
		Vervanging speelvoorziening MIP 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	13. Tractie	Vervanging speelvoorzieningen 2025	103	-	-	-	-	-	-	-	-	103	-	-	-	-
		Canter Fuso MIP 2021	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Canter Fuso MIP 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Electrische voertuigen 2027	-	-	94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	94	-
		Geluidsmaatregelen N 219	-	-	-	-	916	-	-	-	-	916	-	-	-	-
		Heftruck Hyster MIP 2025	20	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-
		Heftruck Toyota MIP 2025	20	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-
		Iveco NIDO sneeuwschuiver MIP 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Maaimechine Torro MIP 2025	45	-	-	-	-	-	-	-	-	45	-	-	-	-
		Mitsubishi Carter MIP 2026	-	80	-	-	-	-	-	-	-	-	80	-	-	-
		Mitsubishi NIDO sneeuwschuiver MIP 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Nissan EV200 MIP 2025	264	-	-	-	-	-	-	-	-	264	-	-	-	-
		Nissan EV200 MIP 2026	-	88	-	-	-	-	-	-	-	-	88	-	-	-
		Veegwagen Dulevo MIP 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Veegwagen MIP 2028	-	-	-	135	-	-	-	-	-	-	-	-	-	135
		Vrachtauto NIDO sneeuwschuiver MIP 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal 5.1 Beheer buitenruimte			14.225	14.182	13.695	13.601	2.006	-	-	3.077	16.231	14.182	13.695	16.678		

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

Product	Categorie MIP	Omschrijving Investering	PB 2025	PB 2026	PB 2027	PB 2028	NJN 24 2025	NJN 24 2026	NJN 24 2027	NJN 24 2028	Totaal 2025	Totaal 2026	Totaal 2027	Totaal 2028	
5.2 Afval, riolering en begraven	8. Riolering	50 'er jaren buurt riolering fase 1	-	-	-	-	14	-	-	-	14	-	-	-	
		50 'er jaren buurt riolering fase 2	-	-	-	-	35	-	-	-	35	-	-	-	
		50 'er jaren buurt riolering fase 3	-	71	71	-	-	-	-	-	-	-	71	71	-
		50 'er jaren buurt riolering fase 4	-	-	-	71	-	-	-	-	-	-	-	-	71
		Mechanische renovatie gemalen MIP 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Reco Riolering water VGRP MIP 2028	-	-	-	5.136	-	-	-	-	-	-	-	-	5.136
		Reco VGRP 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Reco VGRP 2025	2.999	-	-	-	-	-	-	-	-	2.999	-	-	-
		Reco VGRP 2026	-	2.457	-	-	-	-	-	-	-	-	2.457	-	-
		Reco VGRP 2027	-	-	8.126	-	-	-	-	-	-	-	-	8.126	-
	13. Tractie	Aanhangwagen rioned MIP 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Afval inzamelvoertuig 2027	-	-	345	-	-	-	-	-	-	-	-	345	-
		Afvalvoertuig 2028	-	-	-	40	-	-	-	-	-	-	-	-	40
		Elektrisch riolering voertuig 2027	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-
		Grafdelfmachine Boki MIP 2025	90	-	-	-	-	-	-	-	-	90	-	-	-
		Grafdelfmachine Boki MIP 2028	-	-	-	90	-	-	-	-	-	-	-	-	90
		Voertuig Riolering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Vrachtwagen Scania Inza mel MIP 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Zuigperswagen Riolering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Totaal 5.2 Afval, riolering en begraven		3.089	2.528	8.592	5.337	49	-	-	-	-	3.138	2.528	8.592
5.3 Vastgoed	15. Installaties en Machines	Dorps huus Swanla	-	-	-	-	222	-	-	-	222	-	-	-	
		Duurzaamheidsinvestering Batavier routekaart	-	-	-	-	70	-	-	-	70	-	-	-	
		Duurzaamheidsinvestering Het Blok routekaart	-	-	-	-	62	-	-	-	62	-	-	-	
	16. Vastgoed/Huisvesting	Aanpassingen MFC Swanla (Nieuwe ambitie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Totaal 5.3 Vastgoed		-	-	-	-	353	-	-	-	-	353	-	-	-	
6.2 Overhead	1. ICT	ICT Investerings 2028	-	-	-	420	-	-	-	-	-	-	-	420	
		ICT Migratie naar Cloud	50	-	-	-	19	-	-	-	-	69	-	-	-
		ICT Modernisering werkplek (Office 365)	-	-	-	-	30	-	-	-	-	30	-	-	-
		ICT vervangingsinvestering 2025 (3 jaar)	59	-	-	-	-	-	-	-	-	59	-	-	-
		ICT vervangingsinvestering 2026 (3 jaar)	-	59	-	-	-	-	-	-	-	-	59	-	-
		ICT vervangingsinvestering 2026 (4 jaar)	-	46	-	-	-	-	-	-	-	-	46	-	-
		ICT vervangingsinvestering 2027 (3 jaar)	-	-	165	-	-	-	-	-	-	-	-	165	-
		ICT vervangingsinvestering 2027 (4 jaar)	-	-	46	-	-	-	-	-	-	-	-	46	-
		Vervanging AV middelen	-	420	-	-	-	-	-	-	-	-	420	-	-
		Vervanging telefooncentrale	65	-	-	-	-	-	-	-	-	65	-	-	-
		Vervangingsinvestering ICT (3jr) 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Vervangingsinvestering ICT Overig(5jr) 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Vervangingsinvestering ICT/Laptops 2025 (4 jaar)	46	-	-	-	-	-	-	-	-	46	-	-	-
		Vervangingsinvestering ICT/Laptops 2028 (4 jaar)	-	-	-	175	-	-	-	-	-	-	-	-	175
Vervangingsinvestering ICT/Laptops MIP 2022	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	100	-	-		
Totaal 6.2 Overhead		220	525	211	595	149	-	-	-	-	369	525	211	595	
Eindtotaal		38.732	39.743	36.357	19.608	9.906	-852	46	3.413	48.638	38.891	36.403	23.021		

Bijlage 2 Reserves en voorzieningen

Reserves inclusief mutaties Najaarsnota 2024		bedragen x € 1.000				
	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
Algemene reserve	25.589	21.113	21.113	21.113	21.113	21.113
Algemene reserve	25.589	21.113	21.113	21.113	21.113	21.113
Afvalstoffenheffing	0	0	73	219	422	735
Grondexploitatie	20.363	19.762	19.782	19.257	19.252	19.252
Egalisatiereserve Wet Inburgering Nieuwkomers	215	215	215	215	215	215
Ontwikkeling Ambonwijk	499	499	499	499	499	499
Sociaal domein	870	903	903	903	903	903
Gebiedsgericht werken	332	332	332	332	332	332
PRO Reserve	3.961	4.907	6.875	7.235	7.235	7.235
Noodopvang Ontheemden Oekraïne	2.132	890	890	890	890	890
Kapitaallastenreserve PRO	0	490	1.116	1.078	1.041	1.003
Kapitaallastenreserve Investerings Begroting 2021	6.139	5.557	4.990	4.611	4.251	3.975
Kapitaallastenreserve Tijdelijke onderwijshuisvesting ZVH	2.080	1.992	1.904	1.816	1.728	1.640
Kapitaallastenreserve Sportpark het Ambacht	2.300	2.242	2.185	2.127	2.070	2.012
Kapitaallastenreserve Zuidplasweg	926	957	922	886	851	815
Bestemmingsreserves	39.817	38.746	40.686	40.068	39.689	39.506
Totaal reserves	65.406	59.859	61.799	61.181	60.802	60.619

Voorzieningen inclusief mutaties NJN 2024	bedragen x € 1.000					
	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
Pensioengerechtigde wethouders	5.584	5.452	5.320	5.188	5.056	4.924
Voorziening Wachtgeld wethouders	128	128	128	128	128	128
Verliesvoorziening actieve grondexploitatie	547	677	706	732	736	736
Voorziening faciliterend grondbedrijf Zevenhuizen-Zuid	61	63	66	66	66	66
Voorziening faciliterend grondbedrijf Jonge Veenen	127	128	129	129	129	129
Voorz. voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.604	6.605	6.506	6.400	6.272	6.140
Wegen grootonderhoud	0	0	0	0	0	0
Onderhoud openbare verlichting	0	0	0	0	0	0
Onderhoud kunstwerken	0	0	0	0	0	0
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	2.221	2.397	2.573	2.748	2.924	3.099
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.221	2.397	2.573	2.748	2.924	3.099
Egalisatievoorziening riolering	10.088	8.601	6.796	5.113	3.493	1.680
SPUK-Sport tgv sportstichting	0	0	0	0	0	0
Van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel	10.088	8.601	6.796	5.113	3.493	1.680
Totaal voorzieningen	18.913	17.603	15.875	14.261	12.689	10.919

Nb. De mutaties opgenomen in de najaarsnota 2024 zijn op voorhand in dit overzicht verwerkt.

Specificatie verloop reserves

Begroting 2025 inclusief mutaties najaarsnota 2024

	bedragen * € 1.000,-					
	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
Algemene reserve						
<i>Doel: middelen beschikbaar hebben voor eenmalige uitgaven die niet in de begroting of voor dekking van een eventueel nadelig saldo van de jaarrekening.</i>						
Saldo 1 januari	25.589	21.113	21.113	21.113	21.113	21.113
Vermeerderingen:						
Verminderings:						
Jaarrekeningresultaat 2023	-459					
Terugdraaien herstelplan deel sportstimulering	-50					
JR23 Bestemming resultaat 2023	-1.162					
Budgetoverheveling 2023 > 2024	-2.795					
Amendement A2.1 geen vermindering wisselgeldbudget (Begr. 2023)	-10					
Saldo 31 december	21.113	21.113	21.113	21.113	21.113	21.113

	bedragen * € 1.000,-					
	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
Afvalstoffenheffing						
<i>Doel: Het egaliseren van de jaarlijkse voor- en nadelige saldi van de kosten en opbrengsten op het product afvalstoffenbeleid.</i>						
Saldo 1 januari			73	219	422	735
Vermeerderingen:						
Saldo afval 2024 baten	31	104	176	234	344	344
Verminderings:						
Saldo afval 2024 lasten	-31	-31	-30	-31	-31	-31
Saldo 31 december		73	219	422	735	1.048

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

	bedragen * € 1.000,-					
Afvalstoffenheffing	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Het egaliseren van de jaarlijkse voor- en nadelige saldi van de kosten en opbrengsten op het product afvalstoffenbeleid.</i>						
Saldo 1 januari			73	219	422	735
Vermeerderingen:						
Saldo afval 2024 baten	31	104	176	234	344	344
Verminderingen:						
Saldo afval 2024 lasten	-31	-31	-30	-31	-31	-31
Saldo 31 december		73	219	422	735	1.048

	bedragen * € 1.000,-					
Grondexploitatie	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Versterking van de vermogenspositie van het grondbedrijf. Eventuele nadelige saldi van exploitaties kunnen ten laste van deze reserve worden gebracht.</i>						
Saldo 1 januari	20.363	19.762	19.782	19.257	19.252	19.252
Vermeerderingen:						
Winstnemning grondeexploitatie	2.710	956				
Verminderingen:						
PRO 24 Dotatie Esse Zoom Laag BoVo aan reserve BIP 2024	-1.098					
PRO 24 Dotatie aan reserve BIP 2024	-1.290	-745	-500			
PRO 24 Verliesvoorzieningen	-62	-32	-25	-5		
PB 24 Bijdrage Fonds bovenwijks Swanla Verlaat eigen deel		-159				
GREX Middengebied fase 1a - verliesvoorziening	-130	-130	-130	-130		
NJN 24 Terugdraaien opgeboekte GREX Middengebied	130	130	130	130		
NJN 24 Afboeken plankosten 2019 Middengebied (dekking reserve grondexploitatie)	-786					
NJN 24 bijstelling grondexploitatie	-75					
Saldo 31 december	19.762	19.782	19.257	19.252	19.252	19.252

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

	bedragen * € 1.000,-					
Egalisatiereserve Wet Inburgering Nieuwkomers	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Het ondervangen van verschillen tussen werkelijke en begrote bedragen voor inburgering.</i>						
Saldo 1 januari	215	215	215	215	215	215
Vermeerderingen:						
Egalisatiereserve Inburgering 2024						
Verminderings:						
Saldo 31 december	215	215	215	215	215	215

	bedragen * € 1.000,-					
Ontwikkeling Ambonwijk	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Bekostigen van de herontwikkeling van het middengebied in de Ambonwijk, waaronder het JWF-gebouw in Moordrecht</i>						
Saldo 1 januari	499	499	499	499	499	499
Vermeerderingen:						
Verminderings:						
Saldo 31 december	499	499	499	499	499	499

	bedragen * € 1.000,-					
Sociaal domein	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Het opvangen van de risico's die verbonden zijn aan de opendeinde regelingen in het sociaal domein en het (tijdelijk) opvangen van de onevenwichtigheid in de Rijksbijdrage.</i>						
Saldo 1 januari	870	903	903	903	903	903
Vermeerderingen:						
NJN24 Amendement A53 rijksmiddelen armoede inzetten voor armoedebestrijding	123					
Verminderings:						
NJN 24 Uitvoering bestuursopdracht visie op sociaal en Maatschappelijk Domein	-90					
Saldo 31 december	903	903	903	903	903	903

	bedragen * € 1.000,-					
Gebiedsgericht werken	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: De provincie wil samen met de regio's werken aan gebiedsgerichte projecten die bijdragen aan de ontwikkeling van en in de regio's. In 2017 is een bedrag van € 410.000,- (10,- per inwoner) gereserveerd ten behoeve van de cofinanciering voor het programma gebiedsgericht werken, waarbij de gemeente autonoom blijft in de beslissing haar gelden beschikbaar te stellen.</i>						
Saldo 1 januari	332	332	332	332	332	332
Vermeerderingen:						
Verminderingen:						
Saldo 31 december	332	332	332	332	332	332

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

bedragen * € 1.000,-		bedragen * € 1.000,-					
PRO Reserve		Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
Dit betreft het investeringsfonds van de opgaven 'Versterken vitale dorpen en 'Landschappelijke Zuidplas'.							
Saldo 1 januari		3.961	4.907	6.875	7.235	7.235	7.235
Vermeerderingen:							
PRO 24 Dotatie BIP 2024 vanuit reserve grondexploitatie		1.290	745	500			
PRO 24 Dotatie Esse Zoom Laag BoVo aan reserve BIP 2024		1.098					
PRO 24 Bijdragen Bovenwijkse Voorzieningen van derden		78	1.513				
PRO 24 Dotatie Bovenwijkse voorzieningen diversen		254	182				
PRO 24 Diverse bijdragen sociaal bouwen		497	238				
PRO 24 Diversen		190					
Verminderingen:							
PRO 24		-2.311	-400				
Structurele gevolgen GBP MKP			-310	-140			
NJN 24 Verhoging budget GP Moordrecht		-150					
Saldo 31 december		4.907	6.875	7.235	7.235	7.235	7.235

bedragen * € 1.000,-		bedragen * € 1.000,-					
Noodopvang Ontheemden Oekraïne		Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
Doel: Het (tijdelijk) afdekken van de risic's samenhangende met de rijksvergoeding en verkoopwaarde na afloop van de opvang of onderdelen van de investeringskosten voor de opvang van ontheemden.							
Saldo 1 januari		2.132	890	890	890	890	890
Vermeerderingen:							
Verminderingen:							
ZN24 SiSa 2022 en bijdrage 2022 kavel 13		-1.242					
Saldo 31 december		890	890	890	890	890	890

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

	bedragen * € 1.000,-					
Kapitaallastenreserve PRO	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Dekking van de kapitaallasten van de investering van investeringen vanuit het PRO</i>						
Saldo 1 januari		490	1.116	1.078	1.041	1.003
Vermeerderingen:						
PRO24 Bijdrage Swanla Park	100	400				
PRO24 Bijdrage Klinkhamerweg	275					
PRO24 Bijdrage Rondje Moerkapelle	115	115				
PRO24 Bijdrage Korte termijn investeringen Op Moer		120				
Verminderings:						
Pro24 Swanla Park			-17	-16	-17	-16
Pro24 Korte termijn investeringen Op Moer			-4	-4	-4	-4
Pro24 Rondje Moerkapelle			-8	-8	-8	-8
Pro24 Klinkhamerweg bijdrage		-9	-9	-9	-9	-9
Saldo 31 december	490	1.116	1.078	1.041	1.003	966

	bedragen * € 1.000,-					
Kapitaallastenreserve Investerings Begroting 2021	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten van een aantal specifieke investeringen</i>						
Saldo 1 januari	6.139	5.557	4.990	4.611	4.251	3.975
Vermeerderingen:						
NJN 24 eenmalige aanvulling tekort stand reserve	201					
Verminderings:						
NJN21 Inzet kap.res. Versn. afschr. sportvelden 't Verlaat						
Onttrekking ter dekking van kapitaallasten	-181	-159	-159	-159	-151	-151
Vrijval reserve 460 ivm boekwaarde nihil						
Inzet Kapitaallastenreserve	-960	-408	-220	-201	-125	-115
NJN 24 corr. Onttrekking obv realisatie	358					
Saldo 31 december	5.557	4.990	4.611	4.251	3.975	3.709

	bedragen * € 1.000,-					
Kapitaallastenreserve Tijdelijke onderwijshuisvesting ZVH	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten van de investering ontwikkeling Tijdelijke School Zevenhuizen.</i>						
Saldo 1 januari	2.080	1.992	1.904	1.816	1.728	1.640
Vermeerderingen:						
Verminderings:						
Onttrekking ter dekking van kapitaallasten	-88	-88	-88	-88	-88	-88
Saldo 31 december	1.992	1.904	1.816	1.728	1.640	1.552

	bedragen * € 1.000,-					
Kapitaallastenreserve Sportpark het Ambacht	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Dekking van de kapitaallasten van de investering t.b.v. het sportcomplex 't Lage.</i>						
Saldo 1 januari	2.300	2.242	2.185	2.127	2.070	2.012
Vermeerderingen:						
Verminderings:						
ZN21 Dekking kap Sportpark Ambacht	-58	-57	-58	-57	-58	-57
Saldo 31 december	2.242	2.185	2.127	2.070	2.012	1.955

	bedragen * € 1.000,-					
Kapitaallastenreserve Zuidplasweg	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Dekking van de kapitaallasten van de investering reconstructie Zuidplasweg.</i>						
Saldo 1 januari	926	957	922	886	851	815
Vermeerderingen:	67					
NJN 24 eenmalige aanvulling tekort stand reserve						
Verminderings:						
Onttrekking ter dekking van kapitaallasten activa 1466	-36	-35	-36	-35	-36	-36
NJN 24 corr. Onttrekking obv realisatie	0					
Saldo 31 december	957	922	886	851	815	779

Specificatie verloop voorziening (inclusief mutaties Najaarsnota 2024)

	bedragen * € 1.000,-					
Pensioengerechtigde wethouders	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: het zorgen voor beschikbaarheid van financiële middelen voor pensioenuitkeringen op het moment dat voormalige wethouders de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt.</i>						
Saldo 1 januari	5.584	5.452	5.320	5.188	5.056	4.924
Vermeerderingen:						
Periodieke storting in de voorziening	85	85	85	85	85	85
Verminderings:						
Bestedingen	-217	-217	-217	-217	-217	-217
Saldo 31 december	5.452	5.320	5.188	5.056	4.924	4.792

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

	bedragen * € 1.000,-					
Voorziening Wachtgeld wethouders	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Het beschikken van voldoende vermogen ter financiering van de wachtgeldverplichtingen voormalige wethouders</i>						
Saldo 1 januari	128	128	128	128	128	128
Vermeerderingen:						
Storting in de voorziening						
Verminderings:						
Bestedingen						
Saldo 31 december	128	128	128	128	128	128

	bedragen * € 1.000,-					
Voorziening Verlofsparen	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Besteding aan verplichtingen werkgever in situaties dat medewerkers langer dan 2 maanden spaarverlof opnemen, conform de Cao 2021-2022 waarbij buitengewoon verlof niet meer vervalt na 5 jaar.</i>						
Saldo 1 januari	157	157	157	157	157	157
Vermeerderingen:						
Storting in de voorziening						
Verminderings:						
Bestedingen						
Saldo 31 december	157	157	157	157	157	157

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

	bedragen * € 1.000,-					
Verliesvoorziening actieve grondexploitatie	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Voor verliesgevende grondexploitatie moet een verliesvoorziening worden getroffen. Indien de voorziening de boekwaarde overstijgt dient de resterend getroffen voorziening aan de creditzijde te worden gepresenteerd. Dit geldt voor de grondexploitatie Zelling onderneming, Stevensstraat, Keijzerschool en Rehoboth.</i>						
Saldo 1 januari	547	677	706	732	736	736
Vermeerderingen:						
Storting in de voorzieningen	185	159	156	134		
NJN 24 Bijstelling verliesvoorzieningen scholen	75					
NJN 24 Rubricering voorbereidingskosten Middengebied (terugdraaien Grex Middengebied)	-130	-130	-130	-130		
Verminderen:						
Bestedingen						
Saldo 31 december	677	706	732	736	736	736
bedragen * € 1.000,-						
	bedragen * € 1.000,-					
Voorziening faciliterend grondbedrijf Zevenhuizen-Zuid	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Bij faciliterende delen van gemengde projecten met een negatieve balanswaarde wordt een verliesvoorziening getroffen ter hoogte van het negatieve resultaat op netto contante waarde.</i>						
Saldo 1 januari	61	63	66	66	66	66
Vermeerderingen:						
Storting in de voorzieningen	2	3				
Verminderen:						
Bestedingen						
Saldo 31 december	63	66	66	66	66	66

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

	bedragen * € 1.000,-					
Voorziening faciliterend grondbedrijf Jonge Veenen	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Bij faciliterende delen van gemengde projecten met een negatieve balanswaarde wordt een verliesvoorziening getroffen ter hoogte van het negatieve resultaat op netto contante waarde.</i>						
Saldo 1 januari	127	128	129	129	129	129
Vermeerderingen:						
Storting in de voorzieningen	1	1				
Verminderings:						
Bestedingen						
Saldo 31 december	128	129	129	129	129	129

	bedragen * € 1.000,-					
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Dekking van de kosten van groot onderhoud die verband houden met het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen (Minimaal onderhoudsniveau C)</i>						
Saldo 1 januari	2.221	2.397	2.573	2.748	2.924	3.099
Vermeerderingen:						
Storting in de voorzieningen	1.173	1.173	1.172	1.173	1.172	1.173
Vrijval t.g.v. de exploitatie (uitstel onderhoud vastgoed veiligheid) (NJN corr u/i)	-300	-300	-300	-300	-300	-300
Verminderings:						
Groot onderhoud conform beheerplan	-697	-697	-697	-697	-697	-697
Saldo 31 december	2.397	2.573	2.748	2.924	3.099	3.275

	bedragen * € 1.000,-					
Egalisatievoorziening riolering	Saldo 1-1-2024	Saldo 1-1-2025	Saldo 1-1-2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029
<i>Doel: Het beschikbaar hebben van middelen om de riolering te onderhouden.</i>						
Saldo 1 januari	10.088	8.601	6.796	5.113	3.493	1.680
Vermeerderingen:						
Verminderingen:						
Saldo product riolering	-1.437	-1.805	-1.683	-1.620	-1.813	-1.812
NJN 24 Bijstelling agv stijgende energieprijzen	-50					
Saldo 31 december	8.601	6.796	5.113	3.493	1.680	-132

Bijlage 3 Geprognosticeerde balans en EMU-saldo

Bedragen x € 1.000

Prognose meerjarenbalans	Realisatie	Begroting				
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Activa						
<u>Vaste activa</u>						
Immateriële vaste activa	12.615	5.931	7.931	9.931	11.931	13.931
Materiële vaste activa	188.668	209.168	228.668	247.168	264.668	281.168
Financiële vaste activa	5.026	5.026	5.026	5.026	5.026	5.026
Totaal vaste activa	206.309	220.125	241.625	262.125	281.625	300.125
<u>Vlottende activa</u>						
Voorraden	6.153	11.120	5.427	-840	-778	-778
Uitzettingen	24.352	21.011	21.011	21.011	21.011	21.011
Liquide middelen	90	0	0	0	0	0
Overlopende activa	8.746	8.746	8.746	8.746	8.746	8.746
Totaal vlottende activa	39.341	40.877	35.184	28.917	28.979	28.979
Totaal activa	245.650	261.002	276.809	291.042	310.604	329.104
Passiva						
<u>Vaste passiva</u>						
Reserves	65.406	61.948	64.279	64.279	64.279	64.279
Resultaat boekjaar	-791	2.331	0	0	0	0
Voorzieningen	19.294	19.294	19.294	19.294	19.294	19.294
Vaste schuld	112.015	125.281	141.740	155.973	175.535	194.035
Totaal vaste passiva	195.924	208.854	225.313	239.546	259.108	277.608
<u>Vlottende passiva</u>						
Vlottende schuld	17.806	20.228	19.576	19.576	19.576	19.576
Overlopende passiva	31.920	31.920	31.920	31.920	31.920	31.920
Totaal vlottende passiva	49.726	52.148	51.496	51.496	51.496	51.496
Totaal passiva	245.650	261.002	276.809	291.042	310.604	329.104

EMU-saldo			Bedragen x € 1.000				
			Begroting				
			2024	2025	2026	2027	2028
1.	(+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	-336	0	0	0	0
2.	(-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	13.816	21.500	20.500	19.500	18.500
3.	(+)	Mutatie voorzieningen	0	0	0	0	0
4.	(-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	4.967	-5.693	-6.267	62	0
5.	(-)	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo			-19.119	-15.807	-14.233	-19.562	-18.500

Toelichting geprognosticeerde balans

De geprognosticeerde balans bevat enkele algemene aannames. Deze aannames zijn toegelicht in de paragraaf financiering. De belangrijkste aannames zijn: a) een gemiddeld bedrag aan investeringskredieten van € 30 miljoen (in plaats van pieken en dalen in verschillende jaren), b) dat het tekort vanaf ravijnjaar 2026 via nog te realiseren bezuinigingen weggewerkt wordt. Op een aantal onderdelen sluit de balans niet aan op de begroting:

- Het onderdeel “begroot resultaat” voor het jaar 2024 gaat nog uit van een voordelig resultaat, maar de Najaarsnota 2024 heeft een verwacht negatief resultaat;
- Het onderdeel “voorzieningen” gaat uit van een meerjarig stabiele hoogte van de voorzieningen, maar in bijlage 2 is zichtbaar dat deze voorzieningen gaan dalen, met name door onttrekkingen aan de voorziening riolering.

Bijlage 4 Incidentele baten en lasten

De tabel op de volgende bladzijde geeft inzicht in de begrote incidentele baten en lasten van de meerjarenbegroting. De mutaties op de grondexploitatie zijn vanuit hun aard incidenteel. Het gepresenteerde saldo en de incidentele baten en lasten zijn inclusief mutaties van de 1^e wijziging van deze Begroting 2025 (Najaarsnota 2024), de 2^e wijziging (Septembercirculaire 2024) en het [amendement A58](#) "Ozb niet-woningen verhoging 2025" over het toevoegen van 'toekomstvisie recreatiepark De Bonk' aan de lijst met incidentele lasten.

Structureel begrotingssaldo * € 1.000	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo (incl. Najaarsnota en Septembercirculaire 2024)	-298	-5.248	-5.178	-5.462
Saldo incidentele baten en lasten	303	146	203	313
Structureel begrotingsaldo	5	-5.102	-4.975	-5.149
Incidentele baten en lasten * € 1.000	2025	2026	2027	2028
Incidentele lasten	334	176	234	344
Incidentele baten	31	30	31	31
Saldo incidentele baten en lasten	303	146	203	313
Overzicht incidentele lasten	2025	2026	2027	2028
<i>Programma 1 Bestuur en organisatie</i>				
80 jaar vrijheid (Zomernota 2024)	50			
<i>Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling</i>				
Mutaties grondexploitatie	-3.634	-500	-	-
Amendement A59 Begr. 2025: toekomstvisie recreatiepark De Bonk	100			
<i>Programma 6 Financiële producten</i>				
Onderzoek duurzame mobiliteit (Najaarsnota 2024)	40			
Budget duurzame inkoop (Najaarsnota 2024)	40			
Totaal incidentele lasten in de programma's	-3.404	-500	-	-
Incidentele lasten toevoegingen aan reserves				
Reserve afvalstoffenheffing	104	176	234	344
Reserve grondexploitatie	956	-	-	-
Reserve Perspectief ruimtelijke opgaven (PRO)	2.678	500	-	-
Totaal incidentele toevoegingen aan reserves	3.738	676	234	344
Totaal incidentele lasten	334	176	234	344

Overzicht incidentele baten	2025	2026	2027	2028
<i>Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling</i>				
Mutaties grondexploitaties	-1.646	-665	-5	-
Totaal incidentele baten in programma's	-1.646	-665	-5	-
Incidentele baten onttrekkingen aan reserves				
Afvalstoffenheffing	31	30	31	31
Reserve grondexploitaties	936	525	5	-
Reserve Perspectief ruimtelijke opgaven (PRO)	710	140	-	-
Totaal incidentele baten onttrekkingen reserves	1.677	695	36	31
Totaal incidentele baten	31	30	31	31
Saldo incidentele baten en lasten	303	146	203	313
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	2025	2026	2027	2028
Structurele lasten = stortingen reserves				
Geen	-	-	-	-
Totaal structurele lasten ten laste van reserves	-	-	-	-
Structurele baten = onttrekkingen reserves				
Kapitaallastenreserves	756	599	577	496
Totaal structurele baten onttrekkingen reserves	756	599	577	496
Saldo structurele reservemutaties	756	599	577	496

Bijlage 5 Kerngegevens en bestuursstructuur

Kerngegevens

Sociale structuur	Werkelijk 1-1-2022	Werkelijk 1-1-2023	Werkelijk 1-1-2024	Raming 1-1-2025
Totaal aantal inwoners	45.790	46.981	47.843	48.980

Fysieke structuur	Werkelijk 1-1-2022	Werkelijk 1-1-2023	Werkelijk 1-1-2024	Raming 1-1-2025
Oppervlakte gemeente in ha excl. binnenwater	5.802	5.802	5.802	5.802
Binnenwater in ha	603	603	603	603
Aantal woningen	18.687	19.033	19.285	19.594
Lengte van de wegen in km	252	254	260	262
Lengte van de fiets- en wandelpaden in km	98	100	101	102
Lengte van de waterwegen in km	103	104	104	105
Lengte van het rioolstelsel in km	481	482	484	489

Toelichting

Aantal woningen: Bij de registratie van het aantal woningen is de gemeentelijke basisadministratie gebouwen (BAG) de bron. Ook het CBS houdt statistieken bij over het aantal woningen per gemeente. Het CBS hanteert als bron de BAG. Jaarcijfers van het CBS kunnen enigszins afwijken van de jaarcijfers in het gemeentelijk jaarverslag omdat het CBS op een ander moment de broncijfers publiceert

Bestuursstructuur

Gemeenteraad

De gemeente Zuidplas wordt bestuurd door de gemeenteraad, die eenmaal in de 4 jaar door stemgerechtigde inwoners wordt gekozen. De gemeenteraad bestaat uit 29 raadsleden en kent momenteel de volgende zetelverdeling naar partijen:

CU/SGP	6 zetels
VVD	6 zetels

CDA	4 zetels
D66	4 zetels
NEZ	3 zetels
PvdA/GL	2 zetels
SP	2 zetels
Groep Pouwels	1 zetel
Groep Van	1 zetel

De gemeenteraad vergadert volgens een tevoren opgesteld vergaderschema. De griffier ondersteunt en adviseert (het presidium van) de gemeenteraad.

Raadscommissies

De gemeenteraad wordt ondersteund door een aantal programmacommissies, te weten:

- Programmacommissie Ruimte
In deze commissie passeren allerlei ruimtelijke onderwerpen de revue, onder meer onder meer bestemmingsplannen, zienswijzen en de nota van zienswijzen aan de orde.
- Programmacommissie Samenleving
In deze commissie komen documenten die betrekking hebben op samenlevingsonderwerpen aan de orde (denk aan diverse onderwerpen sociaal domein, sport e.d.).
- Programmacommissie Bestuur en Middelen
De taken van deze commissie bestaan onder andere uit behandeling en advisering over bestuurlijke en financiële aangelegenheden. Daarnaast wordt in deze commissie alles rondom de ontwikkeling van het Middengebied (het Vijfde dorp) behandeld.
- Programmacommissie Verbonden Partijen
Door middel van deze programmacommissie kan de gemeenteraad meer invulling geven aan zijn kaderstellende en controlerende rol richting verbonden partijen.
- Auditcommissie
Deze commissie is anders van karakter dan de andere programmacommissies die politiek zijn. De auditcommissie geeft de gemeenteraad technische adviezen met betrekking tot de financiën, zoals de jaarstukken en andere documenten uit de planning & control-cyclus. Ook onderhoudt deze commissie de contacten met de accountant.

Bijlage 6 Toelichting op de verschillen per programma

Programma 1 Bestuur en Organisatie

1: Bestuur en Organisatie	Rekening 2023 (a)	Begroting 2024 na wijziging (b)	Begroting 2025 (c)	Vershil JR23 en PB25 (c-a)	Vershil PB24 en PB25 (c-b)
1.1: Bestuur, organisatie en participatie					
Lasten	2.426	2.851	3.230	804	379
Baten	464	0	0	-464	0
1.2: Dienstverlening					
Lasten	1.604	1.646	1.762	157	116
Baten	591	829	1.143	552	314
1.3: Veiligheid					
Lasten	3.120	4.017	4.815	1.695	798
Baten	42	10	10	-32	0
Totaal lasten	7.150	8.514	9.807	2.657	1.293
Totaal baten	1.096	839	1.153	-57	-314
Saldo van baten en lasten	-6.054	-7.674	-8.654	2.600	980
Toevoeging aan reserves				0	
Onttrekking aan reserves					
Resultaat	-6.054	-7.674	-8.654	2.600	980

1.1. Bestuur, organisatie en participatie

Het nadelig verschil tussen de Jaarrekening 2023 en de Begrotingen 2025 wordt met name veroorzaakt door;

- In 2023 incidentele boekingen hebben plaats gevonden met betrekking tot de voorziening pensioenen wethouders en voorziening wachtgeld € 463K,
- De salarislasten/vergoedingen voor de raadsleden, collegeleden en griffie zijn in 2025 t.o.v. 2023 toegenomen met € 413K,
- Hogere contributie aan de VNG € 155K,
- In 2025 is een éénmalig budget beschikbaar gesteld van € 50K t.b.v. de viering van 80 jaar vrijheid,
- Hogere bijdragen aan de Gemeenschappelijke regelingen € 176K.

Het nadeel in de Begroting 2025 t.o.v. de Begroting 2024 worden met name veroorzaakt door;

- De salarislasten/vergoedingen voor de raadsleden, collegeleden en griffie zijn in 2025 t.o.v. 2023 toegenomen met € 170K,
- Hogere contributie aan de VNG € 53K,
- Hogere bijdragen aan de Gemeenschappelijke regelingen € 169K.

1.2. Dienstverlening

Het voordelig verschil tussen de Jaarrekening 2023 en de Begrotingen 2025 wordt met name veroorzaakt doordat;

- Er in 2023 verkiezingen hebben plaats gevonden 152K (voordeel),
- Er is in 2025 voor inhuur publieksplein 200K (nadeel) geraamd,
- Hogere legesopbrengsten 552K, waarmee samenhangend een hogere inkomensafdracht aan het rijk 329K, per saldo een voordeel van 223K.
- In 2025 is voor de automatisering burgerzaken 90K geraamd (nadeel),
- Een voordelig saldo B2025 t.o.v. de JR 2023 voor salariskosten/inhuur ad. € 221K.

Het nadeel in de Begroting 2025 t.o.v. de Begroting 2024 wordt met name veroorzaakt door;

- Hogere raming voor inhuur 170K publieksplein,
- Hogere legesopbrengsten 424K, waarmee samenhangend een hogere inkomensafdracht aan het rijk 268K, per saldo een voordeel van 155K.

1.3. Veiligheid

Het nadelig verschil tussen de Jaarrekening 2023 en de Begrotingen 2025 wordt met name veroorzaakt door;

- Hogere bijdragen aan Gemeenschappelijke Regelingen ad. € 921K en
- Hogere salariskosten ad. € 818K i.v.m. uitbreiding veiligheid.
- Daarnaast is 100K (voordeel) voor de Taskforce ontheemden uitgegeven in 2023.

Het nadeel in de Begroting 2025 t.o.v. de Begroting 2024 wordt met name veroorzaakt door;

- Hogere salariskosten ad. € 818K i.v.m. uitbreiding veiligheid,
- Hogere bijdragen aan Gemeenschappelijke Regelingen ad. € 443K,
- Daarnaast was in 2024 598K (voordeel t.o.v. 2025) geraamd voor inhuur voor de Taskforce ontheemden.

Programma 2 Sociaal Domein

2: Sociaal Domein	Begroting 2024 na wijziging (b)	Begroting 2025 (c)	Verschil JR23 en PB25 (c-a)	Verschil PB24 en PB25 (c-b)
Rekening 2023 (a)				
2.1: Algemeen sociaal domein				
Lasten	12.931	12.279	11.445	-1.486
Baten	3.775	151	34	-3.741
2.2: Werk en inkomen				
Lasten	14.855	14.360	12.657	-2.197
Baten	9.328	10.897	9.931	603
2.3: Jeugd				
Lasten	16.634	16.885	16.638	4
Baten	16	5	2	-14
2.4: Maatschappelijke ondersteuning				
Lasten	9.178	9.357	9.150	-28
Baten	942	917	911	-31
2.5: Volksgezondheid				
Lasten	3.691	4.307	4.620	928
Baten	275	334	680	405
Totaal lasten	57.289	57.189	54.510	-2.778
Totaal baten	14.336	12.304	11.558	-2.779
Saldo van baten en lasten	-42.952	-44.885	-42.953	-1
Toevoeging aan reserves				
Onttrekking aan reserves				
Resultaat	-42.952	-44.885	-42.953	-1
				1.932

2.1. Algemeen sociaal domein

Noodopvang

Voor Noodopvang is er in het jaar 2024 in afwachting op de beschikking voor de normvergoeding nog geen budget begroot. Kosten die worden gemaakt in het kader van (crisis) noodopvang worden vergoed vanuit het Rijk.

Begroting Stichting ZO!

Op basis van de ingediende conceptbegroting van Stichting ZO! zijn de nieuwe bijdragen voor 2024 en 2025 vastgesteld. De uitwerking hiervan is reeds opgenomen in de Zomernota 2024.

Bijdrage GR IJsselgemeenten

De begroting van de GR IJsselgemeenten is vanwege de autonome kostenontwikkelingen geïndexeerd conform FKGR.

Regeling Hulp Gedupeerden Toeslagenproblematiek

Voor 2025 is er (nog) geen bedrag begroot voor de deze Specifieke Uitkering in 2024 is hier € 70.000 voor geraamd. Eventuele bijstelling zullen met de zomernota worden voorgesteld.

Doorontwikkeling onafhankelijke cliëntondersteuning

Het koplopers traject is ten einde gekomen eind 2023 met een uitloop naar beging 2024. Voor 2025 zijn hier geen kosten meer voor begroot.

2.2. Werk en inkomen

Inburgering

De baten en lasten voor de post inburgering zijn niet structureel meerjarig begroot. De budgetten inburgering worden jaarlijks door het Rijk beschikt en vallen onder een SPUK-regeling. Voor 2025 zijn de budgetten voor de voorzieningen en aanvullende leerroutes nog niet vastgesteld.

Energietoeslag

De regeling Energietoeslag loopt medio 2024 af. Voor 2025 worden er geen kosten meer verwacht.

Participatiebudget

In 2024 zijn er incidentele middelen toegevoegd aan het Participatiebudget, deze middelen vallen weer weg met de begroting 2025.

2.3. Jeugd

Taakstelling Jeugdzorg

In de gemeentelijke begroting is een taakstelling opgenomen in het kader van de maatregelen die betrekking hebben op de Hervormingsagenda Jeugd. Deze is trapsgewijs oplopend opgenomen in de begroting. Voor 2024 is de besparingsopdracht € 700.000 in 2025 stijgt deze naar € 900.000.

Jeugdbescherming

Tot 2024 waren er incidentele middelen beschikbaar gesteld als onderdeel van een regionaal initiatief voor 'caseloadverlaging' bij gecontracteerde jeugdbeschermingsinstellingen. Met de introductie van een landelijk tarief met ingang van 2025 komt deze impuls te vervallen.

2.5 Volksgezondheid

Lokaal gezondheidsbeleid

In 2024 zijn de budgetten in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) bijgesteld aan de hand van het uitvoeringsplan 2024. Voor 2025 is nog geen bestedingsplan bekend.

Overgang GHOR naar de Veiligheidsregio

De overheveling van de GHOR vanuit Hecht naar de Veiligheidsregio Midden Holland behelst een budget-neutrale financiële mutatie van € 145.000

Bijdrage Verbonden partij Hecht

Naast de voorgenoemde overheveling van het onderdeel GHOR is de begroting van Hecht bijgesteld conform de FKGR indexering.

Programma 3 Maatschappelijk Domein

3: Maatschappelijk domein	Begroting 2024 na wijziging (b)	Begroting 2025 (c)	Verschil JR23 en PB25 (c-a)	Verschil PB24 en PB25 (c-b)
Rekening 2023 (a)				
3.1: Sport				
Lasten	4.870	5.010	4.813	-57
Baten	1.440	1.415	1.415	-25
3.2: Onderwijs				
Lasten	5.929	5.658	6.180	251
Baten	1.231	1.299	1.162	-69
3.3: Cultuur				
Lasten	2.077	2.063	2.127	51
Baten	118	119	74	-44
Totaal lasten	12.876	12.730	13.120	245
Totaal baten	2.788	2.834	2.651	-137
Saldo van baten en lasten	-10.087	-9.897	-10.469	-382
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Resultaat	-10.087	-9.897	-10.469	-382

3.1 Sport

Begroting 2025 versus Jaarrekening 2023

Sport laat een voordeel zien op de lasten in de Begroting 2025 t.o.v. de Jaarrekening 2023 Dit komt met name, doordat in 2023 de afrekening SPUK BTW 2022 en een nog te betalen SPUK BTW 2023 opgenomen is (totaal lasten 353K inkomensoverdracht instellingen). Daarnaast is in 2023 energietoeslag uitgekeerd aan de instellingen.

De baten laten een nadeel zien van 100K. Dit heeft met name te maken met incidentele SPUK bijdragen, die in 2023 ontvangen zijn.

Begroting 2024 versus 2025

De baten laten een voordeel zien van 33K. Dit voordeel wordt met name veroorzaakt, doordat in de Begroting 2025 rekening wordt gehouden met hogere huuropbrengsten van 34K.

De lasten laten een voordeel zien van 119K. Dit voordeel wordt met name veroorzaakt door een lagere doorbelasting van de overhead in 2025, lagere instellingssubsidies in 2025 en hogere kapitaallasten in 2025..

3.2 Onderwijs

Begroting 2025 versus Jaarrekening 2023

Voordeel 320K lasten en Nadeel 255K baten

Begroting 2024 versus 2025

Nadeel 328K lasten en Voordeel 164K baten

Het nadeel op de lasten wordt met name veroorzaakt door hogere kapitaallasten door grote investeringen in het onderwijs 776K en lagere uitbestede werkzaamheden voor huisvesting scholen 290K en lagere inkomensoverdracht aan de kinderopvang 150K.

Het voordeel op de baten wordt met name veroorzaakt door een hogere huuropbrengst van de kinderopvang 166K.

3.3 Cultuur

Begroting 2025 versus Jaarrekening 2023

Voordeel lasten 20K en nadeel baten 44K

In 2023 is een incidentele IDO (Specifieke uitkering informatiepunten digitale overheid) vergoeding ontvangen deze incidentele SPUK-uitkering is in de Begroting 25 niet geraamd.

Het voordeel op de lasten wordt met name veroorzaakt door een in 2023 éénmalige betaling van energietoeslag aan cultuurinstellingen van 96K, hogere instellingssubsidies 64K en bijdrage gemeenschappelijke regelingen 39K en lagere doorbelastingen overhead 23K.

Begroting 2024 versus 2025

Lagere lasten van 48K

Eénmalige overheveling van 23 naar 24 op overige kosten t.b.v. de visie op maatschappelijke voorzieningen (120K), die niet in de Begroting 2025 zit.

Hogere bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen 32K. Hogere instellingssubsidies in 2025 van 48K, hogere kapitaallasten in 2025 van 18K en lagere doorbelasting van de overhead 25K.

Programma 4 Ruimtelijk beleid- en ontwikkeling

4: Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	Begroting 2024 na wijziging (b)	Begroting 2025 (c)	Verschil JR23 en PB25 (c-a)	Verschil PB24 en PB25 (c-b)
Rekening 2023 (a)				
4.1: Ruimtelijke ordening en vergunningverlening				
Lasten	6.361	7.829	4.518	-1.843
Baten	1.813	2.294	1.826	13
4.2: Wonen				
Lasten	3.291	3.867	4.253	962
Baten	2.096	2.069	2.082	-14
4.3: Economie				
Lasten	318	337	225	-93
Baten	170	64	41	-128
4.5: Gebiedsontwikkeling				
Lasten	21.728	20.523	23.006	1.278
Baten	22.621	22.098	23.620	999
4.6 Duurzaamheid en klimaatadaptatie				
Lasten	2.087	2.594	1.919	-168
Baten	1.622	1.303	785	-837
Totaal lasten	33.785	35.150	33.921	137
Totaal baten	28.322	27.829	28.355	32
Saldo van baten en lasten	-5.462	-7.322	-5.567	-104
Toevoeging aan reserves				
Onttrekking aan reserves				
Resultaat	-5.462	-7.322	-5.567	-104
				1.755

4.1. Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Bijdrage bovenwijkse voorzieningen

Op basis van het PRO 2024 zijn er in 2024 middelen toegevoegd aan dit budget. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2025. Bovendien hadden we in 2024 opbrengsten vanuit twee grondexploitaties. Deze opbrengsten vallen weer weg met de begroting 2025.

Doorbelasting projecten Ruimtelijk beleid

In 2025 verwachten wij een hogere doorbelasting naar de projecten dan 2024.

Kostenverhaal ruimtelijke plannen

Op basis van het PRO 2024 zijn er in 2024 incidentele middelen toegevoegd aan dit budget voor een specifieke aanvraag. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2025. Daar tegenover staan wel hogere opbrengsten vanuit het kostenverhaal uit de anterieure overeenkomsten.

Kostenverdeelstaat ruimtelijke ordening

Bij de begroting 2025 is de kostenverdeelstaat opnieuw berekend. Dit leidt tot een verschil ten opzichte van 2024.

Landschappelijk Zuidplas (PRO)

Op basis van het PRO 2024 zijn er in 2024 incidentele middelen toegevoegd aan dit budget voor specifieke aanvragen. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2025.

Milieu

In 2025 verminderen wij de afname van de plustaken bij het ODMH ten opzichte van 2024, wat leidt tot lagere lasten in 2025.

Versterking van de vitale dorpen

Op basis van het PRO 2024 zijn er in 2024 middelen toegevoegd aan dit budget voor specifieke aanvragen. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2025. Bovendien hadden we in 2024 opbrengsten vanuit de grondexploitaties. Deze opbrengsten vallen weer weg met de begroting 2025.

4.2 Wonen

Vergunningen

In 2025 is de bijdrage aan de ODMH geïndexeerd. Dit leidt tot hogere uitgaven in 2025 ten opzichte van 2024.

Wonen

In 2024 zijn er incidentele middelen toegevoegd aan het budget Wonen. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2025.

Omgevingswet

In 2024 zijn er incidentele middelen toegevoegd aan het budget Omgevingswet. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2025.

4.3 Economie

Economie

In 2024 zijn er incidentele middelen toegevoegd aan het budget Economie. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2025. Daarnaast ontvingen we in 2024 een subsidie, welke in 2025 niet meer ontvangen zal worden.

4.5 Gebiedsontwikkeling

Facilitaire grondexploitatie

Op basis van het PRO 2024 zijn er in 2024 middelen toegevoegd aan dit budget voor specifieke projecten. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2025. Bovendien hadden we in 2024 opbrengsten vanuit de grondexploitaties. Deze opbrengsten vallen deels weg met de begroting 2025.

Grondexploitaties

In 2025 zijn er significant hogere kosten door de stijging van de plankosten, de verwerving van diverse grondexploitaties, het bouwrijpmaken van de grondexploitaties en de kapitaallasten van verschillende projecten. Dit leidt tot significant hogere uitgaven in 2025 ten opzichte van 2024. Daar tegenover staan significant hogere inkomsten met betrekking tot de hogere boekwaarden van de grondexploitaties, de woningbouw en niet-commerciële voorzieningen.

Doorbelasting projecten Gebiedsontwikkeling

In 2025 verwachten wij een hogere doorbelasting naar de projecten dan 2024.

Kostenverdeelstaat grondexploitaties

Bij de begroting 2025 is de kostenverdeelstaat opnieuw berekend. Dit leidt tot een verschil ten opzichte van 2024.

4.6 Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Programma 5 Fysieke omgeving

5: Fysieke omgeving	Begroting 2024 na wijziging (b)	Begroting 2025 (c)	Verschil JR23 en PB25 (c-a)	Verschil PB24 en PB25 (c-b)
Rekening 2023 (a)				
5.1: Beheer buitenruimte				
Lasten	14.111	15.768	2.685	1.028
Baten	2.138	1.686	-1.203	-752
5.2: Afval, riolering en begraven				
Lasten	9.805	11.324	2.286	767
Baten	11.516	13.348	2.924	1.092
5.3: Vastgoed				
Lasten	1.437	1.424	103	116
Baten	1.057	1.333	276	0
Totaal lasten	25.354	28.516	5.074	1.912
Totaal baten	14.711	16.368	1.997	340
Saldo van baten en lasten	-10.643	-12.148	-3.077	-1.572
Toevoeging aan reserves				
Onttrekking aan reserves			0	
Resultaat	-10.643	-12.148	-3.077	-1.572

5.1 Beheer buitenruimte

Kunstwerken

Per 2025 stijgen de lasten, de begroting is gebaseerd op de nieuwe IBOR beheerplannen 2025-2030. Deze lasten zijn bepaald op basis van een integrale inspectie van de werkelijke situatie, met als uitgangspunt kwaliteitsniveau C.

Openbaar Groen

Per 2025 stijgen de lasten, de begroting is gebaseerd op de nieuwe IBOR beheerplannen 2025-2030. Deze lasten zijn bepaald op basis van een integrale inspectie van de werkelijke situatie, met als uitgangspunt kwaliteitsniveau C.

Openbare verlichting

Per 2025 stijgen de lasten, de begroting is gebaseerd op de nieuwe IBOR beheerplannen 2025-2030. Deze lasten zijn bepaald op basis van een integrale inspectie van de werkelijke situatie, met als uitgangspunt kwaliteitsniveau C.

Speelvoorzieningen

Per 2025 stijgen de lasten, de begroting is gebaseerd op de nieuwe IBOR beheerplannen 2025-2030. Deze lasten zijn bepaald op basis van een integrale inspectie van de werkelijke situatie, met als uitgangspunt kwaliteitsniveau C.

Waterbeheer

Per 2025 stijgen de lasten, de begroting is gebaseerd op de nieuwe IBOR beheerplannen 2025-2030. Deze lasten zijn bepaald op basis van een integrale inspectie van de werkelijke situatie, met als uitgangspunt kwaliteitsniveau C.

Verkeer

In 2024 zijn er (incidentele) middelen toegevoegd aan het budget Verkeer. Deze middelen vallen weer weg met de begroting 2025.

Recreatieschappen

In 2025 zijn de bijdragen aan de recreatieschappen Rottemeren en Hitland geïndexeerd. Tevens is de verdeelsleutel van de bijdrage van recreatieschap De Rottemeren aangepast. Dit leidt tot hogere uitgaven in 2025 ten opzichte van 2024.

Wegen

Per 2025 stijgen de lasten, de begroting is gebaseerd op de nieuwe IBOR beheerplannen 2025-2030. Deze lasten zijn bepaald op basis van een integrale inspectie van de werkelijke situatie, met als uitgangspunt kwaliteitsniveau C. In de begroting van 2024 zijn de baten incidenteel fors hoger dan in de begroting 2025, dit betreft de degeneratievergoeding van straatwerk voor de aanleg van glasvezel. In de Najaarsnota 2024 wordt de begroting meerjarig bijgesteld op dit punt.

5.2 Afval, riolering en begraven

Afval

Per 2025 zijn zowel de baten als lasten aangepast. De baten stijgen om het 'product' afval kostendekkend te maken. Naast een lichte stijging van het vaste tarief, stijgt het variabele tarief voor het aanbieden van een zak restafval met € 1,- per zak. De lasten van inzameling door Cyclus stijgen fors. Dit komt door het onderbrengen van verwerkingskosten bij Cyclus als ook het onder lease afnemen van ondergrondse containers. Hierdoor dalen de lasten van de verwerkingskosten als ook de afschrijvingen ten opzichte van de begroting 2024.

Riolering

In de begroting 2025 zijn de lasten overgenomen uit het nog vast te stellen nieuwe Gemeentelijk Rioolprogramma 2025-2030 (GRP). Het nieuwe GRP wordt later dit jaar in zijn volledigheid aangeboden aan de Gemeenteraad. De baten zijn per 2025 verhoogd met 6,5% volgens vigerend beleid en geïndexeerd conform de financieel technisch uitgangspunten zoals gecommuniceerd in de Zomernota 2024, namelijk 3,6%.

5.3 Vastgoed

Vastgoed

In 2025 nemen de kapitaallasten significant toe ten opzichte van 2024. Dit leidt tot hogere uitgaven in 2025.

Kostenverdeelstaat vastgoed

Bij de begroting 2025 is de kostenverdeelstaat opnieuw berekend. Dit leidt tot een verschil ten opzichte van 2024.

Programma 6

6: Financiële producten	Rekening 2023 (a)	Begroting 2024 na wijziging (b)	Begroting 2025 (c)	Verschil JR23 en PB25 (c-a)	Verschil PB24 en PB25 (c-b)
6.1: Algemene dekkingsmiddelen					
Lasten	12.091	11.634	6.456	-5.635	-5.178
Baten	102.809	109.482	104.558	1.749	-4.924
6.2: Overhead					
Lasten	16.490	17.203	17.473	983	270
Baten	511	410	435	-77	25
Totaal lasten	28.581	28.837	23.929	-4.652	4.908
Totaal baten	103.321	109.892	104.993	1.672	-4.899
Saldo van baten en lasten	74.740	81.055	81.064	6.324	9
Toevoeging aan reserves					0
Onttrekking aan reserves				0	
Resultaat	74.740	81.055	81.064	6.324	9

6.1 Algemene dekkingsmiddelen

Onder de algemene dekkingsmiddelen zijn ook de mutaties reserves opgenomen, waardoor de cijfers wat kunnen vertekenen.

De grootste mutaties zijn:

- Algemene uitkering groei van 77,6 miljoen in 2023, 82,8 miljoen in 2024 naar 85,4 miljoen in 2025.
- Groei algemene dekkingsmiddelen, waaronder Ozb, zoals toegelicht bij het programma Algemene dekkingsmiddelen,
- Hogere rente, zoals uitgebreid toegelicht in de paragraaf financiering.

6.2 Overhead

Automatisering

De kosten voor automatisering nemen jaarlijks toe. Dit komt enerzijds door de groei (toename van het aantal werkplekken/gebruikers en anderzijds door strengere landelijke beveiligingseisen en de huidige marktprijzen.

Gemeentelijk huisvesting

De kosten voor de gemeentelijke huisvesting zijn de laatste jaren toegenomen. Dit komt met name door de optimale bezetting, waardoor bijvoorbeeld de schoonmaakkosten hoger zijn. Ook kunnen genoemd worden de kosten voor energie en beveiliging (inflatie).

Overhead algemeen

De verschillen worden met name veroorzaakt door;

- Reservering stelpost salariskosten (CAO)

Bijlage 7 Begroting per taakveld

		Begroting 2025		Begroting 2026		Begroting 2027		Begroting 2028	
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Resultaat		33.022		28.052		28.121		27.887	
Totaal		164.505	131.482	147.018	118.966	138.335	110.214	137.875	109.988
0.1	Bestuur	0	3.240	0	3.161	0	3.161	0	3.161
0.10	Mutaties reserves	3.459	4.372	1.294	676	613	234	525	344
0.2	Burgerzaken	1.143	1.762	1.307	1.919	1.337	1.887	1.129	1.668
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.333	1.540	1.333	1.609	1.333	1.510	1.333	1.503
0.4	Overhead	435	17.608	431	17.351	431	17.448	431	17.603
0.5	Treasury	454	-218	454	1.221	454	1.133	454	1.237
0.61	OZB woningen	9.264	897	9.264	897	9.264	897	9.264	897
0.62	OZB niet-woningen	4.829	0	5.209	0	5.209	0	5.209	0
0.64	Belastingen overig	152	32	152	32	152	32	152	32
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	85.871	172	83.155	168	84.013	15	85.192	12
0.8	Overige baten en lasten	0	1.203	0	1.195	0	1.195	0	1.195
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	3.501	0	3.500	0	3.494	0	3.493
1.2	Openbare orde en veiligheid	10	2.551	10	2.537	10	2.536	10	2.532
2.1	Verkeer en vervoer	875	10.554	875	11.968	875	12.350	875	12.759
2.2	Parkeren	40	98	40	73	40	73	40	73
2.4	Economische havens en waterwegen	0	506	0	398	0	395	0	395
3.1	Economische ontwikkeling	0	207	0	203	0	203	0	203
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	41	18	41	18	41	18	41	18
3.4	Economische promotie	530	0	530	0	530	0	530	0
4.2	Onderwijshuisvesting	336	3.519	466	3.761	466	4.200	466	4.923
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	816	2.563	815	2.560	815	2.560	815	2.560
5.1	Sportbeleid en activering	30	167	23	159	0	137	0	230
5.2	Sportaccommodaties	1.384	4.646	1.384	4.766	1.384	4.839	1.384	4.736
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	74	489	74	405	74	412	74	412
5.4	Musea	0	351	0	351	0	351	0	351
5.5	Cultureel erfgoed	5	55	5	55	5	55	5	55
5.6	Media	0	746	0	745	0	745	0	745

PROGRAMMABEGROTING 2025-2028

5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	20	6.180	20	5.848	20	6.054	20	6.216
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	44	1.083	42	1.107	42	1.106	42	1.105
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0	0	0	0	0	0
6.3	Inkomensregelingen	9.931	12.400	9.846	12.418	9.846	12.418	9.846	12.418
6.4	WSW en beschut werk	0	1.877	0	1.802	0	1.718	0	1.599
6.5	Arbeidsparticipatie	0	678	0	678	0	678	0	678
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0
6.71b	Begeleiding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0
6.71c	Dagbesteding (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0	0	0	0	0	0
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0	0
6.73a	Pleegzorg	0	0	0	0	0	0	0	0
6.73b	Gezinsgericht	0	0	0	0	0	0	0	0
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0	0	0	0	0	0
6.74c	Gesloten plaatsing	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82a	Jeugdbescherming	0	0	0	0	0	0	0	0
6.82b	Jeugdreclassering	0	0	0	0	0	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	680	3.090	539	2.949	0	2.409	0	2.409
7.2	Riolering	6.722	5.529	6.706	5.516	6.759	5.564	7.113	5.878
7.3	Afval	7.141	5.603	7.318	5.677	7.513	5.788	7.783	5.921
7.4	Milieubeheer	785	4.138	785	3.914	785	3.914	785	3.724
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	578	959	578	922	578	914	578	917
8.1	Ruimte en leefomgeving	2.365	2.792	48	2.058	48	2.032	48	2.223
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	23.077	22.323	12.194	12.393	3.616	3.794	1.649	1.823
8.3	Wonen en bouwen	2.082	4.253	2.082	3.956	2.082	3.944	2.082	3.940

Bijlage 8 Inzicht in stelposten prijs en groei

In de financieel technische uitgangspunten van de Zomernota is toegelicht wat het doel is van de stelposten Prijs, Groei en Loon in de begroting. Hieronder volgt een overzicht van het verloop van de stelposten.

Allereerst zijn er de stelposten van begrotingsjaar 2024. Bij de Zomernota 2024 is bewust een deel van de stelpost Prijs nog niet ingezet, met het oog op kostenstijgingen die nog verwacht werden voor Beheerplannen Sport en Beheerplannen IBOR. Deze zijn inmiddels verwerkt in deze Najaarsnota 2024 en het boekwerk Begroting 2025. De stelpost wordt daarmee via deze Najaarsnota 2024 naar 0 gebracht.

Totaal 3 stelposten - begrotingsjaren 2024-2027	2024	2025	2026	2027	2028
Stand ná Zomernota 2024					
Stelpost Prijs	321	821	821	821	821
Stelpost Groei	-	-	-	-	-
Stelpost Loon	-	-	-	-	-
	321	821	821	821	821
Inzet bij Najaarsnota 2024/ Begroting 2025					
Stelpost Prijs:					
<i>Inzet voor beheerplannen Sport (NJN 2024)</i>	-312	-312	-148	-77	-34
<i>Inzet voor beheerplannen IBOR (Begr. 2025)</i>	-	-509	-673	-744	-787
<i>Vrijval</i>	-9				
Stelpost Groei	-	-	-	-	-
Stelpost Loon	-	-	-	-	-
	-321	-821	-821	-821	-821
Stand na Najaarsnota 2024					
Stelpost Prijs - nog te reserveren voor PM posten	-	-	-	-	-
Stelpost Groei - inzetten, restant vrijvallen in resultaat	-	-	-	-	-
Stelpost Loon	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-

In de tweede plaats zijn er stelposten voor begrotingsjaar 2025. Deze zijn “gevoed” met middelen uit de Meicirculaire 2024. De stelpost Prijs wordt deels ingezet bij deze Begroting 2025 of Najaarsnota 2024, maar er resteert ook nog een deel voor kostenstijgingen vanaf volgend jaar. De stelpost Groei wordt

volledig ingezet en een deel kan vrijvallen ten gunste van het resultaat. De stelpost Loon blijft gereserveerd tot er een nieuwe Cao is, al kan een deel van het bedrag in 2025 vrijvallen omdat de nieuwe Cao niet per 1 januari maar per 1 april 2025 zal ingaan. De onderstaande tabel geeft een totaal overzicht.

Verloopoverzicht stelpost Prijs 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Stand ná Zomernota 2024				
Stelpost Prijs	1.200	1.200	1.200	1.200
Stelpost Groei	1.100	1.100	1.100	1.100
Stelpost Loon	1.150	1.150	1.150	1.150
	3.450	3.450	3.450	3.450
Inzet bij Najaarsnota 2024/ Begroting 2025				
Stelpost Prijs	-422	-422	-422	-422
Stelpost Groei	-1.100	-1.100	-1.100	-1.100
Stelpost Loon	-288	-	-	-
	-1.810	-1.522	-1.522	-1.522
Restant na Najaarsnota 2024				
Stelpost Prijs	778	778	778	778
Stelpost Groei	-	-	-	-
Stelpost Loon	862	1.150	1.150	1.150
	1.640	1.928	1.928	1.928

De onderstaande tabellen geven inzicht in het verloop van de stelposten.

Verloopoverzicht stelpost Prijs 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Stand ná Zomernota 2024	1.200	1.200	1.200	1.200
Inzet voor Beheerplannen IBOR (Begr. 2025)	-400	-400	-400	-400
Inzet voor indexatie accountantskosten (NJN 2024)	-10	-10	-10	-10
Inzet voor indexatie CJG (NJN 2024)	-12	-12	-12	-12
Restant	778	778	778	778

Verloopoverzicht stelpost Groei 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Stand ná Zomernota 2024	1.100	1.100	1.100	1.100
Kosten prod. 1.1. Bestuur, organisatie, participatie	-7	-7	-7	-7
Kosten prod. 1.2. Dienstverlening	-8	-8	-8	-8
Kosten prod. 1.3. Veiligheid	-6	-6	-6	-6
Kosten prod. 2.3. Jeugd	-150	-150	-150	-150
Kosten prod. 2.4. Wmo	-100	-100	-100	-100
Kosten prod. 3.1. Sport	-40	-40	-40	-40
Kosten prod. 3.2. Onderwijs	-40	-40	-40	-40
Kosten prod. 4.1. Ruimtelijke ordening	-40	-40	-40	-40
Kosten 5.1. Beheer buitenruimte	-180	-180	-180	-180
Kosten 6.2. Overhead	-100	-100	-100	-100
Kosten 6.2. Overhead (ICT)	-200	-200	-200	-200
Vrijval restant	-229	-229	-229	-229
Restant	-	-	-	-

Verloopoverzicht stelpost Loon 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Stand ná Zomernota 2024	1.150	1.150	1.150	1.150
Vrijval 25%, cao pas vanaf 1/4/2025	-288			
Restant	862	1.150	1.150	1.150